

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA KREMNICA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2025 - 2034

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica na roky 2025 - 2034
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Žiar nad Hronom, mesto Kremnica – ŠÚJ 516970
Územný plán mesta schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2025 - 2034
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Kremnica	
Erb	Vlajka
Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Žiar nad Hronom
Región:	Tekov
Poloha:	48°41'59"S 18°54'57"V
Nadmorská výška:	550 m n. m.
Rozloha:	43,13 km ² (4 313 ha)
Počet obyvateľov:	4755
Hustota obyvateľstva:	110,25
Nacionále	
PSČ	967 01
ŠÚJ	516970
EČV	ZH, AA, EL
Tel. predvoľba	+421-45
Oficiálne adresy	
Adresa:	Mestský úrad Štefánikovo námestie 1/1, 967 01 Kremnica
Web:	www.kremnica.sk
E-mail:	msu@kremnica.sk
Telefón:	045 / 228 97 92,93,14

Obsah

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA KREMNICA	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA	14
2.1. HISTÓRIA MESTA	14
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	16
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	23
2.4. DOPRAVA	27
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	39
2.6. OBYVATELSTVO	55
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	65
2.8. BÝVANIE	69
2.9. PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	71
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	77
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	85
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	91
2.13. ŠPORT	93
2.14. KULTÚRA	96
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	100
2.16. STRAVOVACIE A REŠTURAČNÉ SLUŽBY	101
2.17. CESTOVNÝ RUCH	102
2.18. 2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA A FINANČNÉ ZDRAVIE MESTA KREMNICA	106
2.19. SAMOSPRÁVA	111
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	114
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	115
3 SWOT ANALÝZY	116
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	118
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	120
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	122
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	123
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	125
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	127
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	129
3.8 KULTÚRA	131
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	132
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	134
3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA	136
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIELOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA KREMNICA	138
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA KREMNICA	141
4 VÍZIA A POSLANIE MESTA KREMNICA	142
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	148
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA KREMNICA	157
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	158
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	159
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	161
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	162
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	163
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	165
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	167
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	168
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	169
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	170
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	171
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	172
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	172
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	173
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	174
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	175
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	176
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	177
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	178
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	179
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	180
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	181
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA KREMNICA	183
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR MESTA KREMNICA	184
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	185
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	187
8 AKČNÝ PLÁN	188
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	188
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	191

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	195
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	198
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	200
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	203
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	207
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	210
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	212
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	213
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	215
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA KREMNICA	217
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	218
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	222
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	223
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	225
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	226
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	227
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	229
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	230
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	231
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	232
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	233
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	235
10 ZÁVER	237
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	238

ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica 2025 - 2034 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja v zmysle klasifikácie COFOG a prenesených a originálnych kompetencií samospráv. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta Kremnica. PHRSR sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni kompaktného regiónu, s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- PHRSR Kremnica na obdobie 2025 - 2034
Forma spracovania	- členmi pracovných skupín - členmi komisií - poslancami MZ - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia samosprávy, zamestnancov MÚ poslancov MÚ a komisií, podnikateľských subjektov v rámci regiónu,
Obdobie spracovania	- PHRSR Kremnica bol spracovaný v priebehu roka 2024 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania - PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2024											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Stratégia PHRSR bola spracovaná na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), ktorá definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu alebo obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu PHRSR. Pri spracovaní programu boli integrovaným spôsobom rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno

Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	nie	nie	nie
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	nie	Nie	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	Áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Stratégia PHRSR je **integrovanou** súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta**
- Územný plán mesta,
- Komunitné plány sociálnych služieb,
- Programy odpadového hospodárstva,
- Viacročný rozpočet
- Relevantné koncepčné materiály samosprávy, VZN,

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027** (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- **Plán obnovy** - je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobiehať životnú úroveň priemeru EÚ.
- **Operačný program Slovensko**
- **Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030** spracovaný podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy
- **Národný program reforiem Slovenskej republiky** (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030** (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- **Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030**, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- **Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030** (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- **Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike** (2015)
- **Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020** (2013)
- **Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020** (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)

- **Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030** (2019)
- **Koncepcia implementácie Agendy 2030** v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

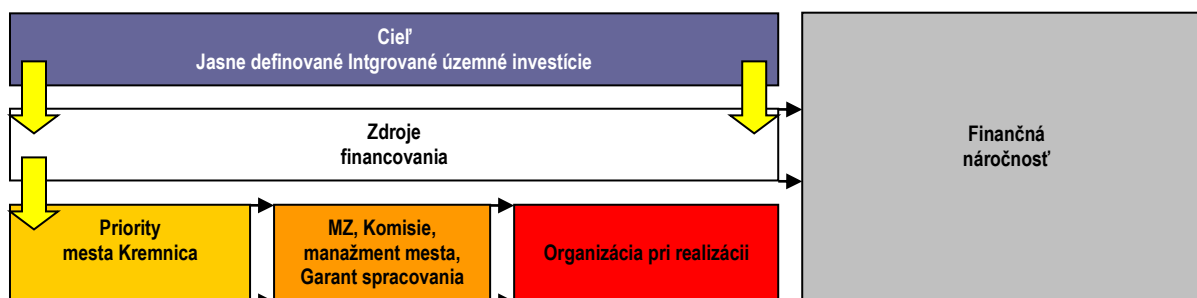
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- **Agenda 2030** pre udržateľný rozvoj
- **Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027**
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- **Stratégia EÚ pre Dunajský región**
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- **BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru** – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- **Európska zelená dohoda** (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- **Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,**
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- **Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,**
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- **Energetický plán do roku 2050** COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- **Horizont Európa (2021 – 2027)**
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Stratégie PHRSR je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia mesta Kremnica (manažment, MZ, komisie). Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou stanovených orgánov, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov bola použitá procesná analýza, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí.

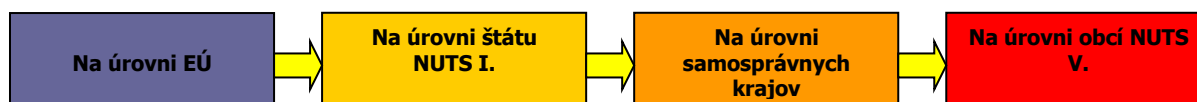
V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtu mesta v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii.

Hlavným zdrojom financovania projektov PHRSR, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých prioritných aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne s určením približnej výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory sa mesto Kremnica zameralo na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec. Základný princíp výberu projektov bol postavený na integrovanom prístupe.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov, neziskových a ziskových organizácií postupuje mesto Kremnica podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich ostatných úloh majú mestá a obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Kremnica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní PHRSR boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Mesto Kremnica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa

2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa

3. Prepojenejšia Európa

4. Sociálnejšia Európa

5. Európa bližšie k občanom.

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EU Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obsluhy Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji mesta Kremnica možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, kultúry, telesnej kultúry, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne mesto Kremnica stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy a situácie okolo COVID - 19. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR Kremnica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, integruje opatrenia a priority IÚS Banskobystrického samosprávneho kraja, IUS/UMR. ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR Kremnica 2025 - 2034 nadväzuje na predchádzajúce strategické dokumenty mesta, územný plán, komunitný plán sociálnych služieb, sektorové koncepčné materiály a viacročný rozpočet. PHRSR integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú miestna samospráva mesta Kremnica, obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie v pôsobnosti mesta, záujmové skupiny obyvateľov, mimovládne organizácie, podnikateľské subjekty. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Definovanie hlavných aktérov rozvoja v zmysle integrovaného prístupu

Mesto Kremnica, podnikateľský sektor,

Definovanie dotknutej verejnosti

Vzhľadom na geografický rozmer predkladaného dokumentu sa pod dotknutou verejnosťou chápu všetci obyvatelia samosprávy Kremnica, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území mesta, ako aj dotknuté orgány štátnej správy a samosprávy.

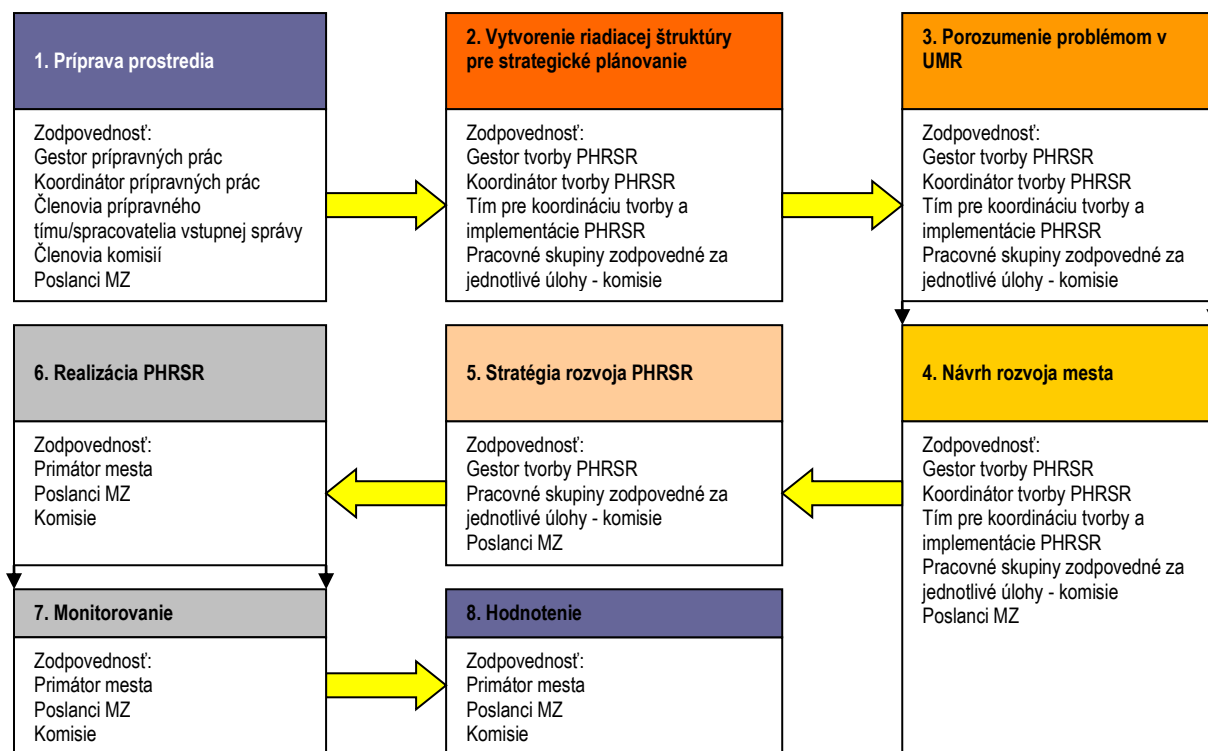
rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú **integrovaný prístup** z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Fondov a Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v meste Kremnica. Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob formovania ďalších štruktúr. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok mesta Kremnica.
4	Vymenovanie príležitostí a rizík a označenie trendov pre rozvoj mesta Kremnica v jednotlivých oblastiach. hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja v zmysle integrovaných prístupov, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR - MZ mesta Kremnica.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie partnerov.
7	Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.
8	pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica
2025 - 2034**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA

Z hľadiska administratívneho členenia je mesto Kremnica súčasťou okresu Žiar nad Hronom a Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Kremnica

Kód obce	516970
Názov okresu	Žiar nad Hronom
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	mesto
PSČ	967 01
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o meste - meste - rok	1328
Nadmorská výška obce - mesta v m	564
Celková výmera územia obce [m ²]	43 134 034
Hustota obyvateľstva na km ²	110,25
Kód obce	516970
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška mesta je 564 m.n.m. a radí sa k stredne položeným mesteam. Celková výmera územia presahuje 43 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí mesto k husto zaľudneným mesteam z hľadiska plochy katastra. Najvyššiu hustotu vykazuje centrálna časť mesta vedená po oboch stranách riečky Rudnica. Mesto Kremnica sa rozprestiera na úpätí Kremnických vrchov. Na dve polovice ju delí aj cestná komunikácia I/65. Železničná komunikácia č. 171 prechádza východnou časťou intravilánu a pokračuje na sever na Turčianske Teplice. Pri meste Sklené sa napája na železničnú trať č. 145. Kataster mesta tvorí hlavne lesná pôda.

2.1 HISTÓRIA MESTA

Z obdobia pred udelením mestských práv Kremnici nie sú zachované žiadne dokumenty. Osídľovanie Pohronia, hrad Šášov a nájdené meče v Hornej Vsi poukazujú na to, že v oblasti Kremnice bol prítomný človek. Zámocký vršok, zvyšky opevnenia či rotunda sú ďalšími dôkazmi osídlenia tohto územia pred rokom 1328 a teda záujmu o zlato v tejto rudnej oblasti. Vznik Kremnice a teda aj baní je spojený s výskytom tohto kovu. Produkcia a bohatosť ťažby neušla pozornosti panovníkovi Karolovi Róbertovi z Anjou a v roku 1328 sa rozhodol udeliť osade Cremnychbana výsady mesta. Z malej banickej osady sa stáva „slobodné kráľovské a hlavné banské mesto“. Pokiaľ za panovania Arpádovcov sídlo mincovnej komory určovali obchodné záujmy, za panovania Karola I. sa za sídlo volilo najvýznamnejšie miesto produkcie zlata. Tak tomu bolo aj v prípade Kremnice, ktorá sa stala sídlom banskej a mincovnej komory. Územne pod ňu patrilo 12 stolíc a teda jej právomoc vyše 200 rokov zaberala viac ako polovicu Slovenska. Na čele komory stál komorský gróf, ktorý sídlil v tomto meste. Riadil banské podnikanie a ako zástupca panovníka dozeral na ťažbu drahých kovov a na kvalitu razených mincí.

Prvá písomná zmienka o Kremnici je vo výsadnej listine z roku 1328, ktorú kráľ Karol Róbert udelil obyvateľom vtedy už jestvujúcej Cremnychbane. Od roku 1335 sa v Kremnickej mincovni razili zlaté dukáty, groše a denáre. Keďže banské podniky a mincovňa silne exploatovali lesy, v okolí mesta vznikli osady drevorubačov a miliarov, ako Veterník, Krahule, Lúčky, Kremnické Bane, Kunešov, Horná Ves a Šváb, ktoré mesto časom získalo do svojho majetku.

Kremnické dukáty prispievali k posilňovaniu moci panovníka, ekonomickej stabilite a rozvoju krajiny. Neboli len obeživom na peňažnom trhu v Uhorsku, ale stali sa najobľúbenejšou a najvyhľadávanejšou mincou v celej Európe. Zo všetkých európskych platidiel boli kremnické dukáty najťažšie, razili sa z čistého 23 karátového zlata. V tomto období vznikol Zväz stredoslovenských banských miest ako záujmové a obranné združenie siedmich slobodných kráľovských miest stredného Slovenska. Prvý písomný záznam o stretnutí zástupcov tohto zväzu pochádza z roku 1388. Tvorili ho Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, Ľubietová, Pukanec, Banská Belá a Nová Baňa. Kremnica ako „hlavné banské mesto“ bola na čele tohto zväzu približne 300 rokov.

Začiatkom 16-ho storočia sa zhoršili životné podmienky baníkov, čo v rokoch 1525 – 1526 viedlo až do ich ozbrojeného povstania. Základné vrstvy mestského obyvateľstva tvorili baníci, minciari, banskí podnikatelia a obchodníci. Z remesiel sa v meste nachádzali len obvyklé potravinárske, textilné a kovospracujúce remeslá a počtu obyvateľov primeraný počet obchodníkov. Nemecké obyvateľstvo si svoju prevahu v meste udržalo až do 20. storočia. V roku 1542 bolo v Kremnici asi 18 % Slovákov, do roku 1880 vzrástol ich počet na 31 %. Koncom

18. storočia došlo k novému úpadku baníctva, a tento bol už nezadržateľný. Rápidny pokles pracovných príležitostí bol dôvodom pre vysťahovanie značnej časti obyvateľov mesta do zahraničia. Hospodárska situácia sa zlepšila až po vybudovaní železničnej trate Hronská Dúbrava – Vrútky v rokoch 1869 – 1872, keď v meste postupne vzniklo viacero menších výrobných závodov.

Najstaršie banícke osídlenie Kremnice – pôvodná Cremnychbana – bolo pravdepodobne v doline pod kopcom Revolta, zvanej Colner. Domy baníkov, ako to vtedy bývalo zvykom aj v iných banských mestách, stáli pri banských zariadeniach, najmä pri mašiach a mlynoch na brehoch potokov. Rozloženie objektov nebolo viazané uličnými čiarami. Domy a výrobné objekty boli voľne roztrúsené po svahoch, netvorili ucelené ulice. Neskôr, keď sa počet obyvateľov mesta zväčšil, rozšírilo sa banské podnikanie kvôli vodným zdrojom aj do doliny Soler – dnešnej Bystrickej doliny. Pri potokoch v oboch dolinách stáli mlyny na mletie rudy a banské stupy. Banskí robotníci si v blízkosti týchto banských zariadení stavali obytné domy. Tak postupne vznikli dve sídelné oblasti – Colner a Soler, ktoré sa navzájom dotýkali pravdepodobne pri pozdnejšej Dolnej bráne, kde sa stretávali potoky z oboch dolín. Asi súčasne s výstavbou na námestí vznikala južne od neho štvrť chudobných, kde v rokoch 1382 – 1393 postavili špitál s kostolom. Pred hradom sa vytvorila menšia štvrť Neustift a na obvode špitálskej štvrte vyrástol bitúnok, Plessmark. V tomto období malo mesto 250 domov so 650 domácnosťami, čo predstavovalo asi 3500 obyvateľov. V 16. a 17. storočí, za tureckých vojen a protihabsburských povstaní, sa Kremnica územne nerozrastala. V 18. storočí po krátkom oživení baníctva ožil aj stavebný ruch. Vznikli dve nové mestské štvrte – pod Kalváriou a pod Rembízom (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

Nový stavebný rozvoj Kremnice nastal po výstavbe železničnej trate v roku 1869 a za budovania náhradného priemyslu. Pri železničnej stanici a južne od mesta postupne rástli nové obytné štvrte. Rozsiahlo sa prestavala a rozšírila mincovňa, v roku 1885 dalo mesto postaviť ľudovú a meštiansku školu a do konca 19. storočia bola postavená i budova reálneho gymnázia. Na konci storočia zbúrali na námestí prízemné obchodné priestory – krámičky. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa postupne začalo s takými úpravami, ktoré umožnili využívať vody z turčkovského vodovodu okrem banských aj na energetické účely. Do roku 1922 tak vznikla úplná banská elektrárňenská sústava, pričom bolo elektrifikované aj mesto. Podzemná hydroelektrárňa na šachte č. IV bola však úplne dokončená až v roku 1937. Na začiatku 20. storočia mesto vybudovalo Zvolenodolinské letohrádky a v roku 1903 vybudovali na Rembíze ústav pre hluchonemých, neskôr aj internát. Po prvej svetovej vojne pokračoval rozvoj zástavby mesta po svahu Rembízu (Renwiese) smerom k železničnej stanici, kde sa v 30-tych rokoch vybudoval súbor domov a vil pod názvom Masarykova štvrť. V tom istom čase sa ukončila aj výstavba ciest na Lúčky a Kopernicu. Od roku 1924 sa súčasťou Kremnice stala osada na Veterníku. V roku 1937 bola otvorená plaváreň so 100 m bazénom, čím sa postupne dokompletovala ucelená sústava športovísk na južnom okraji mesta. V druhej svetovej vojne veľmi utrpelo historické jadro mesta, mnohé významné objekty na námestí, ale aj časť zástavby na Neustifte, bola úplne zničená. S obnovou zničených častí sa začalo po roku 1947, nová zástavba Neustiftu nízkopodlažnými obytnými domami sa ukončila po roku 1960. V roku 1950 bolo historické jadro mesta, v zásade ako súbor objektov mestského hradu a zástavby námestia v rozsahu, ohraničenom hradbami, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Od začiatku 70-tych rokov minulého storočia sa nová rozsiahla viacpodlažná bytová výstavba koncentrovala najmä v južnej časti zastavaného územia mesta. Na prestavbových plochách pod Dolnou ulicou a Na Hutách sa vybudovali obytné súbory tzv. komplexnej bytovej výstavby. Ojedinele sa bytové domy stavali i pod Rembízom a vo Zvolenskej doline, rodinné domy sa vstavovali do prevažujúco staršej zástavby (na ul. Rumunskej armády, v Novej doline), najrozsiahlejšie však pri Veterníckej ulici a na priliehajúcich novších uliciach. Za železničnou traťou sa vybudoval nový areál mincovne a nad Veterníkom rozsiahly výrobný komplex ELBA. Pamiatkovo sa zároveň obnovoval mestský hrad, hradobný systém, a väčšina zároveň historickej, pamiatkovo chránenej zástavby na východnej a južnej strane námestia. V roku 1990 sa nariadením vlády Slovenskej republiky rozšírili hranice mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica na ďalšie plochy historickej zástavby (Dolná ulica, Kutnohorská ulica, Zechenterova ulica a Ulica Pavla Križku) (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

Vymedzenie územia

Kremnica je historickým sídelným útvarom mestského typu, pôvodne banským mestom, dnes mestom s výrazne obytným charakterom, s menším zoskupením výrobných aktivít, ktorými sa v minulom storočí postupne nahrádzala pôvodná dominujúca banská ťažobná a spracovateľská činnosť. Mesto sa rozprestiera v Kremnických

vrchoch, na sútoku Kremnického, Piargskeho a Zvolenodolinského potoka. Prechádza ním dôležitá dopravná trasa – štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina, ktorá má medzinárodný význam ako diaľková severojužná tranzitná trasa. Na východnom okraji mesta je železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s regionálnym významom. Historické danosti, okolité zvlášť kvalitné prírodné prostredie, osobitný svojráz a množstvo architektonických a technických pamiatok, koncentrovaných najmä v pamiatkovej rezervácii a pamiatkovej zóne banských diel, dávajú mestu predpoklady stať sa atraktívnym rekreačným a turistickým centrom. Podľa Konceptie urbanizácie Slovenska je Kremnica klasifikovaná ako regionálne urbanizačné centrum, zabezpečujúce i niektoré špecifické funkcie, vyplývajúce z jeho osobitných urbánnych daností. Svojou vybavenosťou saturuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších jedenástich obcí, tvoriacich jeho záujmové územie. Počet obyvateľov mesta je dlhodobo stagnačný. Prevažnú časť katastrálneho územia zaberajú lesy, menšinovo zastúpené lúky a pasienky sa nachádzajú najmä v údolných polohách a na svahoch, prívratných k mestu. Zastúpenie orných pôd je len marginálne. Kremnica je vybavená základnou technickou infraštruktúrou. Je centrálné zásobovaná pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, má vybudovanú verejnú kanalizáciu, dosiaľ však bez vyhovujúceho čistenia splaškových vôd. Centrálné vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je zabezpečená v nových obytných súboroch. Najvýznamnejšia občianska vybavenosť je koncentrovaná v centrálnej mestskej zóne, ktorá je ťažiskom mesta, prakticky identickým s pamiatkovou rezerváciou. Po obvode centra sú podľa terénnych daností rozmiestnené prevažujúco obytné plochy a plochy so zmiešanou zástavbou. Novšia a najnovšia obytná zástavba sa nachádza najmä južne a juhozápadne od historického jadra mesta. Výraznejšie plochy výrobných zariadení (nová mincovňa, ELBA), sú umiestnené na vyvýšenom priestranstve nad mestom. Športovo – rekreačná zóna sa vytvorila postupným prirodzeným rastom v údolí Kremnického potoka na juhozápade mesta, staršie rekreačné zariadenia sú však sústredené i v uzávere zástavby vo Zvolenskej doline. Vysunuté športovo – rekreačné centrum sa nachádza v Kremnických vrchoch, v lokalite Skalka (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Katastrálne územie mesta hraničí s katastrami obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane, Krahule, Ihráč a Nevoľné z okresu Žiar nad Hronom, Železná Breznica a Sielnica z okresu Zvolen, Badín, Banská Bystrica (k.ú. Radvaň) a Tajov z Banskobystrického okresu a s katastrom obce Turček (k.ú. Horný Turček) z okresu Turčianske Teplice. Záujmové územie Kremnice zahŕňa okrem Kremnice ďalších 11 obcí: Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. V týchto obciach pri sčítaní v roku 2001 bývalo celkom 4.264 trvalo bývajúcich obyvateľov. Spolu s Kremnicou bývalo v roku 2001 v záujmovom území mesta 10.086 trvale bývajúcich obyvateľov. Záujmové územie mesta má celkovú rozlohu 16.039 ha (160,39 km²), bez katastra Kremnice 11.725 ha (117,25 km²) (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Po geomorfologickej stránke patrí záujmové územie Kremnice do subprovincie Vnútrotných Západných Karpát, oblasti Slovenské stredohorie, celku Kremnické vrchy a časti Jastrabská vrchovina. Záujmové územie je súčasťou silne až veľmi silne členitých vrchovín a silne členitých nižších hornín, upadajúcich v smere na juh do údolnej nivy Hrona. Celá oblasť okolia Kremnice sa vyznačuje prevládajúcimi pozitívnymi morfoštruktúrami hrastov a diferencovaných blokov, ktoré sú súčasťou vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria (Atlas krajiny SR, 2002) (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Kremnica je terasovite rozložená v centrálnej časti Kremnických vrchov v nadmorskej výške 561 m n.m. Kremnické vrchy tvoria geomorfologický celok vulkanického pôvodu v Západných Karpatoch, ktorý sa tiahne v smere sever – juh v dĺžke 32 km a šírke 2 – 20 km. Na severe ich ohraničuje Veľká Fatra a Turčianska kotlina, z juhozápadu Vtáčnik a a Žiarska kotlina, z juhovýchodu Zvolenská kotlina a zo severovýchodu časť Nízkych Tatier. Najvyšší bod Kremnických vrchov je Flochová (1 318 m), najnižší bod je ústie Kremnického potoka do Hrona (260 m) (http://old.kremnica.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=58, 20.9.2024). Okrajové svahy tohto pohoria sa na juhovýchode zvažujú do Žiarskej kotliny, na juhu do prielomovej časti doliny Hrona, ktorá ich oddeľuje od Štiavnických vrchov, a na juhovýchode do Zvolenskej kotliny. Severne od obce Kordíky hraničia Kremnické vrchy so Starohorskými vrchmi. Ich vzájomná hranica vedie po západnom svahu Harmaneckej doliny. Kremnické vrchy pôsobia navonok ako masívne a kompaktné pohorie. Vnútorne sú však diferencované do pomerne odlišných jednotiek. Dôležitým znakom pohoria je jeho nápadná výšková asymetria. Najvyššie vrchy sa nachádzajú na jeho severovýchodnom okraji, v časti Flochovský chrbát. Tu leží aj najvyšší

bod Kremnických vrchov – masívna a rozložitá Flochová (1.317 m.n.m.). Z nej smerom na juh vybieha ostrý hrebeň, v ktorom sa nachádzajú ďalšie vysoké vrchy (napr. Vyhnatová, Skalka, Zlatá Studňa a Veleštúr). Na východnú stranu ich hrebeň strmo klesá do Kordíckej brázd. Strmý svah je porušený množstvom horninových zosuvov. Južne od Veleštúra sa horský chrbát stupňovito znižuje. Smerom do Zvolenskej kotliny z neho vybieha niekoľko rázsoch, medzi ktoré sú vklinené dlhé doliny. Táto časť Kremnických vrchov sa nazýva Turovské predhorie. Západne od Flochovského chrbta leží nižšia a menej členitá Kunešovská hornatina. V jej jadre sa v širšom okolí obce Kunešov nachádza nekrasová planina s hladko modelovaným reliéfom. Na západe túto planinu ostro ohraničuje strmý svah, zvažujúci sa do Handlovskej kotliny. Výškovú úroveň planiny v okolí Kunešova možno sledovať aj na druhej strane Kremnickej doliny, v oblasti Krahúľ a Kremnického vrchu (1.008 m.n.m.), kde má reliéf podobne plochý charakter. Smerom na juh Kunešovská hornatina stupňovito klesá do nízkej, avšak členitej Jastrabskej vrchoviny. Tú tvorí sústava horských chrbtov a hlbšie vrezaných dolín. Najväčšia z nich, tiahnúca sa pozdĺž Kremnického potoka, má veľký dopravný význam pre mesto Kremnica, pretože ňou vedie cesta a železnica. Nad dolinou sa vypína ostrý bralnatý vrch Jastrabská skala, ktorý je významnou krajinou dominantou južnej časti Kremnických vrchov (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Geologické pomery

Geologické pomery mesta determinuje priľahlé pohorie Kremnické vrchy. O podloží sopečného komplexu možno usudzovať len na základe útvarov, ktoré sa ponárajú pod vulkanity na ich obvode. Na severnom a severovýchodnom okraji sú to najmä dolomity chočského príkrovu a miestami útvary krížňanského príkrovu. Na úseku Kordíky-Králiky vystupuje spod sopečných hornín bazálne súvrstvie eocénu, zlepenice, pieskovce a numulitové vápence. Podľa geofyzikálnych výskumov v podloží tiahne sa asi stredom pohoria morfológická elevácia (vyvýšenina), ktorá je pokračovaním pohoria Žiaru. Severne od nej je menšia depresia (zníženina), do ktorej asi pokračuje eocén od Kordík a Králik. Na juh od elevácie podložie strmo klesá do Žiarkej kotliny. Na stavbe pohoria sa zúčastňujú najmä andezity druhej, čiastočne i tretej fázy a ich tufy, ako aj ryolity a ich tufy tretej fázy. Finálne vulkanity vystupujú sporadicky. V rozložení sopečných hornín vidíme určitú zákonitosť. Andezity a ich tufy budujú prevažnú časť pohoria v súvislom celku, ryolity a ich tufy sa sústreďujú do juhozápadnej časti pohoria priliehajúcej k Žiarkej kotline, do okolia Bartošovej Lehôtky. Okrem toho sa ryolity vyskytujú sporadicky aj v okolí Kremnice a Turčeka. Andezity druhej fázy sú pyroxenické a vystupujú spolu s tufmi, v ktorých tvoria množstvo menších telies, predstavujúcich zvyšky prúdov. Budujú väčšinou vrcholové časti horských hrebeňov. Skladajú sa z porfyrických výrastlíc hypersténu, diopsidu, augitu, amfibolu, biotitu a stredne zásaditých živcov, ktoré sú uložené v základnej hmote. V okolí Kremnice sú pyroxenické andezity silne premenené hydrotermálnymi roztokmi. Takýto proces nazývame propylitizáciou. Propylitizované andezity majú obyčajne svetlozelenú farbu, spôsobenú kaolinizačnými premenami. V týchto horninách sa nachádzajú zlatonosné kremnické rudné žily. Ďalším typom andezitov druhej fázy sú andezity pyroxenicko-amfibolické s biotitom, vyskytujúce sa v okolí Kremnice, Kopernice a Kunešova. Andezitové výlevy sprevádzalo vyvrhovanie veľkého množstva popola a balvanov, čiže pyroklastík. Vznikli z nich tufy a aglomeráty, ktoré prevažujú nad lávami a boli uložené na suchej zemi. Veľké rozšírenie balvanovitých tufov svedčí o veľkej explozívite erupcií za tejto fázy. Na okrajoch pohoria prechádzajú tieto pyroklastiká do pyroklastík, čo sa usadili už sčasti vo vodnom prostredí, a napokon do sedimentov, ktoré vznikli celkom vo vodnom prostredí, kde sa strieda ílovitý materiál so sopečným popolom (tufity). K tretej andezitovej fáze patria andezity amfibolicko-biotitické. Vyskytujú sa medzi Krahuliami a Horným Turčekom, ako aj severne od Hronskej Breznice, a tvoria väčšie telesá. Majú hruboporfyrickú (hrubovýrastlicovú) štruktúru s výrastlicami labradoru a sklovitú základnú hmotu. Pyroklastiká tejto fázy sú málo zastúpené. Majú brekciovitý vývoj a sú zložené z chaotických zhlukov balvanovitých tufov. Ryolity majú viacero obmien, vyskytujú sa ako celistvé, pórovité a struskovité. Skladajú sa z výrastlíc kremeňa, sanidínu, oligoklasu a biotitu, uložených v sklovitej základnej hmote. Ryolitová láva bola dosť hustá, a preto netiekla z kráterov na veľké vzdialenosti, ale sa nakopila v ich blízkosti. Výlevy ryolitov sa striedali s vyvrhovaním popola, ktorý sa usadzoval buď na suchej zemi, alebo v jazere Žiarkej kotliny. S treťou ryolitovou fázou je spojený zvýšený výskyt kyseliny kremičitej, ktorá spôsobila rozsiahle prekrmenenie horninových komplexov, najmä v kremnickom rudnom obvode. Najmladšími horninami v Kremnických vrchoch sú bazaltoidné andezity, ktoré predstavujú začiatok finálneho vulkanizmu. Sú zachované ako krátke hrubé prúdy, prípadne ako žily. Obsahujú olivín, augit, labrador a hyperstén. Vystupujú na tektonických liniách smeru SSV-JJZ (22.9.2024, http://www.mineraly.sk/files/lok/301-400/375_slovgeo_krem_vrchy.htm).

Seizmicita územia

Údaje o seizmicite preberáme z "Regionálnej Agendy 21 pre Stredné Pohronie" (Tremboš in Marko, Izakovičová (eds.) et al., 2000). Autori tu v regióne Stredného Pohronia vyčlenili dva stupne potenciálnej ohrozenosti územia zemetraseniami. Pozdĺž Hrona vyčlenili pásмо s maximálnou očakávanou intenzitou 7° MSK-64. Na ostatnom území, do ktorého spadá aj nami posudzované územie sa očakáva zemetrasenie s maximálnou intenzitou 6° MSK-64 (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Nerastné suroviny

Kremnická minerálna asociácia, ako vyplýva z mnohých starších prác patrí k najrozšírenejším v stredoslovenských neovulkanitoch. Typickým reprezentantom je práve Kremnica, kde sa zlato ťažilo až do roku 1971. Kremnický rudný obvod je budovaný prevažne rôznymi typmi andezitov, z ktorých staršie sú intenzívne propylitizované. Ložisko je tvorené dvoma systémami žíl v smere SSV - JJZ. Prvý systém tvorí Hlavná, Schrämerova a Kirbergova žila a početné menšie žily. Žily dosahujú značnú mocnosť, až niekoľko desiatok metrov. K druhému systému patria žily Zlatá, Žigmund, Ľová, ležiace asi 1 km v nadloží prdchádzajúcich. Ich smerná dĺžka je menšia, do 1,5 km a mocnosť dosahuje 1,5 m. Zlatonosné kremenné žily tvoria predovšetkým dve generácie kremeňa, z ktorých staršia, jemnozrnná, má šedú farbu, zatiaľ čo mladší kremeň je hrubozrnný, biely a v dutinách vytvára časté drúzy. Karbonáty sú zriedkavejšie, sú tu zastúpené: kalcit, dolomit, ankerit a rodochrozit. Z ostatných nerudných minerálov sa ojedinele vyskytuje baryt, celestín, chalcedón a opál. Jediným objektom ťažby bolo elektrum (zmes zlata a striebra). Vyskytuje sa v dvoch formách, neviditeľné, viazané na submikroskopickú súčasť v sulfidoch, hlavne v pyrite na žilách prvého systému a vo viditeľnej, vo forme šupiniek, plieškov a dendritov v dutinkách kremeňa. V podpovrchových častiach niektorých žíl sa vyskytoval antimónit, ktorý často vytváral krásne steblovité agregáty. Ostatné sulfidy sú veľmi vzácne (5.9.2024, http://www.minerality.sk/files/reg/kr_kremnica.htm).

ankerit	zriedkavejší na rudných žilách.
antimonit	nádherne ihlicovité kryštály a agregáty, ťažil sa len krátko hlavne v 70-tych rokoch 20 storočia.
baryt	zriedkavejší na rudných žilách.
celestín	ojedinelé drobné uzavreniny.
chalcedón	zriedkavo na rudných žilách.
dolomit	zriedkavo na rudných žilách.
kalcit	zriedkavo na rudných žilách.
kremeň	hlavná súčasť žiloviny, viac generácií, drobné kryštálky len zriedka veľké nad 1 cm.
opál	zriedkavo na rudných žilách.
zlato	lávny objekt ťažby, zväčša v zmesi so striebrom - elektrum.

Pôdne pomery

Pôdny kryt je výrazne diferencovaný v závislosti od vlastností geologického podkladu, parametrov reliéfu a podnebných zmien. Na kryštalických horninách a na vulkanitoch Kremnických vrchov prevažujú nekarbonátové pôdy s menším obsahom vápnika. Patria sem napríklad horské hnedozeme v lesoch a na svahoch, ktoré s rastúcou nadmorskou výškou pozvoľna prechádzajú do podzolovaných hnedozemí. Hlavný pôdny typ v riešenom území predstavujú kambizeme pseudoglejové kyslé, v najvyšších častiach pohoria andozeme modálne kyslé, kambizeme andozemné a kambizeme modálne kyslé, lokálne rankre, so zvetralín neovulkanitov a ich pyroklastik. Podľa zrnitosti zloženia prevažujú v riešenom území piesčito – hlinité pôdy, vlhkostný režim pôd je kategorizovaný ako vlhký (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%) - hliniopiesočnaté (10 - 20%)	6,4

pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ilovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ilovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- ily (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okresoch v %

	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké	stredne ťažké	ťažké	veľmi ťažké	
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ilovitohlinité	ilovité, ily
Žiar nad Hronom	2,34	53,56	38,94	5,16	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfofenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 20.8.2024):

Kategorizácia pôdných typov

Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM - fluvizem	14,4
ČA - čiernica	7,2
ČM - černoze	10,8
RM - regozem	5,5
HM - hnedozem	11,4
LM - livizem	2,7
KM - kambizem	33,4
PZ - podzol	0,1
PG - pseudoglej	7,5
RA - rendzina	3,3
OM - organozem	0,2
SK - slanisko, SC - slanec	0,1
LI - litozem, RN - ranker	0,3
GL - slej	1,7
KT - kultizem	0,1
INĚ - litozeme, rankre, rendziny resp. kambiz. a ich komplexy na zrázoch	1,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK, SC	LI, RN	GL	KT	zrázy
Ž. n.Hronom	11,91	-	-	-	0,01	2,39	57,74	-	24,60	0,39	-	0,09	0,12	0,61	-	2,14
BB kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Na území sa vyskytujú prevažne stredoeurópske hnedozeme, regozeme vyskytujúce sa v dolných, južných polohách a pásom podzolaných pôd rôzneho stupňa podzolizácie vo vyšších horských oblastiach. Ostatné pôdne typy sú len nepatrne zastúpené, vyjmúc nívne pôdy, ktoré zaberajú väčšie plochy. Zastúpené sú nasledovné typy:

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 20.4.2021).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)											
Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Kremnica	2,21	16,46	23,18	14,18	14,93	19,63	6,92	2,49	-	-	37,71
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Využitie pôdy v meste Kremnica

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Kremnica od roku 2013.

Výmera územia v ha.											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celk. výmera úz. mesta	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4
Poľnohosp. pôda - spolu	1 084,8	1 084,8	1 056,5	1 056,4	1 057,3	1 057,2	1 053,7	1 051,6	1 051,4	1 051,3	1 051,2
- orná pôda	7,1	7,1	7,0	7,0	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
- záhrada	94,7	94,4	93,1	93,1	92,7	92,7	92,7	92,5	92,4	92,4	92,4
- ovocný sad	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
- trvalý trávny porast	982,9	983,1	956,1	956,1	957,3	957,3	953,9	951,9	951,9	951,7	951,7
Nepoľnoh. pôda - spolu	3 228,6	3 228,6	3 256,9	3 257,0	3 256,1	3 256,2	3 259,7	3 261,8	3 262,0	3 262,1	3 262,2
- lesný pozemok	2 901,6	2 901,6	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 930,2	2 930,2	2 930,2	2 930,2	2 930,2
- vodná plocha	11,2	11,2	11,6	11,6	11,6	11,6	11,6	11,7	11,7	11,7	11,7
- zast. plocha a nádv.	217,5	218,5	218,7	218,8	219,1	219,1	219,2	221,0	221,2	221,2	221,2
- ostatná plocha	98,2	97,2	99,5	99,5	98,4	98,4	98,6	98,9	98,8	99,0	99,0

Zdroj: 20.7.2022, DataCube ŠÚ, 2024

K pozitívnej zmene došlo hlavne v prípade zastavaných plôch (221,2 ha). K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade trvalých trávnatých porastov. Do roku 2023 klesla výmera na 951,7 ha. Rozsah nepoľnohospodárskej pôdy narastá. Ostatné plochy vzrástli na 99,0 ha. Rozsah záhrad sa znížil na 92,4 ha.

V riešenom území sa z hľadiska zrnitosti vyskytujú prevažne stredne ťažké až ľahšie pôdy, v menšom rozsahu ľahké pôdy (piesočnaté, hlinitopiesočnaté - v južnej časti v údolí Kremnického potoka) a stredne ťažké pôdy (hlinité – lokálne). Z hľadiska hĺbky humusového horizontu prevládajú v území stredne hlboké a plytké pôdy, len lokálne hlboké pôdy. Podľa obsahu skeletu v humusovom horizonte prevládajú v území pôdy stredne až silne skeletovité, slabo skeletovité pôdy majú lokálny výskyt. Vyskytujúci sa mierny svah (3° – 7°), stredný svah (7° – 12°), výrazný svah (12° – 17°) a príkry svah (17° – 25°) charakterizujú vysokú dynamiku reliéfu a veľmi obtiažne podmienky pre využívanie poľnohospodárskej pôdy. Úrodnosť pôd priamo ovplyvňuje ich racionálne využívanie. K tomuto účelu boli jednotlivé pôdnoekologické jednotky začlenené do typologicko-produkčných kategórií (podklad Bonitácia poľnohospodárskych pôd a smery jej využívania, MPVŽ SSR, 2.diel), ktoré určili ekologicky optimálne využívanie agrokultúr. Podľa tejto klasifikácie pre poľnohospodárske pôdy riešeného územia najoptimálnejšou kategóriou agroekosystémov sú trvalé trávne porasty (T3 – menej produkčné trvalé trávne porasty, T4 – málo produkčné trvalé trávne porasty), v rovinatejších polohách striedavé polia orných pôd a trvalých trávnych porastov (OT2 a OT3) (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Hydrologické pomery

Riešené územie patrí do povodia Hrona, do jeho podrobného povodia odvodzovaného Kremnickým potokom (Rudnica). Hydrologické pomery súvisia s geomorfológiou územia. Územie je súčasťou povodia Hrona, do ktorého sú vody odvádzané Kremnickým potokom. Tento potok patrí do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov). Hustota riečnej siete je malá, menej ako 100 m/km². Celé okolie Kremnice patrí do vrchovinného-nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku, ktorý sa vyznačuje akumuláciou v decembri až februári, maximálnymi prietokmi v marci, minimálnymi v septembri. Vodné toky zamrzajú obvykle koncom decembra a odmrzajú koncom februára. Poloha posudzovaného územia na hranici povodí Hrona a Váhu (Turca) viedla v minulosti k prevedeniu vody z povodia Váhu (potok Turček) do povodia Hrona, pre potreby mlynov a stúp (historický Turčekovský banský vodovod). K prevádzaniu vody cez hranicu povodia dochádza aj dnes, hoci dnes je to predovšetkým pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou (vodné dielo Turček a skupinový vodovod). Na druhej strane hĺbenie dedičných štôlní viedlo k odvodneniu kremnického banského poľa po úroveň Hlavnej dedičnej štôlnie, čo je 256 - 269 m n.m.. Priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou – podľa dostupných informácií je priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou do Hrona 500 l/s (zdrojom banských vôd je pohonná voda vodnej elektrárne od 100 l/s – 1 300 l/s, prítok vody od šacht Ferdinand, Ludovika, Anna šachta – 50 l/s a prítok vody z termálneho vrtu KŠ – 1 – 25 l/s). Oba tieto fenomény ovplyvňujú hydrologické pomery posudzovaného územia. Kremnický potok (Rudnica) je dlhý 19,2 km. V zastavenej časti mesta Kremnica je potok regulovaný (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023). Hustota riečnej siete je malá, menej ako 100 m/km². Celé okolie Kremnice patrí do vrchovinného-nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku, ktorý sa vyznačuje akumuláciou v decembri až februári, maximálnymi prietokmi v marci, minimálnymi v septembri. Vodné toky zamrzajú obvykle koncom decembra a odmrzajú koncom februára.

Riešené územie leží v Kremnickom pohorí, ktoré podľa geologickej rajonizácie Slovenska patrí k západnokarpatskému sopečnému oblúku. Záujmové územie je značne členité s výškovými rozdielmi terénu niekoľko sto metrov. Geologická stavba hornín vulkanického pôvodu s kompaktnou štruktúrou neposkytuje vývery vody vo forme stálych výdatných prameňov hlbinného pôvodu. Jestvujúce pramene sú vývery z náhorných planín či s malou kolísavou výdatnosťou max. 5 l.s-1 min. 0,2 l.s-1 v závislosti od atmosférických zrážok. Vodnatejšie sú len potoky z horských údolí, nevysychajúce ani v lete. Cenným hlbinným zdrojom je termálny vrt navŕtaný v blízkosti šachty Ludovika do hĺbky 530 m s výdatnosťou 45 l.s-1 a teplotou 43,90 C. Z hydrochemického hľadiska je termálna voda v Kremnici klasifikovaná ako prírodná slabomineralizovaná síranovo-uhličitá, vápenato – horečnatá voda hypotonická, horúca. Pre termálne kúpalisko sa z nej využíva 20 – 25 l.s-1. (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Kremnický potok

Pramení v Kremnických vrchoch, v intraviláne obce Kremnické Bane v nadmorskej výške 784 m n. m. v blízkosti rozvodia medzi Váhom (pramenná oblasť rieky Turiec) a Hronom. Po opustení obce tečie na juh, zľava priberá potok Peklo a vteká na územie mesta Kremnica. Tu priberá najprv významnejší prítok sprava a následne aj Bystricu zľava, napája malú vodnú nádrž a opúšťa Kremnicu. Ďalej preteká obcou Horná Ves, priberá Lúčanský potok z pravej strany a v obci Dolná Ves zľava Švábsky potok. Do Hrona ústi pri osade Píla, neďaleko Šášovského Podhradia. Tok rieky sleduje cesta I. triedy č. 65 (10.1.2014, http://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnick%C3%BD_potok).

Hydrologické pomery

Náhorná poloha záujmového územia na rozhraní povodia dvoch riek Váhu a Hrona je iniciálna pre vznik tokov. Územie sa vyznačuje potokmi v každej doline. Na samom rozhraní vznikajú rieka Turiec a potok Turček, ktoré patria do povodia Váhu. Turiec je prehradený a vytvára vodárenskú nádrž, avšak oba toky už z historických dôb sú zdrojmi úžitkovej vody pre Kremnické bane. Vodu z tokov zachytáva historický vodovod a prevádza ju z povodia Váhu do povodia Hrona. Celé južne orientované záujmové územie patrí do povodia Hrona prostredníctvom Kremnického potoka (Rudnica). Povrchové vody z riešeného územia mesta zbierajú potoky: Skalka (Piargský) Smrečník (Zvolenodolinský) a potok Veterník. Okrem nich je na území mesta celý rad stružiek a rýh stekajúcich zo svahovitého terénu za dažďa, a vtekajúcich do Kremnického potoka ako hlavného recipientu, ktorý po 13 km dlhom toku kremnickým údolím vteká do Hrona pri Šášovskom Podhradí (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Katastrálnym územím mesta Kremnica preteká vodohospodársky významný vodný tok Kremnický potok. V prieťahu cez intravilán mesta je vybudovaná obojstranná korytová úprava s ťažkým a stredným typom spevnenia.

Prietochný profil jednoduchý lichobežník, šírka v dne 3 m, výška 1,5 m, dimenzovaný na 48 m³s⁻¹. Spevnenie kamennou dlažbou na cementovú maltu. Na zmiernenie spádových pomerov je vybudovaných 9 kamenných stupňov. Celková dĺžka toku je 19 km, zašŕpuje do Hrona pri Šášovskom Podhradí ako jeho pravostranný prítok. Má charakter bystrinného toku. Podľa hydrologických údajov prietok 48 m³s⁻¹ cez mesto zodpovedá Q20 ročnej veľkej vode. Prietok Q100 = 70 m³s⁻¹ ohrozuje svoje nábrežia vybrežením prúdu bystrinného toku. Druhý vodohospodársky významný potok Smrečník (Zvolenodolinský) je zaradený medzi vodárenské toky s pásmami hygienickej ochrany vyhlásenými ONV – OPLVH Žiar nad Hronom č. 118/81 dňa 20.10.1981. Je zdrojom surovej vody pre úpravňu vody Pod čerešňou, ktorá zásobuje mesto pitnou vodou. Odber a úpravňa vody sú zriadené na hornom toku. Dolný úsek po zaústenie do Kremnického potoka je upravený. Je tu vybudovaná obojstranná korytová úprava. Pričný profil lichobežník spevnený dlažbou z lomového kameňa. Spád upravený 10 stupňami výšky 1 m. Pred zaústením medzi domami a pod hlavnou cestou je prekrytý prefabrikátmi. Ďalšie potoky Skalka (Piargský) a Veterník sú zaradené ako drobné toky s funkciou odvádzania dažďových vôd z územia mesta. Veterník je v polovici svojho toku prehradený, vytvára rybník s miestnym využitím. Celkové odtokové pomery zo svahovitého územia mesta sú priaznivé pre odtok povrchových vôd aj voľne rigolmi a jarkami do uličnej kanalizácie vyústenej do miestnych potokov (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Podzemné, minerálne a termálne vody

Zdroje pitnej vody pre mesto tvoria jednak podzemné pramene a jednak okolité potoky cez úpravne vody. Podzemné vody v riešenom území determinujú najmä charakteristiky hydrogeologického kolektoru, ktorý tvorí samostatný hydrogeologický región – neovulkanity Kremnických vrchov. Vyznačuje sa najmä puklinovým typom priepustnosti, miernou hydrogeologickou produktivitou, s prietoknosťou $T = 1.10 \cdot 4 - 1.10 \cdot 3 \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$. Litologicky je tvorený najmä andezitmi, ryolitmi a vulkanosedimentárnymi pieskovecami a konglomerátmi. V katastrálnom území mesta sa nenachádza žiaden vodárensky využívaný vrt. Významný je ale výskyt geotermálnej vody v Kremnici, ktorá sa využíva v miestnom kúpalisku (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Podzemné zdroje predstavuje 9 prameňov s výdatnosťou spolu max. 20 l.s⁻¹, min. však 6 l.s⁻¹, zachytených v okolí Kremnice. Dve úpravne vody s kapacitou 20 + 20 l.s⁻¹ odoberajú povrchovú vodu z akumulačnej nádrže banského vodovodu resp. z horného toku Zvolenodolinského potoka (Smrečník). Pitnú vodu pre ŠRS Skalka a STV Suchá Hora poskytujú pramene Horné Gregy a vrtaná studňa pri potoku Turček s doporučeným odberom 12 l/s. Zdrojom pitnej vody je aj vodárenská nádrž nad obcou Turček pre skupinový vodovod do Žiaru nad Hronom, vedený pozdĺž západného okraja územia Kremnice. Zdroje úžitkovej vody tvoria horné úseky tokov Turca a Turček pre "Turčekovský banský vodovod" na účely banskej činnosti a tiež pre úpravňu vody na Kremnických baniach pre kremnický mestský vodovod. Zvolenodolinský potok je zdrojom úžitkovej vody pre "Grobniarský úžitkový vodovod", pôvodne pre mestskú fontánu a kropenie ulíc. ŠRS Skalka využíva odber z potoka Turček na zasněžovanie. Hlbinným zdrojom vody je vrt s termálnou vodou v blízkosti šachty Ludovika s výdatnosťou 45 l.s⁻¹ a teplotou 43,9°C, ktorý sa využíva na termálnom kúpalisku v meste (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Klimatické pomery

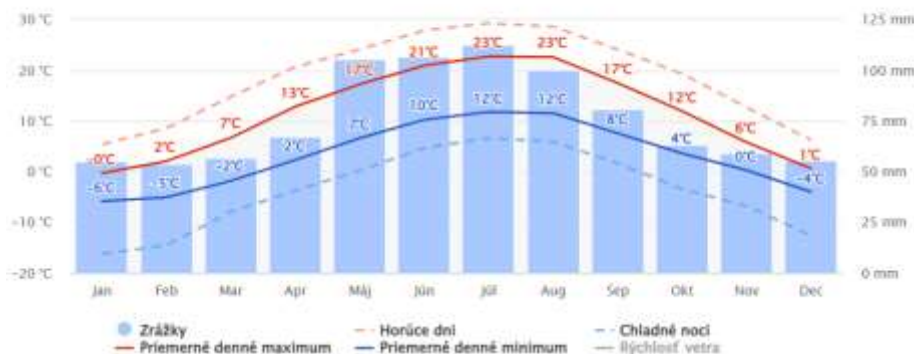
Kremnica sa nachádza v mierne teplej klimatickej oblasti (M) – okrsku M7 (Atlas krajiny SR, 2002). Mierne teplá oblasť je charakterizovaná ako oblasť s priemerne menej ako 50 letných dní za rok, s denným maximom teploty vzduchu – 25°C. Samotný okrsok M7 je charakterizovaný ako mierne vrchovinový, teplý a veľmi vlhký. Priemerná ročná teplota v záujmovom území je 4 – 6°C, priemerná teplota v januári je – 4 až – 5°C, priemerná teplota v júli je 16°C. Minimálne zrážky sa v území riešenom územným plánom vyskytujú spravidla v januári až marci, maximá bývajú v júni, pričom aj mesiace júl a august bývajú na zrážky bohaté. Všeobecne platí, že letný polrok je spravidla na zrážky bohatší ako zimný. Na tvorbe zásob podzemných vôd sa však v dôsledku vysokej evapotranspirácie v lete podieľajú hlavne jesenné a zimné zrážky (Atlas krajiny SR, 2002). Prúdenie vzduchu je modifikované predovšetkým členitosťou reliéfu. V otvorených oblastiach prevláda prúdenie od severozápadu a severovýchodu, v nižších polohách pozdĺž údolia potokov, t.j. hlavne zo severného smeru. Veternosť je slabá, 70-80 % vetrov nepresahuje rýchlosť 2 m/s (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

Priemerné teploty vzduchu v °C													
mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
1931-1960	-3,3	-2,1	2,4	7,6	12,7	15,8	17,9	17,1	13,3	7,8	2,8	-0,8	7,6
1987-2004	-3,4	-1,8	0,9	6,2	11,6	14,5	16,3	15,9	11,0	6,7	1,4	-3,0	6,4
Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004), Kremnica (1931-1960)													

Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004), Kremnica (1931-1960)

Kremnica

48.71°N, 18.92°E (550 m n. m.),
Model: ERA5.

Obrázok: Priemerné teploty a úhrn zrážok v meste Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

V posledných dvoch desaťročiach sa v tejto oblasti vyskytovali častejšie teplé obdobia ako chladné najmä v priebehu leta a zimy. Posudzovaná oblasť patrí do mierne vlhkej klimatickej oblasti. Humidita klímy rastie od predhorí k pohoriam a tým sú v oblasti Kremnické Bane zrážky častejšie a zrážkové úhrny väčšie ako v oblasti Kremnice.

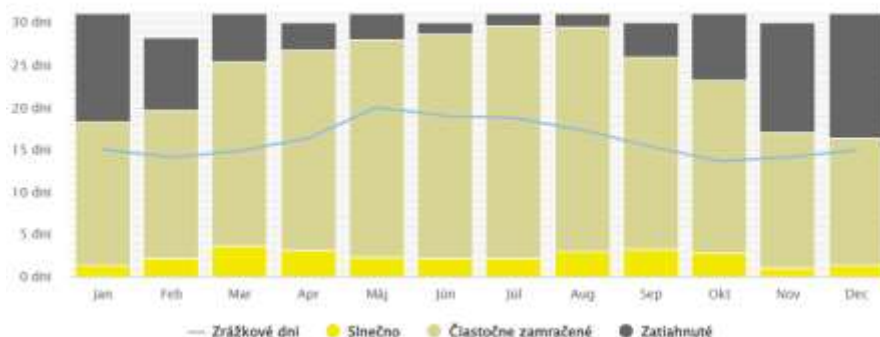
Priemerné úhrny zrážok v mm

Stanica/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Kremnica	53	57	60	72	87	81	92	75	77	67	78	62	861
Kremnické Bane	57	64	68	74	94	88	100	80	83	74	86	66	934

Zdroj údajov: stanica Kremnica, Kremnické Bane

Kremnica

48.71°N, 18.92°E (550 m n. m.),
Model: ERA5.

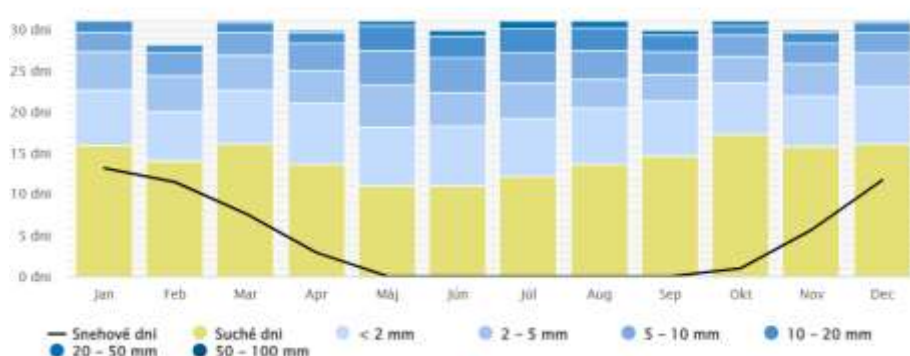
Obrázok: Slnčné a oblačné dni a dni so zrážkami v meste Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Snehová pokrývka sa v posudzovanej oblasti vyskytuje v priemere od polovice novembra do konca marca. Jej trvanie je v priebehu zimy občas prerušované a preto v predhoríach v priemere trvá 80 dní, vo vyšších polohách v priemere 105 dní. Pri tuhých a dlhých zimách trvá snehová pokrývka až 150 dní, pri suchých a teplých zimách len okolo 40 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrchole zimy dosahujú v predhoríach 23 cm, vo vyšších polohách až 30 cm s 80 až 90 % zabezpečenosťou výskytu. V ročnom chode je v riešenom území najviac priameho slnečného svitu o mesačnom priemere 225-242 hodín v období máj až august. V lete občas priamy slnečný svit tu trvá aj viac ako 300 hodín.

Kremnica

48.71°N, 18.92°E (550 m n. m.).
Model: ERA5.

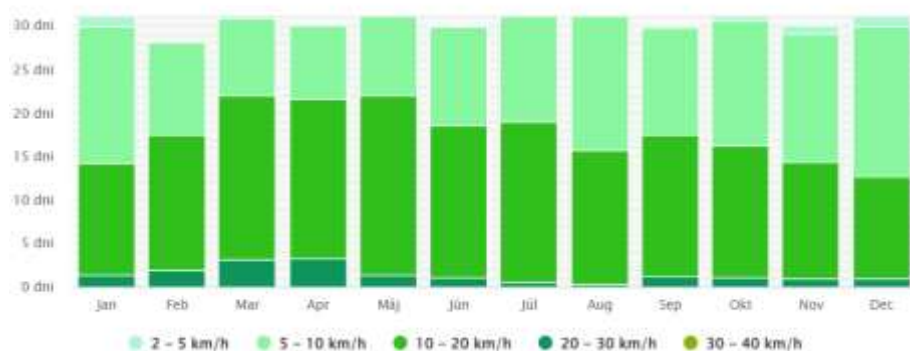
Obrázok: Úhmy zrážok v meste Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

V riešenom území sa najviac oblačnosti, vodnej pary o vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu a najviac hmlových dní vyskytuje v zimnom období a najviac búrok v letnom období. Medzi týmito meteorologickými prvkami je vzájomná súvislosť. V ročnom chode je najväčšia relatívna vlhkosť vzduchu koncom jesene a v priebehu zimy. V riešenom území prevláda prúdenie vzduchu od severozápadu až severu. V teplom polroku sa výraznejšie uplatňuje prevládajúce podružné prúdenie vzduchu od juhovýchodu až juhu. Veternosť je v tejto oblasti mierna, v otvorených vyšších polohách priemerné mesačné rýchlosti vetra sa pohybujú zväčša 3 – 4 m.s.⁻¹, v nižších polohách v rozmedzí 2 – 3 m.s.⁻¹ (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

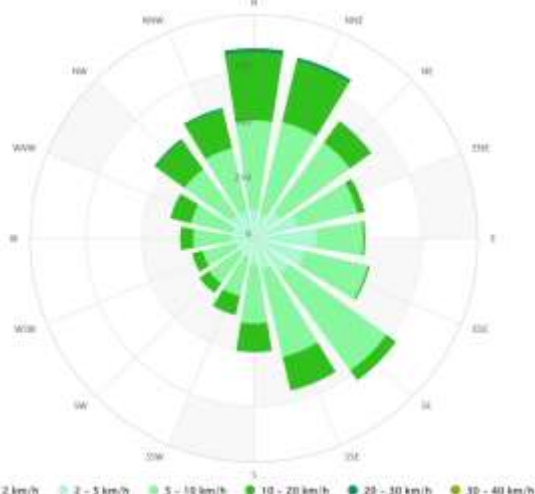
Kremnica

48.71°N, 18.92°E (550 m n. m.).
Model: ERA5.

Obrázok: Rýchlosť vetra v meste Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

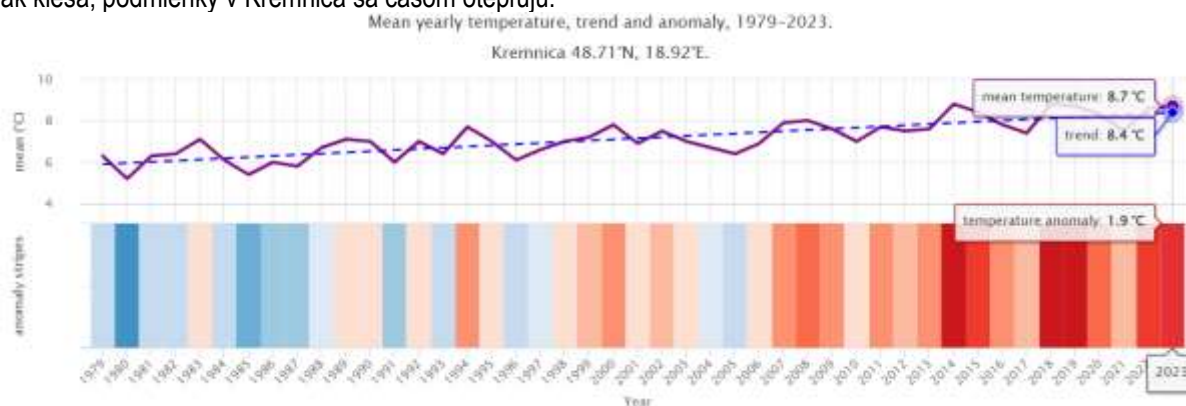
Obrázok: Veterná ružica v meste Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Veterná ružica pre Kremnica zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru. Pre mesto: vietor fúka z juhu (S) a severu (N).

Zmena klímy v meste Kremnica

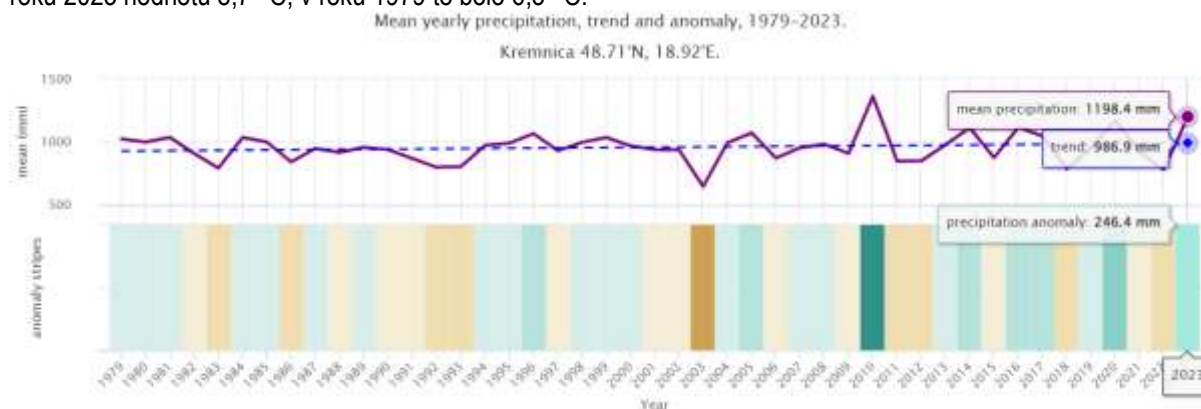
Horný graf zobrazuje odhad priemernej ročnej teploty pre väčšiu oblasť Kremnica. Prerušovaná modrá čiara predstavuje lineárny trend klimatických zmien. Ak trendová čiara smeruje zľava doprava nahor, trend teploty je pozitívny a v Kremnica sa otepľuje v dôsledku zmeny klímy. Ak je vodorovná, nie je vidieť žiadny jasný trend, a ak klesá, podmienky v Kremnica sa časom otepľujú.

Obrázok: Zmeny teploty od roku 1979 - 2023 v okolí mesta Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

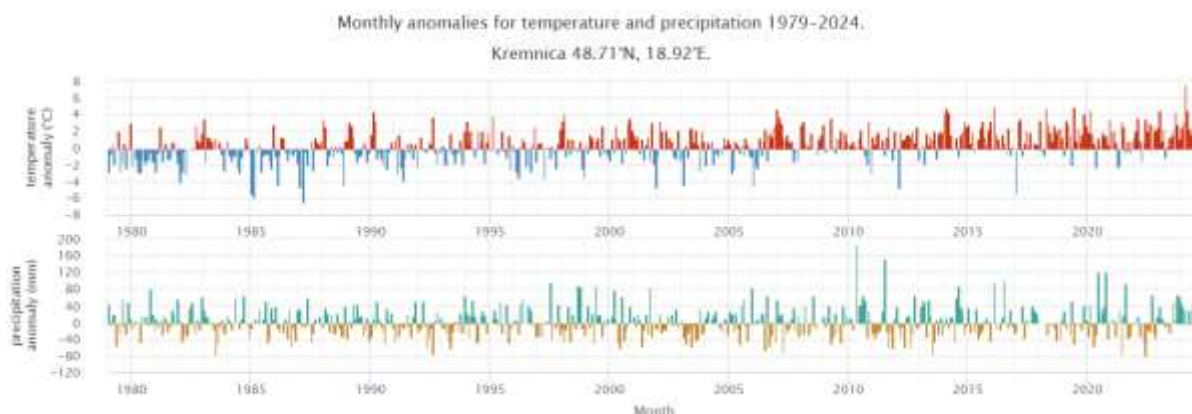
V dolnej časti grafu sú znázornené tzv. otepľovacie pruhy. Každý farebný pruh predstavuje priemernú teplotu v danom roku - modrá farba znamená chladnejšie a červená teplejšie roky. Priemerná teplota v regióne dosiahla v roku 2023 hodnotu 8,7 °C, v roku 1979 to bolo 6,3 °C.

Obrázok: Zmeny zrážkových pomerov od roku 1979 - 2023 v okolí mesta Kremnica

Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Horný graf zobrazuje odhad priemerného celkového úhrnu zrážok pre väčšiu oblasť Kremnice. Prerušovaná modrá čiara predstavuje lineárny trend klimatických zmien. Trendová čiara smeruje zľava doprava nahor, trend zrážok je pozitívny a v Kremnica je v dôsledku zmeny klímy stále vlhkejšie. V dolnej časti grafu sú znázornené tzv. zrážkové pruhy. Každý farebný pruh predstavuje celkový úhrn zrážok v danom roku - zelený pre vlhšie a hnedý pre suchšie roky (5.7.2024, https://www.meteoblue.com/sk/climate-change/Kremnica_slovensk%C3%A1-republika_723846). V roku 1979 bol priemerný úhrn zrážok 1022,0 mm. V roku 2023 to bolo 1198,4 mm.

Obrázok: Mesačné anomálie teploty a zrážok - Zmena klímy Kremnica
Zdroj: 5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>

Horný graf zobrazuje teplotnú anomáliu pre každý mesiac od roku 1979 až po súčasnosť. Anomália hovorí o tom, o koľko bolo teplejšie alebo chladnejšie ako 30-ročný klimatický priemer v rokoch 1980 - 2010. Červené mesiace boli teplejšie a modré mesiace boli chladnejšie ako normál. Na väčšine prípadov nastal v priebehu rokov nárast teplejších mesiacov, čo odráža globálne otepľovanie spojené so zmenou klímy.

Dolný graf zobrazuje anomálie zrážok za každý mesiac od roku 1979 až po súčasnosť. Anomália hovorí o tom, či v danom mesiaci spadlo viac alebo menej zrážok ako v 30-ročnom klimatickom priemere rokov 1980 - 2010. Zelené mesiace boli teda vlhšie a hnedé mesiace boli suchšie ako normál (5.7.2024, <https://my.meteoblue.com/visimage/>).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Biogeografická poloha územia na rozhraní dvoch rozdielných klimatických typov spôsobuje prelínanie panónskych prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Ďalšou charakteristickou črtou je jeho bohatá banícka minulosť, dokumentovaná unikátnymi technickými pamiatkami a tiež osobitný krajinársky charakter. Výskytom a počtom minerálov nemá na Slovensku obdobu.

Rastlinstvo

Vegetácia Kremnických vrchov ovplyvňuje blízkosť kotlín a členitosť pohoria, ktorá podporuje horizontálne i vertikálne prenikanie na teplo náročných druhov. Dub zimný (*Quercus petraea*) dosahuje pri Kremnici hranicu 1100 m.n.m., 230-ročné porasty cere (*Quercus cerris*) pri Budči sú na hranici jeho areálu. Tu má izolovaný výskyt aj javor tatársky (*Acer tataricus*). Na vápencoch pri Sklenom sa vyskytuje dub plstnatý (*Quercus pubescens*). Riedke skalnaté porasty duba zimného a cere (*Quercus petraea-cerris*) v rezervácii Boky majú v podraсте, najmä na otvorených lesostepiach početné teplomilné druhy a pekné príklady sukcesie. Hodne plôch zaberá spoločenstvo kostravy padalmatskej (*Festucetum pseudodalmaticae*). Ekologicky i fyto geograficky dôležitejšie druhy sú kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), hrachor Nissolov (*Lathyrus nissolia*), šalát trváci (*Lactuca perennis*), ruža najtrnatejšia (*Rosa spinosissima*), vzácné tu rastie aj kavýľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*) a hviezdňatec čemerícový (*Hacquetia epipactis*). Z horských druhov je pri Hrone zuhačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*) a čučoriedka brusnica (*Vaccinium vitis-idaea*). Dolinami zostupuje nízko udatník lesný (*Aruncus silvester*) a zemolez čierny (*Lonicera nigra*). Ryolitové bradlá sú vhodné pre vývoj submontánnych kyslých dubín a bučín (*Luzulo-Fagion*). Neutrálne podložie aglomerátov podporuje vznik mezofilných dubovo-hrabových lesov s ostricou chlpatou (*Carex pilosa*). Najväčšie plochy zaberajú kvetnaté bučiny, ktoré na strmších svahoch majú tendenciu prechodu k bučinám so zubačkou cibulkonosnou (*Dentaria bulbifera*). Pralesovité útvary zmiešaného jedľovo-bukového lesa (napr. Badínsky prales) majú chudobnejší bylinný podrast ako pod. lesy na kryštaliniku. Horské druhy vysokých bylín sa objavujú pravidelnejšie len pod hlavným hrebeňom. Na Zlatej studni rastie plavúň jedľovitý (*Lycopodium sellago*) a plavúň sploštený (*Lycopodium complanatum*). V severnej časti pohoria je vzácný tis obyčajný (*Taxus baccata*) a na dolomite severovýchodných výbežkov má okrajový výskyt pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*). Banská činnosť a zakladanie rozptýlených osád prispeli k zníženiu lesnatosti, dnes je v centre pohoria hodne psicových pasienkov (<http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43>, 20.8.2024).

Živočíšstvo

Charakter živočíšstva podmieňujú nielen ekologické faktory prírodného prostredia, ale v značnej miere aj človek, ktorý tu od 12. storočia sústavne zasahuje do prírody intenzívnym využívaním územia. V Kremnických vrchoch je možné pozorovať prelínanie karpatských druhov s panónskymi, podobne sa striedajú druhy západné s východnými. Celkovo sa tu nachádza vyše 100 druhov vtákov, 40 druhov cicavcov, asi 20 druhov rýb, veľké množstvo bezstavovcov. Mnohé z týchto žijúcich živočíšnych druhov sú zákonom chránené (<http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>, 20.8.2024).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Zásobovanie pitnou vodou

Pitnou vodou je Kremnica zásobovaná z verejného vodovodu, využívajúceho lokálne vodné zdroje. Systém zásobovania pitnou vodou je rozdelený do viacerých tlakových pásiem. Územným plánom sa súčasný systém zásobovania mesta pitnou vodou zachováva, s jeho doplnením a rozšírením podľa jeho navrhovaného urbanistického rozvoja. Katastrálnym územím mesta vedie trasa skupinového vodovodu Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom, na ktorý v návrhovom období územného plánu nie je potrebné mesto napojiť (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Mesto Kremnica je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe SLVS a.s. OZ Žiar nad Hronom. Vodovod v meste bol založený v roku 1884 zachytením 3 prameňov na úbočí Štós nad mestom so spoločnou výdatnosťou 2 – 10 l/s. S rozrastajúcim sa mestom postupne sa rozširovali jednak zdroje vody a jednak potrebné rozvody. Vodovodná sieť v súčasnosti pokrýva celé územie mesta. Keďže v ďalšom rozvoji mesta kapacity prameňov už nepostačovali, pristúpilo sa k využívaniu povrchovej vody z potokov. Vybudovaním úpravne vody „Pod čerešňou“ na potoku Smrečník (20 l/s) a úpravne vody v Kremnických Baniach (20 l/s) získala sa kapacita (40 l/s) dvojnásobne prevyšujúca pramenné zdroje (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023) V meste sú vybudované nasledujúce zariadenia na zásobovanie vodou:

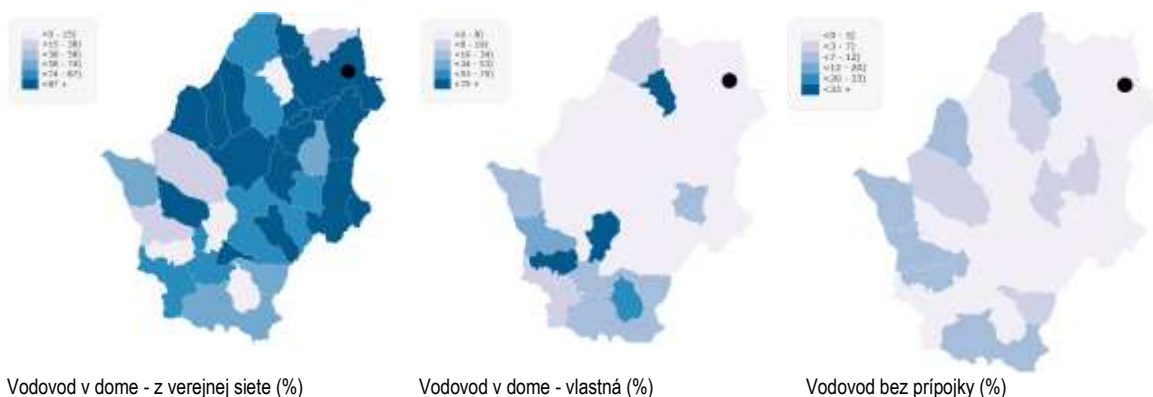
Turčekovský banský vodovod je najstaršie zariadenie na privod potočnej vody do Kremnických baní potrebný v baníctve pri spracovaní rudy. Pred storočiami sa vybudoval mnohokilometrový privodný žľab od potokov v okolí Turčeka do Kremnických baní. Prekrytý žľab prekonávajúci niektoré kopce štôľňou a údolie v Kremnických Baniach akvaduktom, privádza vodu do otvorenej akumuláčnej nádrže v Kremnických Baniach, vybudovanej na kóte 775 m.n.n. Z nádrže sa voda využívala na pranie rudy a na získanie mechanickej energie na drvenie rudy. Viedla sa flúdormi k nižšie stupňovite položeným šachtám a odovzdávala svoju energiu mechanickým zariadeniam. Do roku 2005 sa využíval na pohon turbín na výrobu elektrickej energie na IV. šachte.

Úpravňa vody v Kremnických Baniach, ktorá dodáva pitnú vodu do kremnického mestského vodovodu odoberá surovú vodu z akumuláčnej nádrže tohto vodovodu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 902 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 12 domov. Bez napojenia na verejný vodovod bolo 11 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	902	96,78
v dome - vlastná	12	1,29
mimo domu - z verejnej siete	3	0,32
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	11	1,18
nezistený	4	0,43
Domy spolu	932	
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021		

Mesto Kremnica je zásobované vodou z verejný vodovodov s pokrytím domácností 73,5 %.

Vodovod v dome - z verejnej siete (%)

Vodovod v dome - vlastná (%)

Vodovod bez prípojky (%)

Obrázok: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov

Zdroj: 5.6.2024, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Grobnianský vodovod – vybudovaný v Kremnici v roku 1830, zrekonštruovaný v roku 1940. Privádza potočnú vodu do stredu mesta na úžitkové účely. Zdrojom vody je potok Smrečník (Zvolenodolinský) z ktorého hradlo odráža vodu do žlabu pri potoku na kóte 645 m.n.m.. Prívod vody je nekrytým vydláždeným žlabom 50/40 cm vedeným po svahu Grobne v dĺžke 2100 m. Žlab privádza vodu do vodojemu s obsahom 100 m³ na kóte 630 m.n.m. na úbočí Grobne. Z vodojemu vedie potrubie DN 100 do starej mincovne. Hlavným odberateľom vody bola do r. 2006 Mincovňa š.p. a niekoľko záhradkárov na Grobni.

Kremnický mestský vodovod na pitnú vodu bol založený v roku 1884, kedy boli zachytené prvé pramene na Kremnickom Štosi nad mestom ako zdroje pitnej vody. Celé prívodné potrubie bolo dobudované v r. 1893. Rozvodná sieť v rokoch 1900 až 1928. Vodojemy železobetónovej konštrukcie „Nad stanicou“, „Nad kasárňami“ a na hrade "(Zámocký)" boli vybudované v r. 1925, kedy boli zachytené ďalšie tri pramene. K odberu vody z potoka sa pristúpilo v r. 1940 vybudovaním upravne vody Pod čerešňou. Ďalší vodojem Grobňa bol vybudovaný v r. 1950 a plnený z ÚV Pod čerešňou. Výstavba druhej upravne vody na Kremnických Baniach bola skončená v r. 1965 a ako nové najväčšie zariadenie, začala dodávať pitnú vodu pre mesto do vodojemov Na Grobni a Na Hrade. Uličné rozvodné potrubie bolo viac krát rekonštruované a rozšírené až do súčasného rozsahu.

Skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom (TKŽ)

Vodovod je v prevádzke od roku 1992, kedy bola vybudovaná úpravňa vody v Turčeku. Zdroj vody vodárenská nádrž bola dokončená v roku 1996, dovtedy úpravňa spracovávala povrchový odber z horného toku rieky Turiec. Diaľkový privádzač DN 500 vychádza z upravne vody, prechádza celým Kremnickým údolím v dĺžke 18 km do Žiaru nad Hronom. V súčasnosti dodáva pitnú vodu do vodojemu Krahule 400 m³, Kremnické Bane 2 x 150 m³, Horná Ves 400 m³, Dolná Ves 2 x 150 m³ a zašŕpuje do vodojemu 2 x 5000 m³ na Šibennej hore v Žiari nad Hronom.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Stredisko má spracovaný a schválený návrh ÚPN-Z komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, ktorý rieši zásobovanie pitnou vodou novým vodovodom z hydrogeologického vrtu HTK-1 s hĺbkou 42 m pri potoku Turček na kóte 950 m.n.m., z ktorého je voda čerpaná do vodojemu s objemom 650 m³ na kóte 1225 m.n.m. umiestneného pri areáli TV vysielateľa. Z vodojemu je vyvedené zásobovacie potrubie DN 160 PVC pre gravitačné zásobovanie plánovaných i jestvujúcich objektov strediska (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 1,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac 2,5 m na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd z intravilánu mesta je uličnými stokami vyústenými do miestnych potokov bez čistenia. Realizuje sa projekt na vybudovanie hlavnej kmeňovej stoky súbežne s Kremnickým potokom až po Hornú Ves, kde ústi do tam už jestvujúcej čističky odpadových vôd. Horný úsek kmeňovej stoky bol už vybudovaný zároveň s výstavbou novej cesty cez mesto a vyústený je zatiaľ do Kremnického potoka bez čistenia. Začal sa realizovať aj zberač na zachytenie vyústení uličných stôk do Zvolenodolinského potoka a ich odvedenie cez stoku na Dolnej ulici do kmeňovej stoky pri Nemocnici s poliklinikou. Podobne budú zachytené vyústenia z Veterníka a zo závodu ELBA na dolnom úseku kmeňovej stoky po jej dobudovaní.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových vôd z objektov sa rieši dvojako. Na zneškodňovanie splaškových vôd sú hotely Minciari, Limba, Fortuna a Skalka vybavené vlastnými čističkami odpadových vôd. V individuálnych chatách sú splašky akumulované v žumpách, ktoré sa časom vyvážajú. Vyčistené vody z ČOV sú odvádzané

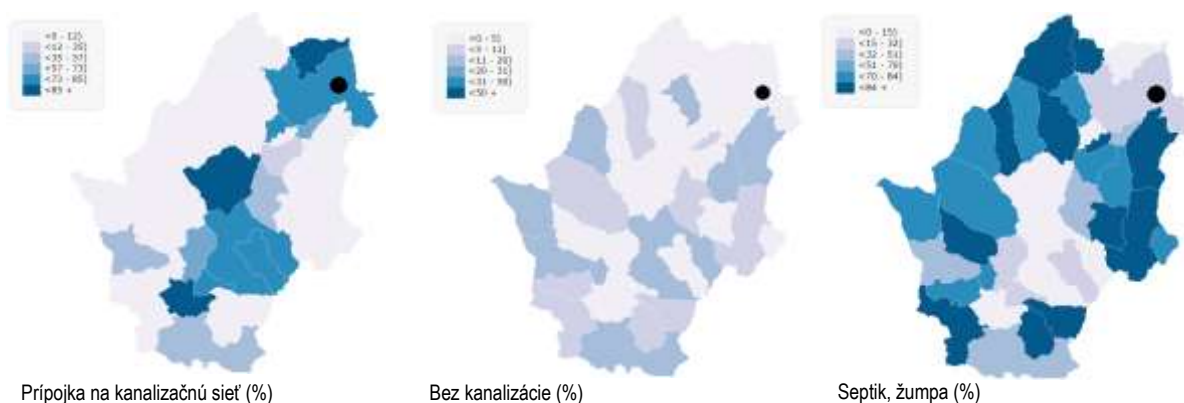
kanalizačným zberačom DN 160 PVC do pravostranného prítoku potoka Skalka. Povolenie vydal OÚŽP v Banskej Štiavnici rozhodnutím č. 2005/00016/ZH zo dňa 11.4.2005 na množstvo $Q_m = 2,3 \text{ l.s-1}$ a limity 45 mg BSK₅ a 35 mg NL. Návrh ÚPN-Z rieši zneškodňovanie splaškových vôd z novobudovaných objektov taktiež v malých ČOV zaústených do kanalizačného zberača DN 160 PVC. Celkové budúce množstvo vyčistených vôd odvádzaných kanalizačným zberačom bude $Q_m = 4,7 \text{ l.s-1}$ a prekročí povolené $Q_m = 2,3 \text{ l.s-1}$. Územnoplánovacia dokumentácia zóny navrhla preto predĺženie zberača DN 160 PVC a jeho zaústenie do potoka Skalka s väčším prietokom. Všetky územným plánom mesta navrhované stavby a zariadenia vodného hospodárstva (pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie), vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona, verejnoprospešnými stavbami (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Až 2484 domov bolo napojených na verejnú kanalizačnú sieť (78,54 %). Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 173 domov (18,56 %).

Domový fond - kanalizácia

typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	173	18,56
pripojka na kanalizačnú sieť	732	78,54
domáca čistička odpadových vôd	12	1,29
bez kanalizácie	12	1,29
nezistený	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obrázok: Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť v okrese Žiar nad Hronom
Zdroj: 5.6.2024, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Elektrická rozvodná sieť

Elektrickou energiou je mesto zásobované z elektrostanice a 110/22 kV transformovne vedeniami zo Žiaru nad Hronom a z Handlovej. Súčasný stav miestnej 22 kV distribučnej siete je výraznejšie poznamenaný postupnosťou jej výstavby a zložitými terénnymi a priestorovými podmienkami mesta. Územným plánom sa navrhujú nevyhnutné úpravy 22 kV elektrovedení a ich rozšírenie v miestach novonavrhovanej zástavby, vrátane návrhu nových 22/0,4 kV trafostaníc. Okrem verejných rozvodov má na území mesta elektrorozvody aj Kremnická banská spoločnosť, ktorá vyrobenú elektrickú energiu distribuuje aj do verejnej siete (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Napojenie na nadradenú rozvodnú sústavu je dvojitým 110 kV vedením pozdĺž južného a východného okraja mesta. Z rozvodne sú vyvedené 22 kV linky ako zásobovacie okruhy okolo mesta a ďalšie linky vyvedené na Turiec, na športovo rekreačné stredisko Skalka a pre TV zariadenia na Suche Hore. Územie mesta je takto ohraničené primárnymi elektrickými vedeniami a ich ochrannými pásmami. Zásobovací okruh okolo mesta križuje južným smerom navrhované rozvojové plochy pre výhľadovú zástavbu. Toto vedenie sa v budúcnosti dostane medzi zástavbu, preto je nutná jeho budúca kabelizácia v zemi, včítane odbočiek a pripojok. Dovtedy sú navrhnuté úsekové preložky tohoto 22 kV vedenia križujúceho plochy prvej fázy zástavby. Navrhnuté je aj

preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo". Odbočka 22 kV k trafostaniciam TS9-TS10 križuje navrhovanú zástavbu rodinných domov "Nad Veterníkom", preto je nutná jej kabelizácia v zemi v predstihu pred kabelizáciou okružového 22 kV vedenia, z ktorého odbočuje (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Športovo rekreačné centrum Skalka

Jestvujúce hotely sú zásobované elektrickou energiou 22 kV vedením č. 475 zo 110/22 kV ES Kremnica cez trafostanicu Skalka 2 x 630 kVA a Fortuna 400 kV. Trafostanica vysilača je zásobovaná 22 kV vedením č. 399 z ES Banská Bystrica. Výkony trafostaníc postačujú (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice

Zásobovanie plynom

Plynom je Kremnica zásobovaná z odbočky VTL trasy pohronskeho plynovodu, prostredníctvom VTL/STL regulačných staníc, umiestnených v okrajových častiach mesta. Kremnica je plynifikovaná od roku 1985. Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo z počtu 2019 trvale obývaných bytov 708 bytov vybavených plynom zo siete. Za štyri roky do roku 2005 vzrástol tento počet o 154 bytov na 862 bytov. Celkový podiel plynifikácie podľa uvedeného prehľadného rozboru je 88 %, čo je vysoký ukazovateľ, prevyšujúci priemery podobných sídiel. Ďalšie zvyšovanie podielu plynifikácie je možné napojovaním rodinných domov, ktorých je len 58 % plynifikovaných. Podmienkou je výstavba plynovodov k jestvujúcej okrajovej zástavbe mesta. Vyžiada si to aj napojenie lokalít novej výstavby navrhovanej na južnom okraji mesta, ktorá prinesie 370 nových odberateľov. (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V maloodbere pre školy, úrady, obchody, podnikateľov a organizácie sú špecifické odbory primerané ukazovateľom z miest podobnej veľkosti a vybavenosti, ktoré sa pohybujú od 10000 - 15000 tis.m3/odberateľ/rok. Veľkoodber plynu v ostatných rokoch klesá. Klesajú najmä odbory veľkých odberateľov (nemocnica s poliklinikou,

Psychiatrická nemocnica, školy, internáty) a najmä priemyslu (Mincovňa, ELBA) ako najväčších odberateľov. Na klesanie odberov vplyva úspornosť v spotrebe plynu vplyvom nárastu jeho ceny (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Obrázok: Hlavné distribučné vetvy plynovodov v Kremnici

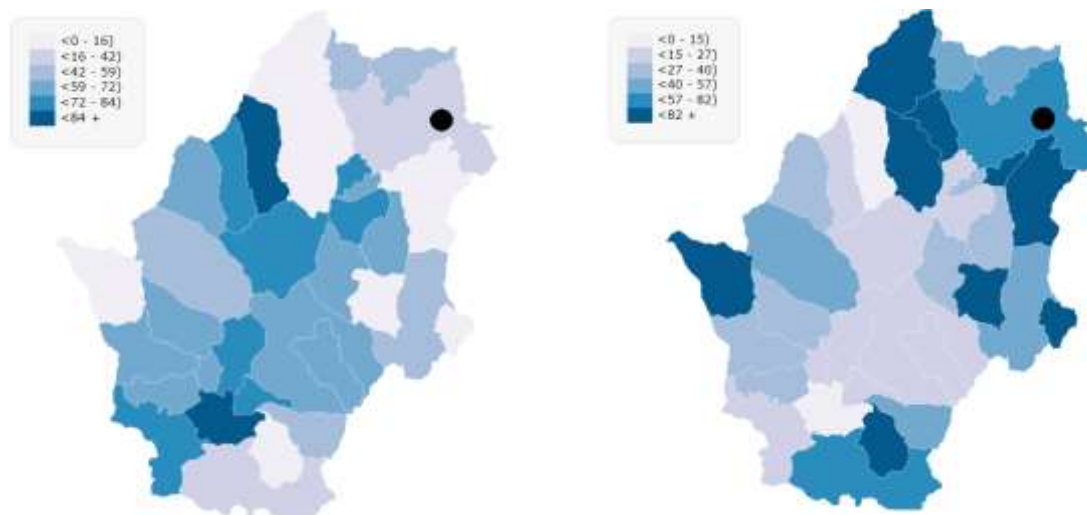
Zdroj: 4.11.2021, <https://www.spp-distribucia.sk/o-spolocnosti/co-robime/mapa-distribucnej-siete/>

Celkovo 58,48 % domácností bolo napojených na rozvodnú sieť plynu.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	384	41,2
nie	545	58,48
nezistené	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Obrázok: Podiel obyvateľov napojených na rozvodnú sieť plynu v okrese Žiar nad Hronom
Zdroj: 5.6.2024, http://www.sodbtn.sk/obce/vysledky_mapy_2021.php

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
 - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
 - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe

Zásobovanie teplom

Decentralizované zásobovanie teplom má potrebnú flexibilitu a je vhodné aj pre objekty, ktoré rekonštrukciou zmenia nielen funkciu ale aj tepelnú potrebu. Samostatné zdroje tepla - domové kotolne sú umiestnené v urbanizovanom území, a preto by sa v nich mal zásadne spaľovať zemný plyn. Tepelnoizolačné vlastnosti mnohých vykurovaných budov sú nevyhovujúce a bude potrebné vykonať dodatočné zateplenie vonkajšieho muriva a odstrániť ďalšie úniky tepla, ako aj vykonať rekonštrukciu zdrojov tepla, ktoré musia byť vybavené meraním a reguláciou, aby sa dosiahla optimalizácia prevádzky. Súhrnným vplyvom racionalizačných opatrení dôjde k zníženiu energetických potrieb na vykurovanie. Individuálne vykurovanie z drobných domových kotolní s výkonom 15-50 kW (výnimočne až 300 kW) sa hodí pre všetky priestory nízkopodlažnej zástavby. Najvhodnejšou energiou pre individuálne vykurovanie z hľadiska komfortu užívateľa a ochrany životného prostredia je vedľa elektrickej energie zemný plyn. Väčšina bytového fondu a vybavenosti má individuálne zabezpečovanú prípravu tepla na vykurovanie a teplej úžitkovej vody. Len sídliská Londýn a Huty sú teplom a teplou vodou zásobované z centrálnej plynovej kotolne. Súčasný systém zásobovania teplom sa v územnom pláne predpokladá zachovať s jeho doplnením podľa schválenej koncepcie zásobovania teplom a teplou úžitkovou vodou. V novobudovaných častiach mesta sa pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody navrhujú prevažne lokálne zdroje na báze využívania zemného plynu. Najväčším dodávateľom tepla a teplej vody pre obyvateľstvo je Kremnické tepelné hospodárstvo s.r.o. Zdrojmi tepla sú plynové kotolne K1 a K6, kotolne na biomasu a plyn K3 a K5 z nich najmä kotolňa K5 so svojimi rozvodmi tepla, zásobujúca 825 bytov sídliska. Kotolne K1, K3, K6 zásobujú 149 bytov. Ostatných 454 bytov a 591 RD v meste sa zásobuje individuálne. Využívajú malé domové či bytové kotle na plyn i pevné palivá, ale aj kachle, pece a sporáky na pevné a iné palivá. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní a spotrebe paliva je závislá na efektívnosti vykurovania. Efektívnosť vykurovania priamo závisí na spôsobe vykurovania. Výsledky sčítania ukazujú, že prevažujú moderné spôsoby vykurovania na plyn a elektrinu

spolu v 1273 bytoch. Uplatňuje sa však aj tradičné vykurovanie pevnými palivami v 325 bytoch. Vykurovanie ostatnými palivami v 421 bytoch značí kombinované spôsoby vykurovania, podľa vývoja cien palív. Najlacnejšie teplo podľa terajších cien je z palivového dreva 100 Sk/GJ, z uhlia 230 Sk/GJ, z plynu 34036/GJ, a najdrahšie z elektriny 550 Sk/GJ. Obyvatelia domov a bytov. v ktorých ostali zachované pece, sporáky, elektrické piecky, bojler, variče, majú možnosť voliť palivo podľa svojich individuálnych kalkulácií (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami alebo LED svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO mesta pri transformátorovej stanici.

Telekomunikácie

V Kremnici je inštalovaná digitálna telefónna ústredňa. Jej súčasná kapacita vrátane vysunutých účastníckych stupňov postačuje aj do budúcnosti. Technická úroveň ústredne umožňuje pripojenie dátových vedení a ISDN. Pripojenie ústredne na vyššiu úroveň siete je optickým káblom s digitálnymi prenosovými zariadeniami. Miestna káblová sieť je vybudovaná podzemnými káblami rôznych typov, konštrukcií a dimenzií. Pokrýva v dostatočnej miere potreby mesta. Káblová sieť však neobsahuje kapacitne dostatočné rezervy pre jej rozšírenie do nových stavebných lokalít. Na území mesta okrem podzemných káblov miestnej káblovej siete sú položené káble nadregionálneho významu rôznej konštrukcie (diaľkové káble DM, optické káble charakteru DOK a PDOK).

V podmienkach trhu na úseku dátových služieb sú na území mesta operátormi poskytované služby i optickými sieťami (internet, televízia, telefón). Predpokladá sa, že existujúci stav nie je potrebné v súvislosti s výstavbou v nových lokalitách zásadne meniť alebo dopĺňať. Vylepšovanie pomerov v poskytovaní služieb riešia konkrétni operátori rozširovaním optických sietí, resp. budovaním nových vykrývacích vysielacov. Tieto sa v mestských lokalitách budujú zvyčajne na existujúcich výškových stavbách.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov T - com, Orange, 4ka a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie 1 generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a druhej a tretej generácie (2G a 3G). Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G) HSDPA/UMTS resp. 4 G, ktorá umožňuje maximálne prenosové rýchlosti pre sťahovanie dát z internetu do hodnoty cca. 172,8 Mb/s v súčasnosti je dostupná pre všetkých obyvateľov. Pripojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období dostupná len v meste Kremnica a na sídliskách. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) T - com.

Diaľkové telekomunikačné káble

Územím mesta prechádza metalický kábel telekomunikácií prepájajúci RDÚ Žiar nad Hronom s RDÚ Martin a spájajúci sídla po celej svojej trase. Kábel je zaslučkovaný do RSÚ Kremnica. Podklady či pripokládky ďalších káblov nateraz nie sú plánované. Do turistického rekreačného strediska Skalka a TV Suchá Hora je vedený optický kábel z ústredne v Kremnici. Návrh rozvoja telekomunikačných zariadení je podaný v návrhu ÚPN-Z strediska spracovaného URKEA s.r.o. Banská Bystrica (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ochranné pásma

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov .

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Zastavané územie mesta je značne svahovité. Rovinatých plôch pre širšie inundácie ohrozujúce obytnú zástavbu niet. Potoky odvodňujúce územie mesta majú ustálené korytá, v úsekoch toku medzi zástavbou spevnené a miestami prekryté. Kremnický potok ako recipient všetkých potokov má prietochný profil dimenzovaný na Q20 ročnú veľkú vodu. V úseku pri Autocampingu je Kremnický potok neupravený, prirodzene meandrujúci s hlbokým korytom. Dochádza tu k vymieňaniu brehov – jeden úsek na ľavej strane pri autocampingu a pravostranný breh v mieste bývalého smetiska. V týchto úsekoch navrhuje SVP š.p. spevnenie brehov kameňom. V úseku Mestského parku je koryto toku upravené, ľavostranný breh je v rámci cesty dostatočne zvýšený, pravostranný breh je nižší, avšak na základe dlhodobých pozorovaní tu nedochádza k vybrežovaniu vôd. Nad týmto úsekom sa nachádzajú Benešove profily, ktorých kapacita umožňuje prietok určitého množstva vody a predmetný úsek koryta toku je schopný tento prietok previesť. Z uvedených dôvodov SVP nepovažuje za potrebné v predmetnom úseku riešiť ochranné opatrenia. V úseku Lúčanský prechod je Kremnický potok prekrytý a akýkoľvek zásah by narušil historické jadro mesta. Ostatné potoky sú krátke, lebo vznikajú v okolí mesta. Majú prudký sklon, bystrý tok a malé povodie, takže stačia odvieť dážďové vody bez ohrozovania mestskej obytnej a ostatnej s nimi kontaktnej zástavby (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V známych inundačných územiach vodných tokov (Kremnický potok, Piargsky potok, Rudnica, Smrečník a Zvolenodolinský potok) sa žiadna nová výstavba charakteru stavebných objektov nenavrhuje. V južnej časti zastavaného územia mesta sú navrhované zariadenia dopravného vybavenia umiestnené tak, aby ich bolo možné opatreniami na vodnom toku chrániť proti vplyvom veľkých vôd (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“.

Civilná ochrana obyvateľstva

V meste t.č. nie sú, okrem štandardných, evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej ochrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v ÚPN mesta zohľadňovať. Zásady civilnej ochrany obyvateľstva stanovuje zákon č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorého účelom je upraviť podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí a stanoviť úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva. Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu mesta (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva. Požiadavky na ukrytie obyvateľstva sú riešené v rámci regulatívov verejného technického vybavenia, v súlade s § 11, ods. 5, písm. f a § 139, ods. 10 písm. m citovaného zákona. V územnom pláne nie je uvažované s vybudovaním samostatného krytu CO. V prípade výstavby väčších komplexov, kde je predpoklad zvýšenej koncentrácie obyvateľov, bude potrebné podporiť projekty s podzemnými pivničnými priestormi, v ktorých sa dajú realizovať úkryty pre obyvateľstvo pri vzniku mimoriadnych udalostí. Podrobné požiadavky na ochranné stavby CO obyvateľstva budú spracované v súlade s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno – technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, uvedených v § 4, ods. 4 vyhlášky v následnej podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácii a územnoplánovacích podkladoch (ÚPN-Z, resp. územnoplánovacie a urbanistické štúdie), a v prípravnej projektovej dokumentácii stavieb (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Požiarňa ochrana

Kremnica je sídlom verejného požiarného útvaru – Hasičskej a záchrannej služby, ktorý sídli v účelových priestoroch na Langsfeldovej ulici, bez možností ich rozšírenia, polohovo však vhodne situovaných. Odber

požiarnej vody sa zabezpečuje z verejného vodovodu a z úžitkových vodovodov (banský vodovod). Pre stály odber požiarnej vody bude možné po primeranom dopravnom sprístupnení, ktoré je územným plánom riešené, využiť vodnú nádrž pri IV. šachte. V územne odlúčenej časti na Skalke možno odber požiarnej vody zabezpečiť za lokálnych rozvodov pitnej vody. Požiadavky zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení novších predpisov sa z hľadísk nárokov na požiaru bezpečnosť stavieb pri návrhu územného rozvoja mesta primerane zohľadňovali (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Odvádzanie dažďových vôd

V meste nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Podobným spôsobom je riešený odvod vody (spolu s odvodňovacími rgolmi) z centrálnej zrekonštruovanej časti mesta. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rgolmi do vodných tokov.

Miestny rozhlas (MR)

Pre potreby informovanosti obyvateľov mesta je vybudovaný miestny rozhlas. Vlastné vysielanie zabezpečuje mestský úrad ako aj prevádzku MR po technickej stránke. Ústredňa sa nachádza v budove Mestského úradu. Stávajúce rozvody MR sú vedené prevažne po stožiaroch verejného osvetlenia a NN, prípadne na konzolách a strešníkoch.

Relácie mestského sa vyhlasujú pre: mesto Kremnica /mestský úrad, mestská polícia, zberný dvor/ a organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti (rozpočtové a príspevkové organizácie), bezpečnostné a záchranné zložky SR, prevádzkovateľov inžinierskych sietí, oznamy charitatívneho a humanitného charakteru, oznamy strát a nálezov.

2.4. DOPRAVA

Zázemie mesta obsluhuje a jeho nadregionálne prepojenie zabezpečuje predovšetkým štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina. Regionálne dôležitou je tiež železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, ktorá pokračuje do železničnej stanice Vrútky. Pre prepojenie mesta s intenzívne urbanizovaným pohorím, okresným sídlom Žiar nad Hronom a Slovenskom je mimoriadne dôležitý cestný ťah I/50 – výhľadovo rýchlostná komunikácia R1 v trase (Banská Bystrica) - Zvolen - Žiar nad Hronom - Nitra - Trnava - (Bratislava), ktorá záujmové územie mesta tanguje v južnej polohe, kde v údolí Hrona vedie súbežne so železničnou traťou č. 150 (Zvolen) – Hronská Dúbrava – Šurany – (Bratislava). Podľa aktualizovaného Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR, schváleného vládou SR v novembri 2004, sa výhľadovo uvažuje s trasou rýchlostnej cesty R3 Kremnickou dolinou (v úseku Šášovské Podhradie – Turčianske Teplice, okrem toho je v tomto projekte uvažovaná aj alternatívna trasa Banská Bystrica – Turčianske Teplice, cez Harmaneckú dolinu), ako súčasť nadnárodného cestného ťahu E77 MR – Šahy – Zvolen – Martin – Trstená – PR (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Cesty I triedy a regionálne komunikácie II a III triedy

Katastrálne územie mesta a jeho záujmové územie ležia priamo na štátnej ceste I. triedy č. I/65 Nitra - Žiar nad Hronom - Kremnica - Turčianske Teplice - Martin. Cesta je v úseku Nitra - Žiar nad Hronom súčasťou medzinárodného dopravného koridoru E 58, na území Slovenska v trase Bratislava - Nitra - Zvolen - Košice. Tento úsek je postupne budovaný ako rýchlostná cesta R1 v úseku Nitra - Zvolen a R2 v úseku Zvolen - Košice. Cesta I/65, prechádzajúca katastrálnym územím Kremnice, je v úseku Žiar nad Hronom (Šášovské Podhradie) - Turčianske Teplice - Martin spojnicou rýchlostnej cesty R1 (E58) s cestou I/18 a s pripravovaným diaľničným ťahom D1 (E 50). Podľa Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR a v zmysle nadradenej územnoplánovacej dokumentácie má výhľadovo záujmovým územím mesta viesť trasa rýchlostnej cesty R3 Šahy

- Zvolen - Šášovské Podhradie - Martin, ako súčasť medzisúčasných dopravných prepojení sever - juh (E 77). Problematikou tohto dopravného prepojenia sa zaoberá Technicko - ekonomická porovnávacia štúdia ciest II/577 Turčianske Teplice - Kremnica - Šášovské Podhradie - Zvolen (štúdia cesty II/577 ako variantné trasy A1, A2, A3 a C, resp. cesty I/65 ako variantná trasa B), ktorá má slúžiť ako technicko - ekonomický podklad pre výber trasy rýchlostnej cesty R3. (Objednávateľom štúdie bola Slovenská správa ciest, IÚ Banská Bystrica, spracovateľom bol Terraprojekt, a.s. Bratislava). Nadradená dokumentácia - ÚPN VÚC Banskobystrického kraja tak isto rieši problematiku vedenia trasy rýchlostnej cesty R3, pričom návrh trasy bol vedený v úseku Šášovské Podhradie - Kremnica - Turčianske Teplice, so západným obchvatom Kremnice, mimo jej katastrálneho územia. Do riešenia územného plánu Kremnica je zakreslený vybraný variant vedenia cesty R3 v záujmovom území mesta Kremnice. V dopravnom riešení mesta (v rámci riešenia jeho katastrálneho i zastavaného územia) sa v návrhovom období územného plánu mesta (do roku 2020) uvažovalo s cestou I/65 v jej súčasnom prieťahu mestom. V spádovom obvode mesta Kremnica sú dopravné väzby zabezpečované po cestách nižších tried, ako je cesta II/578 Kremnica - Skalka - Kordíky - Tajov - Banská Bystrica, s nevybudovaným úsekom Skalka - Kordíky, cesta III/05079 Kremnica - Nevoľné - Trnavá Hora a cesta III/06529 Kremnica - Lúčky - Kopernica s možnosťou prepojenia na cestu I/50 (E-572). Cesta II/578 má v úseku Kremnica - Skalka výlučne účelovú (lesné hospodárstvo) a športovo-rekreačnú funkciu pre prístup do športových areálov Krahule a Skalka. Cesta III/05783 Krahule - Skalka má funkciu hospodársku a prístupovú (spojovaciu) (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V katastrálnom území mesta je základný komunikačný systém tvorený štátnou cestou I. triedy a regionálnymi cestami II. a III. triedy. Sú to:

Cesta I/65 - Nitra - Žiar nad Hronom - Kremnica - Martin. Katastrálnym územím prechádza severo-južne a priamo mestom Kremnica. Má celoštátny význam. Spája okres Žiar nad Hronom s okresom Martin a tvorí spojnicu európskych ciest E 58 (R1) a E 50 (D1).

Cesta II/578 - Katastrálnym územím prechádza v smere západ - východ a spája mesto Kremnica s rekreačným územím Krahúl a Skalky.

Cesta III/06529 - Kremnica - Kopernica - Slaská, v katastrálnom území vedie z mesta na západ len s dĺžkou 1,4 km. Spája spádové obce Kopernicu a Lúčky s mestom Kremnica a západným smerom vedie dopravu s možnosťou jej zapojenia na cestu I/50 (E 572).

Cesta III/05079 - Kremnica - Nevoľné - Trnavá Hora vedie mestom Kremnica smerom juhovýchodným a spája s mestom spádové obce Nevoľné a Ihráč.

Cesta III/05783 - spája spádovú obec Krahule s cestou II/578 a vytvára okružnú cestu cez rekreačné územie Krahúl vo vzťahu Kremnica - Kremnické Bane (po ceste I/65) - Krahule - Kremnica (po ceste II/578).

Komunikácie zbernej triedy B1

Cesta I/65 v prieťahu mestom je v súčasnosti usporiadaná v kategórii a funkčnej triede MZ 12,5/60, resp. MZ 14/60, s prevažne nevyhovujúcimi napojeniami mestských komunikácií. V úseku na Langsfeldovej ulici sa v súčasnosti projekčne pripravujú jej úpravy a rozšírenie v úseku, dlhom 1,4 km na kategóriu MZ 9/60 (odvodnené z MZ 14/60) v intraviláne, a C 9,5/60 v extraviláne mesta, s úpravou jej smerového vedenia (úpravy oblúkov) a začlenením prídavného pruhu pre pomalé vozidlá. Do návrhu územného plánu mesta je zahrnutý vybraný variant rekonštrukcie. Kategória cesty II/578 je iba miestami MZ 8/50, ktorá ani nezodpovedá ceste II. triedy na území intravilánu ako komunikácii funkčnej triedy B1. V niektorých úsekoch šírka koruny cesty dosahuje len 5 - 6 m. Ministerstvo dopravy vo svojom stanovisku odporúča pre cesty druhej triedy z hľadiska koncepcie cestnej siete uvažovať mimo zastavaného územia s územnou rezervou pre kategóriu C 9,5/60 (cesta II/578). Toto odporúčanie je možné, vzhľadom na terénne podmienky, akceptovať až po vykonaní technických štúdií v rámci podrobnejších dokumentácií (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Komunikácie zbernej triedy B2

Sú to cesty III/06529 Kremnica - Kopernica a III/05079 Kremnica - Nevoľné - Jalná. V intraviláne mesta - podľa šírkového usporiadania im môžeme prisúdiť kategóriu MZ 8/40. Intenzita dopravy je na týchto komunikáciách pomerne nízka, zodpovedajúca veľkosti sídla so 6 000 obyvateľmi. Kategória zodpovedá STN 736110.

Komunikácie zbernej triedy C2

Komunikácie obslužné sú prevažne nekatégorizované. V náročnom výškovom a stiesnenom priestore sa komunikácie obslužné museli prispôbiť terénym danostiam (väčšie spádové pomery, nevhodné smerové pomery, nedostatočné šírkové usporiadanie). Kategóriu MO 8/40,30 je možné prisúdiť uliciam Matunákova,

Kutnohorská, S.Chalúpku a Dolnej ul. Kategóriu MO 7/30 je možné prisúdiť Kláštornej ulici, Mlynskej a Veterníckej. Ostatné miestne komunikácie majú šírkové usporiadanie 3 – 5 m a je možné im prisúdiť kategóriu MO 5/30, resp. MOK 4/30 (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Hromadná doprava

Hromadnú autobusovú dopravu na území Kremnice zabezpečuje dopravný závod SAD Žiar nad Hronom, prevádzka Kremnica. Mesto Kremnica je napojené na 3 linky diaľkové a 10 liniek regionálnych, z ktorých linka č. 612401 Klak – Kremnica – Žiar nad Hronom – Banská Bystrica je linkou nadregionálnou. Mesto má vybudovanú malú autobusovú stanicu SAD. Stanica je umiestnená v centrálnej zóne v blízkosti križovatky cesty I/65 s cestou II/578, 100 m od Nám. SNP a 200 m pešej dostupnosti od záchytného parkoviska a 200 m od Nám. M.R.Štefánika. Súčasná autobusová stanica má vhodnú polohu z hľadiska organizácie autobobilovej dopravy ako aj z hľadiska pešej návaznosti na centrum mesta. Nie je však vyhovujúca z hľadísk požiadaviek pamiatkovej ochrany (PR Kremnica), preto sa v Zadaní územného plánu mesta požadovalo riešiť jej premiestnenie do inej vhodnej polohy. Na autobusovej stanici končí 5 dopravných smerov SAD, ktoré radiálne vbiehajú do centra mesta. Autobusová stanica má vybudovanú krytú čakáreň a 6 nástupíšť. 1 nástupište pre linky diaľkové a 5 nástupíšť pre linky regionálne. Autobusové linky na území mesta plnia aj funkciu miestnej hromadnej dopravy, najmä v smere Psychiatrická nemocnica a Skalka. Na všetky dopravné smery sú po meste rozmiestnené zastávky autobusovej dopravy SAD (nie MHD). Dopravné spojenie autobusmi s okresným mestom Žiar nad Hronom zabezpečuje 37 spojov v priemernom dni, kde je dobrá návaznosť na autobusy diaľkové a regionálne a vhodná návaznosť na hlavnú železničnú trať Nové Zámky – Zvolen (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Železničná doprava

Katastrálnym územím mesta a jeho záujmovým územím prechádza základná železničná trať č. 171 Zvolen - Hronská Dúbrava - Diviaky, s pokračovaním trate č. 170 Zvolen - Banská Bystrica - Diviaky - Vrútky. Tento úsek železničnej trate je spojnicou dvoch hlavných železničných koridorov Slovenska, severného a južného ťahu, ktoré sú zaradené do železničných koridorov medzinárodného významu. Železničná trať je v úseku Hronská Dúbrava - Kremnica - Diviaky jednokolejná, s nezávislou trakciou, III. kategórie (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Železničná dráha – jednokolejná trať Zvolen – Hronská Dúbrava – Diviaky prechádza východným územím mesta tangenciálne, prispôsobujúc sa (tak ako mesto) terénnemu reliéfu. Preto aj železničná stanica Kremnica sa nachádza nad mestom, na východnom okraji vzdialená od centrálnej zóny 1,8 km po ceste, v pešej dostupnosti 1,0 km, ale s výškovým rozdielom takmer 100 m. Železničná stanica je spojená s jadrom mesta zbernou komunikáciou triedy B2 (cestou III/05079) a samostatnou pešou komunikáciou. Na stanici zastavuje niekoľko spojov hromadnej dopravy SAD. Železničná stanica Kremnica je stanicou 5. kategórie (prevádzkuje tiež stanicu Kremnické Bane a zastávku Bartošová Lehôtka) (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe sú vybudované chodníky a to najmä v novšej zástavbe. U komunikácií navrhovaných do ukľudnených obytných ulíc nie je nutné realizovanie samostatných peších trás, nakoľko sa charakter týchto trás vyznačuje zmiešanou pešou i motorovou dopravou so zabezpečením prednosti pre peších, čo bude zdôraznené dopravným značením.

Na časti územia historického jadra mesta a pamiatkovej zóny - v Dolnej ulici, je zriadená funkčná pešia zóna. Územným plánom mesta sa táto pešia zóna navrhuje predĺžiť aj na Námestie SNP, na Štefánikovo námestie, do Kutnohorskej ulice, a na časť Kollárovej ulice s tým, že doprava na Kutnohorskej ulici a vjazd na Štefánikovo námestie budú účelovo regulované, s prejazdom cez jeho priestory, Námestia SNP s prednosťou pešieho pohybu. Okrem toho je pešia doprava v samostatných peších trasách a peších prechodoch charakteristickým fenoménom historickej zástavby Kremnice. Jej najvýznamnejším reprezentantom je tzv. staničný chodník. Okrem neho sú v organizme mesta tieto ďalšie významné pešie trasy a prepojenia:

- Kutnohorská ulica - priestor zámockého kostola Sv. Kataríny - Ulica Jána Kollára
- Kutnohorská ulica - Zámocké námestie (Neustift)
- námestie SNP - Ulica Jána Kollára (trasa, vedúca popri Bystrickom potoku)
- prepojenie Kollárovej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Zlatej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Angyalovej a Zechenterovej ulice, v jeho pokračovaní až do ulice Čsl. armády

- sústavy peších komunikácií v areáli Zvolenodolinských letohrádkov a v rekreačno - športovom areáli v južnej časti mesta
- prepojenie ulice Rumunskej armády so starou (pôvodnou) trasou Ulice Julia Horvátha
- pešia cesta na Kalváriu (Křížova cesta)

Pešie trasy v ich vzájomných kríženíach a iných významných polohách vytvárajú tzv. "platzy", ktoré sa v zmysle Zásad ochrany pamiatkovej zóny Kremnica navrhuje chrániť v ich súčasnom priestorovom usporiadaní. Pešiu dopravu v súbehu s cestou I/65 je potrebné riešiť oddelene zeleným pásom, jej križovanie v závislosti od technických možností zvážiť mimoúrovňovo. Akútne je potrebné vybudovanie chodníka vedľa cesty III. triedy č. 05079, hlavne časť v križovatke pod školou pre nepočujúcich. Pre rozsiahlejšiu cyklistickú dopravu v meste vzhľadom na charakter zástavby a terénnu konfiguráciu nie sú v Kremnici priaznivé podmienky. Preto sa územným plánom účelové trasy cyklistickej dopravy na území mesta nenavrhujú (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Parkovanie

Riešenie statickej dopravy v sídle zahŕňa riešenie uspokojovania nárokov na parkovanie a odstavovanie individuálnych motorových vozidiel. Spôsoby riešenia statickej dopravy vychádzajú z charakteru a rozloženia urbanistických prvkov. Najväčšie nároky na odstavovanie motorových vozidiel vychádzajú z obytných funkcií. S ohľadom na prevažujúci charakter rodinnej zástavby sa spôsoby uspokojovania statickej dopravy viažu na vlastné pozemky, príp. na využívanie dopravného priestoru komunikácií nižších dopravnourbanistických úrovní.

Stupeň individuálnej automobilizácie v meste Kremnica je 209 OA na 1000 obyvateľov (1:4,8). V porovnaní s celoslovenským priemerom (260 OA/1000 obyvateľov) je stupeň individuálnej automobilizácie v meste nižší o 20%. Počet osobných áut obyvateľstva bývajúceho v bytových domoch hromadného bývania je pri počte obyvateľov 3760 v priemere $3760/5 = 750$ osobných áut. Počet trvale obývaných bytov HBV je 1374, to znamená na 1,83 bytu prípadne 1 osobné auto alebo tiež 1 odstavné miesto. Počet odstavných miest musí zodpovedať počtu osobných áut. V meste Kremnica sa v súčasnosti nachádza 290 individuálnych radových garáží, čo je 38% z počtu potrebných odstavných miest. Problém parkovania osobných áut, najmä krátkodobého, je v meste Kremnica najmä v centrálnej mestskej zóne. Nároky na odstavovanie osobných áut návštevníkov športovo-rekreačnej zóny na juhu mesta nie sú v súčasnosti definitívne vyriešené. Záchytné parkovisko je riešené len provizórne, čo má nepriaznivý vplyv na prostredie a organizáciu priestoru. Garážovanie osobných motorových vozidiel v jestvujúcich súboroch hromadnej bytovej výstavby je obmedzené ich súčasnou rozlohou, a na území obytných súborov nie je zvýšenie počtu garážovacích miest riešiteľné. Súčasná plocha boxových garáží v obytných súboroch Londýn a Huty, ale aj rozptýlenej hromadnej bytovej výstavby, sa územným plánom mesta zachováva (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Dopravné zariadenia

Z jestvujúcich dopravných zariadení sa v meste zachováva čerpacia stanica pohonných hmôt (ČSPH) na Dolnej ulici, s ňou priestorovo naviazaným autoservisom a umývárňou osobných áut. ČSPH možno na vymedzenom území v prípade potrieb kombinovať so Stanicou technickej kontroly a emisnej kontroly motorových vozidiel (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Letecká doprava

Najbližšie civilné letisko Sliač je vzdialené od mesta Kremnica 40 km, čo je dostupnosť automobilovou dopravou 40 – 45 minút. Sliač je letisko medzinárodného významu triedy „A“, v súčasnosti s pravidelnou leteckou prepravou Sliač – Praha a charterovou dopravou. Najbližšie letisko na poľnohospodárske účely je pri Dolnej Štubni (okres Turčianske Teplice), vzdialené 17 km, ktoré prevádzkuje ACHP Turčianske Teplice (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Rekreačná doprava a rekreačné dopravné trasy

Zaujímavým a katastrálnym územím mesta, najmä však v priestoroch Kremnických vrchov, vedú viaceré značené turistické trasy. Z nich majú niektoré aj východisko alebo cieľ priamo v meste Kremnica, väčšina však vedie vrcholovými a hrebeňovými partiami, s ťažiskovým priestorom ich sústredenia v lokalite na Skalke. Do priestoru rekreačnej zóny na Skalke vedie a ním prechádza aj sústava bežeckých lyžiarskych tratí. Z nich je najvýznamnejšou trasa Bielej stopy SNP, vychádzajúca z priestorov pri Krahuliach cez Skalku na Králiky a Tajov až do Banskej Bystrice. Na Skalke je aj sústava pretekárskych a rekreačných lyžiarskych trás, usporiadaných do

uceleného priestorového celku okolo štadióna Bielej stopy SNP, s potrebným servisným vybavením. Kremnica má vytvorenú sieť náučných chodníkov po stopách baníckej činnosti v meste a na jeho okolí (Kremnické Bane, Jánsky vršok). Vytýčené sú štyri náučné chodníky najmä v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, s presmerovaním jestvujúcej trasy z kalvárskeho chodníka (Krížovej cesty) do trasy historického Lúčanského priechodu. Mesto Kremnica vypracovalo v roku 2004 návrh turisticko - rekreačných cyklotrás v Kremnických vrchoch, nadväzujúcich na realizovaný pohronsko - kremnický cyklistický okruh z roku 2002 v trase Kremnica - Lúčky - Kopernica - Lutíla - Žiar nad Hronom - Trnavá hora - Ihráč - Nevoľné - Kremnica, v dĺžke 49,0 km (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ťažobný priemysel, energetika, doprava (I/65) mali a majú okrem hospodárskeho významu značne negatívny vplyv na krajinnoprirodné prostredie na území mesta Kremnica a jeho blízke okolie. Oblasť charakterizuje značná pestrosť prírodných hodnôt, ale aj rôznorodé spôsoby jeho hospodárskeho využitia. Prítomnosť NATURA 2000 a potreba zvýšenej ochrany územia ovplyvňuje zákonite aj spoločensko-hospodársku činnosť v meste, ktorá sa prejavuje hlavne v možnosti zakladania len ekologicky nezávadných prevádzok a obmedzených možnostiach hospodárskeho využívania okolitých lesných porastov, vodných tokov a okolitej pôdy. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z. z., 377/2022 Z. z., 272/2023 Z. z., 127/2024 Z. z., **202/2024 Z. z.**) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Životné prostredie v záujmovom území mesta, v samotnom meste Kremnica a na jeho katastrálnom území je podľa environmentálnej regionalizácie, ktorú v roku 2003 vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) Banská Bystrica - Centrum environmentálnej regionalizácie Košice, zaradené do I. stupňa, pre ktorý je charakteristické životné prostredie vysokej kvalitatívnej úrovne, bez výskytu jeho závažnejších narušení. Napriek kvalitatívne vysokému hodnoteniu sú v katastrálnom území mesta i v meste samotnom také javy, ktoré na kvalitu životného prostredia pôsobia negatívne. Ich sumarizácia je prevzatá z Analýzy mikroregiónu Kremnica (ObÚ Kremnica, referát regionálneho rozvoja, 1993), z Integrovaného plánu ekonomicko - sociálneho rozvoja okresu Žiar nad Hronom (OÚ Žiar nad Hronom, 1999), z dokumentácie Územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, ako aj z podkladov MsÚ Kremnica a z vlastného hodnotenia (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Premietnutím kostry ekologickej stability riešeného územia možno usúdiť, že v záujmovom území k.ú. Kremnica sú v prevažnej väčšine zastúpené krajinné prvky s vysokým stupňom ekologickej stability – lesné ekosystémy so zastúpením pôvodných druhov drevín a prirodzené trávne porasty. Územia s menším stupňom ekologickej stability predstavuje sídelná štruktúra, príhľaté záhrady a poľnohospodárske areály (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Územný systém ekologickej stability

V súčasne platnej územnoplánovacej dokumentácii VÚC Banskobystrického kraja je celé územie Kremnických vrchov navrhované ako jadrové územie národného významu. V dokumente Generelu územného systému ekologickej stability je územím Kremnických vrchov navrhovaný biokoridor nadregionálneho významu. Dokument Regionálneho systému ekologickej stability pre okres Žiar nad Hronom bol vypracovaný ešte v roku 1992, preto sa pri riešení tohto územného plánu vychádzalo zo záväznej dokumentácie ÚPD VÚC Banskobystrického kraja, kde sú premietnuté i prvky regionálneho systému ekologickej stability. Veľkú časť záujmového územia mesta a jeho katastrálneho územia predstavuje jadrové územie národného významu s veľmi kvalitnou krajinnou štruktúrou. Lesné ekosystémy spĺňajú svojou povahou funkcie biocentra. Za jadrá možno považovať lokality RÚSES, biocentrá regionálneho významu Smrečník (RBc1) a Pod čerešňou (RBc2), ďalej biocentrum Skalka – Mýtny vrch (LBc1) na hlavnom hrebeni Kramnických vrchov. Dôležité je prepojenie na súvisiace prvky ÚSES

naväzujúce na susediace pohoria smerom k bikcentru nadregionálneho významu Badínsky prales (RBk4), ďalej k biocentrám Mláčik (RBk3) a Flochová (RBk6). Významný je i regionálny biokoridor RBk2, ktorý smeruje južným smerom až k chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy. Územný systém ekologickej stability dopĺňajú dve navrhnuté biocentrá Kremnický štós (LBc2) a záver Krahulskej doliny (LBc3), ktoré predstavujú významné ekologické segmenty krajiny. Biokoridory LBk3 a LBk4 načrtávajú možné prepojenie Kremnických vrchov a Kunešovskej hornatiny a zabezpečenie migrácii bioty poza bariéru sídelnej štruktúry mesta. Jediným hydrickým biokoridorom je biokoridor regionálneho významu Kremnický potok (RBk1), hydricko – terestrickým biokoridorom je potenciálny biokoridor Lbk5, navrhovaný na južnom okraji zastavaného územia Kremnice (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ochrana prírody a krajiny

Do katastrálneho územia mesta zasahuje lokalita NATURA 2000

Jedným z najdôležitejších objektov ochrany sú územia zahrnuté pod sústavu NATURA 2000. Okrem toho, že definujú predmet ochrany životného prostredia zároveň **STANOVUJÚ AJ LIMITY ROZVOJA PREDMETNÉHO ÚZEMIA**. Zákon 543/2020 z.z. o ochrane prírody a krajiny v neni neskošších predpisov, definuje **dve** úrovne územnej ochrany prírody, ktoré sa **vzájomne prekrývajú**.

1. Národná sieť chránených území so svojou historickou súvislosťou.
2. NATURA 2000, ktorá vyplynula z nášho vstupu do Európskej únie.

Cieľ vytvorenia sústavy:

- zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné pre celú EÚ
- zabezpečenie ochrany najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov
- zabezpečenie zachovania biologickej diverzity (rozmanitosti)
- zabezpečenie priaznivého stavu populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov (čo nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú)

Základom pre vytvorenie sústavy sú **dve právne normy EÚ**, ktoré predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

1. smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako **smernica o vtákoch** – Birds Directive)
2. smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako **smernica o biotopoch** – Habitats Directive).

Zoznamy vybraných druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, ktoré sú významné pre Európsku úniu, tvoria prílohy uvedených smerníc. Na základe týchto smerníc, tvoria sústavu NATURA 2000 **dva typy území, z ktorých na území mesta Kremnica sa nachádza:**

Územia európskeho významu (ÚEV) – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice o biotopoch (v národnej legislatíve je po vyhlásení územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území).

Výber území NATURA 2000 je vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava potom zahŕňa najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie. **Na území mesta Kremnica je alokované územie európskeho významu zaradeného do NATURA 2000.**

Názov: Bujačia lúka
Kód územia: SKUEV0640

Kraj: Banskobystrický kraj
Rozloha: 2,140 ha
Správcovia : Správa CHKO Štiavnické vrchy
(na ploche 2,14 ha)
Katastrálne územia : Kremnica
Vyhlasovací predpis: Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Názov: Horná skala
Kód územia: SKUEV0858
Kraj: Banskobystrický kraj
Rozloha: 121,119 ha
Správcovia : Správa CHKO Poľana
(na ploche 108,77 ha)
Správa CHKO Štiavnické vrchy
(na ploche 12,35 ha)
Katastrálne územia : Badín, Kremnica
Vyhlasovací predpis: Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

9110 Kyslomilné bukové lesy
9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
9180 Lipovo-javorové sutinové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

Buxbaumia viridis
Carabus variolosus
Cucujus cinnaberinus
Rosalia alpina

Názov: Kunešovské lúky
Kód územia: SKUEV0893
Kraj: Banskobystrický kraj
Rozloha: 145,536 ha
Správcovia : Správa CHKO Štiavnické vrchy
(na ploche 145,54 ha)
Katastrálne územia : Kremnica, Kremnické Bane, Lúčky
Vyhlasovací predpis: Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany
6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
6410 Bezkolencové lúky
6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpského stupňa
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany
Campanula serrata (20.8.2024, <https://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0893>)

Ochrana prírody a krajiny

Na území katastra mesta Kremnica sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami. Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú definované v príslušných právnych predpisoch, ktoré sú tu taktiež uvedené.

V riešených katastrálnych územiach mesta sa nachádzajú nasledovné územia so zvýšeným stupňom ochrany prírody:

Prírodná rezervácia Kremnický štôl

Prírodná rezervácia Kremnický štôš (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 322), bola vyhlásená na ploche 187 700 m² pôvodne za chránené územie vyhláškou Povereníctva školstva, vied a umení č. 40950/1952-V/5 zo dňa 15.1.1953, spresnená úpravou MK SSR č. 5890/1980-32 z 29.8.1980, a znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany a štúdia štruktúr vulkanického reliéfu a rozpadu sopečných hornín. Na území možno sledovať osídľovanie sutín a skalných výtvorov lišajníkmi a machmi a ich sukcesné štádiá. Prírodná rezervácia Kremnický štôš je súčasťou mladovulkanického Kremnického pohoria. Postupným zvetrávaním lávových prúdov a pyroklastík z rozmanitými vonkajšími a vnútornými podmienkami tohto procesu sa vytvorila morfológicky hodnotná scenéria skupín skalných útvarov typu stien, skalných bášt, rebier, veží i mohutných skalných sutín. Celková výmera chráneného územia je 19,38 ha.

Prírodná rezervácia Bujačia lúka

Prírodná rezervácia Bujačia lúka (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 230), bola vyhlásená v roku 1953 na ploche 20 145 m², za chránené územie Úpravou ministerstva kultúry SSR č. 473/1986-32 z 31.1.1986, znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany šafranu Heuffelovho v Kremnických vrchoch, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrne – výchovného hľadiska. Prírodná rezervácia predstavuje jedno z nízko položených nálezísk vzácného rastlinstva, najmä šafranu Heuffelovho. Vzhľadom k tomu, že v poslednom období nebolo zabezpečené pravidelné kosenie lúky, začali na pozemku vyrastať výhony samonáletových drevín, ktoré je potrebné odstrániť. Celková výmera chráneného územia je 2,0145 ha.

V minulosti sa v záujmovom území vyskytovalo i chránené územie Vejmutovský porast. Toto chránené územie však bolo vzhľadom na zlý stav lesných porastov zrušené. Obidve legislatívne chránené územia sú v zmysle § 22, ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení zaradené do piateho stupňa ochrany, v ktorom je zakázané vykonávať činnosti podľa § 16 zákona. Ostatné plochy katastrálneho územia mesta sú zaradené do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, s podmienkami, uvedenými v § 12 zákona. Chránené solitéry verejnej zelene sa nachádzajú v Zechenterovej záhrade (CHS Tisy v Kremnici, CHS Dub v Kremnici a CHS Lipa v Kremnici – Leopold šachta. Lokality sú zároveň predmetom pamiatkovej ochrany podľa zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení. Okrem toho je predmetom ochrany aj CHS Sekvoja obrovská - v lokalite medzi Zlatou a Kollárovou ulicou (ÚPM Kremnica, 2012, s.159).

Genofondovo významné lokality

Na katastrálnom území mesta sa v zmysle posúdenia R-ÚSES nachádzajú nasledovné genofondovo významné lokality:

- Skalka – zachované lesné porasty s pôvodnými zoocenózami
- Pod čerešňou – výskyt pralesných druhov malakofauny
- Kremnický štít – staré dubové porasty
- Záver Krahulskej doliny – zvyšky pôvodných lesných porastov

Tieto lokality predstavujú najvýznamnejšie náleziská genofondovo významných druhov fauny a flóry. Všetky sú zahrnuté do štruktúry navrhovaného územného systému ekologickej stability.

Zeleň

Kapacity a plochy mestskej (verejnej) zelene v sídle nie sú nijako výnimočné, vzhľadom k dostatočnosti a kvalitám okolitého prírodného prostredia ich však možno pokladať za dostačujúce. Najvýznamnejším uceleným priestorom verejnej zelene je tzv. Zechenterova záhrada, s rozlohou cca 1,3 ha, ktorá je parkovo upravená. Mestský park (pri športovom areáli) má rozlohu cca 0,65 ha. Jeho používateľské kvality znižuje formálna parková úprava. Pomerne rozsiahly (cca 0,8 ha) je parkovo upravený priestor na Štefánikovom námestí. Menšie plochy upravenej verejnej zelene sú na námestí SNP, na Zámockom námestí a pri ľahkoatletickom ihrisku. Lesoparkový charakter majú priestory nad úpravňou v Novej doline, s amfiteátrom, ich súčasný stav je však značne schátraný. Urbanistickou koncepciou územného plánu mesta sa navrhuje rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA. Územie pre svoju sklonitosť nie je pre zástavbu vhodné a nachádza sa v exponovanej polohe voči pohľadom z historického jadra mesta. Tu navrhovaný park by mal mať prírodný charakter, s lokálnymi oddychovými priestormi a s vybavenosťou, umiestnenou na južnom okraji jeho územia. Okrem toho sa ako priestor verejnej (parkovej) zelene prírodného charakteru navrhuje využitie územia medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou, s charakteristickými výhľadmi na mesto a obklopujúcu ho krajinu. V urbanistickom riešení sa navrhujú parkové úpravy aj v priestore pôvodného Námestia hutníkov, pri novonavrhovanej autobusovej stanici. Okrem oddychovej funkcie má táto verejná zeleň za cieľ aj optickú a hlukovú izoláciu medzi obytnou zástavbou a areálom navrhovanej autobusovej stanice. Z vyhradenej zelene sú v súčasnosti kvalitne upravené promenádne priestory pri Zvolenodolinských letohrádkoch a záhrada internátu pre sluchovo postihnutú mládež. Územným plánom mesta sa navrhuje ich ponechanie v súčasnom rozsahu. V riešení návrhu územného plánu je však východným okrajom záhrady internátu navrhovaná mestská zberná komunikácia ako alternatívna trasa prepojenia ulice Čsl. armády s navrhovanou obytnou zástavbou nad Veterníkom a s južným okrajom mesta. Areál verejného cintorína sa navrhuje na postupné (etapovité) rozšírenie, ktoré sa dočasne využije ako verejná parková zeleň. Cintorín v plochách, navrhovaných na jeho rozšírenie, je koncipovaný ako lesný cintorín, s regulovaným

využitím súčasnej náletovej vysokej zelene, s jej predpokladanou úpravou a dosadbou. Lesoparkovú zeleň (kategorizovanú ako prímestský rekreačný les) v priestoroch Novej doliny sa navrhuje začleniť do tématického parku, v zásade v jej súčasnej podobe, s nenáročnými úpravami peších trás a oddychových miest, rešpektujúcich charakter antropicky premenenej montánnej krajiny, banských diel a ostatných technických pamiatok a miestnych pamätihodností, ktoré sa na tomto území nachádzajú. Ako prímestský rekreačný les sú využívané tiež časti lesa nad Grobňovým chodníkom, ktoré sa navrhujú ponechať v ich súčasnej podobe extenzívne rekreačne využívaných lesných priestorov. Nevylučuje sa však ani možnosť výhľadového rozšírenia rozsahu tohoto rekreačného lesa do priestoru Zvolenodolinských letohrádkov, čiastočne aj mimo zastavané územie mesta (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v meste. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán mesta. Územný plán mesta je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre mesto je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením mesta. Obstarávateľom ÚPN mesta (alebo zóny) je mestská samospráva. Mesto má spracovaný územný plán z roku 2012 so zmenami a doplnkami z roku 2021 a 2023. .

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v regióne pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb, ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I./65, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste.

Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v Banskobystrickom kraji je vykurovanie domácností. Problémom sú najmä oblasti, kde je podiel využitia palivového dreva najvyšší, a pritom sa na vykurovanie používajú vykurovacie zariadenia s vysokými emisiami. Lokálne najmä vo väčších mestách sa prejavuje aj vplyv cestnej dopravy. Najfrekventovanejšie úseky ciest s priemerným počtom vozidiel za 24 hodín podľa Celoštátneho sčítania dopravy 2022 a 2023 (uvádzajú sa cez dominantné cestné spojenie v kraji a mestá tvoriace významné cestné uzly):

Dominantnou z hľadiska intenzity dopravy v kraji je rýchlostná cesta R1 spájajúca Novú Baňu - Žarnovicu - Žiar nad Hronom - Zvolen - Banskú Bystricu: v okrese Žarnovica 26 419 vozidiel (5 325 nákladných/autobusov (ďalej N/A) a 20 985 osobných áut (ďalej OA)), v okrese Žiar nad Hronom 28 059 vozidiel (6 407 N/A, 21 581 OA), v okrese Zvolen najviac 34 535 vozidiel (7 858 N/A, 26 532 OA) a v Banskej Bystrici pri vstupe do mesta z juhu 53 018 (7 964 N/A, 44 898 OA) (20.8.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2023_Priloha_BB_v1.pdf).

Žiar nad Hronom

- cesta č. 9 v Žiari nad Hronom: 17 856 vozidiel (1 782 N/A, 15 987 OA) pokračujúca z mesta na severozápad (do Handlovej a Prievidze), po pripojení cesty R2: 7 361 vozidiel (2 631 N/A, 6 972 OA);
- cesta č. 65 zo Žiaru nad Hronom do Kremnice (v okrese Žiar nad Hronom): 9 653 vozidiel (2 631 N/A, 6 972 OA) ((20.8.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocnky/2023_Priloha_BB_v1.pdf).

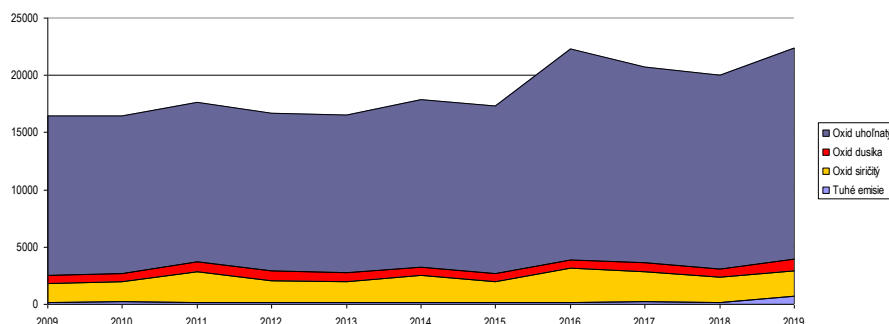
Produkcia v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okr. Žiar. nad Hronom	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4
Oxid siričitý	3,2	3,4	5,2	3,7	3,5	4,5	3,5	5,7	5,1	4,2	4,2
Oxid dusíka	1,4	1,4	1,8	1,7	1,6	1,4	1,3	1,4	1,6	1,4	2,1
Oxid uhoľnatý	26,9	26,6	26,8	26,6	26,5	28,3	28,3	35,6	32,9	32,7	35,5
Tuhé emisie SK	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oxid siričitý	1,3	1,2	1,3	1,3	1,1	1,0	0,9	1,3	0,5	0,5	0,4
Oxid dusíka	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Oxid uhoľnatý	2,9	2,3	2,6	2,9	2,8	2,8	3,1	3,1	3,1	3,1	2,9

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj emisií základných znečisťujúcich látok na území od roku 2009 do roku 2019.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Žiar nad Hronom	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	184	200	141	129	134	177	162	177	199	194	727
Oxid siričitý	1663	1752	2710	1908	1831	2349	1830	2974	2642	2177	2167
Oxid dusíka	708	735	907	890	805	747	679	705	817	733	1066
Oxid uhoľnatý	13934	13792	13867	13780	13741	14640	14661	18437	17039	16938	18395

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Obrázok: Vývoj základných znečisťujúcich látok v okrese Žiar nad Hronom od 2009 do roku 2019

Zdroj: DataCubes, 2024

V Banskobystrickom kraji prebieha monitoring kvality ovzdušia na ôsmich lokalitách. Dopravná stanica je v Banskej Bystrici na Štefánikovom nábřeží a v Lučenci. Stanica na Zelenej ulici v Banskej Bystrici odráža mestské pozadie, podobne stanice vo Zvolene a Žiari nad Hronom. Mestské požadové stanice v Jelšave a Hnúšti sledujú najmä vplyv vykurovania domácností vo vidieckom prostredí. Stanica v Žarnovici bola v roku 2023 presťahovaná na inú neďalekú lokalitu s podobným charakterom, ostáva preto kategorizovaná ako predmestská požadová.

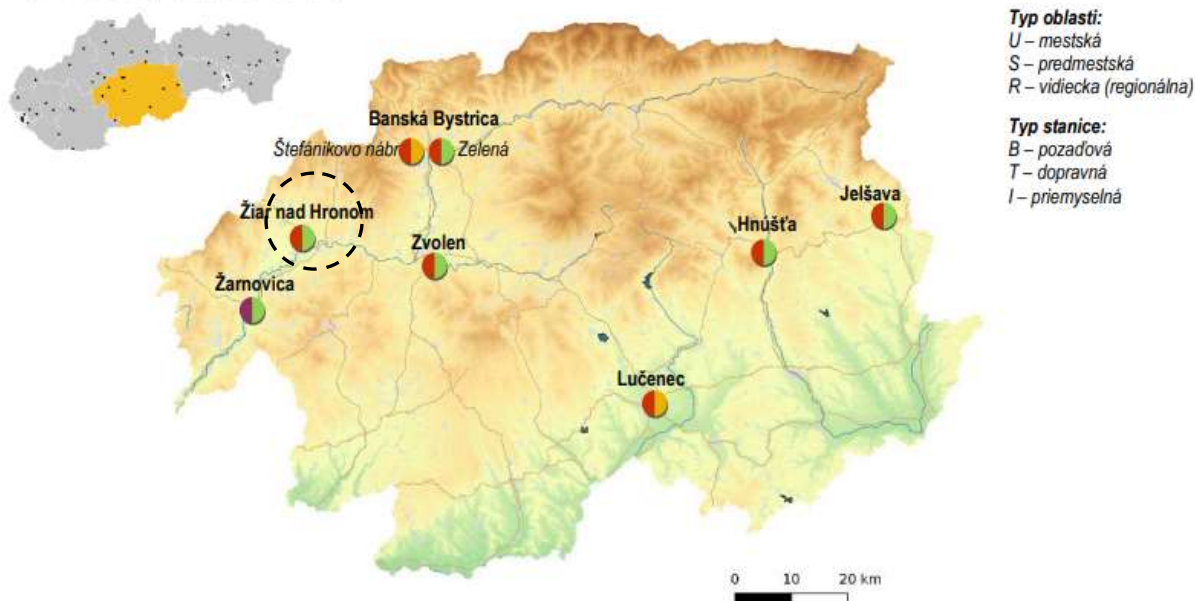
Tabuľka obsahuje informácie o monitorovacích stanicích kvality ovzdušia v zóne Banskobystrický kraj:

- medzinárodný Eol kód, charakteristiku stanice podľa dominantných zdrojov znečisťovania ovzdušia (dopravná, požadová, priemyselná), typ oblasti, ktorú daná stanica monitoruje (mestská, predmestská, vidiecka/regionálna) a geografické súradnice;
- monitorovací program. Automatické prístroje kontinuálneho monitoringu poskytujú priemerné hodinové koncentrácie PM10, PM2,5, oxidov dusíka, oxidu siričitého, ozónu, oxidu uhoľnatého a benzénu. Skúšobné laboratórium SHMÚ v rámci manuálneho monitoringu analyzuje ťažké kovy a polycyklické aromatické uhľovodíky. Výsledkom sú priemerné 24-hodinové hodnoty.

Rozšírenie siete plynovodov v meste umožnilo postupné zníženie podielu kúrenísk so spaľovaním pevných palív a tým aj zníženie emisií do ovzdušia. Územným plánom mesta sa navrhuje komplexná plynifikácia vo všetkých jeho častiach, teda aj tých, ktoré dosiaľ plynifikované nie sú, a na všetkých územiach s novonavrhovanou obytnou, vybavenostnou alebo rekreačnou a športovo - rekreačnou zástavbou, vrátane plôch výhľadového rozvoja mesta, predpokladaného po návrhovom období tohoto územného plánu. V historických častiach mesta (najmä v pamiatkovej rezervácii) sa naďalej predpokladá využívať na vykurovanie objektov najmä elektrickú energiu, ktorá je pre pamiatkovo chránené objekty najvhodnejšia, a vo väčšina prípadov vlastne aj jedine možná. V súčasnosti sú v meste Kremnica evidované nasledovné zdroje znečistenia ovzdušia: - ABILITY, s.r.o., (2x zlievareň Al), BRIK a.s. (kotel na biomasu, spracovanie dreva a lakovanie), Detský domov Mauricius (plynová kotolňa), ELBA, a.s., (chemická úprava povrchov kovov, 2x plynové infražiariče, plynové ohrievacie pece), Mincovňa Kremnica, štátny podnik (medailovňa, výroba mincí a 3x plynová kotolňa). Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya (plynová kotolňa), SOU internátne pre sluchovo postihnutú mládež (plynová kotolňa), Škola úžitkového výtvarníctva (plynová kotolňa), Základná škola Kremnica (plynová kotolňa), Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu (plynová kotolňa), ZAL – zlievareň Al spol. s r.o., (výroba Al odliatkov), TBDS, a.s. (náhradný energetický zdroj). (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Zóna Banskobystrický kraj								Monitorovací program										
								Kontinuálne								Manuálne		
Okres	Kód Eol	Názov stanice	Typ		Zemepisná		Nadmorská výška [m]	PM ₁₀	PM _{2,5}	NO, NO ₂	SO ₂	O ₃	CO	Benzén	Hg	As, Cd, Ni, Pb	BaP	
			oblasti	stanice	dĺžka	šírka												
Banská Bystrica	SK0214A	Banská Bystrica, Štefánikovo nábrežie	U	T	19°09'18"	48°44'06"	346											
Banská Bystrica	SK0263A	Banská Bystrica, Zelená	U	B	19°06'55"	48°44'01"	425											
Revúca	SK0025A	Jelšava, Jesenského	U	B	20°14'26"	48°37'52"	289											
Rimavská Sobota	SK0022A	Hnúšťa, Hlavná	U	B	19°57'06"	48°35'02"	320											
Lučenec	SK0072A	Lučenec, Gemerská cesta	U	T	19°40'33"	48°20'12"	183											
Zvolen	SK0262A	Zvolen, J. Alexyho	U	B	19°09'25"	48°33'30"	321											
Žarnovica	SK0065A	Žarnovica, Dolná	S	B	18°43'10"	48°28'58"	222											
Žarnovica	SK0078A	Žarnovica*	S	B	18°43'04"	48°28'59"	222											
Žiar n/Hronom	SK0268A	Žiar n/Hronom, Jilemnického	U	B	18°50'34"	48°35'59"	296											
* Nová lokalita v Žarnovici, po presťahovaní monitorovacej stanice z lokality Žarnovica, Dolná.								Spolu	8	8	5	1	3	2	2	0	2	4

* Nová lokalita v Žarnovici, po presťahovaní monitorovacej stanice z lokality Žarnovica, Dolná.
Merania sú dostupné od decembra 2023.

Obrázok: Monitorovacie stanice BB kraj

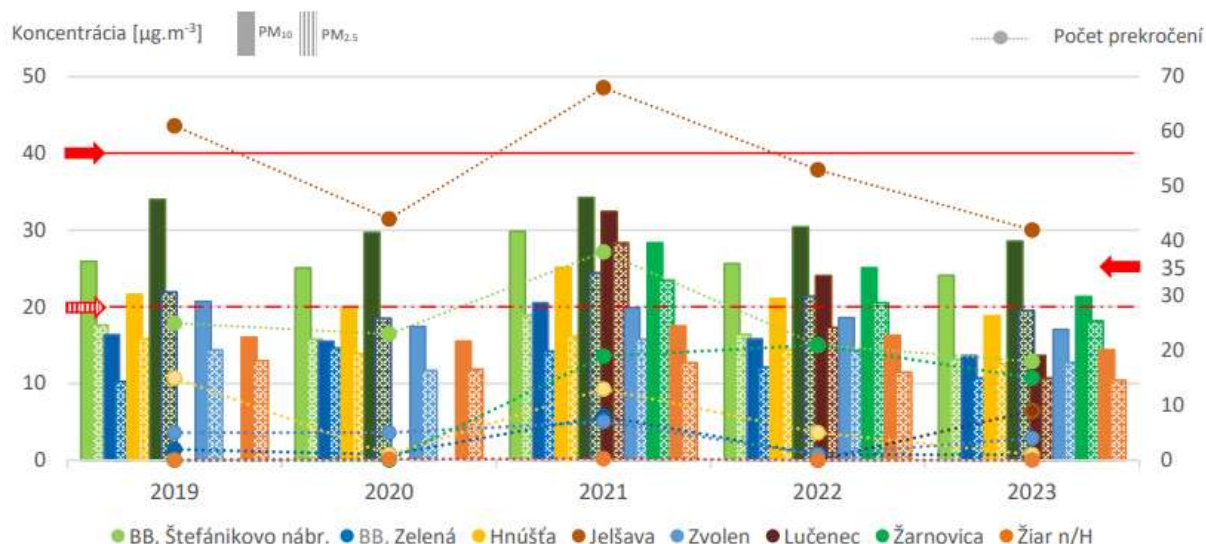
Zdroj: https://www.shmu.sk/File/oko/rocniky/2023_Priloha_BB_v1.pdf, 20.6.2024

Automatické prístroje kontinuálneho monitoringu poskytujú priemerné hodinové koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5}, oxidov dusíka, oxidu siričitého, ozónu, oxidu uhoľnatého, benzénu a ortuti. Skúšobné laboratórium SHMÚ v rámci

manuálneho monitoringu analyzuje ťažké kovy a polycyklické aromatické uhľovodíky, výsledkom sú priemerné 24-hodinové hodnoty (https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2023_Priloza_BB_v1.pdf, 20.6.2024).

Tuhé častice

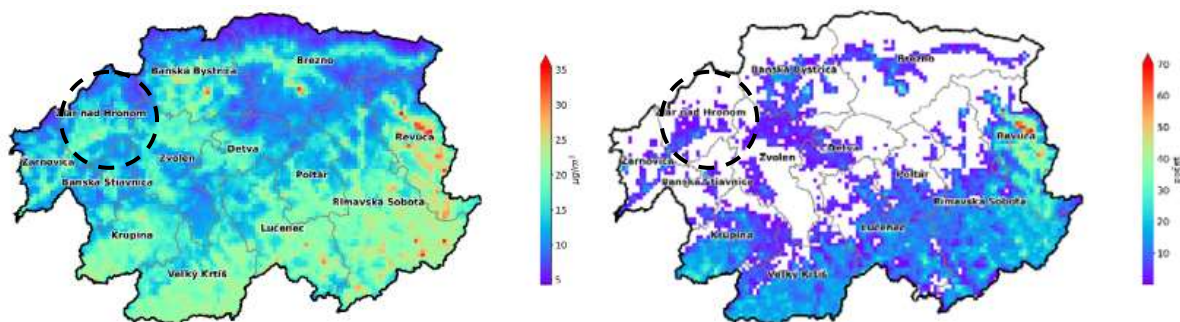
Obrázok zobrazuje priemerné ročné koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5} a počet dní s priemernou dennou koncentráciou PM₁₀ nad 50 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ podľa výsledkov meraní na monitorovacích staniciach v zóne Banskobystrický kraj v roku 2019 až 2023.

Obrázok: Priemerné ročné koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5} a počet prekročení dennej limitnej hodnoty PM₁₀

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2023_Priloza_BB_v1.pdf, 20.6.2024

Limitnú hodnotu pre počet prekročení (maximálne 35) priemernej dennej koncentrácie PM₁₀ presiahla v roku 2023 iba Jelšava (42 prekročení), kde bola situácia mierne priaznivejšia než v roku 2022, v ktorom mala Jelšava 53 prekročení. Dopravná stanica v Banskej Bystrici v roku 2023 ani v roku 2022 nezaznamenala prekročenie limitnej hodnoty pre priemernú dennú koncentráciu PM₁₀. Prekročenie bolo zaznamenané naposledy v roku 2021, keď lokalitu ovplyvňovala stavebná činnosť v blízkosti stanice. Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ (40 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) v zóne Banskobystrický kraj nebola prekročená. Kvalitu ovzdušia určujú nielen emisie (množstvo znečisťujúcich látok, ktoré sa dostávajú do ovzdušia), ale aj meteorologické parametre – teplotné zvrstvenie, veterné pomery, zrážky, rozptylové podmienky v rôznych tlakových útvaroch, či na atmosférických frontoch. V súčasných podmienkach, keď je na väčšine monitorovaných lokalít problém najmä počas chladného polroka spôsobený emisiami z vykurovania domácností tuhým palivom, teplota vzduchu, ktorá určuje nároky na vykurovanie, je jedným z parametrov, ktoré nepriamo ovplyvňujú znečistenie. Najnižšie priemerné mesačné teploty boli v roku 2023 namerané v priebehu februára. Absolútne minimá boli vo februári zaznamenané v dolinách a kotlinách. V roku 2023 boli maximálne hodnoty PM₁₀ aj PM_{2,5} namerané vo februári a v decembri, vo februári boli však hodnoty PM₁₀ na väčšine staníc vyššie, pričom väčšina prekročení dennej limitnej hodnoty pre PM₁₀ sa vyskytla práve vo februári.

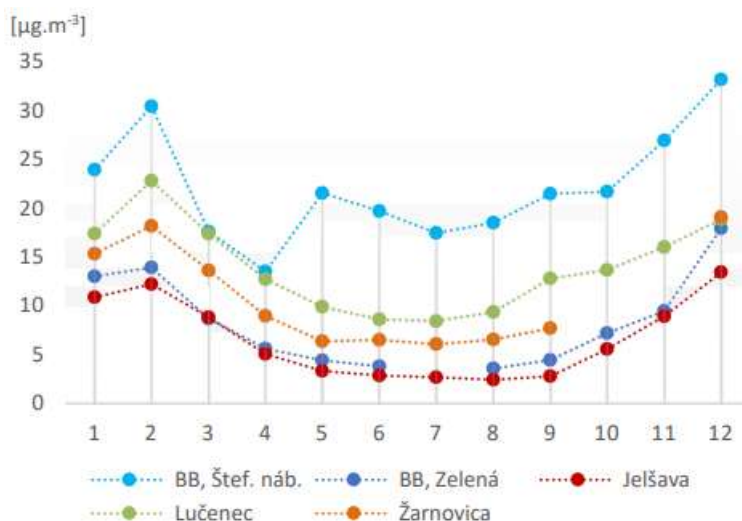
Obrázok: Priemerná ročná koncentrácia PM₁₀ (vľavo) a počet prekročení limitnej dennej hodnoty PM₁₀ (vpravo) v roku 2023.

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2023_Priloza_BB_v1.pdf, 20.6.2024

Vysoké koncentrácie PM_{2,5} sú rizikové najmä pre ich nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie. V Jelšave priemerná ročná koncentrácia PM_{2,5} dosiahla práve limitnú hodnotu ($20 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Rovnako ako pri PM₁₀, aj pre PM_{2,5} sme zaznamenali vysoké koncentrácie najmä vo februári, v ktorom sa prejavili okrem pretrvávajúcich nárokov na vykurovanie aj opakované nepriaznivé rozptylové podmienky počas anticyklonálnych situácií³, ktoré sa vyskytovali s krátkou prestávkou približne od 6. do 18. 2. 2023. Novú EÚ limitnú hodnotu $10 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ – čo sa má dosiahnuť do 1. 1. 2030 – pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{2,5} by tesne splnila v r. 2023 len stanica **v Žiari nad Hronom**.

Oxid dusičitý

Monitoring oxidu dusičitého prebieha v zóne na piatich staniciach. Limitná hodnota pre priemernú ročnú ani hodinovú koncentráciu nebola prekročená na žiadnej stanici, najvyššia priemerná ročná koncentrácia nedosahovala ani 2/3 limitnej hodnoty. Februárové maximum, ktoré sa prejavilo najmä na dopravných staniciach v Banskej Bystrici a v Lučenci bolo pravdepodobne zapríčinené nepriaznivými rozptylovými podmienkami, ktoré priniesol prechod viacerých anticyklón nad našim územím. Priemerné ročné koncentrácie NO₂ na mestských pozadových staniciach v Banskobystrickom kraji presiahli $10 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ na všetkých monitorovacích staniciach okrem AMS Jelšava a Banská Bystrica, Zelená. Táto úroveň NO₂ ($10 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) predstavuje odporúčanie WHO (z r. 2021). Vo všeobecnosti platí, že odporúčania WHO sú výrazne prísnejšie než limity EÚ. Novú EÚ limitnú hodnotu pre priemernú ročnú koncentráciu NO₂ ($20 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) – ktorá sa má dosiahnuť do 1. 1. 2030 – schválenú Európskym parlamentom v apríli 2024⁵, by prekročila dopravná stanica v Banskej Bystrici.

Obrázok: Priemerné mesačné koncentrácie NO₂

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/oko/rocniky/2023_Priloha_BB_v1.pdf, 20.6.2024

Hlukové pomery z dopravy

Environmentálny hluk je prirodzenou súčasťou životných aktivít každého človeka. Jeho prítomnosť v životnom prostredí je neodmysliteľne spojená s rôznymi formami dopravy, ale aj s mnohými pracovnými či mimopracovnými aktivitami.

Zvyšujúca sa intenzita dopravy na pozemných komunikáciách spojená s rastúcou mierou urbanizácie miest v posledných desaťročiach mení aj vnímanie a postoj človeka k hluku, ktorý čoraz viac ovplyvňuje kvalitu života a úroveň zdravia exponovaných obyvateľov.

Zabezpečenie účinnej ochrany obyvateľov pred expozíciou hluku v životnom prostredí, resp. neprekročenie prípustných hodnôt ekvivalentných hladín hluku stanovených vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú prípustné hodnoty hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. je podľa platnej legislatívy (§ 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o

zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) povinnosťou právnickej osoby alebo podnikateľa, ktorý zdroj hluku prevádzkuje. V prípade hluku spôsobeného dopravou je za zabezpečenie takejto ochrany zodpovedný správca príslušnej pozemnej komunikácie, prevádzkovateľ železničnej dráhy, letiska a pod.

Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí stanovené vyššie uvedenou vyhláškou pre účely ochrany zdravia obyvateľov zohľadňujú charakter územia, charakter zdroja hluku, ale aj časové obdobie dňa, v ktorom zdroj hluku pôsobí. Pre vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území, pod oknami obytných miestností, školských a zdravotníckych zariadení a pod. v súčasnosti platí prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku pre pozemnú dopravu a rôznych stacionárnych zdrojov (LAeq) 50 dB. V území situovanom v okolí diaľnic, rýchlostných ciest, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železníc a letísk sú prípustné hodnoty hluku z dopravy o 5 – 10 dB vyššie. Dodržanie prísnejších prípustných hodnôt je, naopak, vyžadované v území s osobitnou ochranou pred hlukom, akým sú napríklad kúpeľné a liečebné areály, ale aj v prípade hluku vznikajúceho v nočných hodinách (22.00 – 06.00 hod.). Osobitné ustanovenia vyhlášky upravujú aj prípustné hodnoty pre hluk zo stavebnej činnosti, pre zdroje hluku prevádzkované výnimočne a pod.

V riešení územného plánu mesta sa v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou zámerne vytvárajú predpoklady pre zníženie dopravného zaťaženia mesta najmä vylúčením, resp. obmedzením tranzitnej automobilovej dopravy navrhovaným vybudovaním rýchlostnej cesty R3 mimo katastrálneho územia mesta. Na ďalšie dopravné ukladnenie mesta je zamerané územným plánom navrhované dokompletovanie a úpravy jeho základného komunikačného systému tak, aby sa súčasný radiálny systém dopravnej štruktúry mesta postupne transformoval na (neúplný) systém radiálno - okružný. Tým sa zníži dopravné zaťaženie obytných častí mesta a vytvoria sa predpoklady pre výraznejšie obmedzenie automobilovej dopravy a pre jej racionalizáciu najmä v územiach s historickou a pamiatkovo chránenou zástavbou. Predĺžením pešej zóny v historickom jadre mesta a vytvorením usporiadanej sústavy odstavňových a parkovacích plôch pre osobné autá sa postupne vytvoria aj predpoklady zníženia zaťaženia pamiatkovej rezervácie statickou automobilovou dopravou (UPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016 a vyhláška 371/2015 z 13. novembra 2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja, ktoré sa budú realizovať mestom, právnickými a fyzickými osobami. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania. Štatistické relatívne ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	260,83	282,58	282,76	311,66	346,02	383,39	381,37	407,7	446,35	427,1	414,95
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	40,74	58,63	57,46	88,86	122,26	156,65	157,25	181,9	222,55	216,11	209,51
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	192,23	217,12	224,46	222,35	223,76	226,75	224,11	222,16	220,81	206,79	202,11
% zhodnoc. kom. odpadu	15,62	20,75	20,32	28,51	35,33	40,86	41,23	44,62	49,86	50,6	50,49
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	11,65	12,57	16,58	28,05	35,16	40,86	41,23	44,59	49,51	50,36	50,37

% miera skládkovania	68,54	68,84	79,34	71,34	64,67	59,14	58,77	54,47	49,47	48,41	48,66
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024											

Mestského úradu v Kremnici v súlade s platným všeobecne záväzným nariadením (ďalej len VZN). V tomto VZN sú upravené podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov v meste Kremnica, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov. Na území mesta sa povinne určujú pre zber zmesového komunálneho odpadu 110 l a 1 100 l nádoby. V lokalitách celoročne nedostupných pre mechanizovaný zber komunálneho odpadu sa výnimočne používajú vrecia, ktoré musia byť z pevného a nepremokavého materiálu, musia mať obsah do 50 litrov. Intenzita odvozu odpadu z uvedených nádob je stanovená na 1 x týždenne. Odpad zo smetných košov umiestnených na verejných priestranstvách sa zbiera podľa potreby, najmenej však 3 krát týždenne.

Komunálny odpad do konca roku 2005 bol ukladán na mestskú skládku – Kremnické Bane - Ovčín. Po tomto termíne sa skládka uzatvorila a rekultivovala. Od 01.01.2006 do 31.12.2009 sa komunálny odpad ukladal na skládku TKO Horné Opatovce, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Od 01.01.2010 sa odpad ukladá na skládku ZSNP, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Úložné kapacity tejto skládky umožňujú jej využívanie aj do budúcnosti. Problematika zneškodňovania bioodpadu z mestskej zelene sa rieši kompostovaním v lokalite nad železničnou stanicou. Vzhľadom na ročnú produkciu kompostu, ktorá neprevyšuje 10 ton ročne sa v zmysle zákona o odpadoch toto zariadenie nepovažuje za zariadenie na zhodnocovanie odpadov. Vybudovanie a prevádzka riadeného kompostoviska pre biologicky rozložiteľný odpad vyprodukovaný obyvateľmi i mestom nie je reálne, preto Mesto uvažuje riešiť zneškodňovanie bioodpadu mimo záujmového územia mesta.

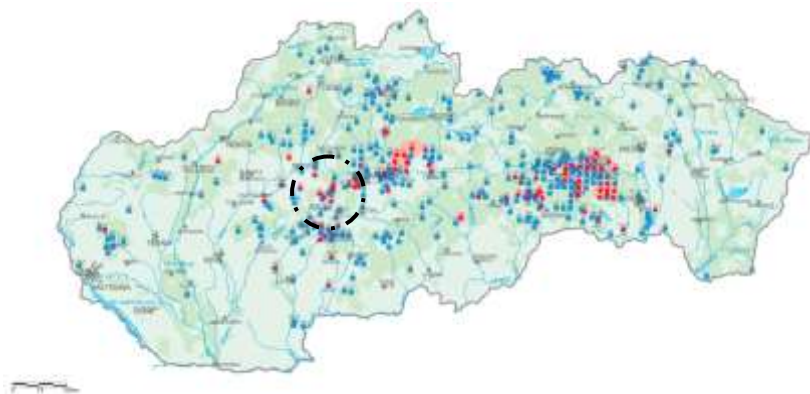
Komunálny odpad triedený na zložky papier, sklo a plasty sa ukladá do vriec a do typizovaných kontajnerov. Vrecia sú používané najmä v rodinných domoch a v častiach mesta kde z priestorových dôvodov a dôvodov pamiatkovej ochrany nie je možné typizované kontajnery umiestniť. Kontajnery sú rozmiestnené na území mesta, najmä v oblastiach s bytovou zástavbou a sú označené príslušnou zložkou komunálneho odpadu. V meste je vytvorených 20 stojísk pre typizované kontajnery. Na každom stojisku sú umiestnené tri kontajnery – jeden na papier, jeden na sklo, jeden na plast. Odvoz triedeného odpadu z vriec sa vykonáva najmenej 1 krát mesačne podľa vypracovaného harmonogramu, ktorý je oznamovaný obvyklým spôsobom. Odvoz triedeného odpadu z kontajnerov sa vykonáva podľa potreby, najmenej však 1 krát mesačne. Vybieraný triedený odpad sa sústreďuje na zbernom dvore technických služieb, z ktorého je v dohodnutom termíne odvázaný. Zber objemného a drobného stavebného odpadu sa vykonáva 2 krát ročne pomocou veľkokapacitných kontajnerov. Zber nebezpečného odpadu sa vykonáva mobilne, odpad sa sústreďuje na zbernom dvore, z ktorého je odvázaný spoločnosťou špecializovanou na ich zneškodnenie (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Pôda

Hodnotené územie v okolí mesta Kremnica tvoria prevažne plochy lesov, lúk a čiastočne polôch s poľnohospodárskou činnosťou, ako aj so zastavanou plochou a tak sa predpokladá, že pôvodné huminové prostredie môže byť miestami znečistené historickou ťažobnou činnosťou, priesakmi z lesohospodárskej výroby a intenzívnou dopravou (I/65). Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisná kontaminácia pôd. Legislatívna ochrana pôd na území je zabezpečená Zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov ((v znení č. 205/2004 Z. z., 220/2004 Z. z., 364/2004 Z. z.(nepriamo), 572/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 326/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 39/2007 Z. z.(nepriamo), 515/2008 Z. z., 119/2010 Z. z.(nepriamo), 137/2010 Z. z.(nepriamo), 258/2011 Z. z., 39/2013 Z. z., 79/2015 Z. z.(nepriamo), 200/2022 Z. z.(nepriamo)). Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú: produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

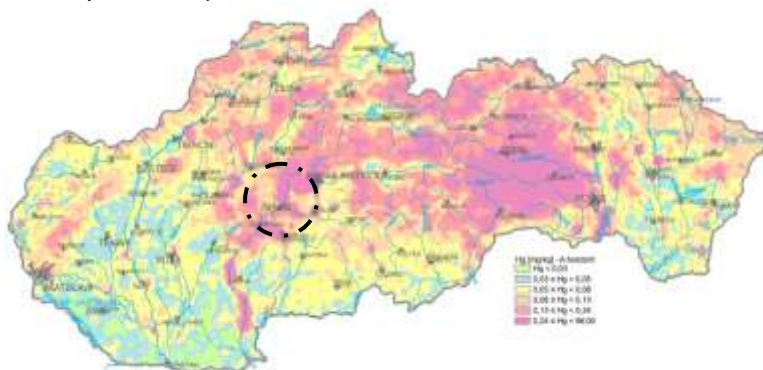
Kontaminácia pôd

Región v okolí mesta Kremnica **patrí** spomedzi ostatných regiónov SR ku kontaminovaným regiónom. Nasledujúci obrázok prezentuje región v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska.

Obrázok: Kontaminácia pôd v regióne.
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>, 2024

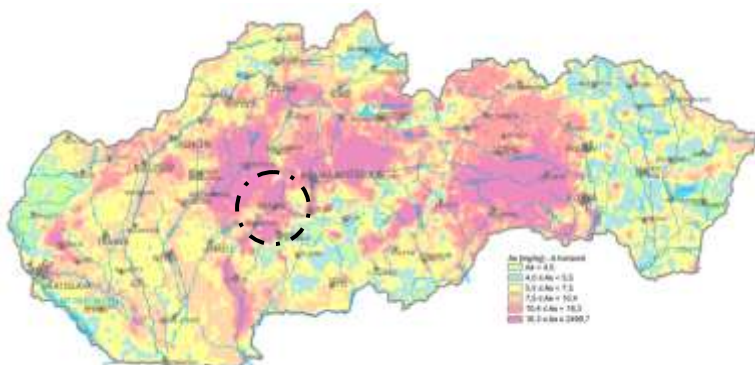
Svetová zdravotnícka organizácia identifikovala 10 chemických látok, ktoré vyvolávajú zásadné obavy z hľadiska verejného zdravia, a štyri z nich sú ťažké kovy: kadmium, ortuť, olovo a arzén. Ortuť sa v životnom prostredí vyskytuje prirodzene, vo všeobecnosti však býva bezpečne uchovaná v mineráloch a nepredstavuje žiadne významné riziko. Problém vzniká vplyvom ľudských činností, ktorých výsledkom je veľké množstvo ortuti uvoľnenej do životného prostredia a táto ortuť môže potom voľne cirkulovať tisícky rokov. Obavy vyvoláva hlavne ortuť vo vode a sedimentoch, pretože sa vyskytuje vo vysoko toxicknej forme a môže sa ľahko dostať do zvierat, a takto prejsť do ľudského potravinového reťazca. (15.10.2021, <https://www.eea.europa.eu/sk/articles/ortut-trvala-hrozba-pre-zivotne>).

Obrázok: Výskyt Ortuť v pôde - A horizont v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlasopdy/>, 2024

Zhľadiska zaťaženia A horizontu je región stredne až silne zaťažený. Okolie **mesta Kremnica** patrí medzi zaťažené oblasti s obsahom 0,13 a viac mg / kg pôdy.

Nasledujúci obrázok prezentuje prítomnosť Arzénu v pôde - A - horizont v regióne. Väčšina územia spadá do oblasti s obsahom Arzénu do stredne až veľmi zaťažených pôd od 7,5 mg / kg.

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzť) povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosov alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Žiar nad Hronom (% z poľnohospodárskej pôdy)				
Okres	Kategória eróznej ohrozenosti			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Žiar nad Hronom	19,25	23,60	28,05	29,11
Banskobystrický kraj	24,43	23,69	23,52	28,36

Zdroj: http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx, 2024

Erózia pôdy má negatívne dôsledky na vlastnosti pôdneho krytu – spôsobuje celkovú fyzikálnu a biologickú degradáciu pôdy, spočívajúcu v strate vrchnej najúrodnejšej vrstvy pôdy, úbytku humusu, organickej hmoty a rastlinných živín, znižuje rozsah biologického oživenia pôdy a jej celkovú produkčnú schopnosť (úrodnosť). Sprievodnými vplyvmi sú napr. zanášanie a eutrofizácia vodných tokov a nádrží, zvýšenie skeletnatosti pôdy, zmeny zrnitosti pôdy, zhoršenie jej obrábateľnosti. V podmienkach Slovenska patrí vodná erózia medzi najrozšírenejšie procesy degradácie pôdy. V rámci riešeného územia mesta Kremnica boli identifikované viaceré kategórie potenciálnej erózie pôdy zrážkovými vodami - územie je náchylné na vodnú eróziu - potenciálna silná až extrémna erózia, viaže sa na svahy s vyššími sklonmi.

Vzhľadom k malej intenzite poľnohospodárskej výroby a jestvujúcej štruktúre pôdneho fondu s prevažujúcimi lúkami a pasienkami nie je predpoklad kontaminácie pôdneho fondu pesticídmi, alebo jeho veterná či vodná erózia. Ekologickú stabilitu územia však negatívne ovplyvňujú staré environmentálne záťaž, ktoré predstavujú hlavne pôvodné haldy a skládky z banskej a úpravárenskej činnosti. Haldy, výsypky a skládky sa vyskytujú najmä v priestoroch Novej doliny. Koncepciou územného plánu mesta sa prepokladá ich sanácia a ekologicky prijateľná rekultivácia, s ich následným začlenením do plôch územným plánom navrhovaného tematického parku s kultúrne - poznávacími, náučnými a rekreačnými funkciami, so súborom technických pamiatok a pamätihodností, chránených v rámci Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice", so zachovaním typického charakteru antropickou činnosťou premenenej montánnej krajiny. Rozsiahle plochy, aj v najbližšom okolí mesta, sú v súčasnosti poznamenané absenciou ich primeraného poľnohospodárskeho využívania a sú charakteristické množiacou sa náletovou zeleňou a sukcesiou lesa do plôch pôvodných lúk a pasienkov, čím sa postupne mení charakteristický spôsob pôsobenia mesta v jeho okolí dramatickom krajinnom prostredí. Východiskom z tohoto stavu je navrhované trvalé udržiavanie kultúrnej krajiny v záujmovom území mesta. Krajinné - ekologickými a ekostabilizačnými opatreniami sa preto navrhuje ekologicky únosné využívanie a revitalizácia a rekultivácia plôch s ich primeraným hospodárskym využívaním. Náletová a sukcesná nelesná drevinná vegetácia sa má zachovať iba v priestoroch navrhovaných biocentier a biokoridorov. Aj pre tieto účely sa územným plánom navrhujú v okrajových polohách mesta plochy ekologicky zameranej poľnohospodárskej výroby s ich možným a žiadúcim prepojením na aktivity agroturistiky. Vo vybraných prímestských kontaktných zónach (medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, resp. medzi Veterníkom a lokalitou na Špitálskej) sa navrhujú plochy krajinársky upravovaných priestorov s estetickou a biologickou funkciou, a s doplnkovou, rozsahovo limitovanou rekreačnou funkciou. Zároveň sa navrhuje revitalizácia vodných tokov, osobitne Kremnického potoka v dotyku jeho trasy s pamiatkovou rezerváciou a v rekreačných priestoroch tematického parku v Novej doline, resp. v športovo - rekreačnej zóne na juhozápade mesta, medzi Maškovom a Galandovým majerom (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Správa povodí

Na území mesta Kremnica sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v meste je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Kvalitu vodných tokov, najmä však Kremnického potoka, negatívne ovplyvňuje absencia čističky odpadových vôd, kvôli ktorej sa splašky odvádzajú priamo do recipientu. StVaK – VK Kremnica vypúšťa do Kremnického potoka 946.000 m³/rok odpadových vôd. Kremnická banská spoločnosť vypúšťa do Hrona 18.300.000 m³/rok vôd z dedičnej Štôlne (v jej ústí pri Šášovskom Podhradí). Pre pretrvávajúci problém s nedostatočným čistením odpadových vôd je v Kremnici obmedzená nová bytová výstavba. Ďalším rizikovým javom, s možným vplyvom najmä na kvalitu podzemných vôd, je prevádzka lesných motorových vozidiel a nedostatočne technicky vybavené odstavné plochy osobných áut a autobusov, najmä v lokalite Skalka (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Podzemné vody

Údajov o kvalite podzemných vôd (vôd z prameňov a studní) je pomerne veľa, väčšinou sú však staršieho dátá. Pravidelne sú monitorované zachytené zdroje vody, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Kvalitu vodných zdrojov monitoruje Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Kvalitatívny režim podzemných vôd v oblasti je ovplyvňovaný:

- Oxidačno-redukčnými procesmi, ktoré prebiehajú počas infiltrácie vody z miestnych tokov cez dnové sedimenty a počas prúdenia podzemnej vody. Tieto procesy závisia, okrem kvality infiltrujúcej vody, od hydrogeochemických a hydraulických charakteristík dnových sedimentov a sedimentov zvodneného prostredia. Od týchto procesov závisia aj sorpčné vlastnosti zvodneného prostredia.
- Poľnohospodárskou, priemyselnou a prevádzkovou činnosťou človeka (zavlažovanie a drenáž, technológia poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva, znečistenie z povrchu, manipulácia na objektoch vodného diela, rôzne technické práce, úpravy koryta, exploatácia studní a pod.).

Ochrana proti povodňam

Príčinou vzniku povodní meste sú extrémne intenzívne dažde alebo náhle roztápanie snehu kombinované s výrazne zníženou schopnosťou, niekde až neschopnosťou územia zadržať dažďovú vodu (z dôvodu poškodenia krajiny – napr. rozorvané medze, zlikvidované remízky, či odvodnená poľnohospodárska pôda). Rozsiahle zaasfaltované alebo betónové plochy v meste prispievajú k rýchlemu odtoku dažďových vôd a k vysušovaniu pôdy pod týmito zastavanými plochami, vrátane znižovania zásob podzemných vôd. Tieto faktory spôsobujú zmeny odtokových pomerov a zvyšujú riziko lokálnych povodní. Vysušená pôda bez protieróznych opatrení (okolité polia o rozlohe desiatok hektárov bez akejkoľvek vegetácie, či protieróznych opatrení) sa správa ako nepriepustný film. Medzi základné technické, biotechnické a hospodárske preventívne opatrenia ktoré by malo mesto a majitelia pozemkov vykonať patria nasledovné: **technické**: vsakovacie pásy po vrstevniciach (pozdĺžne plytké rigoly), budovanie depresii a vsakovacích jám na zadržiavanie a vsakovanie dažďovej vody v intravilánoch miest a obcí, vodoholdingy, drobné prehrádzky resp. stupne na vodných tokoch, bystrinách, v roklinách či stržiach, výstavba a údržba suchých nádrží - poldrov, objekty na líniových ochranných hrádzach na vypúšťanie vôd do záplavového územia, budovanie malých prietokových vodných nádrží a rybníkov a pod. **biotechnické**: vytváranie prirodzených prekážok povrchového odtoku – medze, trávnaté pásy, pásy stromov a krov, pôdne stupne, mokrade, optimálne zloženie a kvalita lesov, zatrávnovanie a zalesňovanie nevyužívaných plôch, zachovanie a využívanie meandrov vodných tokov a slepých ramien, budovanie vetrolamov, využitie svahových depresii ako vsakovacích a zádržných plôch a pod. **hospodárske opatrenia**: aplikácia vhodných postupov obrábania pôdy (napr. orba po vrstevnici), vytváranie malých prietokových a vodných nádrží na zachytávanie stekajúcich dažďových vôd zo spevnených plôch ako zásobníkov požiarnej vody, vodných plôch určených na rekreáciu alebo výpar, zabezpečenie dopĺňania odobratej vody z územia späť do územia odberu, obmedzovanie spevňovania plôch v zastavanom území, budovanie ochranných hrádzí čo najďalej od osi vodného toku a pod. (http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnovej-prevencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-.phtml?id3=32161&module_action__72644__id_art=14 043, 10.9.2013).

Zastavané územie mesta je značne svahovité. Rovinatých plôch pre širšie inundácie ohrozujúce obytnú zástavbu niet. Potoky odvodňujúce územie mesta majú ustálené korytá, v úsekoch toku medzi zástavbou spevnené a miestami prekryté. Kremnický potok ako recipient všetkých potokov má prietochný profil dimenzovaný na Q20 ročnú veľkú vodu. V úseku pri Autocampingu je Kremnický potok neupravený, prirodzene meandrujúci s hlbokým korytom. Dochádza tu k vymieľaniu brehov – jeden úsek na ľavej strane pri autocampingu a pravostranný breh v mieste bývalého smetiska. V týchto úsekoch navrhuje SVP š.p. spevnenie brehov kameňom. V úseku Mestského

parku je koryto toku upravené, ľavostranný breh je v rámci cesty dostatočne zvýšený, pravostranný breh je nižší, avšak na základe dlhodobých pozorovaní tu nedochádza k vybrežovaniu vôd. Nad týmto úsekom sa nachádzajú Benešove profily, ktorých kapacita umožňuje prietok určitého množstva vody a predmetný úsek koryta toku je schopný tento prietok previesť. Z uvedených dôvodov SVP nepovažuje za potrebné v predmetnom úseku riešiť ochranné opatrenia. V úseku Lúčanský prechod je Kremnický potok prekrytý a akýkoľvek zásah by narušil historické jadro mesta. Ostatné potoky sú krátke, lebo vznikajú v okolí mesta. Majú prudký sklon, bystrý tok a malé povodie, takže stačia odviesť dážďové vody bez ohrozovania mestskej obytnej a ostatnej s nimi kontaktnej zástavby. Všetky územným plánom navrhované stavby pre ochranu územia pred veľkými vodami, vrátane úprav a preložiek vodných tokov, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona verejnoprospešnými stavbami (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

2.6. OBYVATEĽSTVO

V meste žije 93,39 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 48 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru obyvateľov mesta podľa pohlavia v roku 2023. Najviac obyvateľov je vo vekovej skupine od 40 do 44 rokov, a v prípade ženskej populácie od 65 do 74 rokov.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

	2023		Spolu	Rozdiel	Muži / ženy
	Muži	Ženy			
Spolu	2277	2478	4755	201	
4 roky alebo menej	85	93	178	8	
Od 5 do 9 rokov	106	95	201	-11	
Od 10 do 14 rokov	100	102	202	2	
Od 15 do 19 rokov	105	108	213	3	
Od 20 do 24 rokov	123	98	221	-25	
Od 25 do 29 rokov	106	115	221	9	
Od 30 do 34 rokov	142	130	272	-12	
Od 35 do 39 rokov	160	152	312	-8	
Od 40 do 44 rokov	200	184	384	-16	
Od 45 do 49 rokov	196	179	375	-17	
Od 50 do 54 rokov	194	169	363	-25	
Od 55 do 59 rokov	144	161	305	17	
Od 60 do 64 rokov	153	167	320	14	
Od 65 do 69 rokov	159	196	355	37	
Od 70 do 74 rokov	127	194	321	67	
Od 75 do 79 rokov	97	155	252	58	
Od 80 do 84 rokov	47	102	149	55	
Od 85 do 89 rokov	25	51	76	26	
Od 90 do 94 rokov	7	22	29	15	
Od 95 do 99 rokov	1	3	4	2	
Od 100 rokov					

Zdroj: ŠÚSR, 2023, DataCubes

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v meste Kremnica k roku 2023.

Bývajúce obyvateľstvo v meste Kremnica v roku 2023

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
Obyvateľstvo	4755	2478	581	1188	2986

V roku 2023 v meste Kremnica žilo spolu 4755 trvalo bývajúcich obyvateľov. Najväčšiu skupinu tvorili obyvateľia vo vekovej skupine od 15 do 65 - produktívny vek (2986). Najmenšiu skupinu tvorili obyvatelia v predproduktívnom veku (581). Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva mesta Kremnica podľa vierovyznania v roku 2021. Mesto je podľa kritéria vierovyznania homogénne. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (48,40 %). K evanjelickému vierovyznaniu sa hlási 4,38 % obyvateľov. Celkovo 39,48 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	2388	48,40
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	216	4,38
Gréckokatolícka cirkev	33	0,67
Reformovaná kresťanská cirkev	4	0,08

Pravoslávna cirkev	5	0,10
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,02
iné	97	1,97
bez vyznania	1948	39,48
nezistené	242	4,90
Spolu	4934	

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 4,90 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho (0,67 %).

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti - 93,39 %. K českej národnosti sa hlási 0,32 % a maďarskej 0,16 %. V malej miere je zastúpená oficiálne rómska národnosť (0,69 %) a poľská národnosť (0,04 %). Nemecká národnosť bola zastúpená v počte 0,45 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	4608	93,39
Maďarská	8	0,16
Rómska	34	0,69
Rusínska	5	0,10
Ukrajinská	4	0,08
Česká	16	0,32
Nemecká	22	0,45
Moravská	0	0,00
Poľská	2	0,04
Ruská	1	0,02
Ostatné	11	0,22
Nezistené	223	4,52
Spolu	4934	

Zdroj: www.statistics.sk

V rámci okresu dochádza k poklesu počtu obyvateľov so slovenskou národnosťou. K poklesu dochádza aj v prípade obyvateľov českej národnosti. Výrazne poklesla skupina aj Moravskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v okrese Žiar nad Hronom											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	47874	47736	47441	47211	47160	46991	46732	46477	44424	44049	43738
Slovenská	41593	41587	41436	41301	41347	41261	41087	40886	41166	40891	40679
Maďarská	125	126	123	121	122	124	126	127	102	98	96
Rómska	739	739	733	735	735	732	729	726	146	134	134
Rusínska	15	15	15	15	15	15	15	15	22	22	20
Ukrajinská	38	37	39	38	41	41	42	42	29	29	26
Česká	226	227	231	231	229	230	227	231	174	170	174
Nemecká	215	211	211	208	203	199	195	186	66	63	62
Poľská	25	25	25	25	26	27	28	30	23	23	23
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6	7
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8	8
Ruská	11	12	13	13	13	14	14	16	14	14	13
Židovská	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2
Moravská	23	23	22	21	20	19	19	17	7	7	7
Bulharská	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Grécka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rumunská	7	8	8	12	13	13	13	13	7	9	10
Rakúska	5	5	6	6	6	6	6	9	3	3	4
Vietnamská	8	8	8	8	8	8	8	8	15	16	16
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Iná a nezistená	4838	4707	4565	4471	4376	4296	4217	4165	2610	2526	2423

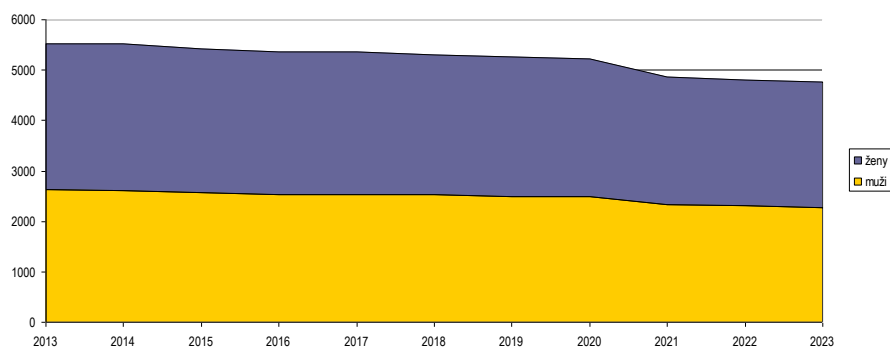
Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade mesta Kremnica bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov na 4812.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kremnica 01.01.	5542	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	4934	4870	4812
Kremnica 30.06.	5535	5521	5466	5388	5357	5332	5282	5245	4902	4841	4784
Kremnica 31.12.	5542	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	4934	4870	4812
muži	2623	2611	2565	2538	2540	2528	2500	2488	2335	2311	2277
ženy	2905	2902	2854	2818	2818	2778	2758	2744	2535	2501	2478
Index	-	0,997	0,983	0,988	1,000	0,990	0,991	0,995	0,931	0,988	0,988
Priemer Ix											0,985

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Vývoj počtu žien a mužov do roku 2023

Zdroj: ŠÚ SR

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol o 13,2 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,985, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 1,197 %. V priebehu sledovaného obdobia bol vývoj počtu obyvateľov nerovnomerný. V roku 2021 bol zaznamenaný pokles o 324 obyvateľov, v nasledujúcom roku to bolo - 64 obyvateľov. Výraznejší pokles bol zaznamenaný v období rokov 2016 a 2017. Celkovo v tomto období klesol počet o 157 obyvateľov.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v SR (hrubá miera) obyvateľov, ako aj prirodzený prírastok v meste Kremnica.

Prirodzený prírastok											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kremnica											
Slovenská republika	0,51	0,68	0,33	0,96	0,75	0,61	0,7	-0,45	-3,1	-1,27	-1,01
Okres Žiar nad Hronom	-1,81	-0,92	-2,75	-2,28	-0,4	-1,76	-2,03	-1,37	-6,39	-5,11	-4,65
prirodzený prírastok	2	-9	-29	-25	-10	-23	-14	-21	-35	-39	-26
hrubá miera pr. prír.	0,36	-1,63	-5,31	-4,64	-1,87	-4,31	-2,65	-4	-7,14	-8,06	-5,44

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v SR v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v meste počet zomrelých obyvateľov len v roku 2013 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2021 a 2022.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených a vývoj počtu narodených za mesto Kremnica. V medziročnom porovnaní možno sledovať ustálený trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v SR bol evidovaný do roku 2017, kedy na 1000 obyvateľov pripadalo 10,66 živonarodených. Do roku 2023 klesol tento počet na 8,96. V súčasnosti je v meste vyrovnaný trend, aj keď vývoj počtu narodených v meste ovplyvnila ekonomická kríza (čiastočne pandemická situácia). Pokles pôrodnosti sa postupne znižoval od roku 2019. V roku 2023 hodnota dosiahla 6,9.

Počet živonarodených											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	10,13	10,16	10,25	10,6	10,66	10,58	10,46	10,38	10,39	9,7	8,96
Okres Žiar nad Hronom	8,49	8,47	8,28	8,6	9,81	8,71	8,17	9,12	8,16	8	7,11
narodení	46	44	31	44	49	39	43	43	36	25	33
živonarodení	46	44	31	44	49	39	42	43	36	25	33
hrubá miera živorod.	8,31	7,97	5,67	8,17	9,15	7,31	7,95	8,2	7,34	5,16	6,9

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Štatistika počtu potratov v SR vykazuje porovnateľné tendencie, ako v prípade mestskej štatistiky. Z hľadiska trendu počet potratov v meste mierne klesá, hodnota sa nachádza zväčša pod okresnými hodnotami. Najviac potratov bolo evidovaných v roku 2017 a 2015.

Počet potratov											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	3,02	2,88	2,88	2,81	2,67	2,56	2,52	2,33	2,15	2,07	2,02
Okres Žiar nad Hronom	4,09	3,7	4,2	3,38	3,6	2,59	2,86	2,51	2,58	2,22	2,05
potratovosť	14	12	17	16	23	12	9	13	6	8	12
hrubá miera potratovosti	2,53	2,17	3,11	2,97	4,29	2,25	1,7	2,48	1,22	1,65	2,51
index potratovosti	30,43	27,27	54,84	36,36	46,94	30,77	20,93	30,23	16,67	32	36,36
ukončené tehotenstvá	60	56	48	60	72	51	52	56	42	33	45
hrubá miera uk. tehot.	10,84	10,14	8,78	11,14	13,44	9,56	9,84	10,68	8,57	6,82	9,41

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Počet zomretých obyvateľov SR (hrubá miera) vykazuje stabilný trend s miernym trendom rastu. Počet kolíše okolo 10,32. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021. V prípade mesta Kremnica postupne počet zomretých narastá. Kým v roku 2013 bolo evidovaných 44 zomretých, do roku 2023 stúpol ich počet na 59. V roku 2021 a 2022 to bolo 71 a 64 (spôsobené pandemickou situáciou a zhoršenou dostupnosťou zdravotnej starostlivosti). Najvyšší počet zomretých bol evidovaný práve v rokoch 2021 a 2016.

Počet zomretých											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	9,62	9,48	9,92	9,64	9,91	9,97	9,76	10,82	13,5	10,97	9,98
Okres Žiar nad Hronom	10,3	9,39	11,03	10,88	10,22	10,47	10,2	10,49	14,54	13,11	11,76
zomretí	44	53	60	69	59	62	56	64	71	64	59
hrubá miera úmrtnosti	7,95	9,6	10,98	12,81	11,01	11,63	10,6	12,2	14,48	13,22	12,33

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi vykazuje negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend v každom roku. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2015, 2016 a 2023.

Saldo sťahovania											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	0,44	0,32	0,58	0,72	0,68	0,73	0,67	0,8	0,43	0,18	0,26
Okres Žiar nad Hronom	-1,94	-1,97	-3,45	-2,58	-0,68	-1,83	-3,5	-4,1	-3,02	-3,37	-2,44
migračné saldo	-16	-6	-65	-38	12	-29	-34	-5	-29	-19	-31
hr. miera migr. salda	-2,89	-1,09	-11,89	-7,05	2,24	-5,44	-6,44	-0,95	-5,92	-3,92	-6,48

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za mesto Kremnica. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia (mesto Žiar nad Hronom, Zvolen, Banská Bystrica, Bratislava). Malá časť obyvateľov sa vysťahovala mimo vzdialenejších hraníc SR a to Česká republika, Nemecko, Anglicko, atď..

Migrácia obyvateľstva											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
pristahovaní	80	80	53	62	96	73	53	71	55	69	50
vysťahovaní	96	86	118	100	84	102	87	76	84	88	81

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

V sledovanom období postupne počet vysťahovaných narastal hlavne do roku 2015 a 2018. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná aj do roku 2022, následne do roku 2023 klesol ich počet na 81. Najväčší počet pristahovaných bol evidovaný v roku 2017, kedy sa do mesta pristahovalo celkovo 96 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľov v SR (hrubá miera), ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za mesto. Celkový prírastok vykázal v SR takmer vždy kladnú hodnotu (s výnimkou roku 2021 až 2023).

Celkový prírastok (- úbytok)											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	0,94	1	0,9	1,67	1,43	1,34	1,37	0,35	-2,68	-1,09	-0,76
Okres Žiar nad Hronom	-3,75	-2,89	-6,2	-4,86	-1,08	-3,59	-5,53	-5,47	-9,41	-8,48	-7,09
celkový prírastok	-14	-15	-94	-63	2	-52	-48	-26	-64	-58	-57
hrubá miera celk. pr.	-2,53	-2,72	-17,2	-11,69	0,37	-9,75	-9,09	-4,96	-13,06	-11,98	-11,92

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Celkový prírastok v meste vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2021, kedy pokles počtu obyvateľov dosiahol hodnotu 236. Naopak k najmenšiemu úbytku došlo v roku 2013, kedy celkový počet obyvateľov klesol o 55 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v SR (hrubá miera) a sobášnosť a rozvodovosť v meste Kremnica. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Hrubá miera v okrese roku 2013 dosiahla hodnotu 4,11. Do roku 2023 mierne stúpla na 4,92.

Počet sobášov											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	4,71	4,93	5,31	5,51	5,76	5,72	5,44	4,35	4,84	5,37	4,88
Okres Žiar nad Hronom	4,11	3,49	4,52	4,78	4,81	5,44	5,61	3,82	4,91	5,56	4,92
sobášnosť	16	21	20	22	24	18	32	18	17	21	23
hrubá miera sobášnosti	2,89	3,8	3,66	4,08	4,48	3,38	6,06	3,43	3,47	4,34	4,81

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v meste nižšia, ako v prípade okresu a SR. Najväčší počet sobášov bol v meste evidovaný v roku 2019 a 2017. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad, aj pod úrovňou SR. Najväčší počet rozvodov bol v meste evidovaný v roku 2013 a 2017.

Počet rozvodov											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	2,02	1,94	1,8	1,71	1,77	1,76	1,74	1,52	1,49	1,51	1,51
Okres Žiar nad Hronom	2,15	1,78	1,93	1,18	1,57	1,87	1,62	1,95	1,52	1,83	1,34
rozvodovosť	11	14	7	7	8	7	8	12	6	6	4
hrubá miera roz.	1,99	2,54	1,28	1,3	1,49	1,31	1,51	2,29	1,22	1,24	0,84
index rozvodovosti	68,75	66,67	35	31,82	33,33	38,89	25	66,67	35,29	28,57	17,39

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľov podľa rodinného stavu. Celkovo 43,13 % obyvateľov bolo v meste slobodných a 37,25 % ženatých/vydatých. V meste žilo 10,82 % rozvedených obyvateľov.

Štruktúra obyvateľov mesta podľa rodinného stavu v roku 2021			
	počet		%
dosiahnuté vzdelanie			
slobodný / slobodná	2128		43,13
ženatý / vydatá	1838		37,25
rozvedený / rozvedená	534		10,82
vdovec / vdova	424		8,59
nezistené	10		0,20
Spolu	4934		

Zdroj: statistics.sk, 10.5.2023

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v meste na úrovni Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v meste k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2013 dosiahla hustota hodnotu 128,32 a do roku 2023 klesla na hodnotu 110,9.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mestá	406,74	405,9	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88
Vidiak	59,34	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86
Slovenská republika	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67
Banskobystrický kraj	69,56	69,4	69,2	68,99	68,82	68,63	68,39	68,14	65,93	65,52	65,16
Okres Žiar nad Hronom	92,66	92,35	91,93	91,42	91,15	90,94	90,53	90,03	86,22	85,45	84,79
Kremnica	128,32	127,98	126,72	124,9	124,19	123,61	122,46	121,6	113,65	112,23	110,9

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Veková štruktúra obyvateľstva mesta

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

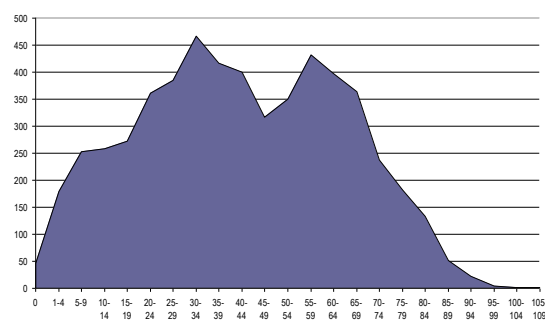
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	5528	5513	5419	5356	5358	5306	5258	5232	4870	4812	4755
0	46	45	30	42	56	38	40	43	35	27	32
1-4	179	167	177	158	164	178	159	169	164	149	146
5-9	253	247	228	218	218	218	210	210	195	209	201
10-14	259	259	268	273	266	250	246	228	197	199	202
15-19	272	280	267	249	264	263	258	269	238	225	213
20-24	361	340	315	307	281	265	277	271	227	226	221
25-29	385	362	333	331	333	333	311	294	244	239	221
30-34	466	442	433	411	384	351	322	310	290	280	272

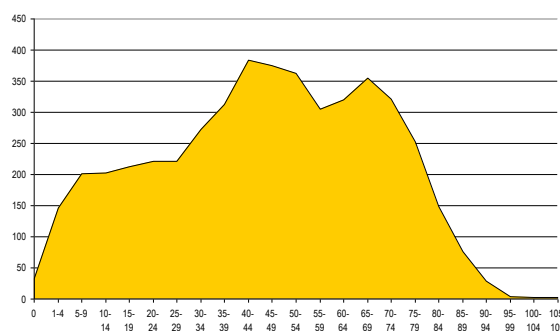
35-39	417	448	429	426	436	427	406	400	368	332	312
40-44	400	410	416	404	404	411	438	424	382	390	384
45-49	316	324	342	358	379	397	396	403	367	381	375
50-54	350	347	353	329	310	314	323	343	342	353	363
55-59	432	427	382	376	358	340	332	345	323	304	305
60-64	397	384	394	400	398	404	400	361	348	330	320
65-69	364	373	381	389	388	368	358	356	352	359	355
70-74	237	249	265	276	288	313	319	338	333	331	321
75-79	182	197	183	180	191	194	205	211	219	227	252
80-84	134	130	130	125	140	133	143	131	133	135	149
85-89	51	54	66	79	70	81	80	87	79	83	76
90-94	22	23	22	20	24	19	26	31	26	24	29
95-99	4	4	2	2	2	6	6	6	8	8	4
100-104	1	1	3	3	4	3	3	2	0	1	2
105-109	1	1	3	2	3	3	3	1	0	1	2

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Vekové zloženie obyvateľstva v roku 2013 a 2023

2013

2023

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 75 do 79 rokov. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Kremnica.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	30	29	28	27	25	24	23	22	20	19	18
1-4	148	146	143	141	139	136	134	132	129	127	125
0 priem. Index				0,950	% nárast 0						-40,000
1-4 priem. Index				0,983	% nárast 1 – 4						-15,541
Abs. nárast											-35
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											3,327
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											3,738

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí od 1 do 4 roka o 15,541 % a v skupine do 1 roka by mal počet klesnúť o 40,000 %. V priemere by mal narásť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2025 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,327 %, do roku 2035 by mal tento podiel narásť na 3,738 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca. 35. Pokles by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
5-9	185	180	175	170	165	160	156	151	146	141	136
10-14	187	179	171	164	156	148	140	133	125	117	110
5-9 – pr. Index				0,970	% nárast 5 - 9						-26,486
10-14 pr. Index				0,948	% nárast 10 - 14						-41,176
Abs. nárast											-126
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											5,724
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											7,811

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá rovnako pokles. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku klesnúť o 126. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnuť o 26,86 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 41,176 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal stúpnuť na 7,811 %. Mesto v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania vo viacerých zariadeniach a je aj zriaďovateľom základných škôl.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
15-19	218	213	208	203	198	192	187	182	177	172	167
15-19 – pr. Index				0,974	% nárast 15-19						-23,394
Abs. nárast											-51
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											3,886
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											4,578

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2035 narásť na 4,578 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 51.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20-24	210	201	198	190	183	177	170	164	157	151	144
25-29	217	212	207	201	198	192	187	183	178	173	168
20-24 - pr. Index				0,963	% nárast – 20-24						-31,429
25-29 - pr. Index				0,975	% nárast 25 – 29						-22,581
Abs. nárast											-85
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											7,260
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											8,966

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 85 obyvateľov. Celkovo 31,429 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 22,581 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
30-34	268	260	256	250	243	237	231	225	219	213	207

35-39	320	309	297	286	275	263	252	240	229	218	206
40-44	394	392	390	389	387	385	384	382	380	378	377
30-34 - pr. Index				0,975	% nárast – 30-34						-22,761
35-39 - pr. Index				0,957	% nárast – 35-39						-35,625
40-44 - pr. Index				0,996	% nárast – 40-44						-4,315
Abs. nárast											-192
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											18,382
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											20,620

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 22,761 %. Pokles sa predpokladá aj v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 192. Kým v roku 2025 sa predpokladá celkový podiel na 18,382 %, do roku 2035 by tento podiel mal narásť na 20,620 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
45-49	412	418	425	431	438	444	450	457	463	470	476
50-54	345	346	347	348	349	349	350	351	352	353	354
55-59	268	255	243	230	218	205	192	180	167	154	142
45-49 – pr. Index				1,015	% nárast - 45-49						15,534
50-54 - pr. Index				1,003	% nárast - 50-54						2,609
55-59 - pr. Index				0,939	% nárast - 55-59						-47,015
Abs. nárast											-53
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											22,617
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											21,523

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá pokles v skupine. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá pokles o 47,015 %. K miernemu nárasti by malo dôjsť aj v prípade skupiny od 50 do 54 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal klesnúť počet obyvateľov o 53. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 21,523 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	324	317	309	302	294	287	280	272	265	257	250
65-69	349	347	344	342	339	337	334	331	329	326	324
70-74	368	378	388	398	408	418	428	438	448	458	468
75-79	245	251	257	263	269	275	281	287	293	299	305
80-84	142	143	145	146	147	148	149	150	151	152	153
85-89	93	96	98	101	104	107	109	112	115	118	121
90-94	29	30	30	31	32	32	33	34	34	35	36
95-99	8	8	8	9	9	10	10	11	11	11	12
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60+ – pr. Index				1,007	% nárast – 60+						7,120
Abs. nárast											111
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											38,858
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											32,735

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 7,120 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal ale klesnúť na 32,735 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 111 obyvateľov. Pre túto

skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

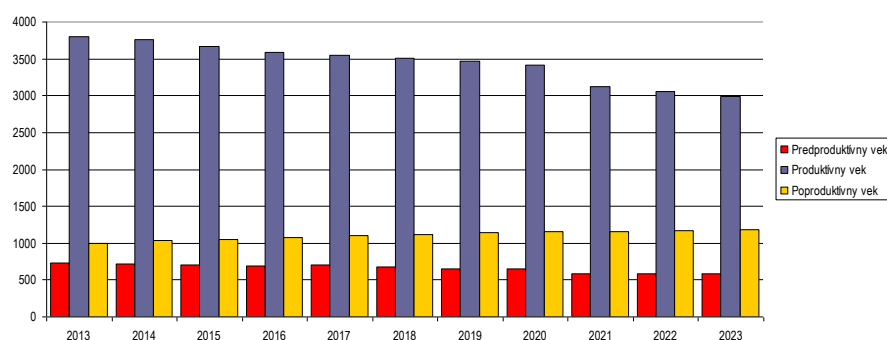
Ďalšie demografické charakteristiky

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 19,39 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (21,2 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 21,30 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Predproduktívny vek	737	718	703	691	704	684	655	650	591	584	581
Produktívny vek	3796	3764	3664	3591	3547	3505	3463	3420	3129	3060	2986
Poproduktívny vek	995	1031	1052	1074	1107	1117	1140	1162	1150	1168	1188

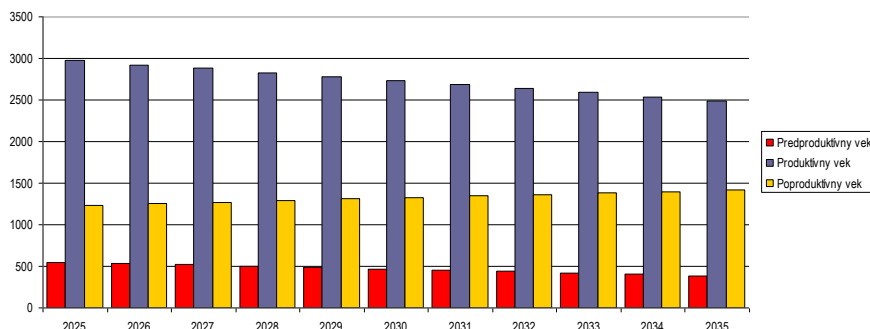
Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2034

Do roku 2035 sa predpokladá nárast a pokles obyvateľov v rovnakých vekových skupinách. Štatisticky sa predpokladá pokles počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (jednotlivé kohorty a budú vyvíjať heterogénne).

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2034											
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Predproduktívny vek	550	534	518	501	485	469	453	437	420	404	388
Produktívny vek	2977	2923	2880	2829	2781	2733	2684	2636	2588	2539	2491
Poproduktívny vek	1236	1254	1273	1291	1309	1328	1346	1364	1383	1401	1419

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu

odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 49 rokov a skupinu od 50 do 64 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2013 až 2023 bol zaznamenaný v skupine od 15 - 44 a 50 - 59 rokov. K najväčšiemu nárastu došlo v prípade skupiny od 45 do 49 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2013 a 2023				
Vek	2013	2023	rozdiel 2023 -2013	
15-19	272	213	-59	
20-24	361	221	-140	
25-29	385	221	-164	
30-34	466	272	-194	
35-39	417	312	-105	
40-44	400	384	-16	
45-49	316	375	59	
50-54	350	363	13	
55-59	432	305	-127	
60-64	397	320	-77	

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 34 rokov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti - 93,39 %. K českej národnosti sa hlási 0,32 % a maďarskej 0,16 %. V malej miere je zastúpená oficiálne rómska národnosť (0,69 %) a poľská národnosť (0,04 %). Nemecká národnosť bola zastúpená v počte 0,45 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	4608	93,39	
Maďarská	8	0,16	
Rómská	34	0,69	
Rusínská	5	0,10	
Ukrajinská	4	0,08	
Česká	16	0,32	
Nemecká	22	0,45	
Moravská	0	0,00	
Poľská	2	0,04	
Ruská	1	0,02	
Ostatné	11	0,22	
Nezistené	223	4,52	
Spolu	4934		

Zdroj: www.statistics.sk

V rámci okresu dochádza k poklesu počtu obyvateľov so slovenskou národnosťou.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V meste Kremnica majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním s maturitou (28,66 %), so stredným odborným učňovským (19,62 %) a s vysokoškolským vzdelaním.

Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení (14,25 %). Veľká časť obyvateľov bez školského vzdelania pripadá na obyvateľov v nižších vekových ročníkoch bez ukončenia základného vzdelávania.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta v roku 2021		
dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	424	8,59
základné	703	14,25
stredné odborné učňovské (bez maturity)	968	19,62
úplné stredné (s maturitou)	1414	28,66
vyššie odborné vzdelanie	309	6,26
vysokoškolské	906	18,36
bez školského vzdelania (15+ rokov)	11	0,22
nezistené	199	4,3
Spolu	4934	

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2020

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 klesajúci trend. V roku 2023 bolo evidovaných v meste Kremnica 114 nezamestnaných, z toho 61 žien. Z dlhodobého hľadiska dochádza k poklesu nezamestnaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nezamestnaní	338	345	277	236	162	119	120	142	129	120	114
Z toho ženy	152	158	135	112	81	64	68	69	65	58	61
Miera nezamestnanosti	8,90	9,17	7,56	6,57	4,57	3,40	3,47	4,15	4,12	3,92	3,82

DataCube ŠÚ, 2024

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenská republika	13,5	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,9	5,08
Banskobystrický kraj	18,26	17,22	14,94	12,80	8,67	7,03	6,69	9,83	9,01	8,48	7,01
Okres Žiar nad Hronom	14,61	13,34	10,86	8,60	5,63	4,24	4,58	6,52	5,59	5,49	4,84
Muži	12,76	11,55	8,99	6,65	4,21	3,27	3,63	5,52	4,50	4,55	3,89
Ženy	16,76	15,40	13,04	10,86	7,33	5,40	5,70	7,68	6,89	6,61	5,99

Zdroj: ÚPSVAR, 2013-2023

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2013 dosiahla úroveň 5,99 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (12,76 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu od 50 rokov. V tejto skupine podiel výrazne klesá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2023 klesol počet v okrese na 137.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15-24	594	559	424	273	174	134	150	210	146	135	137
25-34	895	849	671	534	321	277	274	372	289	282	242
35-49	1239	1132	1013	761	479	402	421	578	517	463	430
50 a viac	978	958	843	743	536	437	468	595	483	481	437
Spolu	3706	3498	2951	2311	1510	1250	1313	1755	1435	1361	1246
Muži											

15-24	306	278	209	112	77	56	71	103	72	70	68
25-34	432	413	303	222	114	115	116	161	118	128	92
35-49	546	488	425	278	196	160	174	257	222	189	184
50 a viac	462	450	365	336	226	182	202	259	207	225	200
Spolu	1746	1629	1302	948	613	513	563	780	619	612	544
Ženy											
15-24	288	281	215	161	97	78	79	107	74	65	69
25-34	463	436	368	312	207	162	158	211	171	154	150
35-49	693	644	588	483	283	242	247	321	295	274	246
50 a viac	516	508	478	407	310	255	266	336	276	256	237
Spolu	1960	1869	1649	1363	897	737	750	975	816	749	702

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Priamo v meste Kremnica pripadalo najviac nezamestnaných na vekovú skupinu od 20 do 24 rokov a 55 - 59 rokov. Prvá skupina predstavuje pracovnú silu krátko po ukončení odbornej prípravy (vysokoškolsky vzdelaní) bez významnejších pracovných skúseností. Ďalšou významnou skupinou boli obyvatelia v pred dôchodkovom veku.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v meste Kremnica september 2024

Kremnica	UoZ spolu	v tom										
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a
Spolu	122	6	19	13	14	14	11	10	10	20	5	0
Ženy	64	3	8	10	8	6	7	4	3	11	4	0

Zdroj: UPSVaR, 2024

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí strácajú pracovné návyky. Najväčšou skupinou je skupina s dobou nezamestnanosti do 3 mesiacov a skupina do 4 do 6 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie

Kremnica	UoZ spolu	v tom											
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.	
Spolu	122	43	27	11	4	8	7	2	1	2	2	15	
Ženy	64	3	8	10	8	6	7	4	3	11	4	0	

Zdroj: UPSVaR, 2024

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvatelia bez vzdelania a so základným vzdelaním.

Obyvatelia so základným vzdelaním sa na nezamestnanosti v počte 22. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných v meste Kremnica podľa dosiahnutého vzdelania.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED)

Kremnica	UoZ spolu	0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Spolu	122	0	11	11	76	0	1	4	17	2	0
Ženy	64	0	3	6	37	0	1	3	13	1	0

Zdroj: UPSVaR, 2024

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Najväčším problémom v meste je skupina obyvateľov so stredným odborným vzdelaním (3). Početnosť tejto skupiny vysoko prevyšuje ostatné vzdelanostné skupiny. Dôvodom môže byť aj skutočnosť, že štatistika

vykazovania zachytila práve krátkodobu nezamestnaných obyvateľov po ukončení stupňa vzdelania (krátkodobu nezamestnaných po ukončení vzdelávania a pred nástupom do zamestnania).

Problémom je ale skupina obyvateľov so základným vzdelaním. Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu (so základným vzdelaním, resp. bez vzdelania), nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce (Šeďová, M., s.30, 2010).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu znevýhodnených na trhu práce v okrese Žiar nad Hronom.

Znevýhodnení na trhu práce											
Okr. Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
P.uch. o zam. so ZP	174	213	184	171	125	93	100	112	98	90	60
P.uch. o zam. abs.	223	253	163	113	79	63	77	85	66	55	59
P.uch. o zam. - mladi.	17	17	16	6	14	4	9	6	9	6	13
P.dlh. ev. uch. o zam.	2 047	1 908	1 455	1 055	566	418	322	467	590	468	427

Zdroj: 16.7.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti mesto spolupracuje s ÚPSVaR v meste Banská Štiavnica a pracoviskom Kremnica. Mesto spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj mestom samotným. Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Priemyselná výroba a ťažobná činnosť - Historicky a dlhodobým vývojom sa mesto Kremnica vyprofilovalo ako stredisko ťažby a spracovania vzácnych kovov. V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa Kremnica, štátny podnik. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobných kapacít), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Okrem hlavného výrobného programu má Mincovňa Kremnica, štátny podnik aj vedľajšie výrobné aktivity – zlieváreň hliníka a nástrojareň na výrobu odliatkov a polotovarov. Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu a spracovanie nerudných surovín (bentonit, kremence), na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárň vo IV. šachte), na výrobu zliatkov z drahých kovov a na rekreačné služby. Nosným výrobným programom závodu ELBA, a.s. Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napäťové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplnkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA, a.s. je účelový. Bol vybudovaný na rovinatom území na ulici Československej armády pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ SAD na Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídli v starom areáli zlievárne na Továrenskej ulici (ÚPD Kremnica, 2011, s.94 - 95). Miestna výroba a výrobné služby, stavebníctvo, distribúcia a skladovanie - všetky takéto zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri

železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa OKEČ.

Zmeny, ktoré sa udiali v predošlom období sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Po prvotnom poklese pokračovalo mierne zvyšovanie aktivity v oblasti priemyselnej výroby. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva podľa klasifikácie NACE. Najväčšie zastúpenie majú v meste a regióne priemyselné odvetvia (30,7 %), verejná správa (14,0 %), obchod a doprava (12,7 a 9,5 %) a vzdelávanie. V školstve sú obyvatelia zamestnaní hlavne v materskej škole, dvoch základných školách, Základnej umeleckej škole Jána Levoslava Bellu, Centre voľného času, Centre voľného času, Gymnáziu a špeciálnom školstve. Zamestnanosť v zdravotníctve zabezpečujú hlavne jednotlivé ambulancie všeobecných a špecializovaných lekárov a Psychiatrická nemocnica profesora Matulaya. Najvýraznejší pokles nastal v prípade priemyslu a zdravotníctva.

Štruktúra zamestnaných podľa NACE - SK											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poľnohospodárstvo, les...	0,7	0,6	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	1,2	1,1	1,0
Priemysel spolu	40,0	40,8	40,3	39,0	42,9	40,6	40,9	34,9	36,7	37,7	34,8
Ťažba a dobývanie	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2
Priemyselná výroba	36,4	37,0	36,4	35,4	39,0	36,6	37,0	30,9	32,2	32,7	30,7
Dodávka elektriny, ply...	1,5	1,7	1,6	1,5	1,9	1,6	1,5	1,4	1,3	1,4	1,3
Dodávka vody; čistenie ...	2,1	2,0	2,0	1,8	1,8	1,7	1,8	1,7	2,0	2,5	1,6
Stavebníctvo	4,7	5,1	4,8	6,5	4,9	4,2	4,3	8,2	7,4	7,1	2,8
Veľkoobchod a maloobc...	8,7	8,6	9,4	11,9	7,5	7,4	7,3	8,3	9,7	8,2	12,7
Doprava a skladovanie	9,1	10,3	11,1	11,0	12,6	12,8	11,0	13,5	11,0	9,3	9,5
Ubyt. a stravovacie služby	1,9	1,7	1,4	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Informácie a komunikácia	0,7	0,7	0,7	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4	0,7	0,1	0,5
Finančné a poisťovacie či...	1,9	1,4	1,0	0,9	1,0	3,9	3,0	0,8	0,5	0,6	0,5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	1,9	1,5
Odborné, vedecké a techn...	0,8	0,7	1,6	0,6	0,7	1,8	1,4	2,5	3,2	5,3	1,9
Administr. a podporné služby	1,6	1,4	0,8	1,2	1,8	2,9	2,2	2,7	1,8	2,0	3,6
Verejná správa a obrana; po...	9,6	9,3	9,9	10,2	9,7	10,8	11,5	12,5	12,7	11,5	14,0
Vzdelávanie	5,2	4,9	5,0	4,4	4,6	4,6	5,2	5,2	4,3	5,0	5,1
Zdravotníctvo a sociálna pom.	9,5	9,5	7,9	7,0	7,1	4,6	6,4	4,7	4,4	4,2	4,0
Umenie, zábava a rekreácia	1,4	0,6	0,7	1,2	1,2	0,7	0,8	1,1	1,7	0,5	0,7
Ostatné činnosti	0,4	0,5	0,6	0,5	0,7	0,5	0,7	0,7	0,9	0,9	3,9

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní mimo mesta Kremnica aj v hlavnom meste Bratislava, Žiari nad Hronom, krajskom meste Banská Bystrica, resp. v zahraničí (Anglicko, Nemecko). Pracovné príležitosti priamo v meste ponúkajú spomenuté výrobné a manipulačné prevádzky, verejný sektor - školstvo, administratíva, komerčné služby a obchodné prevádzky.

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje orientačný počet bytov v meste Kremnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1919 až 1945. Najmenej bytov bolo vybudovaných v rokoch 2001 až 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	150	16,9
1919 - 1945	194	20,82

1946 - 1960	190	20,39
1961 - 1980	227	24,36
1981 - 2000	112	12,2
2001 - 2010	18	1,93
2011 - 2015	18	1,93
2016 a neskôr	20	2,15
nezistené	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 643 (68,99 %) a bytové domy - 18,78 v roku 2021. Ostatné budovy na bývanie boli zastúpené v počte 19. Celkový počet domov bol v tomto roku 932.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	643	68,99
bytový dom	175	18,78
polyfunkčná budova	1	0,11
ostatné budovy na bývanie	66	7,8
neskolaudovaný rodinný dom	4	0,43
núdzový objekt neurčený na bývanie	4	0,43
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	20	2,15
ostatné	19	2,4
nezistený	0	0
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v meste Kremnica najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 2 obytnými miestnosťami. Okolo 8 % tvorili byty s 1 a 11 % so 4 obytnými miestnosťami. Byty s 6 a viac miestnosťami boli zastúpené 4,34 %.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	200	8,59
2 obytné miestnosti	690	0
3 obytné miestnosti	974	41,86
4 obytné miestnosti	257	11,4
5 obytných miestností	102	4,38
6 a viac obytných miestností	101	4,34
Nezistené	3	0,13
Byty spolu	2327	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 902 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 12 domov. Z verejnej siete mimo byt boli zásobované 3 domy. Bez pripojenia na vodovod bolo len 11 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	902	96,78
v dome - vlastná	12	1,29
mimo domu - z verejnej siete	3	0,32

mimo domu - vlastná	0	0
bez pripojky	11	1,18
nezistený	4	0,43
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z dôvodu veľkej členitosti územia v okrajových častiach bolo zásobovanie zemným plynom len na úrovni 41,2 %. V budúcnosti sa nepredpokladá výrazný posun v tejto oblasti.

Domový fond - plyn		
plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	384	41,2
nie	545	58,48
nezistené	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska napojenia na kanalizačnú sieť bolo 78,54 % domov napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Len 1,29 % domov bolo bez vhodného riešenia odvádzania odpadových vôd. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 18,56 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	173	18,56
pripojka na kanalizačnú sieť	732	78,54
domáca čistička odpadových vôd	12	1,29
bez kanalizácie	12	1,29
nezistený	3	0,32
Domy spolu	932	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

Všetky zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch, alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Prevažne ich možno v súčasnej funkcii naďalej využívať, pokiaľ to neodporuje hygienickým nárokom alebo požiadavkám pamiatkovej ochrany. Kremnica nemá územné predpoklady pre rozsiahlejší výhľadový rozvoj výrobných zariadení. Územným plánom sa preto navrhuje iba lokálne rozšírenie plôch pre výrobu a výrobné služby, alebo pre distribúciu a skladovanie na území nad železničnou traťou a (v menšom) rozsahu pri Včelíne. Menšie živnostenské aktivity charakteru výrobných služieb alebo distribúcie a opravárenských činností, pokiaľ nie sú hygienicky závažné, je v zmysle navrhovanej regulácie funkčného využitia plôch možné umiestňovať aj v rámci plôch pre zmiešanú (polyfunkčnú) mestskú zástavbu,

alebo pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu, vždy však len ako doplnkovú funkciu. Na plochách pôvodnej banskej opravárenskej a ťažobnej činnosti, predovšetkým v Novej doline, kde sa zamýšľa zriadenie tématického parku, odporúčame ich využitie na kreatívne výrobné aktivity, ktoré by boli miestnou špecifikou, profitujúcou z cestovného ruchu a poznávacieho turizmu (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa. š.p.. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobnéj kapacity), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Okrem hlavného výrobného programu má Štátna mincovňa aj vedľajšie výrobné aktivity – zlieváreň Al a nástrojáreň na výrobu odliatkov a polotovarov. Areál mincovne je historicky etablovaný na Štefánikovom námestí a na Kutnohorskej ulici. Nový areál mincovne je vybudovaný na ulici Česko – slovenskej armády, za železničnou traťou, jeho rozširovanie sa nenavrhuje. Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu a spracovanie nerudných surovín (bentonit, kremence), na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárňa vo IV. šachte), na výrobu zliatkov z drahých kovov a na rekreačné služby. Nosným výrobným programom závodu ELBA Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napäťové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplnkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA je účelový. Bol vybudovaný na rovinatom území na ulici Česko – slovenskej armády, pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj. ELKA je výrobcom elektrospotrebičov a elektrickej vykurovacej techniky. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ ČSAD pri Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídli v starom areáli zlievárne na Továrenskej ulici. Súčasnú škálu výrobných zariadení dopĺňa píla, patriaca Mestským lesom a výrobná funerálnych potrieb na ulici Čsl. armády. S výnimkou tejto výroby sa riešením konceptu územného plánu mesta všetky existujúce výrobné zariadenia na území mesta zachovávajú v existujúcich areáloch a v ich súčasnom rozsahu (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V meste sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých a stredných podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2023 klesol ich počet na 252 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fyzické osoby – podnik.	386	352	319	310	314	280	285	262	277	298	272
Živnostníci	355	320	290	281	288	256	266	239	253	275	252

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Celkovo je v meste činných 244 činných prevádzok. V neziskovom sektore je činných 81 subjektov. Ziskových subjektov bolo v roku 2023 evidovaných 163.

Právnické osoby v meste											
Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Právnické osoby spolu	302	314	165	178	191	217	215	252	261	262	244
Právnické osoby ziskové	110	119	126	135	127	133	137	160	163	173	163
Práv. osoby neziskové	192	195	39	43	64	84	78	92	98	89	81

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

V obidvoch skupinách došlo v sledovanom období k rozdielnemu vývoju subjektov. K nárastu došlo v prípade ziskových právnických osôb. Uvedené súvisí so samotným rozvojom mesta a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti. K výraznejšiemu poklesu došlo v prípade právnických neziskových osôb.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov v okrese je činných v oblasti stavebníctva (533), priemyslu (442) a obchodu - 419 (výrazný pokles). Pomerne vysoké % je orientovaných odborné a vedecké činnosti (375). V priebehu sledovaného obdobia výrazne narastá počet živnostníkov zameraných na administratívne a podporé služby (168).

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	3 093	2 866	2 757	2 710	2 681	2 455	2 579	2 359	2 514	2 653	2 616
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	159	144	130	125	122	123	126	112	120	122	124
Priemysel spolu	478	420	428	439	425	377	392	369	401	443	448
Ťažba a dobývanie	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Priemyselná výroba	473	414	423	435	421	374	387	363	395	437	442
Dodávka elektriny, plynu, pary ...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dodávka vody; čistenie a odvod...	3	4	4	3	3	2	4	5	5	5	5
Stavebníctvo	644	592	565	549	563	489	542	481	506	545	533
Veľkoobchod a maloobchod; op...	754	718	641	619	578	506	503	440	445	447	419
Doprava a skladovanie	93	84	87	78	82	79	73	74	91	94	103
Ubytovacie a stravovacie služby	135	132	121	115	106	87	88	77	84	101	100
Informácie a komunikácia	72	68	69	66	73	80	89	88	90	86	75
Finančné a poisťovacie činnosti	44	41	42	43	57	40	43	28	27	29	27
Činnosti v oblasti nehnuteľností	21	20	19	20	20	19	14	13	13	13	11
Odborné, vedecké a technické činnosti	339	313	311	307	300	300	322	307	339	358	375
Administratívne a podporé služby	83	84	95	102	116	125	141	147	162	176	168
Verejná správa a obrana; povin...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vzdelávanie	50	46	45	45	44	41	44	33	38	33	35
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	16	18	20	13	7	8	7	6	8	8	8
Umenie, zábava a rekreácia	20	20	22	19	22	19	23	21	22	25	25
Ostatné činnosti	185	166	162	170	166	162	172	163	168	173	165

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v priemyslu (výrazný nárast od roku 2013), stavebníctve a veľkoobchode (149 a 243). Postupne narastá podiel podnikov v poľnohospodárstve (93). K výraznému nárastu došlo aj v oblasti odborných a vedeckých činností (nárast na 220).

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	960	1 056	1 111	1 229	1 261	1 331	1 412	1 402	1 452	1 491	1 462
Poľnohospodárstvo, lesníct...	59	60	61	66	75	79	76	80	83	89	93
Priemysel spolu	151	155	155	163	171	186	199	215	221	229	227
Ťažba a dobývanie	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6
Priemyselná výroba	131	134	134	142	149	163	175	191	194	204	205
Dodávka elektriny, plynu, pa...	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Dodávka vody; čistenie a odvod	9	10	11	11	12	13	14	15	18	16	13
Stavebníctvo	79	83	92	121	149	159	186	153	151	158	149
Veľkoobchod a maloobchod; op...	250	281	254	291	247	245	241	237	244	236	243
Doprava a skladovanie	51	61	67	67	69	62	63	68	67	67	63
Ubytovacie a stravovacie služby	46	52	61	61	63	71	79	82	82	76	70
Informácie a komunikácia	31	40	41	46	50	50	55	58	58	73	74
Finančné a poisťovacie činnosti	3	3	4	6	5	2	2	1	2	5	5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	39	37	52	60	61	71	74	73	78	78	69

Odborné, vedecké a technické činnosti	135	149	171	181	181	192	205	212	227	233	220
Administratívne a podporné služby	45	57	68	73	93	101	120	117	132	144	143
Verejná správa a obrana; po...	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vzdelávanie	7	8	9	9	15	20	21	19	20	18	18
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	30	36	39	41	42	44	42	41	40	40	40
Umenie, zábava a rekreácia	20	19	16	16	15	21	21	19	19	18	20
Ostatné činnosti	13	15	21	28	25	28	28	27	28	27	28

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov

Väčšie prevádzky v okrese zamestnávajú od 50 do 249 zamestnancov (26 v roku 2023) a 3 cez 250 zamestnancov. Prispievajú tak k zvýšeniu ekonomicky aktívneho obyvateľstva a celkovému rozvoju okresu ale aj mesta Kremnica a to najmä svojim zameraním v poľnohospodárstve, v priemysle, v službách, prevádzky administratívneho charakteru (pošta, banky, úrady), zdravotnícke zariadenia, školy.

Právnické osoby v meste											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
nezistené	454	454	454	582	577	587	638	621	640	665	595
0 - 49	625	625	625	615	651	711	741	751	779	796	838
50 - 249	27	27	27	27	28	28	28	25	29	26	26
250 a viac	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	3

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Poľnohospodárska výroba

Po zaniknutých Štátnych majetkoch poľnohospodársky pôdny fond v záujmovom území mesta čiastočne využíva a poľnohospodárskou komerčnou činnosťou sa na základe nájomných zmlúv s vlastními pôdy zaoberá fa Krempos, ktorá v katastrálnom území mesta obhospodaruje 245,4 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 23,5 % z celkovej evidovanej rozlohy poľnohospodárskych pôd v katastrálnom území mesta. V najbližšom zázemí mesta sa orné pôdy prakticky nevyskytujú a trvalé trávne porasty sú značne zasiahnuté prirodzenou sukcesiou nelesnej drevinnej a krovinej vegetácie. Pre ekologicky prijateľné obhospodarovanie pôdneho fondu sa územným plánom navrhujú okrem ekostabilizačných opatrení aj areály, s predpokladmi pre také využitie pôdneho fondu, ktorý by zabezpečil udržanie kultúrnej krajiny v najbližšom okolí mesta (napr. areál na Revolte, ale aj v území za železničnou traťou či medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom), a slúžili by ako základne ekologicky zameranej turistiky a agroturizmu. Súvislé lesné porasty sa nachádzajú vo východnej časti katastrálneho územia mesta, v Kremnických vrchoch (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Poľnohospodárskou komerčnou činnosťou sa v riešenom území zaoberá firma KREMPOS (na základe nájomných zmlúv s vlastními pôdy), a v malom rozsahu aj fyzické osoby. KREMPOS v k.ú. Kremnica obhospodaruje celkom 245,4 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje len 23,2 % rozlohy riešeného územia (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Kremnica, ktorá je začlenená do okresu Žiar nad Hronom, kraj Banskobystrický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 1051,2 ha, z čoho orná pôda zaberá len 7,0 ha. Najväčšie zastúpenie majú TTP. Trávnaté porasty majú rozlohu – 951,7 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere mierne klesá (24,37 %).

Výmera poľnohospodárskej pôdy v meste Kremnica											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
% z celkovej výmery	25,15	25,15	24,49	24,49	24,51	24,51	24,43	24,38	24,38	24,37	24,37
Poľn. pôda - spolu	1 084,8	1 084,8	1 056,5	1 056,4	1 057,3	1 057,2	1 053,7	1 051,6	1 051,4	1 051,3	1 051,2
- orná pôda	7,1	7,1	7,0	7,0	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
- záhrada	94,7	94,4	93,1	93,1	92,7	92,7	92,7	92,5	92,4	92,4	92,4

- ovocný sad	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
- trvalý trávny porast	982,9	983,1	956,1	956,1	957,3	957,3	953,9	951,9	951,9	951,7	951,7

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba je zameraná na produkciu cukrovej repy, zemiakov a viacročných krmovín. Produkcia zemiakov v priebehu časového obdobia stúpa. V roku 2023 činila produkcia 22,87 ton / ha.

Hektárová úroda											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zmíny spolu	2,84	4,12	4,13	4,76	4,49	3,96	4,05	3,97	3,28	4,29	4,64
Obilniny	2,84	4,12	4,13	4,76	4,5	4	4,06	4	3,31	4,29	4,64
Olejníny	1,65	3,08	1,43	2,92	1,75	2,35	2,37	1,79	2,21	2,78	3,20
Zemiaky	14,08	19,45	8,03	20,87	17,48	18	5,65	5,9	17,79	13,06	22,87
Viacročné krmoviny	3,73	3,19	2,09	2,36	2,95	3,76	3,15	4,94	2,1	2,27	2,29

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

V sledovanom období došlo k nárastu produkcie obilnín a olejní. Do roku 2023 vzrástla produkcia na 4,64 a 3,2 ton na hektár.

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje intenzitu chovu hospodárskych zvierat v okrese Žiar nad Hronom. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a hovädzieho dobytku.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A	25,3	28,2	31,0	27,1	28,4	29,3	24,1	26,2	30,8	26,5	29,0
B	10,3	12,1	15,3	14,0	14,2	14,5	13,3	13,1	14,4	11,8	12,6
C	32,6	36,3	35,0	30,6	27,7	27,3	24,1	26,8	36,9	22,8	23,9
D	10,9	11,4	12,6	10,2	10,8	11,0	11,2	17,3	2,8	15,0	21,5
E	455,2	482,3	517,9	472,3	475,0	478,5	577,0	539,0	550,3	561,5	572,8
F	417,7	442,8	475,4	433,5	436,1	439,3	529,7	494,9	505,2	515,6	525,9

Hovädzí dobytok (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Kravy (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy)

Ošipané (na 100 ha ornej pôdy)

Hydina (na 100 ha ornej pôdy)

Sliepky (na 100 ha ornej pôdy)

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Od roku 2013 došlo v regióne k nárastu počtu kusov ošipaných. Chov oviec v regióne výrazne klesá. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj stavu hospodárskych zvierat v okrese Žiar nad Hronom.

Vývoj stavu hospodárskych zvierat											
Okres Žiar nad Hronom	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hovädzí dobytok spolu	3 591	3 796	3 613	3 584	3 753	3 870	3 007	3 434	3 954	3 373	3 610
Kravy	1 461	1 625	1 782	1 848	1 879	1 912	1 665	1 721	1 853	1 497	1 567
Ošipané spolu	590	585	604	534	561	568	480	718	115	647	804
Prasnice	16	16	16	16	13	14	44	40	37	36	35
Ovce spolu	4 629	4 883	4 085	4 046	3 658	3 609	3 004	3 515	4 736	2 900	2 979
Bahnice	3 452	3 981	2 816	2 611	2 418	2 635	2 618	2 945	3 723	2 398	2 350
Hydina spolu*	24 748	24 771	24 753	24 711	24 730	24 715	24 694	259	312	294	323
Sliepky*	22 711	22 743	22 719	22 685	22 704	22 689	22 669	23 500	27 600	26 500	28 801

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Počet kusov hovädzieho dobytku ostáva relatívne stabilný. V roku 2023 bolo v okrese 3610 kusov hovädzieho dobytku. Mierny nárast nastal v prípade kráv. Stav oviec sa do roku 2023 znížil na 2979 kusov.

Lesné hospodárstvo

V západnej časti katastra sa striedajú lesné porasty s plochami trvalých trávnych porastov (lúky a pasienky), čím vytvárajú mozaikovitú krajinnú štruktúru územia. Výmera lesov na celkovej rozlohe katastrálneho územia mesta má 3.112,0 ha, čo je 66,48 % z jeho celkového rozsahu. Lesný pôdny fond na katastrálnom území mesta spravujú a hospodársky využívajú Lesy SR, prostredníctvom svojho odštepného závodu v Žarnovici, pričom priame obhospodarovanie vykonáva Lesná správa Ihráč, a Mestské lesy, a.s. Kremnica, s lesnými správami v Kremnici, v Turčuku a v Hornej Štubni (územie Mestských lesov presahuje hranice katastrálneho územia mesta v okrese Žiar nad Hornom, a zasahuje aj do okresu Turčianske Teplice) (ÚPD Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, lesné pozemky predstavujú v meste cca. 89,8 % plochy nepoľnohospodárskych pozemkov a 67,9 % celkovej plochy katastra. Výmera ostáva relatívne stabilná.

Výmera územia v ha.											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celk. výmera úz. mesta	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4	4 313,4
Nepoľnoh. pôda - spolu	3 228,6	3 228,6	3 256,9	3 257,0	3 256,1	3 256,2	3 259,7	3 261,8	3 262,0	3 262,1	3 262,2
- lesný pozemok	2 901,6	2 901,6	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 927,1	2 930,2	2 930,2	2 930,2	2 930,2	2 930,2
% z celkovej výmery	67,3	67,3	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9	67,9
% z nepoľnoh. pôdy	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	89,9	89,8	89,8	89,8	89,8

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024

Služby pre obyvateľstvo

Základný sortiment služieb obyvateľstvu sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach, umiestnených prevažujúco v centre mesta. Žiadúce by bolo ich rozšírenie aj v starších či novonavrhovaných obytných zónach, je to však závislé od dopytu obyvateľstva. Regulácia funkčného využitia plôch podľa tohoto územného plánu to umožňuje (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Výrobné služby

Sortiment výrobných služieb pre obyvateľstvo sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach, ktoré sú umiestnené buď v centre mesta, alebo vo vhodných (príp. účelovo adaptovaných) objektoch v mestskej zástavbe, v zásade bez vzťahu k obytnej zástavbe. Územným plánom mesta sa v rámci regulácie funkčného využitia plôch umožňuje ich zriadenie v zónach so zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou, a (za predpokladu ich hygienickej nezávadnosti) aj v rámci jestvujúcej a navrhovanej obytnej zástavby mestského typu (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Maloobchodná sieť

Je prevádzkovaná na komerčnej báze. Jej základ tvoria obchody s potravinárskym sortimentom, prípadne i s rozšíreným sortimentom drogistického tovaru, domácich potrieb a drobného tovaru. Sieť predajní je viazaná na obytné zóny mesta, najmä na sídliská, ale aj na centrum mesta (Dolná ulica), kde sú umiestnené aj špecializované predajne a obchodný dom Jednota. V súvislosti s novonavrhovanou koncentrovanou obytňou zástavbou sa predpokladá rozšírenie siete maloobchodných predajní (najmä so základným potravinárskym alebo rozšíreným sortimentom) v lokalite Veterník - nad Veterníkom a v Novej i Starej doline. Obchody môžu byť podľa navrhovanej funkčnej regulácie súčasťou obytných zón, alebo zón s navrhovanou zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou. Širší sortiment maloobchodných zariadení možno výhľadovo predpokladať aj v navrhovaných transformačných zónach (Ulica Jula Horvátha, Ulica Ľudovíta Štúra) (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Nevýrobné služby

Zo zariadení nevýrobných služieb majú charakter vyššej mestskej občianskej vybavenosti mestský cintorín s pohrebnými službami (vrátane Domu smútku), cestovné kancelárie, stávkové kancelárie, rozmnožovne, fotoslužba a fotoateliér, stredisko propagačných a reklamných služieb a verejné záchody. Väčšina týchto zariadení je umiestnená v centrálnej mestskej zóne. Cintorín je umiestnený v južnej časti mesta a územným plánom sa navrhuje jeho postupné (etapovité) rozširovanie (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Bankové a finančné služby

V meste je expozitúra Všeobecnej úverovej banky a expozitúra Slovenskej sporiteľne. Okrem bánk vykonávajú zmenárenskú činnosť aj tri zmenárne valút, a špeciálna predajňa výrobkov Štátnej mincovne. Všetky tieto zariadenia sú umiestnené v centrálnej mestskej zóne (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica v súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v meste poskytuje: Materská škola, Dolná ulica 57/37, Kremnica (4 triedna) s alokovaným pracoviskom na Ulici Jurka Langsfelda 695/7, Kremnica (2 triedna), Základná škola, Angyalova ulica 401/26, Kremnica, Základná škola Pavla Križku, Ulica Pavla Križku 392/8, Kremnica. Na mimoškolské aktivity je zriadená: Základná umelecká škola J.L.Bellu, Angyalova ulica 419/35, Kremnica, Centrum voľného času, Angyalova ulica 401/26, Kremnica, Školský klub detí pri oboch základných školách, Školská jedáleň pri oboch základných a materských školách. Okrem uvedených organizácií vzdelávanie a výchovu v meste Kremnica poskytujú aj špeciálne školy od 01.01.2022 v zriaďovateľskej pôsobnosti **Regionálneho úradu školskej správy** v Banskej Bystrici: Spojená škola internátna, ČSA 183/1, Kremnica má zložky: Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna Viliama Gaňu, ČSA 183/1, Kremnica, Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, ČSA 183/1, Kremnica, Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Praktická škola, ČSA 183/1, Kremnica, Školský internát, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Školská jedáleň, S. Chalupku 286/21, Kremnica, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ČSA 183/1, Kremnica (končí činnosť k 31.12.2022). Spojená škola internátna, S. Chalupku 315/16, Kremnica má zložky: Špeciálna základná škola internátna, Základná škola pre žiakov s autizmom internátna, Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnica, Školský internát ako súčasť SŠI. Špeciálna materská škola (otvorená od 01.09.2021), Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Kutnohorská 675/20. Kremnica poskytuje stredné vzdelanie na týchto typoch škôl: Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Stredná priemyselná škola odevná pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna, Odborné učilište internátna, Školský internát ako súčasť SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím.

Súkromné školy a školské zariadenia zriadené na území mesta Kremnica.

Občianske združenie eMKLub v meste Kremnica zriaďuje: Súkromnú spojenú školu, ktorá má tieto organizačné zložky: Súkromná základná škola s materskou školou ako súčasť SSŠ, (5 ročníkov v šk.roku 2022/2023), Súkromný školský klub detí ako súčasť SSŠ, Školská jedáleň ako súčasť SSŠ, Súkromná základná umelecká škola ako súčasť SSŠ, Súkromné gymnázium Zefyrína J. Mallu, (3 ročníky v šk.roku 2022/2023), Súkromný školský internát ako súčasť Súkromného gymnázia Zefyrína J. Mallu, Súkromné centrum voľného času „Nádvorie“ pri eMKLube. Spoločnosť Swedish Education Group-SE group, s.r.o, prevádzkuje v meste Kremnica: Súkromnú školu umeleckého priemyslu Kremnica, Súkromné gymnázium Kremnica, (šk.rok 2022/2023 posledný maturitný ročník, končí činnosť neotvára ďalšie ročníky). Súkromný školský internát je ako súčasť Súkromnej školy umeleckého priemyslu Kremnica. V meste ešte pôsobí: Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici. Transformáciou ČŠPP a CPP a sa mení od 01.01.2023 na Súkromné centrum pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie.

Materská škola

Skladba zariadení predškolskej výchovy (aj s ich približnými kapacitami) je nasledovná: Materské školy: MŠ na Dolnej ulici - cca 105 miest a elokované pracovisko na Ul. J. Langsfelda cca. 55 žiackych miest. Materské školy špeciálne: MŠ pri ZŠ pre sluchovo postihnutých - cca. 16 žiackych miest, MŠ pri SZŠ - eMKlub – cca. 25 žiackych miest.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materských školách od roku 2013 do roku 2023. Celkovo bolo v materských školách v roku 2023 evidovaných 149 detí. Z toho v súkromnej materskej škole bolo 19 detí. Celkový počet učiteľov v materských školách bol 14.

Materská škola											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Materské školy spolu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
spolu – deti	170	180	175	173	176	177	168	154	156	153	149
Štátne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
štátne – deti	152	162	157	155	158	159	150	136	138	134	130
štátne – triedy	7	7	7	8	8	8	8	7	7	7	6
štátne - učitelia	14	14	14	17	17	17	17	17	15	15	14
Súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkromné - deti	18	18	18	18	18	18	18	18	18	19	19
Súkromné - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Súkromné - učitelia	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Materská škola Kremnica

Materská škola Dolná je 4 triedna. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Materská škola poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu alebo diagnostický pobyt.

Typ školy: celodenná

Počet tried: 7

Zriaďovateľ: Mesto Kremnica

Materská škola má dva pracoviská a to na Ulici Dolná je členená do dvoch pavilónov po dve triedy a na Ulici J.Langsfelda - ďalšie triedy. Materská škola aktívne spolupracuje s: Základnou umeleckou školou J.L.Bellu, Základnou školou na Angyalovej ulici, Základnou školou Pavla Križku, Centrom voľného času, Mestskou knižnicou J. Kollára, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva v Žiari nad Hronom, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici, Mestskou políciou, Mestskými lesmi a ďalšími subjektmi, ktoré sa spolupodieľajú na rozvoji talentu, nadania, či jednotlivých kompetencií detí pred vstupom do ZŠ.

Materská škola má vyhovujúce priestorové podmienky, ktoré zodpovedajú potrebám detí a zamestnancov veľkosťou, členením i usporiadaním. Umožňuje zmysluplný aktívny pobyt detí uskutočňovaním ŠkVP a rôznorodých výchovno-vzdelávacích činností. Má zriadenú knižnicu, počítačová technika je v každej triede. Triedy sú zariadené variabilným nábytkom zodpovedajúcim ergonomickým požiadavkám. Nemá vytvorené bezbariérové úpravy na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením. Učiteľky a deti majú k dispozícii odbornú a detskú literatúru, ktorú podľa možností dopĺňa. Všetky triedy sú pripojené k internetu a tri triedy majú interaktívnu tabuľu, na elokovanom pracovisku sú dve interaktívne tabule. Deti majú k dispozícii detské časopisy a pomôcky podporujúce predčitateľskú gramotnosť. Postupne sa vytvorili tematické kútiky a centrá podľa výberu učiteľiek. Školský dvor bol svojpomocne upravený. Umožňuje štandardným vybavením a rozlohou rozvíjanie pohybových spôsobilostí detí, má oddychovú zónu s dvoma altánkami. Vybudovali sa dva pocity chodníky na edukáciu viacmyslovým vnímaním. Kovové preliezky boli z bezpečnostných dôvodov odstránené. Z 2% Združenia rodičov a priateľov pri MŠ Dolná boli obstarané preliezkové zostavy a šatňové skrinky vo všetkých šatniach. Potrebné je vybudovať samostatnú jedáleň (10.8.2022, http://www.msdoznakca.eu/sites/default/files/Spr%C3%A1va_o_VV%C4%8C_M%C5%A0_Doln%C3%A1_2020%202021.pdf).

Vývoj cieľových skupín

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	30	29	28	27	25	24	23	22	20	19	18
1-4	148	146	143	141	139	136	134	132	129	127	125
0 priem. Index				0,950	% nárast 0						-40,000
1-4 priem. Index				0,983	% nárast 1 – 4						-15,541
Abs. nárast											-35
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											3,327
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											3,738

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí od 1 do 4 roka o 15,541 % a v skupine do 1 roka by mal počet klesnúť o 40,000 %. V priemere by mal narásť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2025 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,327 %, do roku 2035 by mal tento podiel narásť na 3,738 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca. 35. Pokles by mal byť relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Základné školy

V Kremnici sa v súčasnosti nachádzajú dve základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica: ZŠ na Angyalovej ulici s kapacitou do 550 žiackych miest a ZŠ Pavla Križku do 310 žiackych miest. V meste pôsobí súkromné zariadenie eMKLub pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ponúka pobyt deťom v súkromnej materskej škole, súkromnej základnej škole (zatiaľ má 6 ročníkov) a súkromnom 8-ročnom gymnáziu (doposiaľ 2 ročníky). Súčasťou súkromného zariadenia je aj MŠ, CVČ, ZUŠ a školský internát.

V školách sa nachádza 31 tried, v ktorých sa vyučuje cca. 535 detí. Počet detí v základnej verejnej škole postupne klesal do roku 2020. V školách vyučuje 53 pedagogických zamestnancov. Kapacity školských zariadení sú aj pre výhľadové potreby mesta a jeho záujmového územia dostačujúce. S prihliadnutím na demografickú prognózu sa žiadne nové zariadenia základného školstva nenavrhujú. V areáli ZŠ Pavla Križku bolo vybudované viacúčelové ihrisko.

Základná škola	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ZŠ spolu	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
ZŠ žiaci	565	536	539	548	551	541	520	530	530	531	535
ZŠ štátne	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ZŠ - štátne - žiaci	507	495	494	495	493	486	477	485	486	482	490
ZŠ - štátne - triedy	27	27	28	28	29	28	27	27	27	26	26
ZŠ - štátne - učitelia	44	46	46	44	45	46	46	42	45	44	43
ZŠ - súkromné - žiaci	58	41	45	53	58	55	43	45	44	49	45
ZŠ - súkromné - triedy	6	4	5	5	6	6	5	5	4	5	5
ZŠ - súkromné - učitelia	17	14	16	15	17	12	11	12	8	11	10

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Základná škola Pavla Križku, Ul. P. Križku 392/8, Kremnica

Škola prešla rozsiahlou rekonštrukciou s obnovou fasády školy. Počet kmeňových učební je 14. Počet odborných učební je 7-multimediálna učebňa, kuchynka, dielňa, učebne informačných technológií, jazyková učebňa, školská knižnica. Všetky učebne sú vybavené data projektorom, internetom a počítačovou prípojkou. V škole je telocvičňa, v areáli multifunkčné ihrisko a ekoučebňa. Školský klub detí disponuje 5 oddeleniami. V rámci realizácie projektov bolo zakúpených množstvo učebných pomôcok- výučbové softvéry, knihy, didaktické pomôcky, náučné tabule. Z vlastných zdrojov škola obnovila zariadenie tried - lavice, stoličky, skrine, tabule, skrinky na oblečenie.

V škole je zriadený školský klub detí. Klub sídli v hlavnej budove ZŠ na ulici P. Križku 392/8. Je súčasťou školy, zriaďuje sa pre žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku. Činnosť s deťmi je rozdelená na odpočinkovú a relaxačnú, rekreačnú, záujmovú a prípravu na vyučovanie. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD prebieha v jednotlivých oddeleniach podľa týždenných plánov, v ktorých sa rešpektujú individuálne záujmy dieťaťa mladšieho školského veku, princíp dobrovoľnosti, prítlačivosti a práv dieťaťa. Využívaním a striedaním rôznych metód a foriem práce umožňujú zaujať a aktívne zapojiť deti do činnosti (20.8.2022, <https://2zskremnica.edupage.org/a/skd>).

Základná škola, Angyalova ulica 401/26, Kremnica

V škole sa uskutočnila výmena strešnej krytiny, plastových okien a dverí na budove telocvične. Súčasný stav školy je vyhovujúci z hľadiska digitálnych technológií, metodických pomôcok, **plánuje zmodernizovať učebne informatiky na 1. aj 2. stupni a neustále modernizovať digitálne technológie v triedach a odborných uč.** Do budúcnosti je nutné vykonať **rekonštrukciu elektroinštalácií v budove 2. stupňa aj v budove školskej jedálne a školského klubu a výmenu strešnej krytiny na budove 2. stupňa.**

Vzhľadom k tomu, že v jednej triede druhého stupňa má škola imobilnú žiačku, bola zrekonštruovaná na prízemí jedna miestnosť na triedu, do ktorej sa zabezpečilo interaktívne riešenie (15.8.2022, <https://zsangykrc.edupage.org/sprava/?rok=2020>).

V ŠKD školy sa nachádzajú štyri oddelenia, v ktorých je deťom ponúkané zmysluplné trávenie voľného času, ako i vzdelávanie formou hier, súťaží a kvízov. Činnosť školského klubu detí pozostáva z odpočinkovej, rekreačnej činnosti a prípravy na vyučovanie. V prípade, že rodičia majú záujem o to, aby si ich dieťa v klube vypracovalo písomné domáce úlohy, je potrebné, aby to nahlásili pani vychovávateľke. Pri realizácii činností rešpektujeme najmä princíp dobrovoľnosti a deti do činnosti nenútime. O dĺžke pobytu dieťaťa v školskom klube detí rozhodujú rodičia v rámci prevádzkových hodín. Klub je v prevádzke denne (okrem víkendov a prázdnin) od 6.00 h do 16.00 h. (15.8.2022, <https://zsangykrc.edupage.org/a/skd>).

Vývoj cieľových skupín

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
5-9	185	180	175	170	165	160	156	151	146	141	136
10-14	187	179	171	164	156	148	140	133	125	117	110
5-9 – pr. Index				0,970	% nárast 5 - 9						-26,486
10-14 pr. Index				0,948	% nárast 10 - 14						-41,176
Abs. nárast											-126
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											5,724
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											7,811

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá rovnako pokles. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku klesnúť o 126. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnuť o 26,86 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí klesnúť o 41,176 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal stúpnuť na 7,811 %. Mesto v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania vo viacerých zariadeniach a je aj zriaďovateľom základných škôl.

Školské jedálne

V školskej jedálni Základnej školy Pavla Križku sa stravujú takmer všetci žiaci. Jedáleň zabezpečuje aj mliečnu desiatu. Suroviny a mäsové výrobky sa kupujú od slovenských výrobcov. Jedálny lístok je vyvážený a vhodný pre deti. Školská jedáleň je zapojená do projektu EÚ Školské ovocie a Mliečny program. Stravníci dostávajú dennú porciu ovocia a ovocných nápojov. Pri obede sa k strave podávajú čerstvé šaláty a na pitie čistá alebo prírodnými ovocnými šťavami ochutená voda (8.9.2024, <https://2zskremnica.edupage.org/a/skolska-jedalen-1>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacity školského stravovania.

Školské jedálne											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	6
Kapacita	570	570	570	570	570	570	602	562	446	392	478
Stravníci	951	972	1 013	1 068	1 049	1 028	1 069	1 005	847	768	843

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Školské jedálne majú kapacitu 478 osôb. V roku 2023 bolo v 6 školských jedálňach 843 stravníkov.

Základná škola, Angyalova ulica bola úspešná v projekte MŠVVaŠ SR - "Vybavenosť školských jedální" a za tieto finančné prostriedky sa zakúpil varný kotol a veľký kuchynský robot. V súvislosti s týmto projektom sa vymenili vstupné dvere do výdajne (10.9.2024, <https://zsangykrc.edupage.org/>).

Špeciálne školy

V Kremnici je široká paleta špeciálnych škôl, ktoré zabezpečujú základné školské vzdelanie pre deti od 3 do 15 rokov. Základné školské vzdelanie pre sluchovo postihnuté deti zabezpečuje: Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna Viliama Gaňu v Kremnici a Špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých – variant A, B, C - spolu cca 90 žiackych miest.

V samotnom meste sa nachádza 10 špeciálnych škôl. V školách vyučuje 58 učiteľov. Počet detí v špeciálnych školách postupne klesá. V školách sa učí 27 detí predškolského veku a 242 žiakov školského veku.

Špeciálne školy	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ŠŠ spolu	8	8	8	8	8	4	9	10	10	10	10
ŠŠ spolu - deti predškolsk.	10	12	14	12	13	12	13	18	28	28	27
ŠŠ spolu - deti školsk.	295	303	279	272	254	238	238	241	246	243	242
ŠŠ - štátne - učitelia	62	63	59	57	57	76	60	56	104	62	58

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu internátna v Kremnici poskytuje základné vzdelanie sluchovo postihnutým žiakom, buduje a rozvíja orálnu reč, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú, ekologickú a umožňuje aj náboženskú a etickú výchovu žiakom. Poskytuje žiakom II. stupňa výučbu cudzieho jazyka ako povinného predmetu, ktorý je predpokladom pokračovania štúdia na gymnáziu pre sluchovo postihnutú mládež, na strednej priemyselnej škole pre sluchovo postihnutú mládež a na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutú mládež končiacom maturitou. Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu v Kremnici pripravuje sluchovo postihnutých žiakov pre ďalšie vzdelávanie a prax. Učebne sú vybavené modernými pomôckami, počítačovou technikou, audiometrickými kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, jazykovým laboratóriom. Dominantou odborného vzdelávania je predmet ILC (individuálne logopedické cvičenia) a komunikačné zručnosti.

Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii OU Banská Bystrica

Variant A - poskytuje základné vzdelanie sluchovo a mentálne postihnutým žiakom, pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutých. Pripravuje ich na praktický život tak, aby sa mohli primerane integrovať do spoločnosti.

Variant B - poskytuje žiakom, ktorí nemôžu zvládnuť obsah vzdelávania vo variante A základy vzdelania, ktoré by mohli byť spoločensky upotrebitelné. Pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie v praktickej škole.

Variant C - špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých vo variante C poskytuje základné vzdelanie žiakom s viacnásobným postihnutím a autizmom pomocou individuálnych vzdelávacích programov. Vzdelávanie žiakov zabezpečuje učiteľka s asistentkou. Vzdeláva aj žiakov, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy. Učebné osnovy sa plnia formou individuálnych vzdelávacích programov, ktoré sú vypracované na základe diagnózy dieťaťa, ako i jeho individuálnych potrieb.

POD ZŠI pre SP V. Gaňu patria aj:

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii Regionálneho úradu školskej správy Banská Bystrica

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna pripravuje deti predškolského veku na vstup do školy. Zabezpečuje a vyhodnocuje špeciálno-pedagogickú diagnostiku, psychologickú a medicínsku diagnostiku ako súvahu pred vyšetrením školskej zrelosti. Zabezpečuje a využíva cvičenia na odstránenie čiastočných oslabení výkonov v ŠMŠI. Vytvára podmienky pre včasnú diagnostiku špeciálnych vývinových porúch učenia alebo správania detí predškolského veku. V materskej škole prebieha výchovno-vzdelávací proces formou opačnej integrácie, ktorá vyplýva z prebiehajúceho overovania projektu „Stimulácia rozvoja orálnej reči sluchovo postihnutých detí predškolského veku formou preventívnej integrácie“. Deti sú rozdelené do 2 skupín - skupina sluchovo postihnutých detí a skupina počujúcich detí. Učiteľky intenzívne pracujú na spoločných programoch s deťmi so zameraním na rozvoj orálnej reči. Aktivity, hry, cvičenia sa sústreďujú na verbálnu diferenciaciu a na podporu rozvoja pozornosti a pamäte. Kapacita zariadenia cca 25 detí.

Spojená škola internátna v Kremnici

Je vzdelávacia inštitúcia, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie troch škôl a to: Špeciálnej základnej školy internátnej v Kremnici, Základnej školy pri zdravotníckom zariadení v Kremnici, Základnej školy pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane. V špeciálnej škole internátnej je momentálne zaškoloovaných 72 detí s ľahkým, stredným aj ťažším stupňom mentálneho postihnutia. Internát má kapacitu 35 lôžok. V oboch základných školách pri zdravotníckych zariadeniach sú zaškoloované deti, ktoré vyžadujú zdravotnícku a liečebnú starostlivosť a kapacita oboch zariadení je 70 detí.

Škola vlastní dve budovy vzdialené cca. 500 metrov. Budova školy je trojposchodová, nachádza sa v nej - 20 tried, školské dielne, telocvičňa, priestory ČŠPP, kabinety, slovenského jazyka, chémie a matematiky, výchovného poradcu, počítačové učebne, novú učebňu

sme vybudovali za finančné prostriedky z projektu, modelový byt na odborný tréning pre Praktickú školu, trieda s rezonančnou podlahou na vnímanie hudby, multizenzorická miestnosť Snoezelen a terapeutická miestnosť na terapiu hrou a sandplay terapiu. V rámci realizácie projektu : Metódy edukácia viacnásobne postihnutých žiakov sa vybudovala miestnosť na senzorickú integráciu, knižnica, ranný školský klub a jazyková učebňa. Triedy 1. Stupňa sú vybavené aj oddychovou zónou. Budovu školy obklopuje veľká ovocná záhrada s plochou 7 730 m² , ktorá bola preklasifikovaná na ostatnú plochu, nádvorie a zastavaná plocha 3 449 m² . V záhrade sa nachádza skleník, chatka na náradie a Enviromodček. Školské kabinety sú vybavené učebnými pomôckami, ktoré postupne obnovujeme a modernizujeme podľa potrieb a finančných možností. V rámci projektu Cesta ku škole- cesta ku vzdelaniu sme vybudovali prístupovú cestu v areáli školy, čím sa výrazne uľahčila dostupnosť školy pre rodiny žiakov vozíčkarov. V budove internátu sa nachádza 8 oddelení. 1,5 oddelenia sú naďalej prepožičané pre potreby SŠI v Kremnici a 2 oddelenia sú vypožičané pre potreby Súkromného gymnázia. Dve oddelenia sú k dispozícii pre ŠKD. 1 oddelenie je vo výpožičke pre SOŠ pre sluchovo postihnutých žiakov v Kremnici. V budove internátu je umiestnená ŠMŠ. Nachádza sa na 1. poschodí. Špeciálna materská škola internátna má vyhovujúce priestorové podmienky, ktoré zodpovedajú potrebám detí a zamestnancov, ktoré umožňujú uskutočňovanie ŠkVP Uzlik priateľstva ako aj organizovanie rôznorodých aktivít. Triedy sú vkusne a účelovo zariadené. V triede pre deti s viacnásobným postihnutím sa okrem edukačných a kompenzačných pomôcok nachádza aj masážny matrac, na ktorom majú deti možnosť relaxovať. Spoločenská miestnosť cez ktorú sa prechádza do tried a spálne, a kde sa deti ráno stretávajú, je rozdelená na pohybovú a hrovú časť. V hrovej časti je PC kútik, detská knižnica, interaktívna tabuľa, námetové kútky – kuchynka a obchod, hra a hrové sady. V prízemí internátu sme zriadili 4. Triedu ŠMŠI, ktorá je vkusne a účelne zariadená pre vzdelávanie detí s VNP a AU, je do budúcnosti pripravená aj pre imobilné deti. Areál internátu, v ktorom je aj ŠMŠI ponúka štandardné vybavenie, ktoré umožňuje deťom rozvíjať pohybové zručnosti – preliezačky, šmykľavku, hojdačky, pieskovisko a detský domček so šmykačkou, ktoré spĺňajú bezpečnostné a hygienické požiadavky. Deti majú k dispozícii bicykle, odrážadlá, kolobežky. Súčasťou internátu je školská kuchyňa a jedáleň, ktorá poskytuje svoje služby žiakom a zamestnancom školy, deťom a zamestnancom z DeD Maurícius, zamestnancom a žiakom SŠI v Kremnici. Počet stravníkov bol v rozmedzí od 170 do 200. K internátu patrí veľká ovocná záhrada s plochou 18 748 m², futbalové ihrisko, pieskovisko s preliezačkami, hojdačky, parková časť a zastavaná plocha 3 478 m². Žiakom slúži viacúčelové ihrisko s umelým povrchom, ku ktorému sme nainštalovali osvetlenie, ktoré umožňuje využívať ihrisko aj vo večerných hodinách. Služí všetkým ubytovaným. Vybudovalo sa menšie tréningové ihrisko na futbal. Na jeho úprave sa podieľali všetky ubytované subjekty. Objekt internátu je chránený kamerovým systémom (15.8.2022, <https://cloud1u.edupage.org/cloud?z%3AtNqZjYXwT5QB5GfWp62v3e3PaTX4N0Rt77orXy5YzLxT1ldSRdGaUggEPmZk8bY>).

Praktická škola – v kompetencii v kompetencii Regionálneho úradu školskej správy Banská Bystrica

Poskytuje vzdelávanie a prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakom s mentálnym postihnutím, ktorí skončili špeciálnu základnú školu a neboli prijatí do OU. PŠ poskytuje žiakom možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli samostatne žiť v domácom prostredí, alebo chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. PŠ ponúka možnosť vzdelávania aj pre počujúciach žiakov, ktorí ukončili ŠZŠ a žiakom ZŠ, ktorí neukončili základné vzdelanie 9. ročníkom. V školskom roku 2007/2008 bola škola zaradená do siete škôl. Učebné osnovy boli v experimentálnom overovaní v trvaní 2 školských rokov, sú prevažne zamerané na pestovateľské práce. V škole bol vybudovaný skleník umiestnený v školskej záhrade, kde žiaci svoje teoretické vedomosti môžu prakticky využiť najmä pri pestovaní a starostlivosti o sukulenty, ktorými je skleník vybavený. Postup na prijatie žiaka do školy je totožný s postupom prijímania žiakov na stredné školy. Číslo školy (podľa číselníka stredných škôl) je: 565 317. Kapacita školy je cca 18 žiakov.

Súkromné centrum špeciálo-pedagogického poradenstva v Kremnici

SCŠPP vo svojej súčasnej podobe vzniklo 1.8.2001 ako Súkromné detské integračné centrum/ S DIC/ od 1.9.2008 funguje pod názvom Súkromné centrum špeciálo-pedagogického poradenstva /SCŠPP/ Zariadenie vzniklo na základe rozhodnutia MŠ SR pod číslom 358/01-45.Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podľa §6 ods.3písm. a, zákona SNR č. 542/1999 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Počet klientov je pomerne stabilizovaný pohybuje sa približne okolo čísla 950. Zákonom predpísané predpoklady na výkon odbornej činnosti spĺňajú všetci zamestnanci SCŠPP. Riaditeľka zariadenia organizuje ich prácu podľa potrieb klientely. Zariadenie poskytovalo služby 15 materským školám a tiež 42 základným školám, 11 stredným školám, 6 špeciálnym základným školám, 4 stredným špeciálnym školám a 1 detskému domovu.

Cieľ školského zariadenia je poskytovanie komplexných odborných a kvalitných služieb deťom a žiakom a mládeži so ŠVVP ich rodičom a pedagógom. Zabezpečujeme komplexnú diagnostiku, terapiu, edukačnú rehabilitačnú starostlivosťou a poradenstvom pre deti, rodičov a učiteľov.

Záujmové vzdelávanie

Na území mesta Kremnica mimoškolskú činnosť vykonávajú:

- Školské kluby detí - zriadené pri každej ZŠ
- Základná umelecká škola (organizácia s právnou subjektivitou zriadená Mestom)
- Centrum voľného času

Základná umelecká škola J.L.Bellu Kremnica

Od roku 1950 pôsobí v Kremnici Základná umelecká škola Jána Levoslava Bellu s pôsobnosťou v štyroch základných odboroch: hudobný, tanečný, výtvarný a dramatický. V roku 2014 bolo zriadené elokované pracovisko hudobného odboru v Jastrabej. ZUŠ J. L. Bellu navštevuje do 360 detí.

Škola má svoju samostatnú budovu a jej priestorové podmienky sú vyhovujúce. Škola nemá vlastnú koncertnú sálu, preto sa koncerty žiakov hudobného odboru konajú v sále tanečného odboru. Tým, že sa koncerty musia konať v sále tanečného odboru, musí sa aj vyučovanie tohto odboru prispôbovať termínu koncertov. Koncerty sa konajú jedenkrát do mesiaca vždy v stredu, aby sa iný deň nenarúšalo vyučovanie v tanečnom odbore. Vystúpenia tanečného odboru sa konajú v Kine Akropola alebo sále MsKS. Literárno-dramatický odbor využíva interné vystúpenia hudobného odboru, na ktorých sa prezentujú žiaci so svojimi prednesmi, ako aj priestory MsKS. Výtvarný odbor prezentuje svoje práce na výstavách v priestoroch školy, čo veľmi zútulňuje a oživuje celý školský priestor, knižnici J. Kollára, v priestoroch kina Akropola, vchodu mestského úradu v Kremnici a galérie „Archív“. Vo výtvarnom odbore je potrebné každoročne dopĺňať drobný učebný materiál, ktorý tvorí základ pre výchovno vzdelávací proces tohto odboru. V literárno-dramatickom odbore ide o doplnenie osvetľovacej techniky, obmena kostýmov a doplnenie novej literatúry v predmete prednes (8.9.2024, <https://cloud1f.edupage.org/cloud/?z%3AdefpO%2BYuFNM3o66xT8PXQNckKKOObIXLfSuXWPJ8t47xSGr7w9Ef1zpwYtcGXy4bg>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu žiakov v ZUŠ. Do roku 2019/2020 počet žiakov v ZUŠ stúpá. V roku 2021 mierne ovplyvnila vývoj pandémie COVID - 19 hlavne v súkromnej ZUŠ. V roku 2023 sa vyučovalo v ZUŠ 567 detí.

ZUŠ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet - štátne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci - štátne	381	345	376	393	378	359	393	361	362	406	448
Učitelia - štátne	17	23	21	17	18	15	20	15	18	17	17
Počet - súkromné	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Žiaci - súkromné	266	251	229	216	202	165	151	154	131	133	119
Učitelia - súkromné	12	13	15	12	11	11	9	12	11	15	9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Centrum voľného času Kremnica

Centrum voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (navštevnosť cca 350 – 400 detí) a letné detské tábory. Poskytuje priestorové možnosti aj pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti.

CVČ malo v budove 10 miestností s rôznym využitím (učebne, herne, skladové priestory, sociálne zariadenia, chodba). Počet učební: 4. Iné priestory: 6. Počet krúžkových priestorov mimo CVČ a priestorov na činnosti CVČ: 10 (telocvičňa ZŠ Angyalova ul., kuchynka ZŠ Angyalova, telocvičňa a ihrisko ZŠ P. Križku, Mestská telocvičňa, Skalka RC – bazén, futbalové ihrisko ŠKF, lezecká stena HK James ZH) Materiálno – technické vybavenie je obnovované priebežne podľa finančných prostriedkov (15.8.2022, <https://drive.google.com/file/d/1rO1GN-D2jFugz-0sukWQ7LgT-9fZv8nz/view>).

V CVČ pracuje v školskom roku 2023/24 12 rôznych záujmových útvarov, niektoré sa delia s ohľadom na počet detí, takže spolu je 19 záujmových útvarov, ktoré v súčasnosti navštevuje 258 detí. O deti sa starajú 3 interní a 8 externých zamestnancov. Krúžky sú okrem priestorov CVČ aj v telocvičniach ZŠA a ZŠK, na futbalovom ihrisku v Kremnici a tiež v mestskej telocvični. Krúžok varenia v kuchynke ZŠA a horolezecký krúžok v ZŠ v Žiari nad Hronom. Na plávanie sme chodili prioritne do Relax-Centra na Skalke, v čase uzatvorenia Relaxu na plavárňu do Žiaru nad Hronom. Okrem pravidelnej krúžkovej činnosti CVČ zabezpečuje aj ďalšie aktivity: (zo správy o činnosti za rok 2022/23): Príležitostná činnosť: preteky, súťaže, výlety a príležitostné podujatia – počet 14, zúčastnilo sa 1334 detí, postupové súťaže a predmetové olympiády – 17 podujatí, 2 526 detí, tábory – jarný tábor v tomto roku z dôvodu chorobnosti detí bol len ...detí (vlani 56 detí), 5 dňové - Letné tábory (plánujeme 64 detí), vlani 88 detí.

Iná mimoškolská záujmová činnosť

O využitie voľného času detí a mládeže sa stará aj knižnica, eMKLub. Základné školy sú vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry. ZŠ na Angyalovej ulici má školský športový areál s menším ihriskom (v zime ľadová plocha). Pre telovýchovu sa využíva aj areál mestského ľahkoatletického ihriska, vrátane pedagogiky voľného času (mimoškolské športové aktivity), čo v prípade jeho výhľadového zrušenia nebude možné a bude ich potrebné nahradiť rozšírením školských športovísk (ZŠ P. Križku, Gymnázium -SŠÚV) (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

Mládež a neformálne vzdelávanie

Od roku 2008 v meste pôsobí občianske združenie TYMIÁN, ekologické, vzdelávacie a mládežnícke centrum, ktorého prioritou je podpora neformálneho vzdelávania mládeže a dospelých so zameraním na osobnostný rozvoj. Koordinuje činnosť Mestského mládežníckeho parlamentu. Akrivní mladí ľudia organizujú celomestské podujatia pre svojich rovesníkov, vzdelávanie členov žiackych školských rád, ponúka a organizuje neformálne vzdelávanie mládežníckych lídrov zamerané na participáciu, projektový manažment, tímovú spoluprácu, komunikačné zručnosti a pod. MMP Kremnica organizuje vlastné podujatia Gulky v Zechenterke, Festival

spoločenských hier a hovorov, prezentácie tvorby mladých, realizuje projekty mobility mládeže s dôrazom na výmenu skúsenosti mladých ľudí z partnerských miest.

Stredné školstvo

Stredoškolské vzdelávanie v Kremnici zabezpečuje gymnázium a škola úžitkového výtvarníctva. Gymnázium bolo založené v roku 1527. Reálne gymnázium obnovili v roku 1856 a účelovú budovu preň postavili v roku 1874. V rokoch 1985 – 1990 bolo vyučovanie na gymnáziu prerušené, znovu ho otvorili 1. septembra 1990. Bolo osobitne zamerané na ekonomiku a na výpočtovú techniku. V roku 1966 bola v Kremnici založená Škola úžitkového výtvarníctva. Škola mala 8 tried a 4 výtvarné odbory : výtvarné spracovanie kovov a kameňa - odd. umeleckého kováčstva a zámočníctva, odd. umeleckého odlievania kovov, odd. zlatníctva a strieborníctva, odd. plošného a plastického rytia kovov, tvarovanie priemyselných výrobkov, tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov, konzervátorstvo a reštaurátorstvo (dvojiročné maturitné štúdium).

Gymnázia

V roku 2023 bolo v meste Kremnica 1 súkromné gymnázium. Celkovo počet žiakov gymnáziách výrazne klesal. V roku 2023 bolo evidovaných len 31 žiakov.

Gymnázia	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
spolu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Súkromné - žiaci	115	112	103	82	87	63	66	66	45	39	31
Súkromné - triedy	8	9	9	8	9	8	6	7	5	4	3
Súkromné - učitelia	31	28	24	25	28	19	24	20	16	14	7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Gymnázium

Škola je umiestnená v objekte Súkromného gymnázia na ul. P. Križku. Žiaci sú ubytovaní na internáte, so zabezpečeným celodenným stravovaním. Od 1.septembra 2011 je zriaďovateľom oboch stredných škôl Swedish Education Group-SE group, s.r.o. a názov školy je Súkromné gymnázium a Súkromná škola úžitkového výtvarníctva. Cieľom Swedish Education Group je vytvoriť v Kremnici miesto, kde budú študenti rozvíjať nielen svoje vedomosti, ale aj osobnosť. Nové Gymnázium ponúka: vzdelávanie založené na riešení konkrétnych problémov, spoluprácu so školami v SR a školami vo Švédsku, Nórsku a pobaltských krajinách, vzdelávanie v úzkej spolupráci s akademickým aj obchodným svetom, vedomosti a zručnosti nutné pre štúdium na vysokej škole, medzinárodné skúsenosti, medzinárodné certifikáty z cudzích jazykov, komplexný poradenský systém a notebook pre každého nového študenta.

Stredné odborné školy

SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna

V škole môžu žiaci získať stredné vzdelanie na štyroch typoch škôl zastrešených jedným riaditeľstvom.

Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna

Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna

Stredná priemyselná škola odevná pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna

Odborné učilište internátna

V rámci experimentálneho overovania vzdelávame aj žiakov s vývinovými poruchami učenia a chybami reči.

Základným predmetom činnosti školy je poskytovať stredné a úplné stredné vzdelanie žiakom so sluchovým postihnutím podľa Vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách: pripravovať žiakov pre štúdium na vysokých školách a zabezpečiť dobrú úroveň odborného vzdelávania s prihliadnutím na danosti, schopnosti, nadanie, talent a záujmy žiakov.

Na škole študuje vo všetkých typoch škôl priemerne 140 až 150 žiakov v tejto štruktúre odborov: gymnázium, modelovanie a navrhovanie odevov, technické a informatické služby zamerané na odevníctvo, operátor drevárskej a nábytkárskej výroby, nábytkárska výroba – stolárstvo, nadstavbové štúdium, stolár, kuchár, obchodná prevádzka – príprava jedál, spracúvanie dreva – stolárska výroba, stavebná výroba – murárske práce, stavebná výroba – maliarske a natieračské práce.

V nasledujúcom období napriek klesajúcej demografickej krivke populácie a všeobecne klesajúcemu záujmu o štúdium v stredných odborných školách na Slovensku, chce škola stabilizovať tento počet študentov a zamerať sa na skvalitnenie

výchovy a vzdelávania, zlepšovať materiálno – technické vybavenia a priestorové podmienky školy (20.8.2024, <https://skolaprespm.sk/>).

Praktická škola

Poskytuje vzdelávanie a prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakom s mentálnym postihnutím, ktorí skončili špeciálnu základnú školu a neboli prijatí do OU. PŠ poskytuje žiakom možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli samostatne žiť v domácom prostredí, alebo chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Naša PŠ ponúka možnosť vzdelávania aj pre počujúcich žiakov, ktorí ukončili ŠZŠ a žiakom ZŠ, ktorí neukončili základné vzdelanie 9. ročníkom. V školskom roku 2007/2008 bola škola zaradená do siete škôl. Učebné osnovy sú v experimentálnom overovaní v trvaní 2 školských rokov, sú prevažne zamerané na pestovateľské práce. V škole bol vybudovaný skleník umiestnený v školskej záhrade, kde žiaci svoje teoretické vedomosti môžu prakticky využiť najmä pri pestovaní a starostlivosti o sukulenty, ktorými je skleník vybavený. Postup na prijatie žiaka do školy je totožný s postupom prijímania žiakov na stredné školy.

Počet žiakov rovnako ako v prípade gymnázií klesá. Do roku 2022 klesol počet žiakov na cca. 36. V súčasnosti došlo k významným organizačným zmenám v strednom odbornom školstve. Od 1. 9. 2024 bola SOŠ začlenená ako organizačná zložka Spojenej školy internátnej v Kremnici.

SOŠ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Súkr. SOŠ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Súkr. SOŠ - žiaci	96	72	67	71	61	73	74	64	46	36	0
Súkr. SOŠ - triedy	6	6	6	6	6	6	6	5	4	4	0
Súkr. SOŠ - učitelia	20	19	20	16	18	18	17	17	16	13	0
Súkr. SOŠ - žiaci d. št.	96	72	67	71	61	73	74	64	46	36	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
15-19	218	213	208	203	198	192	187	182	177	172	167
15-19 – pr. Index				0,974	% nárast 15-19						-23,394
Abs. nárast											-51
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											3,886
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											4,578

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2035 narást na 4,578 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 51.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., **120/2024 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 114/2022 Z. z., 249/2022 Z. z., 256/2022 Z. z., 8/2023 Z. z., 146/2023 Z. z., 205/2023 Z. z., 309/2023 Z. z., 106/2024 Z. z., **161/2024 Z. z.**) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom mesta Kremnica. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom.

Zariadenia sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PM v DSS pre post. deti											
PM v DSS pre p. dosp.	241	242	233	233	145	235	164	151	148	148	148
PM v DSS pre post. deti a dosp.								16	16	16	16
PM v detských domovoch	68	67	68	63							
PM v zariad. pre seniorov	85	84	97	107	207	115	188	188	228	228	228
Počet m. k 31.12 spolu	463	465	482	506	431	422	435	438	475	475	475
Počet zariadení	16	11	12	12	13	13	13	13	14	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2024

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Kremnica, oddelenie posudkových činností a peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažko zdravotne postihnutých občanov poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklenutie zdravotných ťažkostí. Občania Kremnice žiadajú tieto peňažné príspevky na kompenzáciu (peňažný príspevok na prepravu a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, príspevok na kúpu/úpravu osobného motorového vozidla, peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, na osobnú asistenciu, na opatrovanie, na kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky, na opravu pomôcky, na kúpu zdvíhacieho zariadenia, peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a

bytového zariadenia, na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom a pod.), v rámci ktorých vydáva mesto Kremnica potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom mesta.

Nasledujúca tabuľka prezentuje prehľad poskytovaných sociálnych služieb podľa druhu v meste Kremnica.

Sociálne služby		
Druh	Zariadenie / služba	existujúci stav
sociálne služby krízovej intervencie		
terénna sociálna služba krízovej intervencie	nízkoprahové denné centrum	
	integračné centrum	
	komunitné centrum	
poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach	nocľaháreň	
	útulok	1
	domov na polceste	
	zariadenie núdzového bývania	
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu		
sociálne služby na podporu rodiny s deťmi		
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa		
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti		
služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života		
služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa		
služba včasnej intervencie		
sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku		
	zariadenie podporovaného bývania	
poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek	zariadenie pre seniorov	1
	zariadenie opatrovateľskej služby	
	rehabilitačné stredisko	
	domov sociálnych služieb	1
	špecializované zariadenie	
	denný stacionár	
domáca opatrovateľská služba		1
prepravná služba		
sprievodcovská služba a predčítateľská služba		
tlmočnická služba		
sprostredkovanie tlmočnickej služby		
sprostredkovanie osobnej asistencie		
požičiavanie pomôcok		1
sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií		
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci		
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií		
podporné služby		
odľahčovacia služba		
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností		
poskytovanie sociálnej služby v dennom centre		
podpora samostatného bývania		
poskytovanie sociálnej služby v jedálni		
poskytovanie sociálnej služby v práci		
poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.		
Ďalšie odborné činnosti vykonávané samostatne		
Sociálna rehabilitácia		
Sociálne poradenstvo - základné		
Sociálne poradenstvo - špecializované		

Zdroj: Kremnica, 2024

Mesto Kremnica a neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zariadeniach:

Domov sociálnych služieb §38 zákona 448/2008

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti

je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008. V domove sociálnych služieb sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, záujmová činnosť, utvárajú podmienky na vzdelávanie,

úschovu cenných vecí. Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe. V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22. zákona č. 448/2008. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej. V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia. Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb **Pod Skalkou**, Kremnica, Bystrická ulica 447

Druh sociálnej služby: Domov sociálnych služieb
Rozsah: neurčitý čas
Forma: pobytová - ročná
Cieľová skupina: §38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s duševnými poruchami, telesným a zmyslovým postihnutím odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita: 8 osôb
Deň začatia poskytovania: 1.11.2001
Miesto poskytovania: Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Pod Skalkou, Bystrická ulica 447/25, 96701 Kremnica

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Mesto Kremnica

Druh sociálnej služby: Opatrovateľská služba
Rozsah: neurčitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Deň začatia poskytovania: 1.1.2004
Miesto poskytovania: obec: Kremnica

Požičiavanie pomôcok §47 zákona 448/2008

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku. Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky. Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Mesto Kremnica

Druh sociálnej služby: Požičiavanie pomôcok
Rozsah: určitý čas
Forma: terénna
Cieľová skupina: §47 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázané na pomôcku
Deň začatia poskytovania: 21.5.2009

Miesto poskytovania: obec: Kremnica

Odľahčovacia služba § 54 zákona o sociálnych službách

Odľahčovacia služba je podporná sociálna služba v zmysle § 54 zákona o sociálnych službách. Je to sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

Útulok §26 zákona 448/2008

V útulku sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa §2 ods. 2 písm. a) a i) zákona č. 448/2008, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, nevyhnutné ošatenie a obuv, zabezpečuje rozvoj pracovných zručností, pomoc pri pracovnom uplatnení, utvárajú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť. Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto sociálnu službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

eMKLub, Nová Dolina 760

Druh sociálnej služby:	Útulok
Rozsah:	neurčitý čas
Forma:	pobytová - ročná
Cieľová skupina:	§26 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať
Kapacita:	20 osôb
Deň začatia poskytovania:	1.1.1998
Miesto poskytovania:	Útulok pre dievčatá, Nová Dolina 760/51, 96701 Kremnica

Zariadenie pre seniorov §35 zákona 448/2008

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. V zariadení pre seniorov sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmová činnosť. V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008. V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb **Pod Skalkou**, Kremnica, Bystrická ulica 447

Druh sociálnej služby:	Zariadenie pre seniorov
Rozsah:	neurčitý čas
Forma:	pobytová - ročná
Cieľová skupina:	§35 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
Kapacita:	26 osôb
Deň začatia poskytovania:	29.6.1983
Miesto poskytovania:	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Pod Skalkou , Bystrická ulica 447/25, 96701 Kremnica

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby

pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégií rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiadava a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inkluzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Vývoj cieľových skupín

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	324	317	309	302	294	287	280	272	265	257	250
65-69	349	347	344	342	339	337	334	331	329	326	324
70-74	368	378	388	398	408	418	428	438	448	458	468
75-79	245	251	257	263	269	275	281	287	293	299	305
80-84	142	143	145	146	147	148	149	150	151	152	153
85-89	93	96	98	101	104	107	109	112	115	118	121
90-94	29	30	30	31	32	32	33	34	34	35	36
95-99	8	8	8	9	9	10	10	11	11	11	12
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60+ – pr. Index				1,007	% nárast – 60+						7,120
Abs. nárast											111
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											38,858
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											32,735

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 7,120 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal ale klesnúť na 32,735 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 111 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Až do roku 2003 bola v Kremnici nemocnica s poliklinikou I. stupňa. Nemocnica, ktorá mala kapacitu 140 lôžok a mala 9 lekárskeho pracovísk, bola najmä pre finančné problémy zrušená. Poliklinika ktorá sa zachovala a je umiestnená v novom účelovom objekte, má päť špecializovaných ambulancií – internú, neurologickú, chirurgickú, gynekologickú ambulanciu a 2 stomatologické ambulancie, s piatimi lekáskymi pracoviskami (ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023).

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya

V meste Kremnica má sídlo Psychiatrická nemocnica, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR. Liečebňa bola zriadená v r. 1959 v neúčelových, prispôbosených objektoch bývalých kasární. V návrhu územného plánu mesta sa nemocnica považuje za stabilizované zariadenie, bez jeho ďalšieho územného rozvoja. Nemocnica zabezpečuje psychiatrickú zdravotnú starostlivosť pre 310 pacientov. Liečia sa tu pacienti od detského veku až po vek starý, so všetkými psychiatrickými diagnózami, vrátane liečby protialkoholické, protitoxikomanickej a gamblerského. Liečebno – preventívny úsek tvoria štyri lôžkové oddelenia, oddelenie pracovnej terapie a sociálnej readaptácie a úsek klinickej psychológie. Detské psychiatrické oddelenie má 50 lôžok, akútne a chronické oddelenia majú po cca 100 lôžok, gerontopsychiatrické oddelenie má 60 lôžok, a je koedukované. Okrem liečebnej časti má nemocnica v areáli aj hospodársko – technický úsek a administratívnu časť. Má dvanásť lekárskeho a štyri psychiatrické pracoviská a celkovo cca 215 zamestnancov.

Počet samostatných ambulancií praktického lekára pre dospelých sa stabilizoval. V súčasnosti sú v meste činné 3 takéto ambulancie a 1 samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dospelých. Mesto a jeho obyvatelia majú k dispozícii celkovo 11 špecializovaných ambulancií a 1 zariadenie Rýchlej zdravotníckej pomoci.

Zdravotnícke zariadenia v meste											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	2	3	1	2	1	2	1	2	2	2	2
F	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3
H	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
I	4	4	4	3	4	4	4	3	3	3	3
J	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
K	16	16	14	12	12	14	13	9	10	11	11
L	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
A	Polikliniky samostatné (úz. a záv.)										
B	Nemocnice všeobecné a špecializované										
C	Transfúziologické a hematologické oddelenia										
D	Liečebne, domy ošetrovateľstva, hospice, zar.biomed.výskumu										
E	Lekárne a výdajne liekov										
F	Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu										
G	Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých										
H	Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti										
I	Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga										
J	Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa										
K	Samostatné ambulancie lekára špecialistu										
L	Rýchla zdravotnícka pomoc										

Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DataCubes,

CENTRUM INTEGROVANEJ SOCIÁLNO – ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI UŽ FUNGUJE NAPLNO

Od začiatku činnosti Centra integrovanej sociálno - zdravotnej starostlivosti (CISZS) (15.4.2024) sa tu vykonalo takmer 350 intervencií.

Pomoc s vybavením kompenzácií a zdravotných pomôcok: kompenzačné pomôcky pre viac ako 10 klientov prostredníctvom Červeného kríža. Pre klientov sa zabezpečili invalidné vozíky, polohovateľné postele, antidekubitné matrace, chodítka, mobilné wc a iné....

Preventívne skupinové aktivity: v rámci prezentácie CISZS sa zorganizovali v šestnástich obciach stretnutia so seniormi, na stretnutí sa zúčastneným merali fyziologické funkcie (tlak, glukózu, oksyľičenie krvi), týchto stretnutí sa zúčastnilo približne 150 seniorov.

Zdravotná oblasť:

- SOS náramok s príslušenstvom sa vybavil pre 14 klientov.
- Denne sa objednávajú klienti na odborné vyšetrenia k lekárom.
- Vybavuje DOS a ODCH. Komunikuje s lekármi a zariadeniami v záujme klientov.
- Klientom pravidelne doručujeme domov lieky a iné zdravotnícke pomôcky

Sociálna oblasť:

- Aktívne realizuje pamäťové cvičenia so seniormi.
- U klientov vykonáva dohľad a špecializuje sa na pamäťové cvičenia vhodné pre človeka s Parkinsonovou nemocou.
- V prípade potreby pomáha klientom a ich rodinným príslušníkom vybaviť umiestnenie v DSS a DD.
- Pomáha vybaviť opatrovateľský príspevok a iné žiadosti.
- iné

Pravidelné návštevy v domácnosti:

- Týždenne realizuje návštevy v domácnosti, vykonáva dohľad v domácnosti na základe žiadosti rodinných príslušníkov klientov.
- Klienti prejavujú aj záujem o opatrovateľskú službu, keďže táto služba v obciach chýba.

Iné:

- Aktívne asistuje klientom pri nákupe základných potravín do domácnosti (12.12.2024, <https://www.kremnica.sk/centrum-integrovanej-socialno-zdravotnej-starostlivosti-uz-funguje-naplno-oznam/mid/450103/.html>)

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárli obyvatelia.

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	30	29	28	27	25	24	23	22	20	19	18
1-4	148	146	143	141	139	136	134	132	129	127	125
0 priem. Index				0,950	% nárast 0						-40,000
1-4 priem. Index				0,983	% nárast 1 – 4						-15,541
Abs. nárast											-35
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											3,327
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											3,738

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí od 1 do 4 roka o 15,541 % a v skupine do 1 roka by mal počet klesnúť o 40,000 %. V priemere by mal narášť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2025 by mal podiel na celkovom počte činiť 3,327 %, do roku 2035 by mal tento podiel narášť na 3,738 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k poklesu počtu detí o cca. 35. Pokles by mal byť

relatívne významný a teda pravdepodobne bude vytvárať tlak na znižovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	324	317	309	302	294	287	280	272	265	257	250
65-69	349	347	344	342	339	337	334	331	329	326	324
70-74	368	378	388	398	408	418	428	438	448	458	468
75-79	245	251	257	263	269	275	281	287	293	299	305
80-84	142	143	145	146	147	148	149	150	151	152	153
85-89	93	96	98	101	104	107	109	112	115	118	121
90-94	29	30	30	31	32	32	33	34	34	35	36
95-99	8	8	8	9	9	10	10	11	11	11	12
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60+ – pr. Index				1,007	% nárast – 60+						7,120
Abs. nárast											111
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											38,858
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											32,735

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 7,120 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal ale klesnúť na 32,735 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 111 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.13. ŠPORT

Korene športového života mesta siahajú do pol. 16. stor., kedy bol založený Meštiacky strelecký spolok, v ktorého náplni bol šerm, strelba a preťahovanie lanom. V r. 1876 založený Korčuliarsky spolok mal za cieľ rozvíjať všetky druhy športov, turistiku, neskôr cykloturistiku. V r. 1913 sa tu uskutočnili prvé lyžiarske preteky v Uhorsku. Na týchto tradíciách sa rozvíja dnešná turistika, lyžiarstvo, atletika, stolný tenis a pod. V Kremnici sa poriadajú regionálne a celoslovenské podujatia i podujatia s medzinárodnou účasťou, kultúrneho, umeleckého a športového charakteru: Festival dychových hudieb J. L. Bellu, Medzinár. symopóziom medailí, Kremnické gagy (festival humoru a satiry), lyž. preteky Biela stopa, preteky Slovenského pohára v behu na lyžiach, Majstrovstvá Slovenska v behu na lyžiach atď. (2.8.2024, https://www.slovensko.sk/sk/lokalita/_c836df7e-856b-42e8-8645-b0324047d314).

Kremnica má dlhodobú tradíciu budovania a využívania športových, telovýchovných a športovo – rekreačných zariadení v mestskom prostredí. Za všetky dávnejšie (už aj zaniknuté) treba spomenúť napríklad tradíciu bežeckého lyžovania v blízkom okolí mesta, mostíky pre skoky na lyžiach, alebo prímestský lyžiarsky areál na svahoch Jarabice. Základy terajšieho športového a športovo – rekreačného areálu v meste pochádzajú z 30-tych rokov minulého storočia.

Ucelený športový areál sa nachádza na južnom okraji mesta, v údolí Kremnického potoka, na rekultivovaných priestoroch pôvodných banských hald a na časti plôch zaniknutých hutníckych prevádzok. Mestský športový areál pozostáva z futbalového ihriska s tribúnou, športovej haly (telocvične), tenisových kurtov a areálu pre ľahkú atletiku. Okrem výkonnostného športu sa areál využíva aj pre školskú a záujmovú telovýchovu. Z južnej strany naň bezprostredne nadväzuje areál termálneho kúpaliska s neštandardným, 2x50m dlhým otvoreným bazénom (pôvodne bol budovaný ako akumulčná nádrž podzemnej hydroelektrárne). Okrem tohto komplexu sa v meste nachádza kolkáreň. V poslednom období sa v Kremnici a okolí rozvíja aj zjazdové lyžovanie, deti a dorast vychováva SKI klub Kremnica.

Pre rozvoj športových a športovo - rekreačných aktivít podľa riešenia pôvodného ÚPN - SÚ (z r. 1980) má mesto Kremnica vypracovaný ÚPN-Z športovo - rekreačnej zóny, s rozvojovými plochami, nadväzujúcimi na terajšie športové a športovo - rekreačné plochy. V jeho intenciách sa aj v tomto územnom pláne mesta ako pokračovanie

areálu jestvujúcich zariadení pod pôvodným námestím navrhuje rozšírenie a kompletácia mestskej športovo - rekreačnej zóny, so široko koncipovanými priestormi pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné využívanie, vrátane rekreačného ubytovania. V ťažiskovom území, nachádzajúcom sa v údolí Kremnického potoka, sa navrhujú verejné športové a športovo - rekreačné aktivity v intenzívnych i extenzívnych formách, s určenými priestormi pre umiestnenie športových objektov a športovo - rekreačných a rekreačných plôch. Územie je ukončené navrhovaným priestorom pre nenáročné (rekreačné) zjazdové lyžovanie v lokalite pod Galandovým majerom.

Skalka Relax Centrum – Kremnica

Relax Centrum Skalka pri Kremnici poskytuje svojim návštevníkom možnosť športového vyžitia a aktívneho oddychu v nádhernej prírode 1200 metrov nad morom. Telocvičňa - viacúčelová hala je určená pre záujemcov zahrať si akékoľvek kolektívne halové športy ako volejbal, basketbal, hádzaná, futbal, badminton, či tenis. Rozmery 41,6 m x 19,6 m, výška 9,5 m. Povrch je umelý – podlaha mondo šport je vyrobená na báze prírodného a syntetického kaučuku. K dispozícii sú zdvíhacie basketbalové koše. V objekte sa nachádza Wellness - bazén s protiprúdom s dĺžkou 24 m a hĺbkou 1,2 m, s atrakciami ako ležadlá, sedadlá, vodný hrib, vodné trysky, teplota vody 26 – 28 °C, detský bazén s objemom 3,5 m³ a teplotou vody 30 °C, sedací bazén objem 5,7 m³, teplota vody 36 °C, Sauny – suchá, parná, infra, eukalyptová, bylinková s odpočívateľnou, ochladzovací bazén. K dispozícii je viacúčelová trávnatá plocha (rozmery futbalového ihriska), ihriská na volejbal, basketbal, hádzanú, tenis a pod. In-line dráha má rozmery 3 x 1800 m. V zime slúži ako osvetlená bežecká s umelým zasnežovaním. Dráha je vedená v lesnom prostredí a usporiadaná do alternatívnych okruhov podľa obtiažnosti. Trať je v zákrutách klopená, osvetlená a má tri miesta nástupu a výstupu z dráhy (<http://www.sportoveaktivita.sk/>, 7.9.2024).

Športové podujatia

Biela stopa – medzinárodné zimné diaľkové preteky, zaradené v sieti Euroloppet. Najstaršie pravidelné podujatie v behu na lyžiach na Slovensku organizuje Telovýchovná jednota Biela stopa Kremnica. Štart aj cieľ sú na lyžiarskom štadióne na Skalke.

Preteky Slovenského pohára v behu na lyžiach, Majstrovstvá Slovenska v behu na lyžiach

Big Air v meste - snowboardisti a lyžiari skáču na umelej rampe zo snehu na hlavnom námestí. Podujatie organizuje občianske združenie FRST Crew Kremnica. 11. ročník sa konal v tradičnom termíne od piatku 9. do soboty 10. februára 2018.

Zacmečuj zdravie – charitatívny volejbalový turnaj a koná sa na konci leta

Veľkonočné vajce Kremnica - karnevalová rozlúčka so snehom (zvyčajne v apríli na Skalke) (7.9.2024, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>)

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov, avšak s nie veľmi dobrou prognózou.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
15-19	218	213	208	203	198	192	187	182	177	172	167
15-19 – pr. Index				0,974	% nárast 15-19						-23,394
Abs. nárast											-51
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											3,886
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											4,578

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal ale do roku 2035 narásť na 4,578 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov klesnúť o 51.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20-24	210	201	198	190	183	177	170	164	157	151	144
25-29	217	212	207	201	198	192	187	183	178	173	168
20-24 - pr. Index				0,963	% nárast – 20-24						-31,429
25-29 - pr. Index				0,975	% nárast 25 – 29						-22,581
Abs. nárast											-85
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											7,260
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											8,966

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 85 obyvateľov. Celkovo 31,429 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 22,581 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
30-34	268	260	256	250	243	237	231	225	219	213	207
35-39	320	309	297	286	275	263	252	240	229	218	206
40-44	394	392	390	389	387	385	384	382	380	378	377
30-34 - pr. Index				0,975	% nárast – 30-34						-22,761
35-39 - pr. Index				0,957	% nárast – 35-39						-35,625
40-44 - pr. Index				0,996	% nárast – 40-44						-4,315
Abs. nárast											-192
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											18,382
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											20,620

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 22,761 %. Pokles sa predpokladá aj v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 192. Kým v roku 2025 sa predpokladá celkový podiel na 18,382 %, do roku 2035 by tento podiel mal narásť na 20,620 %.

2.14. KULTÚRA

Kultúra v meste je riešená na úrovni samosprávy, podnikateľských subjektov ako aj občianskych združení. V rámci mesta Kremnica je nositeľom kultúry Kultúrne a informačné centrum mesta (KIC) ako organizátor a spoluorganizátor rôznych podujatí. Okrem toho je KIC vydavateľom Kremnických novín. Kultúru a osvetu šíri na území mesta aj Miestny odbor Matice Slovenskej (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023). Významné postavenie v rámci kultúry a tradícií má Kremnický banícky spolok.

V účelovom objekte na ul. P. Križku je umiestnené kultúrne centrum Akropola, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta. Amfiteáter v Novej doline je nevyužitý a chátra. Územným plánom mesta sa v priestoroch Novej doliny navrhuje zriadenie tématického parku s historicko - poznávacími, náučnými, kultúrne - spoločenskými a rekreačnými funkciami, úzko previazanými na pamiatky banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti v kremnických zlatých baniach. V jeho rámci sa navrhuje aj revalorizácia areálu amfiteátra a účelová prestavba vhodných historických objektov na náučné, muzeálne a iné kultúrne - spoločenské funkcie verejného charakteru. Úpravy by mali byť zamerané najmä na obnovu a prezentáciu technických pamiatok, evidovaných a chránených v rámci Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice, a na revalorizáciu krajinného prostredia, s cieľom zachovať v tomto území aj vybrané charakteristické prvky banskou činnosťou premenenej krajiny. Ako súčasť tématického parku sa navrhujú aj na tomto území sa nachádzajúce priestory prímestských, rekreačne využívaných lesov. Tématický park by zároveň mal byť aj východiskovým (a cieľovým) miestom väčšiny náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, s ich previazaním na priestory pamiatkovej rezervácie a na výhľadové rekreačné trasy, navrhované nad mestom, na jeho západnom okraji, a východnom aj do navrhovaných a výhľadových priestorov so športovými a športovo – rekreačnými aktivitami (Jarabica, Golfový areál). Pre kultúrne a kultúrne - spoločenské účely (podľa skutočných potrieb a možností mesta) možno polyfunkčne využiť aj tzv. rezervné plochy pre novú výstavbu v rámci pamiatkovej rezervácie Kremnica - plochu po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, alebo územie terajšieho parkoviska, uvoľnené po asanácii býv. hotela Jeleň (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

V účelovo rekonštruovaných objektoch historickej zástavby na Štefánikovom námestí je lokalizované Múzeum mincí a medailí, ktoré plní aj funkciu regionálneho a mestského múzea. Má špecializované expozície baníctva, mincovníctva, medailérstva a galérijný priestor so stálou expozíciou a priestormi pre príležitostnú výstavnú činnosť. Oddelenou súčasťou múzeálnej expozície je areál Mestského hradu a interiér kostola sv. Kataríny s výhľadovou vežou kostola. Prehliadku starej a novej raziarne umožňuje Mincovňa Kremnica, štátny podnik. Prehliadku podzemia sprístupňuje Banské múzeum – Štôľňa Andrej, kde je autenticky spracovaná história baníctva v Kremnici od počiatkov ťažby po súčasnosť. Jedinenosťou je Múzeum gýča, ktoré vzniklo ako súčasť Kremnických gagov. Z dôvodu silnej tradície lyžovania v Kremnici bola sprístupnená Expozícia lyžovania, o ktorej zachovanie v meste sa zaslúžil Slovenský olympijský výbor. Historická výrobná Atkárňo kremnických krumplov odhaľuje príbeh starej cukrárskej rodiny a ich recept.

V meste má sídlo okresné pracovisko Štátneho archívu, ktoré je umiestnené v účelovej novostavbe na vrchole Rembizu, pri železničnej trati (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Verejná knižnica

V účelovom objekte v mestskom centre (na Štefánikovom námestí) je umiestnená Knižnica Jána Kollára, ktorá poskytuje základné a špeciálne knihovnícke služby s doplnkovou komerčnou činnosťou. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu knižných jednotiek od roku 2013.

Verejná knižnica											
Mesto Kremnica	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Počet knižných jednotiek	60 966	61 470	60 151	60 256	60 876	62 002	62 462	62 179	60 956		

Zdroj: ŠÚ SR, 2022, DaciaCubes,

Knižnica Jána Kollára v Kremnici je univerzálna verejná kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia. Poskytuje knižničné a informačné služby, pôsobí ako bibliografické, metodické a vzdelávacie stredisko knižníc v rozsahu

svojho územného pôsobenia. Plní funkciu mestskej knižnice pre mesto Kremnica a regionálnej knižnice pre okresy Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom (20.8.2024, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>).

Kultúrne podujatia

Kremnické gagy

V auguste sa v Kremnici konajú Kremnické gagy (väčšinou 28., 29. a 30.). Sú jediným festivalom v Stredoeurópskom priestore, ktorý sa dlhodobo programovo orientuje na nezávislý humor a satiru vyskytujúce sa v mnohých umeleckých žánroch. Festivalový program je z časti národnou súťažou humoristických a satirických produkcií na Slovensku a súčasne prehliadkou zahraničných osobností a umeleckých skupín zo Strednej Európy, resp. krajín Európskej únie. Umelecké diela alebo výkony z poslednej sezóny nominujú do národnej súťaže členovia Akadémie humoru Slovenska (AHS) na základe odporúčania členov Akademického pléna AHS alebo prihlášky zverejnenej na internetovej stránke festivalu. Domácich i zahraničných hostí vyberá dramaturgia festivalu na základe dlhodobého prieskumu, odporúčaní členov AHS a spolupráce s kultúrnymi inštitúciami a umeleckými agentúrami.

Kremnický hradný organ

V Kremnici je každoročne od roku 1997 organizovaný v kostole svätej Kataríny (nachádza sa na mestskom hrade) organový festival. Nezanedbateľným predpokladom je vynikajúca akustika gotického priestoru. Koncerty sa konajú v sobotu večer, vždy v júli a auguste, v roku 2021 sa festival uskutočnil od 3. júla do 14. augusta. Účinkujúci patria k absolútnej svetovej špičke. Doteraz na festivale účinkovali umelci z 24 štátov. Festival uprednostňuje moderný pohľad na organovú interpretáciu.

Súčasný organ nahradil pôvodný z roku 1885. Terajší organ bol vyrobený v rokoch 1991 až 1992 firmou Rieger-Kloss Varhany v Krnove ako opus číslo 3640. Má pomerne netradičné usporiadanie, dve píšťalové skrine sú umiestnené na chóre, druhý z troch manuálov je lokalizovaný excentricky na bočnom oratóriu. Horizontálne píšťaly registra, tzv. španielske trúbky, sú pre efektné zvukové vyznenie umiestnené na zábradlí chóru. Taktiež hrací stôl je umiestnený nezvyčajne, po pravej strane nástroja. Organ má celkovo okolo 3500 píšťal, tri manuály a 60 registrov.

Hudba pod diamantovou klenbou

Festival Petra Michalica sa už niekoľko rokov koná v rodnom dome svetoznámeho huslistu. Melódie rôznych autorov v prevedení prevažne zahraničných interpretov odznievajú v príjemnej komornej atmosfére.

Cechové hody Kremnické a kremnický jarmok - podujatie sa koná každoročne v júli v termíne (víkend) okolo Anny. Tradične sa počas tohto podujatia oslavuje deň baníkov, ktorí sú účastní sprievodu, nasleduje sprievod mestom za účasti historických a rôznych záujmových skupín ako aj obyvateľov. Na námestí sa prezentujú remeselné stánky, vystupuje historická skupina, ktorá sa venuje rôznym historickým aktivitám. Na hlavnom pódii sa prezentujú umelci rôznych žánrov – dramaturgia vždy myslí na všetky vekové a sociálne skupiny. Večer je podujatie končí vystúpením hviezd, ktorá priťahuje najviac návštevníkov.

Široká škála programov, filmov, koncertov, besied a iných podujatí v Kultúrnom centre Akropola.

Kostoly

Kostol sv. Kataríny, dvojloďová neskorogotická stavba s polygonálne ukončeným presbytériom a predstavanou vežou z prelomu 14. a 15. storočia.[16] Nachádza sa v areáli mestského hradu, vo vyvýšenej polohe. Areál hradu ďalej zahŕňa torzo bývalej mestskej radnice, románsky karnier sv. Ondreja z prvej polovice 13. storočia s gotickou výmaľbou a súbor obranných bástí. Presbytérium kostola je zaklenuté gotickou sieťovou klenbou s vročením 1488, lode sú zaklenuté obkročnou klenbou. V období reformácie bol kostol evanjelický. V roku 1709 bol rekatolizovaný a barokovo upravený. Od 80. rokov 19. storočia prešiel puristickou neogotickou prestavbou pod vedením Ferenca Storna. V tomto období bolo inštalovaných päť neogotických oltárov. Súčasťou zariadenia kostola sú tri neskorogotické sochy, sv. Helena, sv. Alžbeta a pravdepodobne Panna Mária. Ďalej sa tu nachádza baroková socha Immaculaty z druhej polovice 18. storočia. Organ kremnického kostola patrí medzi najkvalitnejšie nástroje na Slovensku, pochádza z dielne Rieger-Kloss z Krnova z roku 1992.

Kostol sv. Alžbety Uhorskej, špitálsky kostol, jednolodňová gotická stavba s polygonálne ukončeným presbytériom a predstavanou vežou z rokov 1382-1383. Stavba prešla barokovou úpravou v rokoch 1712 - 1713.

Františkánsky kostol sv. Františka z Assisi, jednolodňová baroková stavba s vežou tvoriacou súčasť jej hmoty z rokov 1653 - 1660. Kostol prešiel stavebnými úpravami v rokoch 1711, 1780 a v roku 1893 v duchu neogotiky.

Evanjelický kostol, jednolodňová stavba bez veže na centrálnom pôdoryse v duchu klasicizmu z rokov 1824 - 1826. Hlavnej fasáde dominuje trojosový rizalit lemovaný pilastrami, ukončený trojuholníkovým štítom s tympanónom. Nad portálom sa nachádza termálne okno (20.8.2024, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>).

Pamätníky

- Pamätná tabuľa SNP, Dolná 14
- Pomník Obetiam SNP, P. Križku, pred hradbami mesta, vpravo od barbakánu
- Pamätná tabuľa M. Štarke a E. Otto, P. Križku 390/4, vľavo od vchodu do Školy úžitkového výtvarníctva
- Pamätná tabuľa Obetiam SNP, P. Križku 390/4, vpravo od vchodu do Školy úžitkového výtvarníctva
- Pamätná tabuľa Obetiam SNP, Štefánikovo námestie 25/24, na budove mincovne
- Socha Karola Róberta z Anjou na Štefánikovom námestí 26

Múzeá

Múzeum mincí a medailí v Kremnici v roku 1890 založil Pavol Križko, pôvodne ako vlastivedné múzeum. Patrí medzi najstaršie múzeá na Slovensku (Mestské múzeum v Bratislave bolo založené v roku 1868). Od roku 1994 je súčasťou Národnej banky Slovenska.

Múzeum lyžovania (Stála expozícia histórie lyžovania na Slovensku) . V roku 2001 bol prevedený fond lyžovania z majetku Múzea mincí a medailí do vlastníctva Múzea telesnej kultúry (MTK) v SR. V roku 2003 bola sprístupnená MTK – Stála expozícia histórie lyžovania na Slovensku v priestoroch Informačného centra mesta Kremnica. Od roku 2010 však bola expozícia v zimných mesiacoch neprístupná, pretože Mesto Kremnica, správca a majiteľ budovy v rámci šetrenia finančných zdrojov za energiu priestor cez zimu uzatváralo. Od 6. decembra 2013 bola expozícia sprístupnená verejnosti v Bellovom dome (historická budova v susedstve Mestského úradu v Kremnica na Štefánikovom nám. č. 14) celoročne. Od 1. januára 2015 je novým zriaďovateľom múzea Slovenský olympijský výbor (20.8.2024, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>).

Múzeum Gýča

Atkárýho kremnické krupmle a Expozícia jedinenčností

Expozície Múzea mincí a medailí

Mestský hrad

Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska

Cesty zberateľstva v umení 15. – 18. storočia – Verejné a súkromné zberateľstvo v Kremnici

Galéria – Príležitostné výstavy

Kino

Kultúrne centrum Akropola vzniklo v priestore bývalého Kina Partizán, ktoré bolo vybudované v 50. rokoch 20. storočia. Od roku 2007 budovu prevádzkuje Občianske združenie 1115, ktoré ju prispôbilo (a ďalej prispôsobuje) a využíva ako multifunkčný kultúrny priestor. Kvôli podobe s antickým Partenónom dostal priestor názov Akropola. Okrem premietania filmov a činnosti filmového klubu Partizán sa tu organizujú kultúrne spoločenské podujatia, divadelné predstavenia, koncerty, diskusie, prednášky, kvízy, swapy. Podujatia vo vnútri sa realizujú vo veľkej sále alebo v menšom eventovom priestore, vo vestibule tzv. foyeri. Kino má od roku 2016 tri premietacie priestory. K hlavnej sále s 350 miestami a vestibulu pribudol ďalší, ktorý sa pracovne nazýva Garsónka. Miestnosť na poschodí s dvanástimi sedadlami slúži najmä pre artové produkcie určené primárne členom filmového klubu Partizán, a to predovšetkým počas zimnej vykurovacej sezóny. Menší priestor bol pôvodne kanceláriou vedúceho kina, neskôr slúžil ako sklad techniky. Počas letných mesiacov organizuje KC Akropola v priľahlom parku open air podujatia a mini festivaly. Pred Akropolou býva počas leta postavené letné kino, kde môžu diváci sledovať filmy z terasy. V prípade priaznivého počasia sa na terase konajú aj koncerty a všetky ďalšie podujatia. KC Akropola prevádzkuje počas podujatí a v letných mesiacoch tzv. Film bar s ponukou občerstvenia. Film Bar je nefajčiarska prevádzka s terasou v kine Akropola, vhodná aj pre deti, vybavená na voľnočasové aktivity a hry. Návštevou podniku podporíte aktivity občianskeho združenia 1115 (5.8.2024, <https://www.antenanet.sk/akropola-kremnica>).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“

zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií

rozšíriť systém permanentiek

rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)

uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku

last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku

zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)

zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení

podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácností za tieto výdavky

radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)

radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)

významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20-24	210	201	198	190	183	177	170	164	157	151	144
25-29	217	212	207	201	198	192	187	183	178	173	168
20-24 - pr. Index				0,963	% nárast – 20-24						-31,429
25-29 - pr. Index				0,975	% nárast 25 – 29						-22,581
Abs. nárast											-85
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											7,260
% z celkového počtu obyvateľov - 2034											8,966

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 85 obyvateľov. Celkovo 31,429 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 22,581 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
30-34	268	260	256	250	243	237	231	225	219	213	207
35-39	320	309	297	286	275	263	252	240	229	218	206
40-44	394	392	390	389	387	385	384	382	380	378	377
30-34 - pr. Index				0,975	% nárast – 30-34						-22,761
35-39 - pr. Index				0,957	% nárast – 35-39						-35,625
40-44 - pr. Index				0,996	% nárast – 40-44						-4,315

Abs. nárast	-192
% z celkového počtu obyvateľov - 2024	18,382
% z celkového počtu obyvateľov - 2034	20,620

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 22,761 %. Pokles sa predpokladá aj v skupine od 40 – 44 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine klesnúť o 192. Kým v roku 2025 sa predpokladá celkový podiel na 18,382 %, do roku 2035 by tento podiel mal narásť na 20,620 %.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	324	317	309	302	294	287	280	272	265	257	250
65-69	349	347	344	342	339	337	334	331	329	326	324
70-74	368	378	388	398	408	418	428	438	448	458	468
75-79	245	251	257	263	269	275	281	287	293	299	305
80-84	142	143	145	146	147	148	149	150	151	152	153
85-89	93	96	98	101	104	107	109	112	115	118	121
90-94	29	30	30	31	32	32	33	34	34	35	36
95-99	8	8	8	9	9	10	10	11	11	11	12
100-104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
60+ – pr. Index				1,007	% nárast – 60+						7,120
Abs. nárast											111
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											38,858
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											32,735

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 7,120 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal ale klesnúť na 32,735 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o nárast 111 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Zariadenia pre verejné ubytovanie sú reprezentované hotelmi Veterník a Centrál. Obidva hotely sú mestského typu a sú vybavené sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb. Hotel Golfer, ktorý je umiestnený za areálom kúpaliska, má pobytový charakter. Je vybavený sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb a niektorých športovo – rekreačných služieb. Celková ubytovacia kapacita týchto hotelov je cca 160 lôžok a 190 miest v ich reštauračnom a kaviarenskom vybavení. Nové kapacity verejných ubytovacích a stravovacích zariadení majú rozvojové možnosti najmä v centrálnej mestskej zóne, vrátane tzv. "rezervných" plôch na území pamiatkovej rezervácie, na navrhovaných transformačných územiach, predovšetkým na plochách, určených pre vyššiu vybavenosť alebo funkčne zmiešanú mestskú zástavbu (najmä na Ulici Jula Horvátha). V špecifickej forme verejného ubytovania pobytového charakteru možno zariadenia verejného ubytovania a stravovania umiestňovať aj v navrhovaných rozvojových priestoroch športovo - rekreačnej zóny, či už vo forme hotelového alebo penziónového ubytovania (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Hotely

Hotel GOLFER***, Hotel Centrál**, Horský hotel Minciar*

Penzióny

Ubytovanie u Katky, Penzion Barbakan, Penzión GULDINER, Penzión Veža, Penzión Stefanshof***, Soler Pension, Penzión Vejmut, Penzión*Stred EURÓPY, Penzión Tempo

Apartmány a priváty

Apartmán v Podkroví, Apartmán "Medail", KRAHULSKI wellness house, Tri klenby, Apartments and Suites Kremnica, Apartmán Kolibka Kremnica, Privát PAVÚK, Ubytovanie u Kordy, Pod Skalkou, Villa Tourmaline, Apartmán Skalka 38, Apartmán Sofia Veterník, Apartmán 1624

Chaty a chalupy

Rekreačná chata v Kremnici, Chalúpka pod Lipkami, Modrá chalúpka, Horská chata Limba, Rekreačné zariadenie Toliar, Chata na Skalke, Chata KABO, Pucova chata

Turistická ubytovňa Veterník

Ubytovanie je možné v rôznych úrovniach vybavenia, od dvojizbových apartmánov až po turistický štandard, pričom každá izba je vybavená samostatným sociálnym zariadením. Z ponuky je možné si vybrať dvoj-, troj-, štvor- a päťpostelové izby alebo apartmány. Rekonštruované priestory reštaurácie so širokou ponukou jedál a denným menu slúžia aj na obchodné rokovania, školenia, prezentácie, oslavy a svadby (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/turisticka-ubytovna-veternik/>).

Apartmány Zámocké námestie: 6 lôžok, 2 spálne, 2 kúpeľne, 2 toalety

Ubytovanie cez podujatie Kremnické Gagy. Ubytovanie ponúka kapacitu 6 lôžok v dvoch štúdiách. Na výber máte: - dvojlôžkové štúdio s manželskou posteľou, - štvorlôžkové štúdio s manželskou a poschodovou posteľou.

Soler Pension: 14 lôžok, 6 spální, 5 kúpeľní, 5 toaliet

Neďaleko centra, Ferraty 10min autom. Soler Pension je situovaný v pokojnej časti na okraji historického mesta Kremnica, nachádzajúceho sa v obklopení prírody Kremnických vrchov.

Chata Skalka: 10 lôžok, 3 spálne, 2 kúpeľne, 2 toalety

V areáli lyžiar. strediska Skalka aréna. Chata Skalka, ktorá v roku 2020 prešla čiastočnou rekonštrukciou, je situovaná v krásnom lesnom prostredí Kremnických vrchov, vo vzdialenosti 12 km od historického banského mesta Kremnica.

Apartmány Krížkov dom: 4 lôžka + 8 prísteliek, 2 spálne, 2 kúpeľne, 2 toalety

Nové ubytovanie v centre mesta Kremnica. Štýlové, novo zrekonštruované apartmány sa nachádzajú v centre mesta.

Rekreačný dom Adriana: 14 lôžok + 5 prísteliek, 6 spální, 3 kúpeľne, 4 toalety

Chata Skalka veža: 17 lôžok, 6 spální, 6 kúpeľní, 6 toaliet

Priamo v centre bežkárskych štadióna, kde je viac ako 70 kilometrov upravených tratí. V lete tu vedie in-line dráha na kolieskové lyže, korčule aj bicykle.

Apartmán Skalka 38: 4 lôžka + 1 prístelka, 1 spálňa, 1 kúpeľňa, 1 toaleta

Apartmán s wellnessom priamo na Skalke. Apartmán Skalka 38 sa nachádza v horskej rekreačnej oblasti Skalka len 9 kilometrov od mesta Kremnica. Je súčasťou vyhľadávaného športového strediska Skalka Relax Centrum. Apartmán je na 2. poschodí a vedie k nemu výtah. Hostia môžu ubytovanie využiť celoročne, celková kapacita je prispôbená pre 5 osôb.

Chatka Kolibka Kremnica: 3 lôžka + 2 prístelky, 1 spálňa, 1 kúpeľňa, 1 toaleta

Útulná chatka s krbom a posedením. Chatka Kolibka Kremnica sa nachádza v peknom prostredí v meste Kremnica, v predhorí Kremnických vrchov, s výhľadom na mesto i na Zámok sv. Kataríny. Ponúka samostatne stojaci objekt pri rodinnom dome, v tichej časti na okraji mesta. Útulne zariadená chata je vhodná pre pobyt 5 osôb.

Horská chata Limba: 146 lôžok, 61 spální, 27 kúpeľní, 27 toaliet (20.8.2024, <https://www.megaubytovanie.sk/>).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Verejné stravovanie je zabezpečované na komerčnej báze. Sieť zariadení pohostinstiev, bufetov, reštaurácií (príp. i s kaviarenskou prevádzkou), je viazaná najmä na centrum mesta, alebo na obytné súbory v meste, výnimočne i v jeho okrajových častiach (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Reštaurácie

Reštaurácia Zlatý sivoň, Poľovnícka reštaurácia Silvanus, Reštaurácia Ile de Ré, Hotel GOLFER***, Pizzéria Fidenza, Reštaurácia Modrý kocúr, Reštaurácia hotela Centrál, Reštaurácia hotela Veterník, Reštaurácia Jeleň, Bufet Skalka.

Kaviarne a bary

N cafe, incité, Cukráreň - Medovníkárstvo Haurík, Infinity café, Korzo_cafe_bar, Malinová pani, Film bar kino Akropola (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com>).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Kremnica sa v zmysle územnej rajonizácie cestovného ruchu so svojim katastrálnym a záujmovým územím nachádza v oblasti CR č. 11 (štiavnicko - kremnickej), podoblasti č. 11b (kremnickej). Z hľadiska sezónnosti je táto oblasť hodnotená ako celoročne využívateľná, najmä pre krátkodobý, ale aj dlhodobjší rekreačný pobyt. Všeobecne má predpoklady pre aktivity pešej turistiky, vodnej turistiky (rieka Hron), vodných športov, zimných športov, športového rybolovu a kúpeľnej liečby. Špecificky kremnické rekreačné predpoklady vyplývajú z fenoménu historického mesta so súborom jeho pamiatkových hodnôt (architektúra, umenie, technické pamiatky), kvalitného prírodného prostredia, turistických možností, dobrých snehových podmienok, výskytu termálnej vody, územnej polohy a vzájomných priestorových väzieb s inými rekreačnými celkami (najmä Banská Štiavnica a Štiavnické vrchy, ale aj Banská Bystrica - Zvolen a horný Turiec), a jestvujúcej rekreačnej infraštruktúry. Mesto má prirodzené predpoklady pre rozvoj rôznorodých letných a zimných rekreačných a športovo - rekreačných aktivít, pre poznávaciu turistiku a pešiu turistiku, ale aj pre rekreačný pobyt rehabilitačného a klimaticko - liečebného charakteru. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Kremnica koncipovaná ako cieľové mesto cestovného ruchu osobitného významu a ako východiskový priestor rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy. V týchto súvislostiach sa riešenie územného plánu mesta zameriava najmä na naplnenie jednej z najdôležitejších úloh strategickej vízie rozvoja mesta - etablovanie Kremnice ako kultúrno - historického, športovo - rekreačného a rekreačno - rehabilitačného centra. Pre primerané využitie jej kultúrno - historického potenciálu je potrebné zachovanie a zveľadenie jestvujúcich hodnôt a ich účinná prezentácia pre poznávaciu turistiku. K jestvujúcim a všeobecne uznávaným hodnotám, reprezentovaným najmä historickým jadrom mesta (pamiatkovou rezerváciou) je potrebné priradiť využitie historických technických hodnôt, ktoré predstavuje pamiatková zóna banských diel v Kremnici a v Kremnických baních a na jej okolí. Územným plánom mesta sa preto navrhuje v území s najväčšou koncentráciou technických pamiatok a s historickou tradíciou banskej, ťažobnej, úpravárenskej a spracovateľskej činnosti, v Novej doline, postupné vytvorenie tzv. tématického parku ako priestorového komplexu s prezentačnými, poznávacími, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami v typickom prostredí montánnou činnosťou premenenej krajiny. Tématický park sa navrhuje previazať s historickými urbanistickými, architektonickými, umeleckými a kultúrno - spoločenskými hodnotami mesta v jeho historickom jadre (pamiatkovej rezervácie) a so sústavou náučných trás v širšom krajinnom prostredí mesta a v jeho zázemí (Kremnické Bane).

Pre športovo - rekreačné, najmä však výhľadovo možné rekreačno - rehabilitačné využívanie sa ako najvhodnejšie navrhuje využitie priestoru na juhozápade mesta v údolí a nad údolím Kremnického potoka, od areálu mestských športovísk a termálneho kúpaliska až k lokalitám Maškovo - Galandov majer. Navrhované funkčné využitie tohoto priestoru má rekreačno - ubytovací a oddychový, relaxačný a rekondičný charakter, kombinový s priestormi nenáročných športových aktivít, s rovnocenným zameraním na v meste ubytovanú klientelu a na pasantských návštevníkov. V priestoroch nad Kalváriou, s väzbami na mesto, krajinu a tématické park v Novej doline sa výhľadovo navrhuje golfový areál (9, neskôr 18 jamkový, s jeho prechodom do katastra Lúčok). Pre rekreačno - ubytovacie a oddychovo - relaxačné využívanie v intímnom a tichom prostredí so svojráznym historickým charakterom sa navrhuje využitie priestorov Zvolenodolinských letohrádkov. Rekreačné ubytovacie kapacity sa predpokladajú v historickom prostredí mesta, v špecializovaných rekreačných zónach (Maškovo - Galandov majer, Zvolenodolinské letohrádky), ale aj v rozptyle – v individuálnych rekreačných zariadeniach a ubytovaním v súkromí. Všetky jestvujúce lokality a zariadenia rekreačného ubytovania sa v meste a jeho najbližšom okolí riešením územného plánu zachovávajú a navrhovanými územnými možnosťami (vrátane regulácie výstavby) sa vytvárajú podmienky pre zriaďovanie ďalších ubytovacích kapacít, prepojených na jestvujúcu a navrhovanú rekreačnú infraštruktúru, na pamätihodnosti mesta a na jeho prírodné prostredie. Komplexné stredisko rekreácie a cestovného ruchu na Skalke sa postupne vyprofilováva na aktivity letnej pobytovej rekreácie, pešej turistiky a cykloturistiky, najmä však na zimné aktivity rekreačno – športového a športového bežeckého lyžovania a rekreačného zjazdového lyžovania. Stredisko je priestorovo prepojené s areálmi rekreačného zjazdového lyžovania na Krahuliach a bežeckého a zjazdového lyžovania Králiky, Kordíky, Tajov a Brestová. Je vybavené štyrmi lyžiarskymi vlekmí a detským lyžiarskym vlekom. Pre zjazdové lyžovanie sú k dispozícii tri zjazdové trate, ktoré sú aj umelo zasnežované. Päť jestvujúcich rekreačných ubytovacích zariadení má kapacitu cca 400 lôžok (ÚPM Kremnica, 2012, 2021, 2023).

Turistika

Kremnické vrchy sú horským krajinným celkom v oblasti Slovenského stredohoria. Na východe hraničia so Zvolenskou kotlinou, z juhu ich od Štiavnických vrchov oddeľuje dolina Hrona, na západe hraničia s Vtáčnikom, na severozápade so Žiarom, na severe s Turčianskou kotlinou a Veľkou fatrou. Toto sopečné pohorie je súčasťou územia, budovaného treťohornými vulkanitmi. V mladších treťohorách sa v tomto priestore aktivizovalo niekoľko sopiek prevažne stratovulkanického typu, ktoré vyvrhli väčšie množstvá sopečného materiálu. Sopečná aktivita prebiehala vo viacerých etapách, posledné sopky tu vyhasli asi pred desiatimi miliónmi rokov. Prevládajúcimi horninami sú preto andezity a ryolity. V Kremnici sa nachádzajú vhodné podmienky, najmä atraktívne horské prostredie ako stvorené pre túto formu rekreácie. Kremnica ako centrum regiónu je sieťou turistických trás poprepájaná nielen s okolitými obcami, ale je možné dostať sa po nich aj na druhú stranu hlavného hrebeňa Kremnických vrchov, do okolia Banskej Bystrice.

Turistická trasa Kremnica - Tri Kríže - Skalka - Kremnica /542 m n. m./ - rázcestie so žltou značenou turistickou trasou /598/ (0.15 h) - Tri studne /880/ (1.00 h) - Trojica /1035/ (1.45 h) - Chata Hostinec /1200/ (2.15 h) - sedlo Tri kríže /1182/ (2.30 h) - Veleštúr /1254/ (2.50 h) - Kráľické sedlo /1185/ (4.05 h) - Bystrické sedlo /1190/ (4.35 h) - Skalka rekreačné stredisko /1165/ (5.05 h). Táto pohodlná trasa sa začína v Kremnici, prechádza popri prírodnej rezervácii Bujacia lúka a v ďalšom úseku okolo rekreačnej chaty Hostinec na hlavný hrebeň Kremnických vrchov. Sedlo Tri kríže, vrchol Zlatá studňa, Kráľické sedlo a Bystrické sedlo sú ďalšie orientačné miesta na našej trase až do cieľa, ktorým je Skalka (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/turisticka-trasa-kremnica---tri-krize---skalka/>).

Turistická trasa Kremnica - Kremnický štít - Ihráč - Kremnica /542 m n. m./ - Kremnický štít /1008/ (1.30 h) - Trojica /1035/ (2.15 h) - Chata Hostinec /1200/ (2.45 h) - Staré Tále /850/ (4.15 h) - Ihráč /489 m/ (5.00 h). Trasa na Kremnický štít je súčasťou náučného chodníka, prechádza popri chate Hostinec a dlhým zostupom lesom a pasienkami s peknými výhľadmi smeruje do Ihráča (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/>).

TRASA 0801E - CESTA HRDINOV SNP

Cesta hrdinov SNP je najdôležitejšia turistická magistrála na Slovensku. Siahla zo severovýchodu krajiny (Duklianský priesmyk) až na západ po Devín. Do kremnickej časti (17 km) vstupuje zo Sedla pod Vysokou zo západnej strany nad obcou Kunešov. Chodník prechádza obcou po ceste na Kremnické Bane. Tu odbočuje smerom ku Kostolu sv. Jána Krstiteľa (geografický stred Európy). Pokračuje na horný koniec obce Krahule k turistickému a lyžiarskemu stredisku, obec obchádza a lúkami nad lyžiarskymi vlekmí prechádza až na turistické a lyžiarske stredisko Skalka. Ďalej pokračuje po Zlatej ceste na Sedlo Tunel, v sedle sa pripája ďalšia červená značka - hrebeňovka. Tu Cesta hrdinov SNP opúšťa región a smeruje do Sedla Malý Šturec.

TRASA 0803B

Táto červená trasa začína na Sedle Tunel, pokračuje pod televíznym vysielacom a cez Bystrické a Kráľické sedlo pokračuje až do sedla Tri kríže (dôležitá turistická križovatka). Tu opúšťa kremnický región. a smeruje na Rudnú poľanu, cez Sedlo Laurín, vrch Brestová a končí v Kováčovej.

TRASA 2619B

Modrá trasa vedúca spod Vtáčnika od Troch chotárov cez Janovu Lehotu, Kosorín a Slaskú vstupuje do nášho regiónu v chotáry obce Kopernica ponad Dolnú Ves. Nastúpiť na ňu možno v Hornej Vsi, prechádza mestom Kremnica, pokračuje Angyalovou a Bystrickou ulicou až k internátu Školy úžitkového výtvarníctva. Asi 150 m za internátom opúšťa dolinu a vpravo pokračuje cez Vejmutovkový porast ponad chránené územie s výskytom dvojfarebného šafranu na Bujacej lúke až na turistickú chatu Hostinec (bez obsluhy) a ďalej na Sedlo Tri kríže. Tu región opúšťa a pokračuje ďalej na Malachov

TRASA 2618

Táto nenáročná troj kilometrová trasa začína na rekreačnom stredisku Toliar, prechádza podjazdom, miňa Pílu, potom vľavo prechádza cez most a Krahulskou dolinou popri vodozádržných kaskádach až na turistické a lyžiarske stredisko Krahule - horný koniec. Tu končí na turistickom chodníku Cesta hrdinov SNP.

TRASA 5521

Zelená trasa s dĺžkou 14,2 km začína na rekreačnom stredisku Toliar, prechádza podjazdom pri Píle a za ňou odbočuje vpravo, pokračuje dolinou 3 km Pod čerešňu, potom prudko stúpa až k turistickej chate Hostinec, kde opúšťa región, smeruje na Chomový grúň, cez Dolný Chlm a končí v Ihráči (časť tejto trasy sme popísali v Turistickej trase Kremnica - Kremnický štít - Ihráč).

TRASA 5520A

Trasa s dĺžkou 3,2 km začína v Partizánskej doline pri Obrázku. Pokračuje po ceste smerom na Skalku. Na Dobrej jame v ľavotočivej zákrute (vedľa cesty je prameň vody) cestu opustí a vpravo odbočí do dolinky. Prudko stúpa až do Kráľického sedla, kde región opúšťa, smeruje ku Chate nad Králikmi a končí v Banskej Bystrici.

TRASA 2620

Začína pri Chate na Skalke a je súčasťou Chodníka Kamila Linharta, ktorý popri Chate nad Králikmi, jazere Mútne a Suchom vrchu pokračuje až do Banskej Bystrice. Na Skalke pri Kremnici prejde cez parkovisko a po 2 km opúšťa náš chotár v Bystrickom sedle.

TRASA 8441A

Žltá 8,1 km dlhá trasa začína pri Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici a pokračuje do Partizánskej doliny k rekreačnému stredisku Toliar. Ďalej popri Pile až k odbočke Obrázok. Tu opúšťa asfaltovú cestu a vľavo po tzv. starej ceste stúpa až ku Chate na Skalke, kde sa pripája k červenej značke a spolu s ňou pokračuje až na Sedlo Tunel odkiaľ pokračuje ako žltá 8441b až do Tajova.

TRASA 8521

16 kilometrová žltá trasa začína pri Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici, pokračuje na východ okolo pošty, cez lokalitu Skok až k železničnej trati a cez ňu, popri Vajanke a popod Alžbetinu skalu na Kremnický štít. Ďalej lúkami (sťažené značenie) až na Trojičnú lúku, kde sa chodník otáča vpravo do doliny Biely potok a dolinou až do obce Nevoľné. Odtiaľ do doliny Hanová na začiatok Hornej Vsi. Tu chodník končí.

TRASA 8520

Ide o krátky žltý spojovací chodník z hrebeňa z báneho vrchu Veleštúr na chatu Hostinec (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/dalsie-turisticke-trasy/>).

Cykloturistika

Cyklotrasa Kremnica - Krahule - Skalka - Kremnica - Dĺžka cyklotrasy: 27,3 km (cca. 3 hodiny), Náročnosť: SPORT, bicykle MTB, Povrch: asfalt (cesty II. a III. tr.), makadam (lesné cesty), Prevýšenie: 718 m (najvyšší bod 1206 m), Nadmorská výška /m/ a vzdialenosť bodov (km): Kremnica KIC / 544 m / - Krahule / 918 m / (7,4 km) - Skalka Relax Centrum / 1193 m / (4,6 km) - Sedlo Tri križie / 1179 m / (6 km) - Chata Hostinec / 1155 m / (1,2 km) - Zolova chata / 1000 m / (1,5 km) – Tunel Pila / 681 m / (3,6 km) - Kremnica KIC / 544 m / (3 km)

Pohronske - kremnický cyklookruh - Dĺžka cyklotrasy: 49 km, Náročnosť: SPORT, bicykle cestné, trekking, MTB, Povrch: asfalt (cesta III. tr.), makadam (lesná cesta), Prevýšenie: 479 m, Nadmorská výška /m/ a vzdialenosť bodov (km): Kremnica /550 m/ - Lúčky /585/ (3 km) - Kopernica /500/ (4 km) - Lutíla /294/ (11,5 km) - Žiar nad Hronom /226/ (2,5 km) - Trnavá Hora /450/ (8,5 km) - Jastrabá /730 m/ (5 km) - Ihráč /491 m/ (3 km) - Nevoľné /703 m/ (3,5 km) - Kremnica (7,5 km)

Cyklookruh Kremnica - Kopernica - Kunešov - Kremnica - Dĺžka cyklotrasy: 20,5 km (cca. 2 hodiny), Náročnosť: SPORT, MTB, Povrch: asfalt (cesta I. až III. tr.), makadam, lesná cesta, Prevýšenie: 300 m (najvyšší bod 808 m) Nadmorská výška /m/ a vzdialenosť bodov (km): Kremnica KIC /544 m/ - Lúčky križovatka /586 m/ (3,4 km) - Kopernica križovatka /508 m/ (3 km) – Kunešov križovatka /775 m/ (5,4 km) - Salaš Revolta /722 m/ (5,6 km) - Kremnica KIC /544 m/ (3,1 km)

Gulditrail - Flow trail Skalka pri Kremnici - v rekreačnom stredisku Skalka pri Kremnici bol 30.6.2019 otvorený nový cyklo-areál s názvom Gulditrail. Jeho dráhy, z ktorých najdlhší okruh má 1 300 metrov, sú pritom vhodné aj pre začiatočníkov a sú situované výlučne v lese. Ide o takzvaný flow trail, názov je odvodený z výrazu plynulosť. Trať je plná prvkov, ktoré na seba nadväzujú a jazdcom to dáva možnosť, ako ju prejsť rýchlo, no zároveň i technicky. Zjazdová časť má približne 650 metrov a celý veľký okruh aj s výšlapom asi 1300 metrov. Časť trasy možno tiež absolvovať ako samostatný 300-metrový okruh (20.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/cykloturistika/>).

Bežecké lyžovanie

Trate pre výkonnostné športové bežecké lyžovanie tzv. štandardné, na ktorých sú organizované vrcholné športové podujatia v bežekom lyžovaní, vrátane FIS kategórie. Trate v dĺžke 2-15 km sa nachádzajú v blízkom okolí Skalky. Mimo plánovaných pretekov sú prístupné aj rekreačným lyžiarom. Trate rekreačné tzv. turistické sú určené všetkým nadšencom a milovníkom bežekého lyžovania. Na týchto tratiach TJ Biela stopa Kremnica organizuje aj tradičný diaľkový beh na lyžiach Biela stopa. Východiskom bežekých tratí na Skalke je Štadión Rudolfa Čillíka, ktorý sa nachádza priamo pod televíznym vysielateľom Suchá hora. Zo strany Kremnice je prístupná cestou č. 578, ktorá na Skalke končí parkoviskom. Z banskobystrickej strany je najobľúbenejším východiskom horská obec Kordíky, ratrakom upravovaná trať vedie aj z Králik priamo na hlavný hrebeň Kremnických vrchov. Bežkami je Skalka prístupná aj z obce Krahule od lyžiarskych vlekov cez tzv. Predné pláne a Zadné diely. Táto trasa je na široko upravená a okrem bežkárov ju využívajú aj sánkari a peši na zimnú i letnú turistiku. Smerom na južný okruh sa zastavte v pohostinnej tradičnej turistickej chate Hostinec s bufetom, ktorú vlastní Klub slovenských turistov. Južný okruh má viacero variant, jedno z alternatív je aj návrat do Kremnice po modrej značke. Bežeká trasa smerom na sever kopíruje historickú tzv. Zlatú cestu po sedlo Tunel, pokračuje k rázcestiu Václavák, kde je možné zvoliť viaceré varianty trasy - od 7 - 25 km.

Zjazdové lyžovanie

Kremnické vrchy, okrem výborných podmienok pre pešiu turistiku, cykloturistiku, bežecké lyžovanie, poskytujú kvalitné svahy pre zjazdové lyžovanie. Strediská Skalka pri Kremnici a Krahule sú počas zimy hojne navštevované.

Lyžiarske stredisko **Skalka** pri Kremnici sa nachádza na bočnom hrebeni Suchej hory v Kremnických vrchoch v nadmorskej výške 1 252 m. Rôznorodosť terénov pre zjazdové lyžovanie uspokojí všetky kategórie lyžiarov, od

začiatocníkov až po zdatných lyžiarov, vrátane snowboardistov. V areáli nájdeme 4 vleky a 1 štvorsedačku Pekná výhliadka, ktorá má príznačný názov. Z vrchnej stanice lanovky každého uchváti nádherná panoráma širokého okolia Banskej Bystrice. Lyžiarom je k dispozícii 8 zjazdoviek s celkovou dĺžkou 5.5 km - 2 modré, 4 červené a 2 čierne. Zjazdovky sú pravidelne upravované a zasnežované aj technickým snehom. Samozrejmosťou je ski servis, požičovňa a lyžiarska škola.

Zjazdovka	Dĺžka v metroch	Prevýšenie v metroch
Pekná výhliadka	1005	247
Romik	700	170
Žiarska	600	170
Turistická Romik	800	170
Turček	900	255
Turistická Turček	1100	255
Limba	276	72
Blondy	80	20
Detská škôlka Kubík	65	6

V lyžiarskom stredisku **Krahule** sú všetky zjazdovky orientované južne s možnosťou opaľovania sa na lehátkach pri Hornej kolibe, v nadmorskej výške 1060 m n.m. s nádherným výhľadom na Žiarsku kotlinu, Štiavnické vrchy a Vtáčnik. Šírka zjazdovky na Krahuliach je 200 m. Nástupná stanica vlekov je v n.v. 900 a výstupná 1060 m n.m. V prevádzke je 5 vlekov a 4-sedačková lanovka POMA GALSKI s rôznymi stupňami obtiažnosti zjazdoviek. Zjazdovky sú upravované 2x denne. Dve najpoužívanejšie zjazdovky zasnežujú technickým snehom (25.8.2024, <https://www.visitkremnica.com/zjzdove-lyzovanie/>).

História

Mesto Kremnica je spojené s rozvojom baníctva a minciarstva. Prívlastok „zlatá Kremnica“ pozná skoro každý. Bohatstvo podzemných priestorov a zachované kultúrne hodnoty v hnutelných aj nehnuteľných pamiatkach vyvolávajú dodnes zaslúžený obdiv návštevníkov mesta. Historické jadro mesta, tvoriace opevnené námestie a Mestský hrad, bolo v r. 1950 vyhlásené za Mestskú pamiatkovú rezerváciu, ktorej hranice boli v r.1990 rozšírené aj o ďalšie časti.

Areál mestského hradu

Dominantou mesta i areálu hradu je dvojloďový kostol sv. Kataríny (Katarína – patrónka mesta). Mestský hrad vznikol postupne od 13. až do 15. storočia. Obranný systém hradného areálu pochádza zo 14. storočia a spevňovali ho bašty- severná, západná – malá veža a východná – banická bašta a pravdepodobne i južná. Teraz sú to objekty severnej a južnej vstupnej veže, hodinová veža a banická bašta. Areál mestského hradu je od roku 1970 národnou kultúrnou pamiatkou.

Kostol sv. Kataríny – rímsko-katolícky. Pôvodne dvojloďový neskorogotický kostol z polovice 15. storočia vznikol prestavbou staršieho objektu zo 14. storočia, pod menom sv. Katarína sa prvýkrát spomína v roku 1526, kostol v roku 1560 vyhorel a najviac bola poškodená veža. Takmer štvorcový halový dvojloďový kostol s južnou a severnou kaplnkou má svätyňu zaklenutú sieťovou klenbou, na svorníku s letopočtom – 1488, kedy bola nová svätyňa vysvätená, polia klenby svätyne sú zdobené výmalbami svätcov, na stenách svätyne sú kamenné epitafy; dvojloďie kostola má obkročnú klenbu s kamennými rebrami a neogotickou pásovou maľovanou výzdobou, v poliach čiastočne s rastlinnými motívami. Severné a južné oratórium sú prístupné točitým kamenným schodiskom, chór na západnej strane lode kostola má nový organ. Organ je porovnateľný s parametrami organov európskej úrovne. Interiér kostola je neogotický z roku 1885; kridlové oltáre – hlavný (sv. Kataríny) a štyri bočné oltáre sú bohato zdobené a pozlátené. Pod kazateľnicou je v stene osadené kamenné poprsie muža (s polychrómiou) zo zač.16. storočia. Na bočnom oltári je neskorogotická socha Madony z obdobia okolo roku 1500. Renesančná mramorová krstiteľnica s neogotickým vekom je umiestnená v južnej kaplnke. Opevnenie hradu je gotické, postavené koncom 14. storočia ako dvojité hradobný múr s bránou a tromi baštami. Pri Stornovej obnove boli hradby značne znížené a zakončené cimburím. Na opevnenie hradu nadväzuje opevnenie mesta.

Severná – vstupná brána: Pred bránou bola pôvodne hlboká priekopa preklenutá dreveným gotickým padacím mostom, neskôr v roku 1886 nahradená murovaným. Vstupná veža s bránou a prejazdom zo 14. storočia je začlenená do hradobného parkanového systému. Samotná hranolovitá štvorpodlažná veža s priechodom na prizemí má z vonkajšej strany v podstrešnom podlaží kľúčové a štrbinové otvory, ktoré v rámci fortifikačného systému slúžili ako strielne. V strede nad vstupom je kamenný smolný nos. Na južnej fasáde je reštaurovaná časť renesančných omietok, tieto sa zachovali i v interiéri.

Karner sv. Ondreja je najstarším objektom hradu – z polovice 13. storočia. Je to dvoj-podlažná kruhová stavba postavená v neskororománskom a gotickom slohu, pôvodne zasvätená sv. Michalovi. Prvá písomná zmienka o kaplnke ako karner pochádza až z roku 1506. Zachovala sa spodná časť karnera – kostnica s románskou šesťdielnou klenbou s neprofilovanými kamennými rebrami a

šesťuholníkovým svorníkom. Horná časť je gotická zo 14. storočia, s gotickými kamennými prvkami a v interiéri s reštaurovanými nástennými maľbami baníkov i svätcov.

Malá (hodinová) veža na západnej strane areálu – v parkanovom múre hradieb, pochádza tiež zo 14. storočia a má štyri podlažia oddelené kamennými rímsami. Vo veži sú umiestnené barokové zvony. Dočasný názov hodinová mala, keď na predposlednom podlaží boli umiestnené hodiny.

Vstupné zámocké schodisko a južná veža. Zastrešené schody boli pristavané v poslednej tretine 18. storočia k staršiemu základu veže. V horných priestoroch sú umiestnené zvony.

Radnica (bývalá) – pôvodne štvorpodlažná obytná veža obdĺžnikového tvaru pochádzala z konca 14. storočia, bola vstavaná medzi hradobné múry. Po požiari sa radnica presťahovala do mesta. Poddolované územie časti pod mestom v 19. storočí a následný zosuv pôd po zemetrasení v roku 1879 spôsobil, že niektoré objekty – i na hrade – boli poškodené, najviac však radnica. Následne boli roku 1887 zo statických dôvodov dve podlažia radnice odstránené a ukončené cimburím. Archívne podklady udávajú rok 1898.

Banická bašta na východnej strane má polkruhový základ, na ktorom stojí polygonálna nadstavba. Na vonkajšej – juhovýchodnej strane je osadený kamenný erb mesta. Bašta bola prestavaná v 15. storočí, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o zvyšok kaplnky.

Socha Immaculaty stojaca medzi banickou baštou a karnerom je kópiou kamennej barokovej sochy z roku 1760 – 1765 od D. Stanettiho. Originál je uložený v interiéri hradného kostola. Mestský hrad je expozíciou Múzea mincí a medailí (20.8.2024, <https://kremnicaregion.wixsite.com/kremnicaregion-sk/pamiatky-kremnice>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA A FINANČNÉ ZDRAVIE MESTA KREMNICA

Spolu za rok 2021

Ekonomická klasifikácia

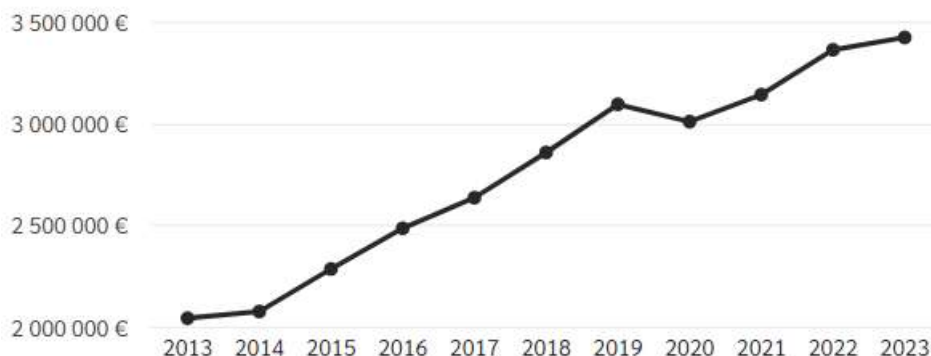
Spolu	12 332 565 €		
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer miest
Granty a transfery	5 687 141 €	46 %	36 %
Tuzemské bežné	5 664 767 €	100 %	98 %
Zahraničné granty	22 374 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v meste Kremnica

Zdroj: 20.8.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

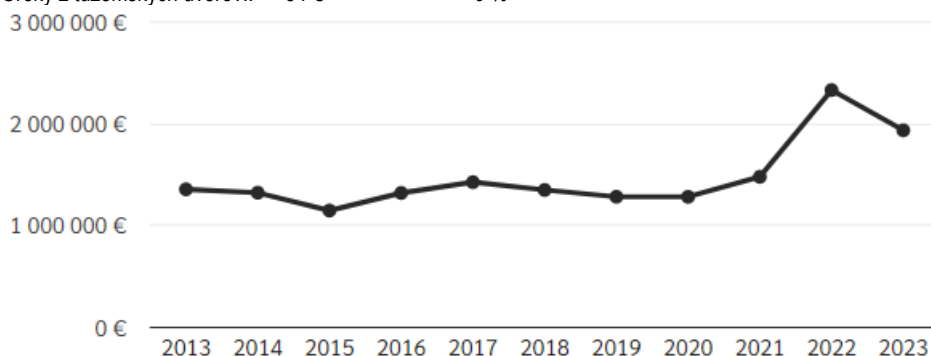
Daňové príjmy	3 425 623 €	28 %	43 %
Dane z príjmov a kapit....	2 931 786 €	86 %	74 %
Dane za tovary a služby	249 196 €	7 %	10 %
Dane z majetku	244 641 €	7 %	16 %

Obrázok: Vývoj daňových príjmov v meste Kremnica

Zdroj: 20.8.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

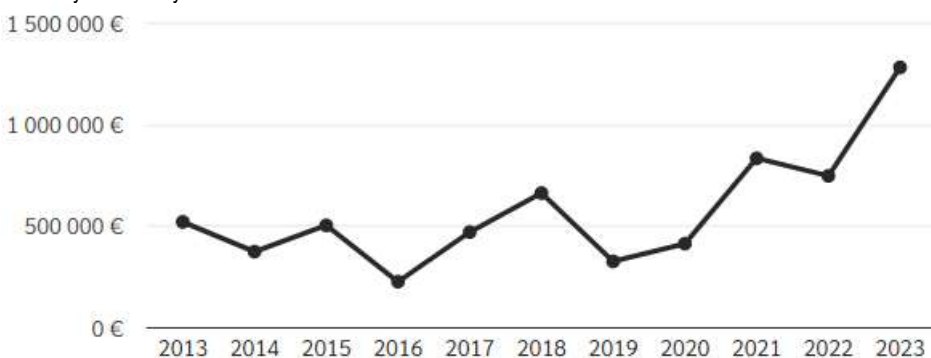
Nedaňové príjmy	1 937 118 €	16 %	11 %
Administratívne poplatky	960 151 €	50 %	58 %
Príjmy z podnikania a ...	904 487 €	47 %	24 %
Kapitálové príjmy	53 403 €	3 %	11 %
Iné nedaňové príjmy	19 022 €	1 %	7 %
Úroky z tuzemských úverov..	54 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v meste Kremnica

Zdroj: 20.8.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Príjmy z transakcií s finan...	1 282 683 €	10 %	6 %
Z ostatných finančných ...	1 282 683 €	100 %	100 %

Obrázok: Vývoj príjmov z transakcií v meste Kremnica

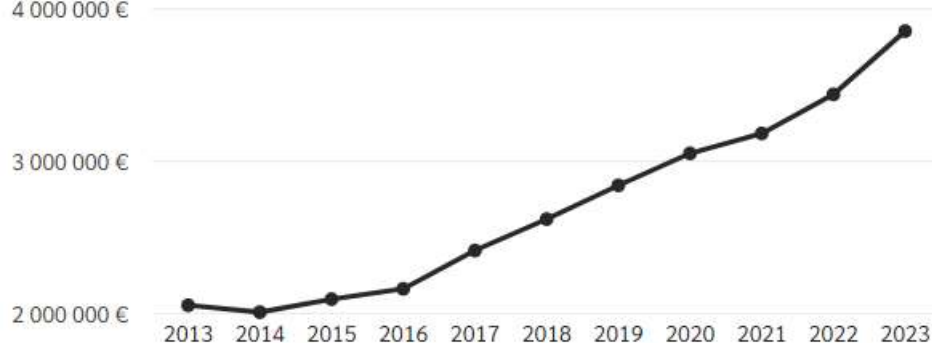
Zdroj: 20.8.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Výdavky

Spolu	11 641 783 €		
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer miest
Vzdelávanie	3 854 099 €	33 %	35 %

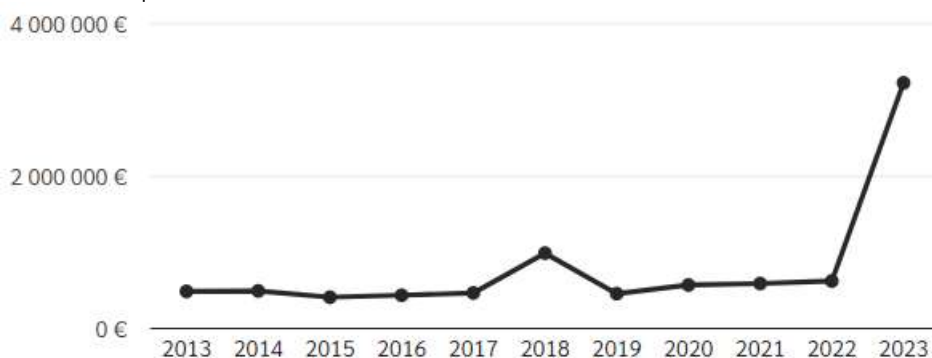
Predprimárne a primárne...	1 369 809 €	36 %	43 %
Sekundárne vzdelávanie	970 166 €	25 %	26 %
Vzdelávanie nedefinované ...	938 773 €	24 %	17 %
Vedľajšie služby v školstve	575 351 €	15 %	14 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na vzdelávanie v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

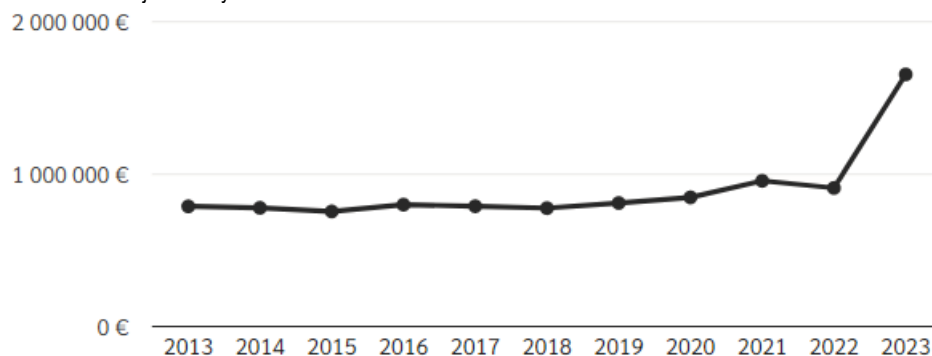
Ochrana životného prostredia...	3 225 492 €	28 %	8 %
Nakladanie s odpadmi	3 225 492 €	100 %	81 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na ochranu životného prostredia v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

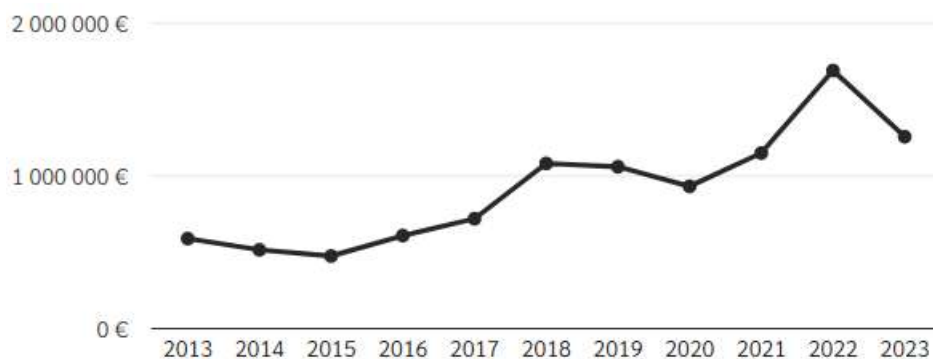
Všeobecné verejné služby	1 653 970 €	14 %	17 %
Výkonné a zákonodarné orgány...	1 581 730 €	96 %	79 %
Transakcie verejného dlhu	39 473 €	2 %	16 %
Všeobecné služby	25 729 €	2 %	3 %
Všeobecné verejné služby ...	7 038 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

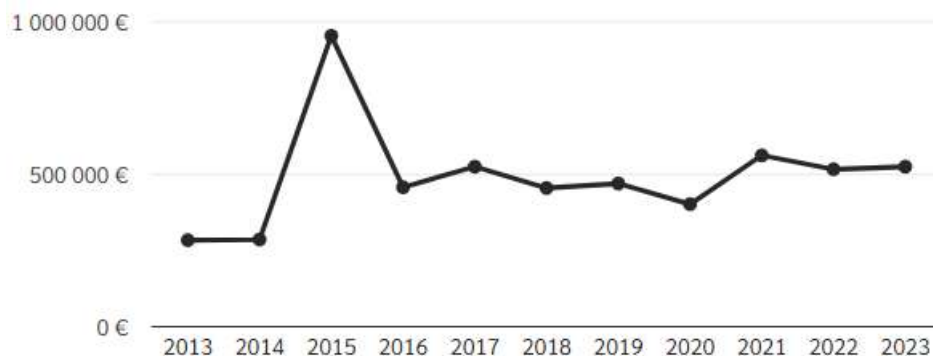
Ekonomická oblasť	1 257 233 €	11 %	13 %
Iné odvetvia	1 005 929 €	80 %	2 %
Doprava	251 303 €	20 %	82 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na ekonomickú oblasť v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

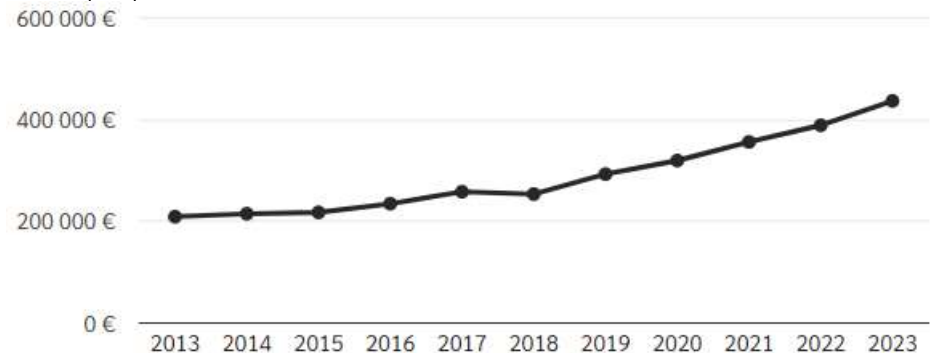
Bývanie a občianska ...	525 167 €	5 %	9 %
Bývanie a občianska	350 650 €	67 %	15 %
Rozvoj obcí	126 533 €	24 %	59 %
Verejné osvetlenie	47 985 €	9 %	16 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

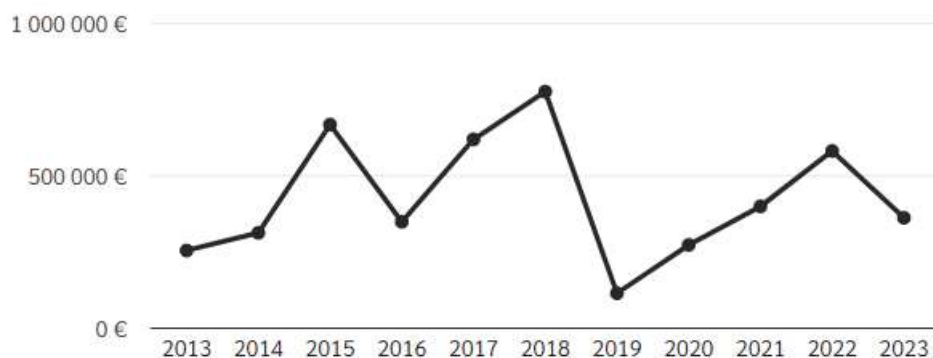
Verejný poriadok a be....	437 117 €	4 %	2 %
Policačné služby	430 900 €	99 %	96 %
Ochrana pred požiarmi	6 217 €	1 %	3 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na poriadok a bezpečnosť v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

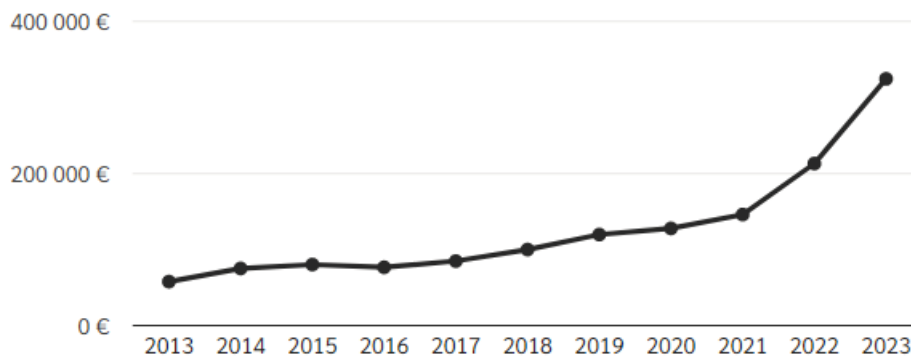
Rekreácia, kultúra a nábo....	362 740 €	3 %	8 %
Kultúrne služby	336 600 €	93 %	48 %
Rekreačné a športové služby	23 983 €	7 %	44 %
Náboženské a iné spol....	2 005 €	1 %	3 %
Vysielacie a vydavateľsk....	153 €	0 %	2 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu, kultúru a náboženstvo v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

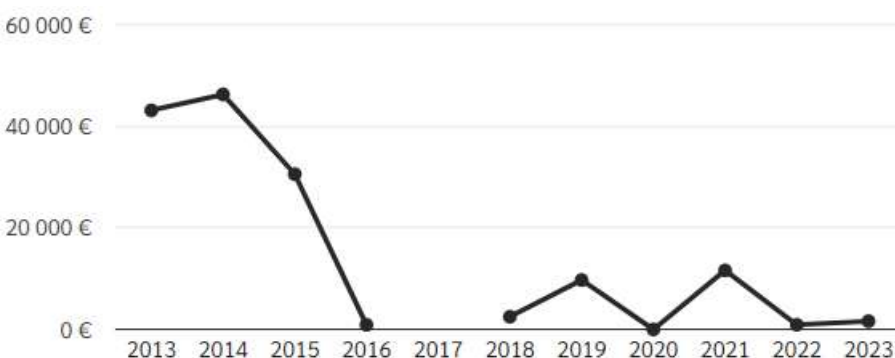
Sociálne zabezpečenie	324 334 €	3 %	7 %
Staroba	163 950 €	51 %	66 %
Sociálna pomoc	160 005 €	49 %	21 %
Pozostalí	380 €	0 %	0 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na sociálne zabezpečenie v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Zdravotníctvo	1 631 €	0 %	0 %
Zdravotnícke výrobky, ...	1 631 €	100 %	1 %

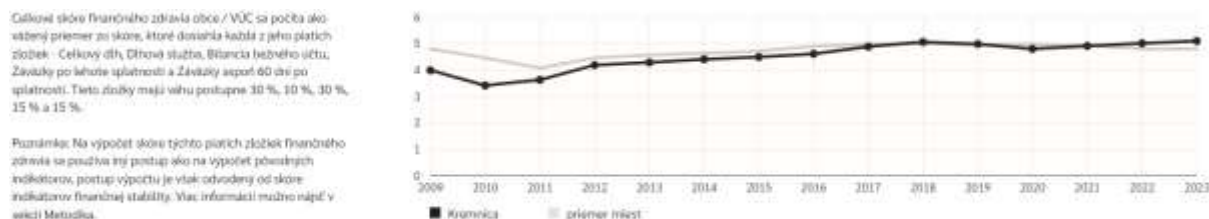

Obrázok: Vývoj výdavkov na zdravotníctvo v meste Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

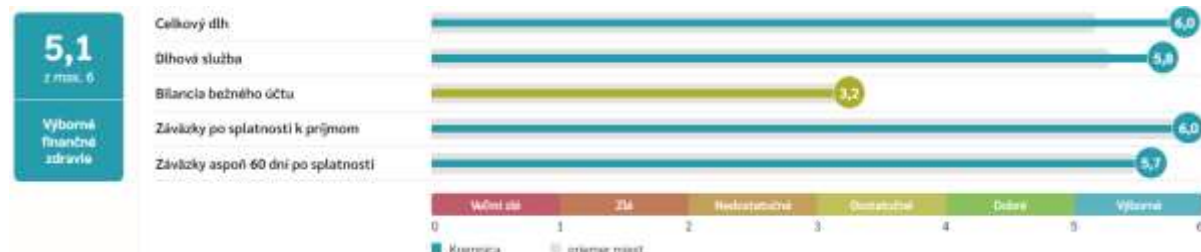
Finančné zdravie mesta Kremnica

Celkové skóre finančného zdravia mesta Kremnica sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Mesto Kremnica dosiahlo skóre **5,1**.

Obrázok Vývoj finančného zdravia mesta Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia mesta Kremnica

Zdroj: 22.7.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom mesta.

Manažment a správa mesta

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje mestský úrad. Mestský úrad je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora mesta Kremnica. Mestský úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci mestského zastupiteľstva a primátora mesta ako aj orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom. Mestské zastupiteľstvo v Kremnici je zložené z 11 poslancov. Predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom mesta Kremnica je primátor. Je štatutárnym orgánom mesta v majetkovoprávných i v pracovnoprávných vzťahoch. Pod právomoc primátora spadá činnosť zástupcu primátora a mestského úradu.

Mesto je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov. Mestu pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Mesto má právo združovať sa s inými mestami alebo obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. Mesto samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou mesta a jeho majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jeho samosprávu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Orgánmi mesta sú:

Mestské zastupiteľstvo
primátor mesta
hlavný kontrolór

Mestské zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta. Volebné pravidlá upravuje osobitný predpis. Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva na štyri roky. Primátor je predstaviteľom mesta a jeho najvyšším výkonným orgánom. Funkcia primátora je verejnou funkciou. Funkčné obdobie primátora sa skončí zložením sľubu novozvoleného primátora. Spôsob voľby primátora upravuje osobitný zákon. Mestský úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci mestského zastupiteľstva a primátora, ako aj orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠSS	
Sídlo matičného úradu	Kremnica
Sídlo pracoviska daňového úradu	Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Kremnica
Sídlo Okresného súdu	Žiar nad Hronom
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska okresného úradu	Žiar nad Hronom
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Žiar nad Hronom
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Žiar nad Hronom
ŠÚ SR	

Bezpečnosť

Kriminalita v meste je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/> PXWebSlovak/index.htm, 20.10.2020).

Mestská polícia

Legislatívne postavenie mestskej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje mestskú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní mestských vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta. V súčasnosti mesto má zriadenú mestskú políciu.

Mestská polícia v Kremnici pracuje v počte 14 zamestnancov, z toho 3 na polovičný úväzok v rámci chránenej dielne, 1 náčelník MsP. Hlavnou činnosťou MsP je riešenie priestupkov spáchaných na území mesta. MsP má v tomto smere úplne tie isté kompetencie ako príslušníci OOPZ. Jednou z hlavných úloh MsP je samozrejme kontrola rešpektovania a dodržiavania všeobecne záväzných nariadení mesta, zameraných najmä na verejný poriadok a čistotu v meste. Na území mesta sú z legislatívneho hľadiska len 2 zložky, ktoré sú oprávnené prejednávať v blokovaní konaní, prípadne objasňovať priestupky, ktorými bolo porušené všeobecne záväzné nariadenie. Jedná sa o OOPZ a MsP. Prakticky však tieto priestupky rieši výlučne MsP. Pult centralizovanej ochrany, ako technický prostriedok, slúžiaci na ochranu života, zdravia a majetku prevádzkuje MsP od roku 1996. Toto technické zariadenie slúži najmä ako preventívny prostriedok a v rámci jeho prevádzkovania je okrem neustáleho monitorovania pripojených objektov, nutné vykonávať aj ďalšie činnosti. V minulom roku bola vykonaná kontrola prenosu signálu na všetkých pripojených objektoch. Neustále pribúdajú nové objekty na pripojenie a taktiež sa vykonávajú kontrolné poplachy. Odchyt túlavých a zbehnutých zvierat - v rámci tejto činnosti je založená karanténna stanica pre túlavých, zbehnutých a voľne sa pohybujúcich psov, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť ľudí na verejných priestranstvách mesta a taktiež tieto priestranstvá znečisťovať. Prevencia – má významný vplyv na bezpečnostnú situáciu v meste, najmä do budúcnosti. Vykonávajú sa rôzne besedy a prednášky, pričom veková kategória cieľových skupín je od materskej školy až po našich seniorov. Vykonávajú sa aj bezpečnostno-preventívne akcie, a to najmä so zameraním na podávanie alkoholu mladistvým, účasti mladistvých a maloletých v podnikoch a na disko-zábavách po 23.00 h. V letných mesiacoch je sprevádzkované dopravné ihrisko pre deti, kde sa aktívne venuje pozornosť dopravnej výchovy už od predškolského veku. V mesiaci jún sa každoročne pripravuje preventívna akcia "Polícia deťom" pre deti materských škôl. Počas celého školského roka pôsobí v ranných hodinách hliadka MsP na prechodoch pre chodcov v blízkosti školských zariadení. Prevencia a jej propagácia je jednou z najdôležitejších činností polície.

Napokon, jej výsledkom je zníženie kriminality a zvýšenie bezpečnosti občanov. Preto poskytujeme aj na našich stránkach niekoľko rád, ako predísť neprijímnej pozícii obete protiprávneho konania, prípadne inej nepredvídateľnej situácii (<http://www.kremnica.sk/mestska-policia/>, 12.7.2024).

Štátna polícia

Policiálny zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátené vyšetrovanie o trestných činoch. V meste Kremnica je zriadené obvodné oddelenie PZ - OO PZ Kremnica Ul. Angyalova 16, 976 01 Kremnica, pod pôsobnosť ktorého spadá aj mesto Kremnica. Obce v pôsobnosti oddelenia: mesto Kremnica, obec Lúčky, Kopernica, Kunešov, Krahule, Skalka, Kremnické Bane, Dolná Ves, Horná Ves, Bartošová Lehôtka, Jastrabá, Ihráč, Nevolné.

Monitorovacie a kamerové systémy

V meste v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

Dorovoľný hasičský zbor

Mesto Kremnica požiadalo o zaradenie dobrovoľného hasičského zboru obce do kategórie dobrovoľných hasičských zborov obce.

Dobrovoľný hasičský zbor mesta Kremnica je pre rok 2021 v zmysle § 4b vyhlášky MV SR č. 611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov zaradený do kategórie „B“. V minulých rokoch bol DHZO zaradený do kategórie „C“. Zapožičaním vozidla CAS 15 – IVECO a materiálno-technickým dovybavením splnil DHZO Kremnica podmienky pre zaradenie do kategórie „B“. Povinnosťou mesta na úseku ochrany pred požiarmi je ďalej najmä udržiavať akcieschopnosť a zabezpečovať materiálno-technické vybavenie dobrovoľného hasičského zboru, zabezpečovať odbornú prípravu dobrovoľného hasičského zboru obce, vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce, zabezpečiť výstavbu a údržbu hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave, zriadiť ohlasovňu požiarov a ďalšie miesta, odkiaľ možno ohlásiť požiar, označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prístupové komunikácie, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek, vykonávať preventívno-výchovnú činnosť. Dobrovoľný hasičský zbor mesta Kremnica využíva pre svoju činnosť, t.j. pre uloženie mobilnej hasičskej techniky, vecných a technických prostriedkov, výcvik a odbornú prípravu hasičskú zbrojnicu na Ulici Jurka Langsfelda 698/29 v Kremnici a garáž s prislúchajúcimi priestormi vo dvore Mestského úradu. Po rekonštrukcii týchto priestorov sa tam plánuje presťahovať celý DHZO Kremnica vrátane techniky. Členovia Dobrovoľného hasičského zboru mesta Kremnica nevykonávajú túto činnosť v pracovnom pomere, ale na báze dobrovoľnosti, t.j. mesto Kremnica nebude mať výdavky na mzdy a odvody zamestnancov. Podľa § 3a zákona č. 37/2014 Z.z. o Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov mesto Kremnica sa môže každoročne uchádzať o poskytnutie dotácie na účel finančnej podpory dobrovoľného hasičského zboru zaradeného do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov. Finančná podpora dobrovoľných hasičských zborov sa skladá z paušálnej a pohyblivej zložky. Paušálna zložka závisí od zaradenia dobrovoľného hasičského zboru obce do kategórie podľa osobitného predpisu. Pohyblivá zložka závisí od uskutočnených výjazdov mimo územia obce na základe pokynu operačného strediska Hasičského a záchranného zboru, pričom je v nej zahrnutá aj náhrada za pohonné látky. Súčasťou finančnej podpory môžu byť aj peňažné dary v závislosti od počtu výjazdov a účasti na nich. Výška ročnej dotácie je určená paušálne a to pre Dobrovoľné hasičské zbory obcí a miest zaradené v kategórii „C“ vo výške 1400,- EUR a v kategórii „B“ 3000,- EUR (20.8.2022, <https://www.kremnica.sk/dobrovolny-hasicsky-zbor.html>).

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Mesto Kremnica je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/specifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdeldanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Uvedená časť prezentuje plnenie cieľov predchádzajúceho PHSR podľa kapitálových investícií.

Názov	Plnenie
2015	
2016	
2017	
2018	
2019	
2020	
2021	
2022	
2023	
2024	

Zdroj: MsÚ, 2024

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre mesto Kremnica nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom mesta, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určených potrebami obyvateľov a subjektov v rámci mesta. Na jej základe môže mesto prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu mestu priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude mesto riešiť v rámci Integrovannej stratégie. Znamená to teda, že mesto musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť). Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že mesto dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia. V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu.. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily mesta sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	vysoká	vysoký	nízky
	nízka	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
		3 Nízka prioritá	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody mesta. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest mesta je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má mesto najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky mesta Kremnica a kvalitu života v meste.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	narastajúci počet podnikateľských subjektov - právnických osôb - od 2013 na 163 rok 2023)	1,5	1,5	aW1	Nerozvíjajúci sa počet podnikateľov - fyzických osôb	1,5	1,5
aS2	Existencia 3 podnikov nad 250 zamestnancov v okrese	1,5	3,0	bW2	nízky podiel podnikateľských subjektov v oblasti stravovania a ubytovania a ich klesajúci počet v prípade fyzických osôb,	1,5	3,0
aS3	vysoký podiel podnikov v službách - obchod, odborné, vedecké a technické činnosti a stavebníctve	1,5	4,5	aW3	Klesajúci počet podnikateľských subjektov vo veľkoobchode a maloobchode	1,5	4,5
aS4	narastajúci počet podnikov v oblasti priemyselnej výroby (od 2013 - nárast na 227)	1,5	6,0	bW4	vysoká závislosť zamestnanosti na niektorých zamestnávateľoch	1,5	6,0
aS5	narastajúci počet podnikateľských subjektov v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (od 2013 do 2023 - nárast na 93 subjektov)	1,5	7,5	bW5	Málo využitý historicko - prírodný potenciál,	1,5	7,5
bS6	prechádzajúce hlavné dopravné ťahy prepájajúce mesto s hlavným mestom a krajským mestom - I/65 a R1,	1,5	9,0	cW6	Nedostatočná ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu	1,5	9,0
bS7	dobré prepojenie na dôležité regionálne centrá - Zvolen, Žiar nad Hronom, Banská Bystrica, Martin,	1,5	10,0	bW7	nízky podiel pobytovej turistiky v meste Kremnica,	1,5	10,5
cS8	Vybudovaná cestná sieť na krajské mesto Banská Bystrica,	1,5	11,5	bW8	problémom je aj úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia,	1,5	11,5
cS9	Relatívne dobre rozvinutá lesnícka produkcia,	1,5	13,0				
cS10	Tradicia a predpoklady na ďalší rozvoj tradičnej výroby,	1,5	14,5				
aS11	Rozvinutý kovospracujúci priemysel,	1,5	16,0				
aS12	Narastajúca poľnohospodárska produkcia zemiaky a obilniny,	1	17,0				
dS13	Stabilizovaná živočišna produkcia,	1	18,0				
eS14	pamiatková objekty a historické stavby,	1,5	19,5				
fS15	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	21,0				
	Spolu		21,5		Spolu		12,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie existujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím existujúceho objektového fondu,	1,5	1,5	T1	zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilových pre Kremnica	0,5	0,5
O2	preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby,	1,5	3	T2	tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie)	1	1,5
O3	skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadne nové prevádzky)	1	4	T3	pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - hlavne dopravnej s prepojením na dôležité destinačné body	1,5	3
O4	vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít mesta Kremnica, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území mesta, predovšetkým pre miestne pracovné sily,	1,5	5,5	T4	administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu	1,5	4,5
O5	vytváranie podmienok pre rozvoj takých odvetví výroby - priemyslu, ktoré naviažu na dominujúce odvetvia v meste Kremnica,	1	6,5	T5	veľká administratívna náročnosť pre získanie a následné čerpanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU	1,5	6
O6	zvýšená podpora a ochrana podnikania v oblasti cestovného ruchu	1,5	8	T6	nedostatok investičného kapitálu z dôvodu ochrany prírodných a kultúrohistorických hodnôt, ako aj zložitých geomorfologických daností	1	7
O7	Možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov z fondov EÚ, iných zahraničných zdrojov a dotácií štátneho rozpočtu	1,5	9,5	T7	nepredvídateľné celospoločenské prírodné, zdravotné, ekonomické a sociálne poruchy (pandemická situácia a súvisiace obmedzujúce opatrenia)	1,5	8,5
O8	zvyšujúca sa zamestnanosť v regióne Kremnica,	1,5	11	T8	zníženie záujmu spoločnosti o historické bohatstvo, tradície a kultúru	1	9,5

O9	výrazne znižujúci sa počet nezamestnaných hlavne vo vekových skupinách 15 - 49 rokov	1,5	12,5	T9	existencia chráneného územia, pamiatkovej rezervácie, zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP	1	10,5
O10	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)	1,5	14				
	Spolu		14		Spolu		10,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 21,5 7,5	12 1,5 Stratégia WO 14
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 10,5

V oblasti hospodárstva a cestovného ruchu sú prevyšujúce silné stránky nad slabými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto Kremnica využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných. Hospodársku základňu je potrebné budovať vzhľadom na dlhoročnú historickú tradíciu, ale ja s ohľadom na charakter regiónu - kultúrno - historický kontext, priemyselná výroba, blízka alokácia pri okresnom meste Žiar nad Hronom, krajskom meste Banská Bystrica. Z hľadiska sektorov je možné rozvíjať hlavne ekologicky nezávadné výrobné prevádzky v rámci primárneho a sekundárneho sektora, ktoré nebudú narúšať jedinečný historický a prírodný kolorit mesta Kremnica a okolitých obcí, ako aj prevádzky služieb v rámci terciárneho sektora s rozumnými väzbami na zatiaľ nedostatočne cestovný ruch okresu (nie krátkodobý jednoduchý turizmus).

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - ukazovatele a potenciály cestovného ruchu,
- c - dopravná dostupnosť a väzby na priľahlé regióny
- d - službotvorný sektor
- e - poľnohospodárska produkcia
- f - lesníctvo
- g - priemyselná výroba

slabé stránky

- a - diverzifikácia podnikovej štruktúry, podniková základňa,
- b - riziká diverzifikácie a ohrozenia miestneho hospodárstva,
- c - nedostatky a nesystémovosť budovania integrovaných prístupov
- d - problémy ponuky cestovného ruchu
- e - dopravná dostupnosť a väzby na priľahlé regióny

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
bS	0,5	-	0	0,5	1	1	0,5	3,5	2
cS	1	1	-	1	1	1	1	6	1
dS	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5	1	2,5	3
eS	0	0	0	0,5	-	0,5	1	2	4
fS	0	0	0	0,5	0,5	-	1	2	4
gS	0,5	0,5	0	0	0	0	-	1	5

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	0,5	0			2	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0			1,5	3
cW	0	0,5	-	1	0			1,5	3
dW	0,5	0,5	0	-	0,5			1,5	3
eW	1	1	1	0,5	-			3,5	1
fW						-			
gW							-		

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Prechádzajúce multimodálne korydory R1 a I/65	1,5	1,5	aW1	absencia prepojenia cesty I/65 (nad Včelínom) a cestou III. na Renbize,	1,5	1,5
aS2	Vybudovaná sieť železnice č. 171 Zvolen - Diviaky	1,5	3,0	aW2	zlý technický stav cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica, potrebný presun cesty II/578 na MATulákovu ul.,	1,5	3,0
aS3	Regiónom prechádzajúce transeurópske magistrály - TEM 5 (E58)	1,5	4,5	aW3	Nevyhovujúci stav miestnych komunikácií	1,5	4,5
aS4	Dobré napojenie regiónu na železničnú sieť	1,5	6,0	aW4	Potrebná rekonštrukcia a dostavba chodníkov na mnohých uliciach (ul. J. Langsfelda, ul. ČSA, ul. Zechenterová, ..),	1,5	6,0
aS5	Vybudovaná železničná stanica,	1,5	7,5	aW5	Nedostatočné prepojenie centra mesta a mestských častí cyklochodníkmi	1,5	7,5
aS6	Vybudovaná sieť miestnych komunikácií, cesty I/65, II/578 a III	1,5	9,0	bW6	Nedostatočné kvalitné prepojenie mesta Kremnica na okolité samosprávy (havne smerom na Turčianske Teplice)	1,5	9,0
aS7	Vybudované chodníky na väčšine ulíc (ich postupná rekonštrukcia)	1,5	10,5	bW7	Potrebná dostavba parkovacích miest (záchytné parkovisko, centrálna časť, obytná zástavba, ...)	1,5	10,5
bS8	Existencia autobusových zastávok MHD a SAD s dostatočnou dostupnosťou	1,5	12,0	bW8	Potrebná modernizácia železničnej dopravy,	1,5	12,0
	Spolu		12,0		Spolu		12,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dostavba chodníkov pre peších v centre mesta Kremnica ako aj jednotlivých mestských častiach,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	dostavba parkovacích plôch v meste,	1,5	3	T2	zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií,	1,5	3
O3	Dostavba obchvatu - cesty R3,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	4,5
O4	upraviť kategorizáciu siete MK,	1,5	6,0	T4	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	6,0
O5	odstrániť bodové a líniové zábrady v trasách MK dobudovaním výbočísk a obrátisk na zaslepených uliciach,	1,5	7,5	T5	zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,	1,5	7,5
O6	na uliciach s jednopruhovými vozovkami a bez možnosti rozšírenia zmeniť organizáciu dopravy zjednosmernením,	1,5	9,0	T6	oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,	1,5	9,0
O7	dobudovať bezpečné kryté súčasných vozoviek a vozoviek v havarijnom stave,	1,5	10,5	T7	zhoršenie dopravnej obsluhy,	1,5	10,5
O8	dobudovať bezbariérové priechody a prístupy na celom území mesta Kremnica,	1,5	12,0	T8	spomalenie hospodárskeho rastu,	1,5	12,0
O9	hľadať územné možnosti pre vybudovanie priestraného centra pre peších,	1,5	13,5	T9	trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,	1,5	13,5
O10	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	15,0				
	Spolu		15,0		Spolu		13,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 12,0	12,0 Stratégia WO 15,0
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 13,5

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WT - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

V budúcnosti bude potrebné riešiť rekonštrukciu hlavných dopravných ťahov ciest I až III triedy. Medzi hlavné problémy mesta Kremnica patrí vysoká intenzita dopravy prechádzajúca centrom mesta I/65. Z hľadiska bezpečnosti je potrebná dostavba chodníkov pre peších a rekonštrukcia súčasných. Zvýšenie bezpečnosti a využívaniu alternatívnych foriem dopravy napomôže súbežné budovanie cyklochodníkov prepájajúcich jednotlivé časti mesta s centrom ako aj inými dôležitými lokalitami, ako je Skalka, Krahule, Kremnické Bane. Problémom mesta je aj nedostatočné riešenie statickej dopravy v centrálnej zóne, ako aj na miestnych sídliskách.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - nadradená dopravná infraštruktúra
- b - hromadná doprava,
- c - statická doprava
- d - miestne komunikácie
- e - chodníky pre peších

slabé stránky

- a - nadradená dopravná infraštruktúra
- b - miestne komunikácie,
- c - chodníky pre peších
- d - cyklistická doprava
- e - statická doprava

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	1	1	1			4	1
bS	0	-	0,5	0	0,5			1	4
cS	0	0,5	-	0	0,5			1	4
dS	0	1	1	-	0,5			2,5	2
eS	0	0,5	0,5	0,5	-			1,5	3
fS						-			

gS							-		
----	--	--	--	--	--	--	---	--	--

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1	1			4	1
bW	0	-	1	0,5	1			2,5	2
cW	0	0	-	0,5	0,5			1	4
dW	0	0,5	0,5	-	0,5			1,5	3
eW	0	0	0,5	0,5	-			1	4
fW						-			
gW							-		

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	existencia plôch pre rozširovanie IBV (Na špitálskej, Pod Grobňou, Galandový majer,...)	1,5	1,5	aW1	Nevyhovujúci stav verejného osvetlenia	1,5	1,5
aS2	dostatok plôch pre HBV (nad Veterníkom, Jazerný Majer)	1,5	3	aW2	Neosvetlené prechody pre chodcov	1,5	3
bS3	vybudovaná rozvodná elektrická sieť,	1,5	4,5	bW3	Potrebná rekonštrukcia a dostavba vodovodnej siete	1,5	4,5
bS4	rozvodná sieť plynu (92,19 %),	1,5	6,0	cW4	Potrebná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete a rozvodnej siete plynu	1,5	6
bS5	vybudovaná sieť trafostaníc,	1,5	7,5	cW5	Potrebné preložky VVN, VN,	1,5	7,5
bS6	vybudovaná sieť osvetlenia,	1,5	9,0				
cS7	vybudované cintoríny v meste Kremnica,	1,5	10,5				
dS8	vybudovaný vodovodný systém s akumuláciou (41,20 %),	1,5	12,0				
	Spolu		12,0		Spolu		7,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti mesta,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme,	1,5	3	T2	zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií,	1,5	3
O3	zavedenie elektrických, vodovodných a kanalizačných prípojk do nových častí IBV,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	4,5
O4	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	6,0	T4	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	6,0
O5	využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,	1,5	7,5	T5			
O6	rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,	1,5	9,0	T6			
	Spolu		9,0		Spolu		6,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 12,0 3,0	7,5 1,5 Stratégia WO 9,0
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT 6,0

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - základná infraštruktúra IBV, HBV
- b - elektrická, plynová rozvodná sieť, verejné osvetlenie
- c - pochovávanie
- d - zásobovanie pitnou vodou

slabé stránky

- a - verejné osvetlenie
- b - zásobovanie pitnou vodou,
- c - elektrická rozvodná sieť

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja								
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma
aS	-	0	0	0				0
bS	1	-	0,5	0,5				2
cS	1	0,5	-	0,5				2
dS	1	0,5	0,5	-				2
eS					-			
fS						-		
gS							-	

Váha vybraných disparít								
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma
aW	-	0	0					0
bW	1	-	1					2
cW	1	0	-					1
dW				-				
eW					-			
fW						-		
gW							-	

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,	1,5	1,5	aW1	úplne nedobudovaná kanalizačná sieť (ul Bystrická, Angyalová, Križková, časť ŠOKA, na Veterníku, Pod Grobňou, Na Jazernom majeri, na Bystrickej a Langsfeldovej ul., na Banskej ceste),	1,5	1,5
aS2	Spracovaný a zavedený systém na likvidáciu a separovanie odpadov,	1,5	3	aW2	Potrebná rekonštrukcia kanalizačnej soete v centrálnej časti	1,5	3
bS3	zabezpečený odvoz TKO,	1,5	4,5	bW3	nedostatočný potenciál využívania možnosti separovať odpad,	1,5	4,5
cS4	zavedený separovaný zber v meste,	1,5	6,0	cW4	nedostatok odpadkových košov centrálnej zóny mesta,	1,5	6
bS5	fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu,	1,5	7,5	dW5	Existencia čiernych skládok	1,5	7,5
dS6	splašková kanalizačná sieť s ČOV (78,54 %),	1,5	9,0	eW6	Nedostatočná kapacita a pokrytie dažďovou kanalizáciou	1,5	9,0
cS7	vybudovaný zberný dvor pre separovaný zer	1,5	10,5				
cS8	Vybudoaný priestor pre využitie BRKO	1,5	12,0				
	Spolu		12,0		Spolu		9,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.

O1	zabezpečiť efektívny separovaný zber v celom meste,	1,5	1,5	T1	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	1,5
O2	možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov,	1,5	3	T2	znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia v meste - skládka hlušiny,	1,5	3
O3	dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	4,5	T3	dopady na zdravotný stav obyvateľov,	1,5	4,5
O4	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd,	1,5	6,0	T4	nárast množstva vyvázaných odpadov,	1,5	6,0
O5	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	7,5	T5	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	7,5
O6	rozvoj ekologického lesohospodárstva, poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby,	1,5	9,0	T6	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	9,0
O7	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	10,5				
	Spolu		15,0		Spolu		9,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 12,0	9,0 Stratégia WO WO - WT 3,0 15,0
T hrozby	Stratégia ST 9,0	Stratégia WT

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - WT - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - regulácia nakladania s odpadom
- b - odvoz a uloženie odpadu
- c - separácia odpadu
- d - odvádzanie odpadových vôd

slabé stránky

- a - odvádzanie odpadových vôd
- b - separácia odpadu
- c - likvidácia a uloženie odpadu
- d - verejné priestranstvá
- e - čierne skládky

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT a WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	1	0				1	2

bS	1	-	0,5	0,5				2	1
cS	0	0,5	-	0,5				1	1
dS	1	0,5	0,5	-				2	2
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	1	1			3	1
bW	0,5	-	0,5	1	1			3	1
cW	0,5	0,5	-	1	1			3	1
dW	0	0	0	-	0,5			0,5	2
eW	0	0	0	0,5	-			0,5	2
fW						-			
gW							-		

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Niekoľko vzácných biotopov a chránených území (Natura 2000 - Bujačia lúka, Horná skala, Kunešovské lúky),	1,5	1,5	aW1	Narastajúci objem produkovaných objemov oxidu dusíka,	1,5	1,5
bS2	množstvo vodných tokov a vodných plôch	1,5	3	aW2	Enormne narastajúce hodnoty oxidu uhoľnatého	1,5	3
cS3	Potenciál na zníženie emisií základných znečisťujúcich látok (útlm rizikovej výroby),	1,5	4,5	aW3	Nadmerné zaťaženie regiónu dopravou - prechádzajúca hlavná dopravná tepna I/65	1,5	4,5
aS4	Vysoký podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou - viac ako 96,78 %,	1,5	6,0	bW4	Existencia lokalít s vyššou environmentálnou záťažou,	1,5	6,0
aS5	Vysoký stupeň odkanalizovania - viac ako 78 %	1,5	7,5	cW5	Nedostatočné odkanalizovanie rizikových lokalít (ul Bystrická, Angyalová, Križková, časť ŠOKA, na Veterníku, Pod Grobňou, Na Jazernom majeri, na Bystrickej a Langsfeldovej ul., na Banskej ceste),	1,5	7,5
aS6	Dobrá stupeň plynifikácie (58,48 %)	1,5	9,0	dW6	Nízke environmentálne vedomie niektorých skupín obyvateľov	1,5	9,0
				cW7	zlý technický stav verejných vodovodov v meste a okolitých obciach	1,5	10,5
	Spolu		9,0		Spolu		10,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,	1,5	1,5	T1	zníženie biodiverzity,	1,5	1,5
O2	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových tokov a podzemných vôd,	1,5	3	T2	nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,	1	2,5
O3	zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	1,5	4,5	T3	nárast množstva vyvázaných odpadov,	1,5	4
O4	možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	6	T4	nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,	1,5	5,5
O5	odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,	1,5	7,5	T5	neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,	1,5	7
O6	obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy,	1,5	9	T6	zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,	1	8
				T7	ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,	1,5	9,5
				T8	zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,	1,5	11
				T9	tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny,	1,5	12,5
				T10	radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,	1,5	14
	Spolu		9,0		Spolu		14,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9	10,5 5 Stratégia WO 9
T hrozby	Stratégia ST ST-WT	3,5 14 Stratégia WT

V oblasti environmentálnej sú vyvážené silné stránky so slabými. Odporúča sa využiť stratégia ST - WT – kde musí mesto Kremnica využiť silné stránky a využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných na riešenie hlavných environmentálnych záťaží spojených s priemyselnou činnosťou, problémov spojených s nedostavanou kanalizačnou sieťou a nadmernou dopravou. Problémom ostáva naďalej nedoriešený systém separovania TKO ako aj využívanie BRKO. Vzhľadom na prítomnosť chránených lokalít a vzácných biotopov je potrebné riešiť aj znečistenie tunajších vodných tokov a riešenie rovnováhy medzi ochranou životného prostredia a rekreáciou. Dôležitou otázkou bude aj ochrana vodných zdrojov a rekonštrukcia vodovodnej infraštruktúry v meste a okolitých sídlach.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - chránené územia
- b - vodné zdroje a vodné toky
- c - ochrana a stav ovzdušia
- d - nakladanie s odpadovými vodami

slabé stránky

- a - ochrana a stav ovzdušia
- b - cestovný ruch a jeho environmentálne dopady
- c - životné prostredie a rizikové skupiny obyvateľstva
- d - pitné vody a nakladanie s odpadovými vodami
- e - hospodársky rozvoj a ochrana životného prostredia
- f - odpadové hospodárstvo

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	S	S	S	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	0,5				1,5	1
bS	0,5	-	0,5	0,5				1,5	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	1
dS	0,5	0,5	0,5	-				1,5	1
S					-				
S						-			

S							-		
---	--	--	--	--	--	--	---	--	--

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	W	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5	2
bW	0,5	-	0,5	0,5	0	0,5		2	3
cW	1	0,5	-	1	0,5	1		4	1
dW	0,5	0,5	0	-	0,5	0,5		2	3
eW	1	1	0,5	0,5	-	1		4	1
fW	0,5	0,5	0	0,5	0	-		1,5	4
W							-		

Hlavnou prioritou v oblasti Environmentálnej v regióne Kremnica je ochrana prírody, ochrana vodných zdrojov, zdrojov pitnej vody, zásobovanie obyvateľov nezávadnou pitnou vodou, ako aj nadväzujúca infraštruktúra s priamym dopadom na vodné toky a zdroje - komplexne vybudovaná kanalizačná sieť, resp. environmentálne vhodné odkanalizovanie rozptýlených oblastí individuálnym spôsobom. Významnou environmentálnou úlohou je riešenie znečistenia v súvislosti s nadmernou dopravou a hospodárskou činnosťou. Prioritnou musí byť aj ochrana chránených lokalít a ostatných významných prírodných lokalít a zavádzanie moderných technológií v oblasti výroby, energetiky, integrovaných systémov dopravy atď...

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	obvodné zdravotné strediská s lekáarskymi pracoviskami I. kontaktu pre dospelých, ktoré sú umiestnené v priestoroch polikliniky, zriadené 3 obvodné ambulancie,	1,5	1,5	aW1	Nízky počet praktických lekárov pre dospelých	1,5	1,5
bS2	Relatívne stabilný počet ambulancií praktického lekára pre dospelých (3)	1,5	3	bW2	Nízky počet praktických lekárov pre deti a dorast	1,5	3
bS3	Stabilný počet gynekologických ambulancií (1)	1,5	4,5	bW3	vysoký podiel obyvateľov na hranici chudoby,	1,5	4,5
bS4	Stabilný počet špecializovaných ambulancií (11)	1,5	6,0	cW4	absencia priestorov pre klubovú činnosť,	1,5	6,0
aS5	1 RZP	1,5	7,5	dW5	Nedostatok pobytových zariadení	1,5	7,5
aS6	Existencia detskej ozdravovne Slniečko, a Psychiatrickej liečebne, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR a iných špecializovaných zariadení	1,5	9,0	eW6	Nedostatočná ponuka sociálneho nájomného bývania	1,5	9,0
cS7	Prevádzky 3 lekární	1,5	10,5				
dS8	2 zariadenia sociálnych služieb poskytujúcich ambulantnú starostlivosť	1,5	12,0				
eS9	1 poskytovateľ terénnych sociálnych služieb	1,5	13,5				
fS10	2 subjekty poskytujúce sociálne služby pobytovou formou	1,5	15,0				
	Spolu		15,0		Spolu		9,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva,	1,5	1,5	T1	rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,	1,5	1,5
O2	zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,	1,5	3	T2	zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,	1,5	3
O3	rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky,	1,5	4,5	T3	zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku,	1,5	4,5
O4	podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb,	1,5	6,0	T4	rast počtu srdcovo-cievnych chorôb,	1,5	6,0
O5	dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity,	1,5	7,5	T5	rast nádorových ochorení tráviaceho traktu,	1,5	7,5
O6	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	9,0	T6	vysoký výskyt alergických ochorení,	1,5	9,0
				T7	pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,	1,5	10,5

				T8	pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily,	1,5	12,0
				T9	nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta,	1,5	13,5
					nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest,	1,5	15,0
	Spolu		9,0	Spolu			15,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 15,0 5,0	9,0 Stratégia WO 9,0
T hrozby	Stratégia ST 6,0 15,0	Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú silné stránky nad slabými stránkami. Odporúča sa využiť stratégiu ST – kde sa mesto môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa mestu zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Kremnica. Silnou stránkou mesta je prítomnosť špeciálnych zariadení ako sú útulky pre dievčatá z detských domovov po odchode – 5 domov (50 dievčat) eMKLub, Centrum pre deti a rodiny Maurícius s kapacitou 68 detí, Centrum nepočujúcich Kremnica s cca. 30 členmi, či útulky pre chlapcov z detských domovov po odchode – 3 domy (cca. 30 chlapcov).

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - nadradená zdravotnícka starostlivosť
- b - ambulantná zdravotnícka starostlivosť
- c - výdajne liekov
- d - ambulantná sociálna starostlivosť
- e - terénne sociálne služby
- f - sociálne služby pobytová forma

slabé stránky

- a - nadradená zdravotnícka starostlivosť
- b - ambulantná zdravotnícka starostlivosť
- c - M a OK
- d - záujmová činnosť seniorov
- e - pobytové zariadenia sociálnych služieb
- f - sociálne nájomné bývanie

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	1	1	1	1		4	1

bS	0	-	1	1	1	1	4	1
cS	0	0	-	0,5	0,5	0,5	1,5	3
dS	0	0	0,5	-	0,5	0	1	4
eS	0	0	0,5	0,5	-	0	1	4
fS	0	0	0,5	1	1	-	2,5	2
gS						-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1	1	1		5	1
bW	0	-	1	1	1	1		4	2
cW	0	0	-	0	0	0		0	5
dW	0	0	1	-	0	0		1	4
eW	0	0	1	1	-	0,5		2,5	3
fW	0	0	1	1	0,5	-		2,5	3
gW							-		

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Stabilizovaný počet detí v materských školách v meste Kremnica (149 - 2023)	1,5	1,5	aW1	Klesajúca prognóza počtu detí v predškolskom veku	1,5	1,5
bS2	Narastajúci počet žiakov v základných školách mesta Kremnica (v roku 2023 - 535),	1,5	3	bW2	Výrazný pokles študentov na stredných školách	1,5	3
bS3	Existencia gymnázia v rámci SOŠ	1,5	4,5	bW3	Prognóza poklesu detí vo vekovej skupine stredoškolskej	1,5	4,5
cS4	Existencia 10 špeciálnych škôl	1,5	6,0	aW4	Potrebná dostavba školskej športovej infraštruktúry	1,5	6,0
cS5	Stabilný počet stredných odborných škôl	1,5	7,5	aW5	Potrebné zariadenia mimoškolskej činnosti	1,5	7,5
cS6	Stredné odborné školstvo napojené na tradičné výrobné odvetvia	1,5	9,0	cW6	Potrebná modernizácia vybavenia školskej infraštruktúry	1,5	9,0
dS7	Vybudovaný športový areál, Futbalové ihrisko,	1,5	10,5	dW7	Potrebná modernizácia zariadení školského stravovania	1,5	10,5
dS8	Základná umelecká škola a Centrum voľného času	1,5	12,0	dW8	Nefunkčnosť otvoreného verejného kúpaliska,	1,5	12,0
eS9	školské telocvične a ihriská	1,5	13,0	eW9	Nedostatočné pokrytie detskou športovou infraštruktúrou	1,5	13,5
f10	Vybudované multifunkčné ihriská	1,5	14,5				
f11	Potenciál pre cykloturistiku	1,5	16,0				
	Spolu		16,0		Spolu		13,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	maximálne podporovať školy vo vybavení IKT a jeho využívaní vo vzdelávacom procese,	1,5	1,5	T1	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	1,5
O2	zabezpečenie špeciálnych pedagógov pre deti s poruchami správania,	1,5	3	T2	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,	1,5	3
O3	modernizácia infraštruktúry vzdelávania v meste,	1,5	4,5	T3	nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,	1,5	4,5
O4	dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v meste Kremnica,	1,5	6,0	T4	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,	1,5	6,0
O5	skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov mesta, najmä so zameraním na deti a mládež,	1,5	7,5	T5	nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,	1,5	7,5
O6	vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít,	1,5	9,0	T6	nevýhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily,	1,5	9,0
O7	zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni,	1,5	10,5	T7	nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,	1,5	10,5
O8	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	12,0	T8	vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...),	1,5	12,0
	Spolu		12,0		Spolu		12,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti		13,5

	Stratégia SO	SO	1,5	Stratégia WO
	16,0	4,0		12,0
T hrozby	Stratégia ST		12,0	Stratégia WT

V oblasti vzdelávania prevládajú silné stránky nad slabými. Odporúča sa využitie stratégie SO – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v meste. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

Mesto by sa malo zamerať na zvýšenie kvality a dostupnosti predškolského vzdelávania. V oblasti základného školstva je potrebné postupne obnovovať budovy škôl za účelom znižovania energetickej náročnosti. V oblasti záujmového vzdelávania je potrebné zvyšovanie kapacít a dostupnosti služieb.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - predškolská výchova
- b - povinná školská dochádzka,
- c - stredoškolské vzdelávanie
- d - záujmové vzdelávanie
- e - vybavenosť škôl
- f - šport

slabé stránky

- a - predškolská výchova
- b - stredoškolské vzdelávanie
- c - školské športová infraštruktúra
- d - záujmové vzdelávanie
- e - školské stravovanie
- f - šport

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	1	1	1		4	1
bS	0,5	-	0,5	1	1	1		4	1
cS	0,5	0,5	-	1	1	1		4	1
dS	0	0	0	-	0	0,5		0,5	3
eS	0	0	0	1	-	1		2	2
fS	0	0	0	0,5	0	-		0,5	3
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy

aW	-	0,5	1	1	1	1	4,5	1
bW	0,5	-	1	1	1	1	4,5	1
cW	0	0	-	0,5	0,5	0,5	1,5	2
dW	0	0	0,5	-	0,5	0,5	1,5	2
eW	0	0	0,5	0,5	-	0,5	1,5	2
fW	0	0	0,5	0,5	0,5	-	1,5	2
gW							-	

3.8 KULTÚRA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	Vybudovaná základná kultúrna infraštruktúra (Mestské kultúrne stredisko,	1,5	1,5	aW1	Potrebná rekonštrukcia kultúrnych inštitúcií	1,5	1,5
bS2	Historické centrum a areál mestského hradu, Kostol Sv. Kataríny, Kameň sv. Ondreja je najstarším objektom hradu, atď...	1,5	3	bW2	nevyhovujúci stav niektorých kultúrnych pamätihodnotí,	1,5	3
cS3	Organizované príležitostné a pravidelné podujatia – Cechové hody Kremnické, Kremnické gagy, Kremnický hradný organ,	1,5	4,5	cW3	Potrebná rekonštrukcia, prípadne výstavba nového amfiteátra	1,5	4,5
dS4	Činné umelecké súbory a spolky - cirk. zbory, spevokol, príležitostné koncerty Michalica – organová hudba,, Minciari,	1,5	6,0	dW4	Potrebná modernizácia mestského kina	1,5	6
eS5	Historické pamiatky a múzeá v meste a blízkom okolí mesta - Múzeum minci a medailí v Kremnici, Mincovňa, Banské múzeum, Múzeum lyžovania,	1,5	7,5	eW5	malá podpora žiakov ZUŠ,	1,5	7,5
				eW6	z dôvodu zlej finančnej situácie mesta nedostatočná podpora umeleckých telies,	1,5	9
				eW7	absencia vhodných priestorov pre uskutočňovanie vonkajších kultúrnych podujatí,	1,5	10,5
	Spolu		7,5		Spolu		10,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	výstavba multifunkčnej kultúrnej sály,	1,5	1,5	T1	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	1,5
O2	vydanie multimediálnych propagačných materiálov o meste, kultúrnom dedičstve a tradíciách,	1,5	3	T2	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,	1,5	3
O3	Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry.	1,5	4,5	T3	slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC,	1,5	4,5
O4	Vytvorenie moderného mestského kina a obstaranie techniky.	1,5	6,0	T4	posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre,	1,5	6,0
O5	Modernizácia vonkajšieho amfiteátra v Novej Doline.	1,5	7,5	T5	nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia mesta,	1,5	7,5
O6	modernizácia knižnice.	1,5	9,0	T6	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície z celospoločenského hľadiska)	1,5	9,0
O7	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	1,5	10,5				
	Spolu		10,5		Spolu		9,0

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 7,5	10,5 1,5 Stratégia WO 3,0 10,5
T hrozby	Stratégia ST ST 9,0	Stratégia WT WT 9,0

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - základná kultúrna infraštruktúra
- b - múzeá a galérie
- c - kultúrne podujatia
- d - kultúrne súbory
- e - kultúrne pamiatky

slabé stránky

- a - divadelná infraštruktúra
- b - pamätihodnosti
- c - základná kultúrna infraštruktúra
- d - kultúrna mimoškolská činnosť
- e - kultúrne súbory

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosti jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0,5	0,5	1				2	1
bS	0,5	-	0,5	1				2	1
cS	0,5	0,5	-	0,5				1,5	2
dS	0	0	0,5	-				0,5	3
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5	1	1			3	1
bW	0,5	-	0,5	1	1			3	1
cW	0,5	0,5	-	0,5	0,5			2	2
dW	0	0	0,5	-	0,5			1	3
eW	0	0	0,5	0,5	-			1	3
fW						-			
gW							-		

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	potenciál prírodný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie (najvýznamnejšími priestormi pre turizmus, rekreáciu a šport sú lokality Centrum, Skalka, Maškovo – Galandov majer),	1,5	1,5	aW1	nedostatočné využitie baníckej tradície v reštauračných službách,	1,5	1,5
aS2	Existencia množstva pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti, pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice, náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach,	1,5	3	bW2	Nedostatočná ponuka doplnkových služieb cestovného ruchu	1,5	3
bS3	potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový),	1,5	4,5	cW3	nízky podiel pobytovej turistiky v meste Kremnica,	1,5	4,5

	kultúrno-poznávaci, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový)						
cS4	Existencia ubytovacích zariadení	1,5	6,0	cW4	vysoká závislosť zamestnanosti na niektorých zamestnávateľoch	1,5	6
dS5	Existencia stravovacích zariadení	1,5	7,5	dW5	problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia,	1,5	7,5
aS6	množstvo kultúrno-spoločenských podujatí v meste Kremnica,	1,5	9,0	dW6	Nevyhovujúca kváita hlavných dopravných tepien I až III triedy,	1,5	9
eS7	Dopravná dostupnosť - E58, železničná doprava,	1,5	10,5	dW7	Potrebné riešenie problému parkovania v centre a na Skalke,	1,5	10,5
				aW8	Niekedy nesystémová a životné prostredie ohrozujúca výstavba	1,5	11,5
	Spolu		10,5		Spolu		11,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás,	1,5	1,5	T1	pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít	1,5	1,5
O2	dobrá poloha mesta Kremnica v rámci regionálnych štruktúr,	1,5	3	T2	zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície)	1,5	3
O3	dobrá poloha mesta Kremnica vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality	1,5	4,5	T3	zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,	1,5	4,5
O4	zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou,	1,5	6,0				
O5	iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií,	1,5	7,5				
O6	dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás,	1,5	9,0				
O7	dobrá poloha mesta Kremnica v rámci regionálnych štruktúr,	1,5	10,5				
	Spolu		10,5		Spolu		4,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10,5	11,5 7,0 Stratégia WO 10,5
T hrozby	Stratégia ST 10,5	4,5 Stratégia WT

V oblasti dopravy výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - WO - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných, ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - kultúrno historický potenciál
- b - rekreačný a športový potenciál,
- c - inštitucionálna podpora
- d - prírodné bohatstvo
- e - športová infraštruktúra
- f - dostupnosť

slabé stránky

- a - ochrana prírody a CR
- b - ponuka doplnkových služieb
- c - riziká CR
- d - doprava a dostupnosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	1	1	0	0	0		2	4
bS	0	-	1	0,5	0,5	0,5		2,5	3
cS	0	0	-	0	0	0		0	5
dS	1	0,5	1	-	1	1		4,5	4
eS	1	0,5	1	0	-	1		3,5	2
fS	1	0,5	1	0	0	-		2,5	3
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	1	1	1				3	1
bW	0	-	1	1				2	2
cW	0	0	-	0,5				0,5	3
dW	0	0	0,5	-				0,5	3
eW					-				
fW						-			
gW							-		

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	existencia verejného rozhlasu,	1,5	1,5	aW1	negatívny stav nehnuteľného majetku mesta,	1,5	1,5
bS2	dostatok priestorov pre administratívu v historickom centre,	1,5	3	bW2	formálna činnosť hliadok a ich minimálny vplyv pri dodržiavaní verejného poriadku,	1,5	3
bS3	budova mestského úradu v dostupná v historickom centre mesta,	1,5	4,5	cW3	nedostatočný kamerový systém v meste,	1,5	4,5
cS4	existencia obvodného oddelenia PZ,	1,5	6,0	dW4	nedostatočná protidrogová prevencia,	1,5	6
cS5	Zriadená mestská polícia	1,5	7,5	eW5	nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.),	1,5	7,5
				fW6	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,	1,5	9,0
	Spolu		7,5		Spolu		9,0
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	1,5	T1	malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,	1,5	1,5
O2	zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou,	1,5	3	T2	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	3
O3	e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	1,5	4,5	T3	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	4,5
O4	vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	1,5	6,0	T4	nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy,	1,5	6,0
				T5	zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,	1,5	7,5
	Spolu		6,0		Spolu		7,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 7,5 1,5	9,0 1,5 Stratégia WO 6,0
T hrozby	Stratégia ST 7,5	Stratégia WT 7,5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - mestský informačný systém
- b - administratíva
- c - bezpečnosť

slabé stránky

- a - majetok mesta
- b - bezpečnosť
- c - monitoring mesta
- d - preventívne patrenia
- e - komunikácia
- f - ekonomické faktory

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	0					0	3
bS	1	-	1					2	1
cS	1	0	-					1	2
dS				-					
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	1	0,5	0,5	0		2,5	3
bW	0,5	-	0,5	0,5	0,5	0,5		2,5	3
cW	0	0,5	-	0,5	0,5	0		1,5	5
dW	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0		2	4

eW	0,5	0,5	0,5	0,5	-	1	3	2
fW	1	0,5	1	1	0	-	3,5	1
gW						-		

3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA

S	silné stránky	váhy	kumul.	W	slabé stránky	váhy	kumul.
aS1	dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry na mestskom úrade,	1,5	1,5	aW1	nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb,	1,5	1,5
bS2	relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia,	1,5	3	bW2	nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,	1,5	3
bS3	Čiastočne vybudovaná optická sieť	1,5	4,5	cW3	nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,	1,5	4,5
cS4	Poskytované elektronické služby mestom	1,5	6,0	cW4	nedostupný kvalitný digitálny obsah,	1,5	6
cS5	Webové sídlo mesta,	1,5	7,5	cW5	pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,	1,5	7,5
	Spolu		7,5		Spolu		7,5
O	príležitosti	váhy	kumul.	T	ohrozenia	váhy	kumul.
O1	možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	1,5	1,5	T1	nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,	1,5	1,5
O2	zvýšenie počítačovej gramotnosti,	1,5	3	T2	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,	1,5	3
O3	zniženie cien využívania Internetu,	1,5	4,5	T3	digitál divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT,	1,5	4,5
O4	rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,	1,5	6,0	T4	nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách,	1,5	6,0
O5	vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu,	1,5	7,5	T5	rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov	1,5	7,5
O6	zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou,	1,5	9,0	T6			
O7	e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	1,5	10,5	T7			
O8	vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	1,5	12,0	T8			
O9	rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	1,5	13,5	T9			
	Spolu		13,5		Spolu		7,5

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO SO 7,5 0	7,5 Stratégia WO 6 13,5
T hrozby	Stratégia ST 7,5	Stratégia WT 7,5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Analýza faktorov: v rámci jednotlivých silných a slabých stránok je ich možné zoskupiť do príbuzných skupín. Určujúcim znakom týchto skupín je spoločný faktor, ktorý determinuje hlavnú podstatu silnej alebo slabej stránky.

silné stránky:

- a - inštitucionálne predpoklady
- b - technické predpoklady
- c - elektronické služby

slabé stránky

- a - obsah
- b - procesy,
- c - služby

Nasledujúce tabuľky prezentujú výsledné hodnotenie prioritných silných a slabých stránok podľa spoločných faktorov. Z hľadiska dôležitosti sú následne smerodajné pri formulovaní priorit v tejto oblasti.

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných faktorov rozvoja									
	aS	bS	cS	dS	eS	f7	g11	Suma	Váhy
aS	-	0	1					1	2
bS	1	-	1					2	1
cS	0	0	-					0	3
dS				-					
eS					-				
fS						-			
gS							-		

Váha vybraných disparít									
	aW	bW	cW	dW	eW	fW	gW	Suma	Váhy
aW	-	0,5	0,5					1	1
bW	0,5	-	0,5					1	1
cW	0,5	0,5	-					1	1
dW				-					
eW					-				
fW						-			
gW							-		

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi mestom Kremnica a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky mesta Kremnica patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu mesta, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide o potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia mesta Kremnica vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment mesta ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA KREMNICA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov mesta Kremnica. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou mesta Kremnica a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim mesto Kremnica poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok mesta Kremnica je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité. Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam mesta sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie. Mesto Kremnica je súčasťou vyššieho územného celku Banská Bystrica. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHSR mesta Kremnica:

Hlavné disparity BBK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
- podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
- nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
- nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- nízka životná úroveň v južných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
- lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;

- dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;
- v priemysle
- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
 - budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
 - podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
 - možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
 - možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce
- v priemyselnej výrobe;
- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- v službách
- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
 - záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
 - existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
 - začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
 - rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;
- v technickej infraštruktúre
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
 - výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
 - dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
 - vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
 - možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách mesto investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázani, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci mesta,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
mesto, VÚC, obyvatelia mesta, návštevníci mesta, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia mesta
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, súkromný podnikateľský sektor,

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica
2025 - 2034**

4 VÍZIA A POSLANIE MESTA KREMNICA

Vízia

Mesto Kremnica je súčasťou dynamicky sa rozvíjajúceho Banskobystrického kraja. Maximálne sa snaží využiť výhodnú polohu z hľadiska historických a prírodných vzťahov. Mesto Kremnica bude mestom, ktoré bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Mesto sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov, ako aj okolitých obcí. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrno - historické banické tradície a zvyklosti, rozvíjať kultúrne povedomie nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska mesto vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má mesto najväčší potenciál – cestovný ruch, tradičná výroba (v oblasti historickej poznávacej turistiky, zážitkového cestovného ruchu, zimných športov ako aj letnej turistiky). Ďalej minciarskej výroby, drobnej výroby, lesníctva, pre ktoré má dobré rozvojové predpoklady. Mesto sa bude snažiť zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste, ako aj regulácie a obmedzenia ťažby nerastných surovín. Bude ochraňovať prírodné a kultúrno - historické hodnoty. Mesto Kremnica komplexne obnoví kultúrno historický priestor - Zechenterovu záhradu so staničným chodníkom). V oblasti cestovného ruchu mesto ďalej vytvorí podmienky na rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb a rozvoj cestovného ruchu v súvislosti s bohatou baníckou tradíciou a prírodným potenciálom viažucim sa na Kremnické vrchy a stredisko Skalka. Rozvoju cestovného ruchu na Skalke napomohla výstavba multifunkčnej vodnej nádrže, ktorá okrem rekreačnej funkcie plní významnú protipožiarnu a technickú funkciu. V oblasti propagácie sa mesto zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt. Skvalitňovanie a modernizácia ekonomického prostredia mesta a vytváranie kvalitného životného prostredia nadväzuje na špecifické priority definované v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR – odkaz, ktorá podporuje tieto aktivity na celoštátnej úrovni a zameriava sa na podporu aktivít regionálneho a lokálneho významu.

Mesto Kremnica má predpoklad pre úspešné zvládnutie hospodárskej zmien v Európe. Pre Kremnicu je nevyhnutné z dlhodobého hľadiska zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj svojho územia. Víziou je vybudovanie mesta Kremnica ako miesta pre domov a život s vysokou mierou vybavenosti územia, s kvalitnou ponukou služieb (najmä v oblasti voľno časových aktivít) a s dopravnou infraštruktúrou napojenou na medzinárodné dopravné koridory (R1), zabezpečujúcou podporu podnikateľských aktivít využívajúcich miestnu kvalifikovanú pracovnú silu, berúc do úvahy princípy trvalo udržateľného rozvoja s ohľadom na ochranu životného prostredia mesta. Uvedenú víziu bude potrebné dosiahnuť prostredníctvom: skvalitňovania a modernizácie ekonomického prostredia mesta – pokračovaním v efektívnej správe mesta a vytvorením vhodného podnikateľského prostredia, kvalitnej a variabilnej ponuky služieb, zvyšovania atraktivity sídelnej štruktúry, hlavne rozvojom modernej občianskej vybavenosti, kvalitného domového a bytového fondu, moderné školstvo, rozvojom modernej dopravnej a technickej infraštruktúry mesta, a to hlavne zvyšovaním jej variability a kvality – prioritou je energetickou koncepciou mesta s maximálnym využitím tepelného vrtu a prostredníctvom vytvorenia kvalitného životného prostredia, t.j. efektívnym vodným hospodárstvom, ochranou prírody a krajiny, kvalitným odpadovým hospodárstvom, ochranou ovzdušia a ochranou pôdy.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Kremnica. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Kremnica a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom mesta, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných

služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaním tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie mesta pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Kremnica disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti, a to najmä z pohľadu obyvateľov mesta, patrí správa zasadnutí orgánov mesta. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním mesta Kremnica všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia ako aj mestská polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarom a civilnej ochrany obyvateľov. Nasledujúci text prezentuje obsahovú stránku poslania v jednotlivých politikách mesta:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia mesta a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Mesto Kremnica v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Priprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie mesta v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v meste je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v meste, IBV, HVB, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

4. Odpadové hospodárstvo

Mesto vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov s cieľom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zbierkových nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia mesta odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Mesto zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

5. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie mesta neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území mesta, ich rozdrobovaniu a zmysluplné nariadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou mesto každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestia, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská vo všetkých častiach mesta Kremnica so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v meste môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Mesta. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z. z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z. z., zákona č. 331/2017 Z. z., zákona č. 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 120/2024 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z., 199/2022 Z. z.,

345/2022 Z. z., 376/2022 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z., **176/2024 Z. z.**), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 430/2019 Z. z., 384/2020 Z. z., 494/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 439/2022 Z. z., 488/2022 Z. z., 65/2023 Z. z., 275/2023 Z. z., **377/2023 Z. z.**) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.). Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

7. Školstvo a šport

Školstvo

Mesto Kremnica v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení, ktorými sú zariadenia predškolskej výchovy a plnoorganizované základné školy. V meste sa nachádza stredná odborná škola. Svoje zastúpenie tu má významne špeciálne školstvo.

Šport

Mesto vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov mesta, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky mesta je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v meste vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Kremnica či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena mesta. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území mesta sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v meste, v náraste členských základní podporovaných športov.

8. Kultúra

Mesto zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Mesto Kremnica v súlade so svojím zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, a prevádzkuje mestskú knižnicu, kino, múzeum, a iné.. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

9. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity mesta a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre mesto, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v meste, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území mesta, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou mesta v spolupráci s partnerskými obcami.

10. Administratíva a bezpečnosť

Mesto vytvára podmienky na efektívnu prácu mestského úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na mestskom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

11. Informatizácia mesta

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Vymedzenie poslania z pohľadu integrovaných celkov

V rámci vymedzovania poslania mesta Kremnica je potrebné vychádzať z jednotnej klasifikácie výdavkov **COFOG**. Klasifikácia je neoddeliteľnou súčasťou Systému národných účtov a je určená hlavne pre potreby štatistického zisťovania a medzinárodného porovnávania štatistických dát. Predmetom klasifikácie **COFOG** je triedenie výdavkov jednotlivých inštitúcií sektora verejnej správy podľa funkcie. Funkciou sa rozumie určitá oblasť činností, v ktorej daná samospráva, prípadne i jej jednotlivé čiastkové orgány pôsobia. V zmysle metodiky **COFOG** sa vykazované položky zatriedujú podľa funkcie, s ktorou súvisia, čo zabezpečuje nezávislosť zatriedenia od prípadných organizačných zmien.

Hospodárska oblasť - integrovaný celok		
Odvetvia spoločenských potrieb - správa miest a obcí - legislatívne podmienky - bezpečnosť	Odvetvia technickej infraštruktúry - doprava a komunikácie - energetika - zásobovanie pitnou vodou - bývanie a vybavenosť	Propagácia a cestovný ruch - budovanie a rekonštrukcia atrakcií a cestovného ruchu - budovanie infraštruktúry aktívneho trávenia voľného času

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj a dostavba podmienok na odporu ekonomických aktivít súkromným ale aj verejným sektorom. Výdavky mesta Kremnica spadajú do týchto kompetencií:

Doprava a komunikácie - príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **04.5.1 Cestná doprava**.

Technická infraštruktúra a bezpečnosť - významným prvkom kvality života v meste je funkčný systém zásobovania elektrickou energiou, plynom a pitnou vodou, ako aj verejné osvetlenie. Samospráva zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány**, **02.2.0 Civilná ochrana**, **04.7.1 Distribučné siete a skladovanie**, **06.1 Rozvoj bývania**, **06.1.0 Rozvoj bývania**, **06.2.0 Rozvoj obcí**, **06.3.0 Zásobovanie vodou**, **06.4.0 Verejné osvetlenie** či **06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť** inde neklasifikovaná, **08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby**.

V oblasti cestovného ruchu plnia najmä úlohy: spolupracujú s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a mestomv oblasti cestovného ruchu, spolupracujú s mimovládny sektorom, pripravujú analýzy turistickej aktivity regiónu a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska turistických centier, prírodných hodnôt, historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracujú na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre mesto, pripravujú návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracujú so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracujú pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v meste a okolí, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, riešia podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečujú styk samospráv s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľajú sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia mesta Kremnica, podieľajú sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území mesta, koordinujú a zabezpečujú úlohy súvisiace s činnosťou miestnych samospráv v spolupráci s partnerskými obcami. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **08.1.0 Rekreačné a športové služby**, **08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo** inde neklasifikované. Na propagáciu a marketing v oblasti cestovného ruchu sa výdavky vynakladajú v rámci **01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány**.

Sociálna oblasť - integrovaný celok

Odvetvia rozvoja človeka

Vzdelávanie

Sociálne služby

Kultúra

Šport

Poslaním mesta Kremnica je v zmysle zákona neustále rozvíjať širokú paletu **sociálnych služieb**. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samospráv - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov samosprávy poskytujú sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Miestne samosprávy podporujú nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov miestne samosprávy zabezpečujú prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Osobitnou skupinou sú sociálne skupiny poskytované marginalizovaným skupinám. Aj v rámci mesta bude v tomto smere doplnená chýbajúca infraštruktúra. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., **120/2024 Z. z.**) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 376/2022 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z., **176/2024 Z. z.**), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 430/2019 Z. z., 384/2020 Z. z., 494/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 439/2022 Z. z., 488/2022 Z. z., 65/2023 Z. z., 275/2023 Z. z., **377/2023 Z. z.**) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.). Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta, Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami miestnych samospráv. Mesto Kremnica považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu

Ďalším poslaním je zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže prostredníctvom **vzdelávacích služieb**. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských, základných škôl, ako aj školských jedální a mimoškolských záujmových zariadení. Miestne samosprávy v rámci existujúcich kompetencií zabezpečujú výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v

rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Miestne samosprávy zabezpečujú priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania, CVC, ZUŠ a ŠKD. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **09.1.1 Predprimárne vzdelávanie, 09.1.2 Primárne vzdelávanie, 09.5.0 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne, 09.6.0 Vedľajšie služby v školstve.**

V rámci **zdravotníckych služieb** miestne samosprávy zabezpečujú širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Mesto zabezpečuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Banská Bystrica. Svoje poslanie môže uskutočňovať aj realizáciou centier integrovanej zdravotnej starostlivosti - vo vlastných objektoch. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **07.2 Ambulantná zdravotná starostlivosť.**

V **športe** umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **08.1.0 Rekreačné a športové služby.** Oblasť verejného športu je **integrovaná časť odvetví rozvoja človeka s priamou napojenosťou ako sekundárna ponuka služieb cestovného ruchu.**

Trvalé pôsobenie na **kultúrne** povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Poslanie zahŕňa organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v regióne mesta Kremnica. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v kultúrnych domoch, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Miestne samosprávy v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizujú kultúrne podujatia, zabezpečujú kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzkujú knižnice, zabezpečujú opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na svojom území. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou samospráv je udržiavať kultúru v regióne. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach. Oblasť kultúry je **integrovaná časť odvetví rozvoja človeka s priamou napojenosťou ako sekundárna ponuka služieb cestovného ruchu.** Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **08.2.0 Kultúrne služby.**

Environmentálna oblasť		
Ochrana životného prostredia a starostlivosť o verejné priestranstvá	Nakladanie s odpadmi	Nakladanie s odpadovými vodami

Udržiavanie a zveľaďovanie mesta neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou mesto každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá (námestia a verejné multifunkčné kultúrne - oddychové priestory), chodníky, miestne komunikácie, ktoré sú samosprávami pravidelne udržiavané, zveľaďované. V rámci environmentálnej oblasti mesto vykonáva úlohy, ktoré im vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia. Miestna samospráva zároveň zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody (priamo alebo prostredníctvom vodárenských spoločností).

Miestna samospráva v zmysle platných právnych predpisov sú povinné v plnej miere zabezpečovať likvidáciu komunálneho odpadu na svojom území od fyzických a právnických osôb. Zber, vývoz a uloženie komunálneho odpadu sa musí realizovať s dôrazom na čo najväčšie zhodnotenie. Zámer je vytvorenie spoľahlivého, integrovaného systému zabezpečujúceho pravidelný odvoz odpadu v miestnej samospráve. Efektívna a ekologicky vhodná likvidácia odpadov v celom území mesta, maximálne zhodnotenie vyprodukovaného TKO a jeho druhotné využitie. Vytvorenie podmienok na likvidáciu rastlinného odpadu. Výdavky zahrnuté v rámci tejto kompetencie spadajú pod klasifikáciu **05.1.0 Nakladanie s odpadmi, 05.2.0 Nakladanie s odpadovými vodami, 05.4.0 Ochrana prírody a krajiny**.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Formulácia a návrh stratégie

Rozvojová stratégia mesta je strednodobou stratégiou rozvoja, definovaná prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré spoločne tvoria rámec strategického rozvoja mesta Kremnica. V rámci rozvojovej stratégie je definovaný i tzv. prierezový špecifický cieľ, ktorý presahuje jednotlivé špecifické ciele a tvorí ich synergiu.

Hlavný cieľ

Hlavný cieľ PHRSR Kremnica, ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov ((v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z., 113/2022 Z. z., **311/2023 Z. z.**), kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na komplexné a integrované využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne Kremnice s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto **Kremnica** nasledovný hlavný cieľ:

Hlavný cieľ

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Kremnica, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, historických, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do služieb cestovného ruchu modernizáciou

služieb v oblasti historickej poznávacej turistiky, zážitkového cestovného ruchu, zimných športov ako aj letnej turistiky. Ďalej minciarskej výroby, drobnej výroby, lesníctva, pre ktoré má dobré rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste, ako aj regulácie a obmedzenia ťažby nerastných surovín. Bude ochraňovať prírodné a kultúrne - historické hodnoty. Mesto bude podporovať priemysel, ktorý nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich priemyselných zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého a stredného podnikania sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. Následne vytvorí podmienky aj na rozširovania oddychových zón v meste.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja UMR a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci **partnerstva**. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie sekundárneho prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Ďalej ide o modernizáciu hlavných dopravných tepien nižšej úrovne zabezpečujúcich prepojenie hlavných bodov cestovného ruchu s regionálnymi centrami. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni **partnerstva** spolupracou **verejného a súkromného sektora** a **integrovaným prístupom** k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR/ÚS Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Strategický plán PHRSR Kremnica pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osí) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (**COFOG**) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre mesto je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2031 naplnila kľúčové ciele:

-

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. **Prepojenejšia Európa**
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov **udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím**. Pri formulácii stratégie PHRSR Kremnica na roky 2025 - 2034 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia mesta vo väzbe na Kremnické vrchy a bohatú banícku históriu. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady **inteligentného a inkluzívneho rastu**. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. **Inkluzívny rast** predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Podpora oblastí tvoriacich podmienky pre tvorbu produktov a služieb s vysokou pridanou hodnotou využívajúcich špecifický potenciál mesta – priemyselný, prírodný ľudský a kultúry kapitál vrátane tradície výroby. Kľúčom je rešpektovanie existujúcich kapacít v území, ako i v bezprostrednom okolí (biznis sektor, sektor vedy a výskumu). Primárne oblasti, na ktoré prioritou sú energetika, manažment odpadu, cestovný ruch, IT segment a existujúca priemyselná štruktúra územia. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tejto priority sú zamerané na dve základné časti:

Služby a infraštruktúra – rozvoj infraštruktúry umožňujúcej nielen tvorbu nových produktov a služieb, ale i ich šírenie ku koncovým užívateľom.

Rozvoj talentu a inovácií – podpora vzniku nových projektov a podnikov zameraných na produkty a služby s vysokou pridanou hodnotou. Komplementárne opatrenia (definované pod inými špecifickými cieľmi) k tejto prioritě sú zamerané na podporu vzdelávania, vedy a výskumu ako i podmienok pre vznik a stabilizáciu ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotou a opatrenia zamerané na rozvoj a stabilizáciu ľudského kapitálu prostredníctvom skvalitňovania podmienok pre život v meste (verejné priestory, zeleň, voľnočasové aktivity, služby a pod.).

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Kremnica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Kremnica po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných, kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, výroby, a lesného hospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Kremnica po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných, kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, výroby, poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvori podmienky pre dôstojné prežitie staroby.“

Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.
 Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.
 Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
 Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
 Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia mesta
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v meste.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA		

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v meste, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Opatrenie 1.1.1

Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.

Opatrenie 1.1.2

Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.

Opatrenie 1.1.3

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.

Opatrenie 1.1.4

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.

Opatrenie 1.2.2

Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenie 1.3.1

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Opatrenie 1.3.2

Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenie 1.4.1

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe mesta ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov mesta s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenie 2.1.1

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.

Opatrenie 2.1.2

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.

Opatrenie 2.1.3

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Opatrenie 2.1.4

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Opatrenie 2.1.5

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Opatrenie 2.1.6

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Opatrenie 2.1.7

Úprava dopravnej infraštruktúry.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenie 2.2.1

Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.

Opatrenie 2.2.2

Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj mesta.

Cieľ 3

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenie 3.1

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.

Opatrenie 3.2

Verejné osvetlenie.

Opatrenie 3.3

Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.

Opatrenie 3.4

Mestský rozhlas a televízia.

Opatrenie 3.5

Požiarne ochrana.

Opatrenie 3.6

Mestské cintoríny a pietne miesta.

Opatrenie 3.7

Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.

Opatrenie 3.8

Zásobovanie pitnou vodou.

Opatrenie 3.9	Telekomunikačné siete.
Opatrenie 3.10	Zásobovanie elektrickou energiou.
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, efektívna prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj mestského kompostoviska.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.
Opatrenie 4.4	Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská.
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Opatrenie 4.6	Odvádzanie odpadových vôd.
Opatrenie 4.7	Odvádzanie dažďových vôd.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov mesta. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.	Informovanosť a poradenstvo
Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných pôch.
Podprogram 5.3.	Ochrana ovzdušia
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia.
Podprogram 5.4.	Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Oddychové zóny a verejná zeleň.
Opatrenie 5.4.3	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.
Opatrenie 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta.
Opatrenie 5.4.5	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	Sociálne služby
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.
Opatrenie 6.1.5.	Mestská nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Opatrenie 6.2.3

Opatrenie 6.2.4

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v meste. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Opatrenie 7.1.6

Opatrenie 7.1.7

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.

Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.

Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Opatrenie 7.2.3

Opatrenie 7.2.4

Opatrenie 7.2.5

Opatrenie 7.2.6

Opatrenie 7.2.7

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.

Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.

Podporovať talentovanú mládež.

Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Opatrenie 8.1.4

Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.

Zachovanie kultúrne-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Základná kultúrna infraštruktúra – Kultúrne centrum.

Múzeá a archeologické lokality.

Kultúrne-historické pamiatky.

Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránky mesta.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelármi. Nevyhnutnou je taktiež propagácia mesta a to nielen prostredníctvom www stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu kultúrno historických pamiatok, prírodných krás, pravidelných kultúrnych podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Propagácia mesta

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesta.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v meste vrátane audiovizuálnych sprievodcov prostredníctvom QR kódov.
Opatrenie 9.1.3.	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atraktivít regiónu.

Podprogram 9.2.

Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.

Podprogram 9.3.

Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia infraštruktúry miestnej samosprávy a štátnej správy..

Podprogram 10.2.

Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
Opatrenie 10.2.1	Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.
Opatrenie 10.2.2	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.

PO 11. Informatizácia mesta

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica
2025 - 2034**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v meste.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.1.1
Aktivita Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.
Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v meste.
Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, mesta, podnikateľských subjektov a obyvateľov mesta pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
- Opatrenie 1.1.2
Aktivita Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.
Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste.
Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
- Opatrenie 1.1.3
Aktivita Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.
Zakladanie podnikov a modernizácia technického vybavenia.
Zriadenie sociálneho podniku.
- Opatrenie 1.1.4
Aktivita Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.
Podpora zriaďovania maloobchodných prevádzok (domáce potreby, potraviny, ovocie zelenina, mäsiarske výrobky, ...)
Podpora zriaďovania maloobchodných predajní v lokalite Hornej časti mesta od Štefánikovho námestia.
Podpora zriaďovania prevádzok opravárenských služieb (obuv, elektronika, motorové vozidlá, sklenárstvo, ...).
Podpora zriadenia zariadenia s rýchlym občerstvením.
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník.
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej Doliny.
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej Doliny.
Zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v meste.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.2.1
Aktivita Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.
Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.
Výstavba podnikateľského inkubátora.
Rekonštrukcia Neutralizačnej stanice s nulovým vypúšťaním odpadových vôd - Elba.
Výmena kanalizácie a prívodu vody, zachytávanie dažďovej vody do detekčných nádob - Elba.
- Opatrenie 1.2.2
Aktivita Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Podpora činnosti.
Modernizácia lesníckej produkcie.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.3.1
Aktivita Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.
- Opatrenie 1.3.2
Aktivita Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia priemyselných a skladových areálov.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie projektov pre výrobu a využitie biomasy ako alternatívneho zdroja vykurovania bytov a objektov pre žiadosti zo zdrojov EÚ.
Spracovanie stratégie využitia alternatívnych regionálnych zdrojov energie.
Využitie zvýšenej teploty v podzemí, vzduchu na vykurovanie cez tepelné čerpadlá.
Inštalácia fotovoltaických panelov na verejné budovy.
Modernizácia tepelných zdrojov.
Rekonštrukcia odovzdávacej stanice tepla 27 na plynovú kotolňu
Rekonštrukcia plynovej kotolne – 5 na spaľovanie štiepky
Výstavba depónie dendromasy plynovej kotolne - 5
Rekonštrukcia rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne - 5
Výstavba zdrojov tepla na spaľovanie peliet – Skalka, mestský úrad, mestské kino
Realizácia výroby peliet na depónii.
Rekonštrukcia plynovej kotolne – 3 na spaľovanie štiepky prípadne peliet.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť mesta Kremnica. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Zlatej ul..
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Nová dolina.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Banská cesta.
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Kolárová ul..
Rekonštrukcia miestnej komunikácie Továrnska ul..
Rekonštrukcia oporných múrov.
Výstavba dopravného prepojenia od cintorína k novej zástavbe nad Veterníkom.
Výstavba komunikácie od Veterníka po Špitálsku ul..
Výstavba mimoúrovňového križovania žel. trate až ceste na Nevoľné.
Výstavba vnútromestského prepojenia medzi lok. Na skoku a Bystrickou ul..
Výstavba prepojenia medzi Angyalovou ul. a Zlatou ul..
Výstavba prístupovej komunikácie ku Skoku (resp. Zlatej ulici).
Dopravné sprístupnenie územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice.
Výstavba okružnej križovatky v priestore pôvodného Námestia hutníkov.
Dopravné napojenie zástavby medzi Veterníkom a Rembízom.
Výstavba prepojenia medzi hotelom Golfer a závozom Brik.
Úprava ul. P. Križku pred evanjelickým kostolom.
Výstavba dopravného prepojenia južnej časti mesta s ulicou Čsl. armády.
Výstavba miestnej komunikácie v lokalite „Za traťou“ – prepojenie Špitálskej ul. s cestou III/05079 Nevoľné.
- Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.
Aktivity Rekonštrukcia cesty I/65 v úseku Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom.
Rekonštrukcia cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica.
Výstavba rýchlostnej cesty R3 v úseku Žiar nad Hronom - Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica.
Výstavba obchvatu mesta Kremnica s tunelovým úsekom Horná Ves – Kremnické Bane vrátane R3.
Presun cesty II/578 na Skalku na Matunákovu ul..
Výstavba okružnej križovatky v priestore ul. J. Horvátha.
Zriadenie južnej trasy základného komunikačného systému mesta - zbernej komunikácie, prepájajúcej cestu I/65 (nad Včelínom) s cestou III/05079 (na Rembíze).
Rozšírenie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať.

Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Kremnické Bane (Staré Piargy).
Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Krahule (cez Peklo).
Úpravy Matunákovej ulice a časti Križkovej ulice, kvôli navrhovanému premiestneniu cesty II/578 v peáži s cestou III/05079.
Výstavba stredových bezpečnostných pásov v strede cesty I/65.

- Opatrenie 2.1.3**
Aktivity
- Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba cyklotrasy Kremnica - Hostinec - Tri križe - Skalka - Turček - Kruhule - Kremnica (40,0 km).
Výstavba cyklotrasy Skalka - Lopúchov Vrch - Kráľická chata - chata nad Tajovom - Kordíky - Kordické sedlo - Skalka (21,0 km).
Výstavba cyklotrasy Skalka - Tunel - prameň Turca - Kaltrín - vodárenská nádrž Turček - Jánsky vršok (symbolický stred Európy) - Krahule - Skalka (30,0 km).
Výstavba cyklotrasy Kremnica - šachta Ludovika - Kremnické Bane - Kunešov - Slaské - Kopernica - Lúčky - Kremnica (32,0 km).
Výstavba cyklotrasy Kremnica - Nevoľné - Biely potok - Hostinec - Skalka - Krahule - Kremnica (34,0 km).
Výstavba cyklotrasy Kremnica - Toliar - Krahule - Turček - Sklené - Kunešov - Kremnické Bane - šachta Ludovika - Kremnica (45,0 km).
Výstavba cyklotrasy Skalka - Kiar - Zolova chata - Slobodné - Dievčia skala - Hostinec - Tri križe - Skalka (22,0 km).
Výstavba cyklotrasy Skalka - tunel - prameň Turca - chata Obrázok - Vlčí vrch - Dirhábské sedlo - Václavák - Skalka (22,5 km).
Výstavba cyklistického a pešieho prepojenia smerom na Hornú Ves.
- Opatrenie 2.1.4**
Aktivity
- Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba parkoviska pri futbalovom štadióne – 40 p.m.
Výstavba parkoviska pri hoteli Golfer.
Výstavba parkoviska pre potreby verejného cintorína – 40 p.m.
Výstavba parkoviska v priestore termálneho kúpaliska – 40 p.m..
Výstavba parkoviska v priestore tematického parku v Novej Doline – 20 p.m..
Zriadenie zberného parkoviska pre CMZ po premiestnení autobusovej stanice.
Výstavba kapacitného odstavného a záchytného parkoviska osobných áut a autobusov pri južnom vstupe do mesta (v lokalite Včelín) – 200 osobných áut, 20 autobusov.
Výstavba záchytného parkoviska v lokalite Skalka – 200 os.áut, 32 autobusov.
Výstavba hromadných garáží v lokalite Včelín pre potreby sídliska Huty a Londýn.
Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Londýn.
Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Huty.
Výstavba hromadných garáží vedľa Štátneho archívu.
- Opatrenie 2.1.5**
Aktivity
- Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia staničného chodníka.
Rekonštrukcia Grobňového chodníka.
Rekonštrukcia "dolného" chodníka.
Výstavba chodníka vedľa cesty III/05079 v križovatke pod školou pre nepočujúcich.
Výstavba chodníkov pri štátnej ceste I/65 (ul. J. Langsfelda).
Výstavba chodníkov na ul. ČSA od ul. Zechenterová.
Výstavba účelového pešieho prepojenia v mulde pri Veterníckom jazere.
Výstavba podchodu pod železničnou traťou juhovýchodne od zastavaného územia.
Obnova historického Lúčanského priechodu.
Obnovenie sústavy peších ciest v Novej doline.
Rekonštrukcia chodníka a lavičiek na Gróbní.
- Opatrenie 2.1.6**
Aktivity
- Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Rekonštrukcia premostenia za "Keramikou".
Rekonštrukcia premostenia pri Rybárskej bašte.
Rekonštrukcia premostenia – do II. Základnej školy.
- Opatrenie 2.1.7**
Aktivity
- Úprava dopravnej infraštruktúry.
Spracovať a realizovať koncepciu rozvoja alternatívnej dopravy v meste (bezpečná pešia a cyklistická doprava).
Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.
Optimalizácia dopravného značenia.
Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.
Výstavba verejných nabíjajúcich staníc pre elektromobily.
Obstaranie modernej techniky a zázemia pre údržbu mesta.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 2.2.1 Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba a rekonštrukcia zastávok SAD.
Výstavba autobusovej stanice na Námestie hutníkov (ľahkoatletický areál).
- Opatrenie 2.2.2 Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba protihlukovej steny od železničnej trate v obytnom priestore.
Revitalizácia areálu železničnej stanice.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesta a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 3.1 Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba plôch IBV v lokalite Cesta ČSA (pod Elbou).
Výstavba plôch IBV v lokalite Skok.
Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.
Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).
Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.
Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.
Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.
Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).
Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.
Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.
Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Rembizu nízkopodlažnou obytňou zástavbou na Skoku.
Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou).
Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej.
Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite v Novej doline.
Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Galandov Majer.
Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Stará dolina (menej intenzívna).
- Opatrenie 3.2 Verejné osvetlenie.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Intenzifikácia verejného osvetlenia.
Modernizácia verejného osvetlenia.
Verejné osvetlenie – Ulica Jula Horvátha (od Londýna) po rozvádzač nad Sivoňom
Výmena svietidiel na pešej zóne – sady – 30ks.
- Opatrenie 3.3 Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Aktivity Spracovanie technickej infraštruktúry.

	Úprava vstupov vo verejných budovách.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Mestský rozhlas a televízia. Spracovanie technickej dokumentácie. Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms – udržanie systému Komplexná rekonštrukcia miestneho rozhlasu – Kremnica.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Požiarna ochrana. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice pre DHZ v Kremnici.
Opatrenie 3.6 Aktivity	Mestské cintoríny a pietne miesta. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia mestského cintorína v Kremnici.
Opatrenie 3.7 Aktivity	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov. Zateplenie nájomného bytového fondu. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Rekonštrukcia teplovodných rozvodov. Rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla (na energeticky efektívnejšie).
Opatrenie 3.8 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Opatrenie 3.9 Aktivity	Telekomunikačné siete. Spracovanie technickej infraštruktúry. Uloženie telefónnych rozvodov do zeme – výstavba zemných metalických/optických vedení.
Opatrenie 3.10 Aktivity	Zásobovanie elektrickou energiou. Preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo". Uloženie odbočky 22 kV k trafostaniciam TS9 a 10 do zeme. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nová dolina – 46 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Skok – 32 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Galandov majer – Maškovo – 120 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Grogňou – 76 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Veterníkom – 106 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nad Veterníkom – 94 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Nad Veterníkom – 170 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Na Jazernom dvore – 102 kVA. Výstavba murovanej trafostanice na Špitálskej.
Opatrenie 3.11 Aktivity	Zásobovanie zemným plynom. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nová Dolina – DN 80 – 950 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Skok – DN63 – dl. 250 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Galandov majer – Maškovo – DN 63 – 800 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Veterníkom – dl. 2250 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nad Veterníkom - DN 80 dl. 500 m Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Grobňou – 1300 m. Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Nad Veterníkom. Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Jazerný majer – DN 63 – 300 m.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 Aktivity	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov. Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.
---------------------------	---

	Zabezpečenie zberného kontajneru ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží. Sanácia čiernych skládok. Revitalizácia priestoru na Štefánikovom námestí (pri vinárni).
Opatrenie 4.4 Aktivity	Prevádzka zariadení na efektívny separovný zber - zberné dvory a kompostoviská. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a modernizácia zberného dvora. Obstaranie mechanizácie pre mestské kompostovisko. Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch. Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie polopodzemných kontajnerových stojísk. Osadenie odpadkových košov na verejných priestranstvách.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Odvádzanie odpadových vôd. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba kanalizačného prepojenia mesta a ČOV. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Rembíz, časť ŠOKA. Výstavba kanalizačnej siete v Hornej Vsi. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite nad Veterníkom DN 300, dl. 300m. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Špitálska. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite pod Grobňou DN 300, dl. 1150 m. Výstavba kanalizačnej siete v Maškove a Galandovom majeri dl. 1350 m. Výstavba kanalizačnej siete na Veterníku DN 300, 300 m. Výstavba kanalizačnej siete Na Jazernom majeri. Výstavba kanalizačnej siete na Bystrickej ul. DN 300, dl. 1600 m. Výstavba kanalizačnej siete na Langsfeldovej ul. DN 300, dl. 700 m. Výstavba kanalizačnej siete – Banská cesta, DN 300, 1300 m. Rekonštrukcia čističky odpadových vôd mesta Kremnica a zvýšenie kapacity k.ú. Horná Ves. Výstavba ČOV pre potreby RS Skalka.
Opatrenie 4.7 Aktivity	Odvádzanie dažďových vôd. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba dažďovej kanalizácie.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom mesta je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.2.1 Ochrana vodných tokov pred znečistením.
Aktivity Zabezpečiť monitoring kvality povrchových a podzemných vôd v priestore mesta Kremnica.
Sanácia znečistenia vodných tokov z areálov priemyselných podnikov.
- Opatrenie 5.2.2 Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protipovodňových opatrení na vodných tokoch.
- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov a vodných pôch.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta Kremnického potoka.
Revitalizácia koryta od ul. J. Langsfelda od domu. 32 smerom na obec Kremnické Bane.
Revitalizácia vodného toku Piargský potok.
Revitalizácia úseku Bystrického potoka (súčasť tunela).
Revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha).

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
Realizovať komplexný monitorovací systém znečisťujúcich látok v ovzduší (HCl, tuhých znečisťujúcich látok vrátane azbestu) a mikroklimatických pomerov.
Zníženie externých dopadov spaľovne odpadov.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protierózných opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protierózných opatrení.
- Opatrenie 5.4.2 Oddychové zóny a verejná zeleň.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a revitalizácia pešej zóny mesta Kremnica.
Revitalizácia "Dolného parku".
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Kutnohorskej ulice.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Huty.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Grobňa.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Kalvárie.
Revitalizácia zelene - ulica ČSA, Zámocké námestie.
Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.
Výstavba tematického parku v priestore Nová Dolina.
Výstavba oddychovej zóny v Zechenterovej záhrade.
Výstavba oddychovej zóny v časti Huty.
Výstavba multifunkčného detského ihriska v Zechenterovej záhrade.
Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych a priemyselných areálov a skladov.
Rozšírenie zelene pod areálom závodu ELBA vo väzbe na staničný chodník.
Rozšírenie zelene na časti územia nad Skokom.
Rozšírené uličné priestory doplniť parkovou zeleňou doplniť dopravné značenie v intraviláne i extraviláne.
- Opatrenie 5.4.3 Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Obnova prirodzených porastov vodných tokov.
Opatrenie 5.4.4 Aktivity	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cestných dopravných vstupov do mesta Kremnica.
Opatrenie 5.4.5 Aktivity	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Úprava výrobných areálov s výsadbou izolačnej zelene v jestvujúcich výrobných okrskoch.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť s cieľom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Aktivity	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku. Rekonštrukcia a revitalizácia budovy bývalej budovy nemocnice. Zriadenie denného stacionára v budove. Rekonštrukcia a revitalizácia budovy Klubu dôchodcov a príľahlej záhrady. Klub dôchodcov – obnova elektroinštalácie, kúrenie, strecha. Rekonštrukcia objektu bývalých štukodielní a následné rozšírenie služieb zariadenia o špecializované pracovisko - DD a DSS Kremnica, Bystrická 447/25. Budovanie donáškového systému stravovania seniorov.
Opatrenie 6.1.2 Aktivity	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny. Vypracovanie technickej dokumentácie. Koordínácia nízkoprahových aktivít mesta v spolupráci s ÚPSVaR pre podporu rodín s deťmi. Zriadenie ubytovne pre osamelé matky s deťmi - núdzové bývanie. Zriadenie materského centra v priestoroch materskej školy.
Opatrenie 6.1.3 Aktivity	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Základné sociálne poradenstvo v smere možnosti využitia ošetrovateľských úkonov agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti v prospech prijímateľov domácej opatrovateľskej služby. Zabezpečenie odľahčovacej služby v spolupráci s BBSK a neverejnými poskytovateľmi. Zefektívniť výkon existujúcej terénnej SS – domácej opatrovateľskej služby flexibilným rozvrhom úväzkov.
Opatrenie 6.1.4 Aktivity	Marginalizované skupiny a rómske komunity. Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok. Výstavba útulku. Výstavba komunitného centra. Podpora zriaďovania služieb prvého kontaktu. Výstavba strediska osobnej hygieny. Rozšírenie kapacít chráneného bývania. Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb. Zriadenie nízkoprahovej služby - jedálne pre obyvateľov v hmotnej núdzi. Výstavba mestskej práčovne.
Opatrenie 6.1.5 Aktivity	Mestská nájomná bytová výstavba. Výstavba nájomného bývania - BD Štúrova. Výstavba nájomného bytového fondu pre seniorov - budova "Špitála". Výstavba nájomného bytového fondu - zóna Veterník. Nájomné byty v bytovom dome (Prestavba bývalého internátu na byty 26-28 bytov). Nájomné byty v bytovom dome v počte 9 - 12 bytov" (Prestavba existujúcej stavby na bytový dom s počtom bytov 12). Rekonštrukcia starej nemocnice pre potreby sociálneho bývania pre seniorov vrátane vytvorenia zázemia, ktoré by mohli využívať (spoločenské priestory, práčovňa, vývarovňa).

Postupná rekonštrukcia sociálnych zariadení buniek na Matunákovej ulici 378/4.
Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.
Vystavovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.
Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Partizánska dolina (menej intenzívna).
Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor.
Prestavba nebytových priestorov na ulici ČSA 265/60 v Kremnici na 1 bytovú jednotku.
Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Dolnej ulici 62/47 - 4 bytové jednotky.
Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Kollárovej 546/11 - 2 bytové jednotky.
Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Langsfeldovej 712/41 - 2 bytové jednotky.
Výstavba dvoch bytových domov na Zechenterovej ulici - 34 dvojizbových bytov, 2 trojizbový byt a dva Loft byty (súkromný investor).
Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.
Estetizovať a dotvoriť súčasnú sídliskovú zástavbu v obytných súboroch Londýn a Huty.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.
Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Aktivity	Zriadenie mestskej lekárne.
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Aktivity	Poliklinika na Dolnej ulici – výmena okien.
Poliklinika – výmena stupačiek (studená voda, TUV) nevyhnutná výmena – havarijný stav.
Výstavba Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti.
Podpora zriadenia ambulancie endokrinologickej.
Podpora zriadenia ambulancie stomatologickej.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.
Podpora zriadenia ambulancie chirurgickej.
Podpora zriadenia ambulancie diabetologickej.
Podpora zriadenia ambulancie dermatologickej.
Podpora zriadenia rehabilitačnej ambulancie.
Podpora zriadenia alergologickej ambulancie.
Podpora zriadenia urologickej ambulancie.
Podpora zriadenia reumatologickej ambulancie.
Podpora zriadenia jedňodňovej chirurgie so sdieľanou ambulanciou.
Podpora zriadenia gynekologickej ambulancie.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.
Podpora programov zapájania obyvateľov časti Vilčurňa a Podskalka do projektov zamestnanosti.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

- Opatrenie 6.3.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
- Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
 Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských a základných škôl. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií k prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 7.1.1 Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výmena podláh v Materskej škole.
 Maliarske práce v objekte MŠ na Dolnej ulici.
- Opatrenie 7.1.2 Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach.
 Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.
 Výmena krytiny na objekte II. stupňa Základnej školy na Angyalovej ulici.
 Výstavba relaxačnej miestnosti ZŠ, Angyalova ul. 401/26.
 ZŠ P Križku - sanácia vzhľadom objektu, obnova strechy objektu.
 ZŠ Angyalova – elektroinštalácia kotolne + strojné zariadenie kotolne.
- Opatrenie 7.1.3 Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.
 Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učebni v prírode.
 Revitalizácia školského dvora ZŠ, Angyalova ul. 401/26.
 Rekonštrukcia oplotenia ZŠ, Angyalova ul. 401/26.
 Revitalizácia a rekonštrukcia školského športového ihriska ZŠ, Angyalova ul. 401/26 (asfaltové).
 Dostavba atletických ihrísk ZŠ, Angyalova ul. 401/26.
- Opatrenie 7.1.4 Podpora záujmovej činnosti.
 Aktivita Prístupové komunikácie a chodníky k objektu s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.
 Zateplenie stropu budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.
 Obnova fasády budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.
 Sanácia južného múru budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.
 Vybudovanie multifunkčnej koncertnej sály a ateliérov v podkrovných priestoroch budovy ZUŠ.
 Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.
- Opatrenie 7.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia a dostavba školských jedální.
 Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.
 Výstavba jedálne MŠ na Dolnej ulici.
- Opatrenie 7.1.6 Rekonštrukcia a modernizácia budovy školskej športovej infraštruktúry.
 Aktivita Rekonštrukcia multifunkčného ihriska ZŠ P. Križku.
 Rekonštrukcia plochy zadného dvora ZŠ Angyalova.
 Rekonštrukcia školskej telocvične ZŠ Angyalova.
 Rekonštrukcia a dostavba športových ihrísk základných škôl.
 Rekonštrukcia a dostavba športových ihrísk materskej školy.

Opatrenie 7.1.7 Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.
Aktivity Podpora modernizácie stredných škôl.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba športovej infraštruktúry na Dolnej ulici.
Dostavba športovej infraštruktúry na ul. J. Horvátha.
Revitalizácia mestského kúpaliska.
Výstavba atletického areálu.
Výstavba verejných WC pri klzisku.
Bíke aréna Skalka – cyklistické trasy pre širokú verejnosť.
Rekonštrukcia strechy relax centra.
Rekonštrukcia a revitalizácia Sokolského ihriska.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Huty.
Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí.
Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska.
Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry.
Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom.
Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.
Výstavba detského ihriska na ul. ČSA.
Výstavba detského ihriska na ul. S. Chalupku.
Výstavba detského ihriska na ul. Zechenterova.

Opatrenie 7.2.2 Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.
Aktivity Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

Opatrenie 7.2.3 Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

Opatrenie 7.2.4 Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.
Aktivity Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

Opatrenie 7.2.5 Podporovať talentovanú mládež.
Aktivity Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

Opatrenie 7.2.6 Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiaci v oblasti telesnej kultúry.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 7.2.7 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov pestrou ponukou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Základná kultúrna infraštruktúra.

Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Zechenterov dom - realizácia zámeru.
Zechenterova záhrada I. etapa detské ihrisko.
Zechenterova záhrada II. etapa komplexná obnova.
Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku.
Rekonštrukcia a modernizácia kina Akropola.
Rekonštrukcia sály a hygienických zariadení.
Výstavba kultúrnej infraštruktúry v Zechenterovej záhrade.
Výstavba centra tradičných remesiel.

Opatrenie 8.1.2 Múzeá a archeologické lokality.
Aktivita Skvalitnenie prostredia pre expozície.

Opatrenie 8.1.3 Kultúrno-historické pamiatky.
Aktivita Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Rekonštrukcia a revitalizácia Kalvárie.
Rekonštrukcia historických budov banského múzea.

Opatrenie 8.1.4 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Aktivita Podpora kultúrnych podujatí.
Vybudovanie nového mestského amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Priebežne spracovávať kalendár kultúrnych podujatí..
Aktivita Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme.
Aktivita Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme externou spoločnosťou.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mesta.
Aktivita Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať dobré meno mesta a dosiahnuť, aby sa mesto stalo vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie mesta.

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky mesta.
Aktivita Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúl v meste a na Skalke vrátane audiovizuálnych sprievodcov prostredníctvom QR kódov.
Aktivita Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách mesta.
Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty mesta.
Identita mesta - jednotný dizajn manuál/vizuál mobiliáru.

Opatrenie 9.1.3. Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atrakcií regiónu.
Aktivita Budovanie partnerstiev.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmí (LV 250 a LV 200).
Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.
Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.
Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.
Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabicou.
Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.
Prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.
Dostavba areálu bežeckého lyžovania.
Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.
Rekonštrukcia a dostavba termálneho kúpaliska.
Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.
Vybudovanie zasnežovacej nádrže - protipožiarnej nádrže.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Rekonštrukcia infraštruktúry miestnej samosprávy a štátnej správy.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Mestský úrad - jeho rekonštrukcia, energetické opatrenia, bezbariérovosť + revitalizácia vonkajšieho priestranstva.
Výstavba kancelárie prvého kontaktu.
Obstaranie ekologických vozidiel pre MsÚ a Mestskú políciu.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
------------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1
Aktivity	Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.
Výstavba kamerového systému pri detských ihriskách.
Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.
Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.
Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.
Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.
Opatrenie 10.2.2
Aktivity	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.
Rozšírenie kapacít mestskej polície.
Preventívno-výchovné aktivity zamerané na elimináciu sociálno-patologických javov v rámci ochrany verejného poriadku a v oblasti dopravy.
Prehodnotiť stav a využiteľnosť budov majetku a ich následná rekonštrukcia, využitie, poprípade asanácia a zabezpečenie bezbariérovosti..
Doplnenie technických prostriedkov vo výbave policajta.
Rekonštrukcia priestorov útvaru MsP.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
------------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1
Aktivity	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Technické zabezpečenie IS.
Vybudovanie bezplatného pripojenia Wifi (vybudovanie prístupových bodov) na verejných priestranstvách v meste Kremnica.
Výstavba Informačného KIOSKu - elektronická úradná tabuľa.
Výstavba optickej siete.
Opatrenie 11.1.2
Aktivity	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v meste.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
------------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1
Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Opatrenie 11.2.2
Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.
Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesta.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie mestského informačného a komunikačného systému.
Opatrenie 11.2.3
Aktivity	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.	Počet úspešných absolventov programov ČŽV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	mesto Kremnica	0	15
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet nových a zrevitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	10000

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	15
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.
Opatrenie 1.2.2	Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	3
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.							
--	--	--	--	--	--	--	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	15
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
-----------------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	mesto Kremnica	0	5 mil..
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	mesto Kremnica	0	5000
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	mesto Kremnica	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
-----------------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	mesto Kremnica	0	15
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Kremnica	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	mesto Kremnica	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Kremnica	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	-	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	mesto Kremnica	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	15000
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	15000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	mesto Kremnica	0	350
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755

		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	mesto Kremnica	0	7
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných a vybudovaných mostov	výstup	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	4755	4755
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	10
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	mesto Kremnica	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 2.2.2	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.	Počet zrekonštruovaných objektov	výstup	počet	mesto Kremnica	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	mesto Kremnica	0	20
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	mesto Kremnica	0	300
Opatrenie 3.2	Verejné osvetlenie.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	100
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	mesto Kremnica	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	1
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.	Počet prestavaných budov na bezbariérový prístup	dopad	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	150
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 3.4	Mestský rozhlas a televízia.	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%	mesto Kremnica	90	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet novonainštalovaných reprosústav,	výstup	počet	mesto Kremnica	0	100
Opatrenie	Požiarna ochrana.	Počet podporených Projektov,	dopadu	počet	mesto	0	1

3.5		prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry			Kremnica		
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	350
Opatrenie 3.6	Mestské cintoríny a pietne miesta.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	150
Opatrenie 3.7	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	2500
Opatrenie 3.8	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	mesto Kremnica	95	95
		Dĺžka vybudovanej/zrekonštruovanej vodovodnej siete	výsledok	km	mesto Kremnica	0	15
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 3.9	Telekomunikačné siete.	Dĺžka zrekonštruovanej siete	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 3.10	Zásobovanie elektrickou energiou.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	mesto Kremnica	0	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.	Dĺžka rekonštruovanej a novovybudovanej infraštruktúry	dopad	km	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené ...	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	1

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	mesto Kremnica	0	200
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	mesto Kremnica	0	100
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	mesto Kremnica	0	50
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 4.2	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	mesto Kremnica	0	50
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	mesto Kremnica	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	mesto Kremnica	0	500
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	ha	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 4.4	Prevádzka zariadení na efektívny separovný zber - zberné dvory a kompostoviská.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	mesto Kremnica	0	100
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	mesto Kremnica	0	1
Opatrenie 4.5	Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie ...	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 4.6	Odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	mesto Kremnica	0	15
Opatrenie 4.7	Odvádzanie dažďových vôd.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	mesto Kremnica	0	10

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	mesto Kremnica	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	mesto Kremnica	0	5
		Dĺžka odvodňovacích kanálov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet vytvorených protizáplavových hrádí	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných pôch.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	mesto Kremnica	0	10
		Počet zrevitalizovaných vodných plôch	dopad	počet	mesto Kremnica	0	5

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	mesto Kremnica	0	50

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	500
Opatrenie 5.4.2	Oddychové zóny a verejná zeleň.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	mesto Kremnica	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	500
Opatrenie 5.4.3	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	400
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	ha	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	50

		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	mesto Kremnica	0	500
Opatrenie 5.4.5	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	500
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m²	mesto Kremnica	0	4755
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1500
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1000
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	0
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet vydaných jedál za deň	výsledku	m²	mesto Kremnica	0	300
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	200
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	300
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	2
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 6.1.5	Mestská nájomná bytová výstavba.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	150
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené ...	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	25
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Kremnica	0	1
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	10

		verejnej infraštruktúry					
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	4755

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	mesto Kremnica	0	25
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	mesto Kremnica	20	35
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	15
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Kremnica	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	15
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Kremnica	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	mesto Kremnica	0	5
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	mesto Kremnica	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	1000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	150
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Počet novovybavených miestností	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	50
		Výmera zrekonštruovaných a novovytváraných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	550
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	mesto Kremnica	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1000
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovytváraných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	1000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	500
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	2000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	700
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	10000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	20000

		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1000
Opatrenie 7.1.7	Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	mesto Kremnica	0	15000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	mesto Kremnica	0	5000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	700

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	15
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	4755
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	50
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	50
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	5
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra.	Počet užívateľov	výstup	počet	mesto Kremnica	0	4755
		Počet uskutočnených akcií	dopad	počet	mesto Kremnica	0	100
Opatrenie 8.1.2	Múzeá a archeologické lokality.	Počet nových expozícií	výstup	počet	mesto Kremnica	0	2
		Počet návštevníkov	dopad	počet	mesto Kremnica	0	10000
Opatrenie 8.1.3	Kultúrno-historické pamiatky.	Počet zrekonštruovaných objektov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet návštevníkov	výsledku	počet	mesto Kremnica	1000	10000

Opatrenie 8.1.4	Iná kultúrna infraštruktúra a kultúrne služby.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	500	10000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	20
Opatrenie 8.1.5	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	25000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	mesto Kremnica	5	10

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	1
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10000

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	0
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	10000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mesta.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5000
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	mesto Kremnica	0	10000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	20

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesta.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	mesto Kremnica	1500	15000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v meste.	Počet nových inštalovaných tabúl	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	15
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	mesto Kremnica	0	15000
Opatrenie 9.1.3	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atrakcií regiónu.	Počet nových aktivít	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet nových formálnych partnerstiev	dopad	počet	mesto Kremnica	0	1

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	15000

		Počet nových atraktivít	dopad	počet	mesto Kremnica	0	1
--	--	-------------------------	-------	-------	----------------	---	---

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	10
		Počet nových atraktivít mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	5
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	15000
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	mesto Kremnica	0	-
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	10000

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Komplexná rekonštrukcia budovy mestského úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	1
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	mesto Kremnica	0	20
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	0

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Zriadenie kamerového systému.	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	50
		Zníženie kriminality	dopad	%	mesto Kremnica	0	20
		Pokrytie územia	dopad	%	mesto Kremnica	0	80
Opatrenie 10.2.2	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.	Počet realizovaných opatrení	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	2
		Poče tuživateľov	výsledok	počet	mesto Kremnica	0	4755

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Kremnica	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na	dopad	%	mesto Kremnica	20	40

		interakciu s verejnými inštitúciami					
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	mesto Kremnica	10	20
		on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	mesto Kremnica	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	mesto Kremnica	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Kremnica	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Kremnica	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	mesto Kremnica	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	mesto Kremnica	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	mesto Kremnica	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	100
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	mesto Kremnica	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	mesto Kremnica	0	100
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	mesto Kremnica	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Kremnica	10	40
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	mesto Kremnica	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	mesto Kremnica	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica
2025 - 2034**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR MESTA KREMNICA

Mestský úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Mestský úrad v súčinnosti s poslancami MsZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja mesta, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR mesta bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií MsZ.

Mestské zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR mesta Kremnica. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR mesta a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Kremnica, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR mesta Kremnica, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR mesta Kremnica na roky 2025 - 2034.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov mesta Kremnica

Implementácia PHRSR mesta Kremnica sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR mesta Kremnica je nasledovný:

- Mestské zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov mesta Kremnica. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu mesta Kremnica budú zabezpečovať pracovníci úradu a primátor mesta.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Mestského zastupiteľstva mesta Kremnica.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa odporúča zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený z primátora a poslancov mestského zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Opatreniach v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu

demografie a štruktúry ekonomických charakteristík mesta, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v meste, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území mesta, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj mesta, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj mesta.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2025 - 2034 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2021 - 2027 s výhľadom do roku 2030. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR mesta Kremnica je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území mesta. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR mesta Kremnica. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre mesto Kremnica vstupy pre rozhodovanie s cieľom zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva mesta Kremnica (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR mesta Kremnica). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci

príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať MsÚ Kremnica. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí MsÚ Kremnica a Mestského zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR mesta Kremnica. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie naplňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR mesta Kremnica na roky 2025 - 2034. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2025 - 2034) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá MsÚ Mestskému zastupiteľstvu mesta Kremnica najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Mestskému zastupiteľstvu mesta Kremnica. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia MsÚ a Mestské zastupiteľstvo mesta Kremnica pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR mesta Kremnica. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31. 12. 2034. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí MsÚ Kremnica, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá Mestskému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2025 - 2034		
Typ hodnotenia	Vykonáť prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita

Strategické hodnotenie	v roku 2034	podľa rozhodnutia mesta/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2026, 2028, 2030, 2032	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia primátora, kontrolného orgánu mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Mesto bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí MsZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené mestským zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude MsÚ Kremnica.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	06/2026	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
2.	06/2027	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
3.	06/2028	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
4.	06/2029	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
5.	06/2030	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
6.	06/2031	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
7.	06/2032	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa MsZ
8.	06/2033	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ
9.	06/2034	MsÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MsZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v tis. €. Priorita určuje dôležitosť aktivity, pričom priorita 1 znamená najvyššiu dôležitosť a 3 najmenšiu.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v meste.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.					
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/2	podnikateľské subjekty, mesto
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, mesto, podnikateľských subjektov a obyvateľov mestopri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný/2	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesto.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zakladanie podnikov a modernizácia technického vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný/1	podnikateľské subjekty, mesto
	Zriadenie sociálneho podniku.	1500	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor/verejný sektor	stredný/1	podnikateľské subjekty, mesto
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriaďovania maloobchodných prevádzok (domáce potreby, potraviny, ovocie zelenina, mäsiarské výrobky, ...)	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania maloobchodných predajní v lokalite Hornej časti mesta od Štefánikovho námestia.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok opravárenských služieb (obuv, elektronika, motorové vozidlá, sklenárstvo, ...).	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty

Podpora zariadenia zariadenia s rýchlym občerstvením.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej Doliny.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej Doliny.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.						
Cieľ 1.2		Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v meste.				
Opatrenie 1.2.1		Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Výstavba podnikateľského inkubátora.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia Neutralizačnej stanice s nulovým vypúšťaním odpadových vôd	podľa potreby	podnikateľské subjekty, EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Výmena kanalizácie a prívodu vody, zachytávanie dažďovej vody do detekčných nádob	podľa potreby	podnikateľské subjekty, EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.2.2		Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, EÚ,	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Podpora činnosti.	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, EÚ,	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty
	Modernizácia lesníckej produkcie.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, EÚ,	súkromný sektor	žiadny/2	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3		Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.				
Opatrenie 1.3.1		Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
Opatrenie 1.3.2		Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia priemyselných a skladových areálov.	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, mesto Kremnica úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor, verejný sektro	nizky/1	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.4.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie projektov pre výrobu a využitie biomasy ako alternatívneho zdroja vykurovania bytov a objektov pre žiadosti zo zdrojov EÚ.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Spracovanie stratégie využitia alternatívnych regionálnych zdrojov energie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Využitie zvýšenej teploty v podzemí, vzduchu na vykurovanie cez tepelné čerpadlá.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Inštalácia fotovoltaických panelov na verejné budovy.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia odovzdávacej stanice tepla 27 na plynovú kotolňu	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia plynovej kotolne – 5 na spaľovanie štiepky	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba depónie dendromasy plynovej kotolne - 5	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne - 5	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba zdrojov tepla na spaľovanie peliet – Skalka, mestský úrad, mestské kino	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Realizácia výroby peliet na depónii.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia plynovej kotolne – 3 na spaľovanie štiepky prípadne peliet.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Projekt 1.1.3										

Projekt 1.1.4									
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.									
Cieľ 1.2									
Projekt 1.2.1									
Projekt 1.2.2									
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.									
Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1									
Projekt 1.3.2									
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.									
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1									

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť mesto Kremnica. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Zlatej ul..	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Nová dolina.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Banská cesta.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Kolárová ul..	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie Továrenská ul..	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia oporných múrov.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba dopravného prepojenia od cintorína k novej zástavbe nad Veterníkom.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba komunikácie od Veterníka po Špitálsku ul.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba mimoúrovňového križovania žel. trate až ceste na Nevoľné.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba vnútromestského prepojenia medzi lok. Na skoku a Bystrickou ul.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba prepojenia medzi Angyalovou ul. a Zlatou ul.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba prístupovej komunikácie ku Skoku (resp. Zlatej ulici).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Dopravné sprístupnenie územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba okružnej križovatky v priestore pôvodného Námestia hutníkov.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Dopravné napojenie zástavby medzi Veterníkom a Rembízom.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba prepojenia medzi hotelom Golfer a závozom Brik.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Úprava ul. P. Križku pred evanjelickým kostolom.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba dopravného prepojenia južnej časti mesta s ulicou Čsl. armády.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba miestnej komunikácie v lokalite „Za traťou“ – prepojenie	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

	Špitálskej ul. s cestou III/05079 Nevoľné.					
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia cesty I/65 v úseku Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Rekonštrukcia cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Výstavba rýchlostnej cesty R3 v úseku Žiar nad Hronom - Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Výstavba obchvatu mesta Kremnica s tunelovým úsekom Horná Ves – Kremnické Bane vrátane R3.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Presun cesty II/578 na Skalku na Matunákovu ul.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Výstavba okružnej križovatky v priestore ul. J. Horvátha.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Zriadenie južnej trasy základného komunikačného systému mesta - zbernej komunikácie, prepájajúcej cestu I/65 (nad Včelínom) s cestou III/05079 (na Renbíze).	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Rozšírenie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Kremnické Bane (Staré Piargy).	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Krahule (cez Peklo).	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Úpravy Matunákovvej ulice a časti Križkovej ulice, kvôli navrhovanému premiestneniu cesty II/578 v peáži s cestou III/05079.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
	Výstavba stredových bezpečnostných pásov v strede cesty I/65.	podľa potreby	SSC, VÚC BB, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/1	SSC, VÚC BB
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Hostinec - Tri križe - Skalka - Turček - Krahule - Kremnica (40,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Lopúchov Vrch - Kráľická chata - chata nad Tajovom - Kordíky - Kordické sedlo - Skalka (21,0 km).	100	rozpočet VÚC, obcí, mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	VÚC, mesto Kremnica, obce
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Tunnel - prameň Turca - Kaltrín - vodárenská nádrž Turček - Jánsky vršok (symbolický stred Európy) - Krahule - Skalka (30,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - šachta Ludovika - Kremnické Bane - Kunešov - Slaské - Kopernica - Lúčky - Kremnica (32,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Nevoľné - Biely potok - Hostinec - Skalka - Krahule - Kremnica (34,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Toliar - Krahule - Turček - Sklené - Kunešov - Kremnické Bane - šachta Ludovika - Kremnica (45,0 km).	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Kiar - Zolova chata - Slobodné - Dievčia skala - Hostinec - Tri križe - Skalka (22,0 km).	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica

			schémy			
	Výstavba cyklotrasy Skalka - tunel - prameň Turca - chata Obrázok - Vičí vrch - Dirhábské sedlo - Václavák - Skalka (22,5 km).	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba cyklistického a pešieho prepojenia smerom na Hornú Ves.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/2	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska pri futbalovom štadióne – 40 p.m.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska pri hoteli Golfer.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska pre potreby verejného cintorína – 40 p.m.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska v priestore termálneho kúpaliska – 40 p.m..	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska v priestore tematického parku v Novej Doline – 20 p.m..	40	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Zriadenie zberného parkoviska pre CMZ po premiestnení autobusovej stanice.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba kapacitného odstavného a záchytného parkoviska osobných áut a autobusov pri južnom vstupe do mesta (v lokalite Včelín) – 200 osobných áut, 20 autobusov.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba záchytného parkoviska v lokalite Skalka – 200 os.áut, 32 autobusov.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba hromadných garáží v lokalite Včelín pre potreby sídliska Huty a Londýn.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Londýn.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Huty.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba hromadných garáží vedľa štátneho archívu.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia staničného chodníka.	2800	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia Grobňového chodníka.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia "dolného" chodníka.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba chodníka vedľa cesty III/05079 v križovatke pod školou pre nepočujúcich.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba chodníkov pri štátnej ceste I/65 (ul. J. Langsfelda).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba chodníkov na ul. ČSA od ul. Zechenterová.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica

			schémy			
	Výstavba účelového pešieho prepojenia v mulde pri Veternickom jazere.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba podchodu pod železničnou traťou juhovýchodne od zastavaného územia.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obnova historického Lúčanského priechodu.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obnovenie sústavy peších ciest v Novej doline.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia chodníka a lavičiek na Gróbní.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 2.1.6 Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia za "Keramikou".	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia premostenia pri Rybárskej bašte.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia premostenia – do II. Základnej školy.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 2.1.7 Úprava dopravnej infraštruktúry.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovať a realizovať koncepciu rozvoja alternatívnej dopravy v meste (bezpečná pešia a cyklistická doprava).	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Zvýraznenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Osadenie dopravných retardérov/spomaľovačov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Výstavba verejných nabíjacích staníc pre elektromobily.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Obstaranie modernej techniky a zázemia pre údržbu mesta.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Dostavba a rekonštrukcia zastávok SAD.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica

	Výstavba autobusovej stanice na Námestie hutníkov (ľahkoatletický areál).	3500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
Opatrenie 2.1.2	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR
	Výstavba protihlukovej steny od železničnej trate v obytnom priestore.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR
	Revitalizácia areálu železničnej stanice.	Podľa potreby	rozpočet ŽSR, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	žiadny/2	ŽSR

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										
Projekt 2.1.5										
Projekt 2.1.6										
Projekt 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesto a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesto a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite Cesta ČSA (pod Elbou).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite Skok.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci

	zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.					
	Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Rembizu nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite v Novej doline.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Galandov Majer.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Stará dolina (menej intenzívna).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2 Verejné osvetlenie.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Intenzifikácia verejného osvetlenia.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Modernizácia verejného osvetlenia.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Verejné osvetlenie – Ulica Jula Horvátha (od Londýna) po rozvádzač nad Sivoňom	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výmena svietidiel na pešej zóne – sadovky – 30ks.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 3.3 Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Úprava vstupov vo verejných budovách.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
Opatrenie 3.4 Mestský rozhlas a televízia.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/3	mesto Kremnica
	Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Komplexná rekonštrukcia miestneho rozhlasu – Kremnica.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 3.5 Požiarna ochrana.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica

	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice pre DHZ v Kremnici.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 3.6 Mestské cintoríny a pietne miesta.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia mestského cintorína v Kremnici.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 3.7 Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie nájomného bytového fondu.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Zníženie energetickej náročnosti verejných budov.	3000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia teplovodných rozvodov.	3000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla (na energeticky efektívnejšie).	2500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 3.8 Zásobovanie pitnou vodou.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	500	SVS, a.s. Banská Bystrica, rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný/1	SVS, a.s. Banská Bystrica, mesto Kremnica
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	5000	SVS, a.s. Banská Bystrica, ŠF EÚ,	verejný sektor	žiadny/1	SVS, a.s. Banská Bystrica, mesto Kremnica
Opatrenie 3.9 Telekomunikačné siete.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	Tel. operátor, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/2	Tel. operátor
	Uloženie telefónnych rozvodov do zeme – výstavba zemných metalických / optických vedení.	podľa potreby	Tel. operátor, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/2	Tel. operátor
Opatrenie 3.10 Zásobovanie elektrickou energiou.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo".	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Uloženie odbočky 22 kV k trafostaniciam TS9 a 10 do zeme.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nová dolina – 46 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Skok – 32 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Galandov majer – Maškovo – 120 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Grogňou – 76 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Veterníkom – 106 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nad Veterníkom – 94 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Nad Veterníkom – 170 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Na Jazernom dvore –	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný	žiadny/1	SSE, a.s.

	102 kVA.			sektor		
	Výstavba murovanej trafostanice na Špitálskej.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/1	SSE, a.s.
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nová Dolina – DN 80 – 950 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Skok – DN63 – dl. 250 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Galandov majer – Maškovo – DN 63 – 800 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Veterníkom – dl. 2250 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nad Veterníkom - DN 80 dl. 500 m	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Grobňou – 1300 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Nad Veterníkom.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Jazerný majer – DN 63 – 300 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ, PO	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny/2	SPP,a.s.,

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Cieľ 3										
Projekt 3.1										
Projekt 3.2										
Projekt 3.3										
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										
Projekt 3.7										
Projekt 3.8										
Projekt 3.9										
Projekt 3.10										
Projekt 3.11										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Zabezpečenie zberného kontajneru ročne.	1/rok	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto Kremnica

Opatrenie 4.2		Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
Opatrenie 4.3		Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Sanácia čiernych skládok.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia priestoru na Štefánikovom námestí (pri vinárni).	podľa potreby	Vlastníci, MŽP	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 4.4		Prevádzka zariadení na efektívny separovaný zber - zberné dvory a kompostoviská.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a modernizácia zberného dvora.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Obstaranie mechanizácie pre mestské kompostovisko.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 4.5		Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Osadenie polopodzemných kontajnerových stojísk.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Osadenie odpadkových košov na verejných priestranstvách.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
Opatrenie 4.6		Odvádzanie odpadových vôd.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	100	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Dostavba kanalizačného prepojenia mesta a ČOV.	1500	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Rembíz, časť ŠOKA.	300	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v Hornej Vsi.	350	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite nad Veterníkom DN 300, dl.300m.	250	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Špitálska.	250	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite pod Grobňou DN 300, dl.1150 m.	700	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v Maškove a Galandovom majeri dl.1350 m.	750	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Veterníku DN 300, 300 m.	250	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica

	Výstavba kanalizačnej siete Na Jazemom majeri.	200	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Bystrickej ul. DN 300, dl. 1600 m.	750	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Langsfeldovej ul. DN 300, dl. 700 m.	350	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete – Banská cesta, DN 300, 1300 m.	700	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Rekonštrukcia čističky odpadových vôd mesta Kremnica a zvýšenie kapacity k.ú. Horná Ves.	1500	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
	Výstavba ČOV pre potreby RS Skalka	1300	SVS, a.s. rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	SVS, a.s. mesto Kremnica
Opatrenie 4.7 Odvádzanie dažďových vôd.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpocet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Dostavba dažďovej kanalizácie.	500	rozpocet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Cieľ 4										
Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										
Projekt 4.7										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom mesto je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste.	podľa potreby	rozpocet mesta, MŽP SR	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Prezentácia a šírenie osветы v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpocet mesta	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť monitoring kvality povrchových a podzemných vôd v priestore mesta Kremnica.	podľa potreby	rozpocet mesta, MŽP SR, EÚ	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Sanácia znečistenia vodných tokov z areálov priemyselných podnikov.	podľa potreby	rozpocet mesta, MŽP SR, EÚ	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpocet mesta, ŠF EÚ,	verejný a súkromný	vysoký/1	mesto Kremnica,

			podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	sektor		
	Revitalizácia protipovodňových opatrení na vodných tokoch.	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica,
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných pôch.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia koryta Kremnického potoka.	500	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia koryta od ul. J. Langsfelda od domu. 32 smerom na obec Kremnické Bane.	100	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia vodného toku Piargský potok.	200	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia úseku Bystrického potoka (súčasť tunela).	100	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Julia Horvátha).	150	VHP, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesto.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto, obyvatelia
	Realizovať komplexný monitorovací systém znečisťujúcich látok v ovzduší (HCl, tuhých znečisťujúcich látok vrátane azbestu) a mikroklimatických pomerov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nizky/1	mesto, obyvatelia
	Zníženie externých dopadov spaľovne odpadov.	podľa potreby	ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nizky/1	súkromné subjekty

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia

Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Realizácia protieróznych opatrení.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 5.4.2 Oddychové zóny a verejná zeleň.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a revitalizácia pešej zóny mesta Kremnica.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Revitalizácia "Dolného parku".	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Kutnohorskej ulice.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Huty.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Grobňa.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Kalvárie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Revitalizácia zelene - ulica ČSA, Zámocké námestie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba tematického parku v priestore Nová Dolina.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v Zechenterovej záhrade.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v časti Huty.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčného detského ihriska v Zechcenterovej záhrade.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych a priemyselných areálov a skladov.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Rozšírenie zelene pod areálom závodu ELBA vo väzbe na staničný chodník.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Rozšírenie zelene na časti územia nad Skokom.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
	Rozšírené uličné priestory doplniť parkovou zeleňou doplniť dopravné značenie v intraviláne i extraviláne.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/3	mesto Kremnica
Opatrenie 5.4.3 Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/3	mesto Kremnica
	Obnova prirodzených porastov vodných tokov.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/3	mesto Kremnica
Opatrenie 5.4.4 Výstavba a estetizácia vstupov do mesto.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/2	mesto Kremnica
	Výstavba cestných dopravných vstupov do mesta Kremnica.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/2	mesto Kremnica
Opatrenie 5.4.5 Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/2	mesto Kremnica
	Úprava výrobných areálov s výsadbou izolačnej zelene v jestvujúcich výrobných okrskoch.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/2	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										

Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2										
Projekt 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Projekt 5.4.1										
Projekt 5.4.2										
Projekt 5.4.3										
Projekt 5.4.4										
Projekt 5.4.5										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesto.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy bývalej budovy nemocnice.	2500	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zriadenie denného stacionára v budove.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Rekonštrukcia a revitalizácia budovy Klubu dôchodcov a príľahlej záhrady.	50	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Klub dôchodcov – obnova elektroinštalácie, kúrenie, strecha.	20	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Rekonštrukcia objektu bývalých štukodielni a následné rozšírenie služieb zariadenia o špecializované pracovisko - DD a DSS Kremnica, Bystrická 447/25.	1500	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Budovanie donáškového systému stravovania seniorov.	Podľa možností	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia

	Koordinácia nízkoprahových aktivít mesta v spolupráci s ÚPSVaR pre podporu rodín s deťmi.	50	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zriadenie ubytovne pre osamelé matky s deťmi - núdzové bývanie.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zriadenie materského centra v priestoroch materskej školy.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
Opatrenie 6.1.3 Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Materiálne technické zabezpečenie.	50	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Základné sociálne poradenstvo v smere možnosti využitia ošetrovateľských úkonov agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti ...	podľa potreby	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zabezpečenie odľahčovacej služby v spolupráci s BBSK a neverejnými poskytovateľmi.	podľa potreby	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zefektívniť výkon existujúcej terénnej SS – domácej opatrovateľskej služby flexibilným rozvrhom úväzkov.	podľa potreby	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
Opatrenie 6.1.4 Marginalizované skupiny a rómske komunity.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok.	350	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Výstavba útulku.	300	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Výstavba komunitného centra.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Podpora zriaďovania služieb prvého kontaktu.	200	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Výstavba strediska osobnej hygieny.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Rozšírenie kapacít chráneného bývania.	150	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková

			neziskových organizácií			organizácia
	Zriadenie nízkoprahovej služby - jedálne pre obyvateľov v hmotnej núdzi.	300	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
	Výstavba mestskej práčovne.	250	rozpočet mesta, NO, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica, nezisková organizácia
Opatrenie 6.1.5 Mestská nájomná bytová výstavba.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba nájomného bývania - BD Štúrova.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba nájomného bytového fondu pre seniorov - budova "Špitála".	2000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba nájomného bytového fondu - zóna Veterník.	4000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Nájomné byty v bytovom dome (Prestavba bývalého internátu na byty 26-28 bytov).	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Nájomné byty v bytovom dome v počte 9 - 12 bytov" (Prestavba existujúcej stavby na bytový dom s počtom bytov 12).	700	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia starej nemocnice pre potreby sociálneho bývania pre seniorov vrátane vytvorenia zázemia, ktoré by mohli využívať (spoločenské priestory, práčovňa, vývarovňa).	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Postupná rekonštrukcia sociálnych zariadení buniek na Matunákovej ulici 378/4.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Vystahovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Partizánska dolina (menej intenzívna).	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Prestavba nebytových priestorov na ulici ČSA 265/60 v Kremnici na 1 bytovú jednotku.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Dolnej ulici 62/47 - 4 bytové jednotky.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Kollárovej 546/11 - 2 bytové jednotky.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Langsfeldovej 712/41 - 2 bytové jednotky.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba dvoch bytových domov na Zechenterovej ulici - 34 dvojizbových bytov, 2 trojizbový byt a dva Loft byty (súkromný investor).	Podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny/1	podnikateľské subjekty
	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Estetizovať a dotvoriť súčasnú sídliskovú zástavbu v obytných súboroch Londýn a Huty.	Podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, ŠFRB	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.
-----------	---

Opatrenie 6.2.1		Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 6.2.2		Podpora poradenskej činnosti.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Opatrenie 6.2.3		Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie mestskej lekárne.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 6.2.4		Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poliklinika na Dolnej ulici – výmena okien.	250	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Poliklinika – výmena stupačiek (studená voda, TUV) nevyhnutná výmena – havarijný stav.	200	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti.	1000	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie endokrinologickej.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie stomatologickej.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie chirurgickej.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie diabetologickej.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia ambulancie dermatologickej.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia rehabilitačnej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia alergologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia urologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia reumatologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia jedňohodňovej chirurgie so sdielanou ambulanciou.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Podpora zariadenia gynekologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3		Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesto.				
Opatrenie 6.3.1		Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto Kremnica
	Podpora programov zapájania obyvateľov časti Vilčurňa a Podskalka do projektov zamestnanosti.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto Kremnica
Opatrenie 6.3.2		Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstvo.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky/2	mesto, n.o.

	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky/2	mesto, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky/2	mesto, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky/2	mesto, n.o.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Projekt 6.1.1										
Projekt 6.1.2										
Projekt 6.1.3										
Projekt 6.1.4										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Projekt 6.2.1										
Projekt 6.2.2										
Projekt 6.2.3										
Projekt 6.2.4										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Projekt 6.3.1										
Projekt 6.3.2										
Projekt 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materských a základných škôl ako aj zariadení stredoškolského vzdelávania. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesto. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesto.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výmena podláh v Materskej škole.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Maliarske práce v objekte MŠ na Dolnej ulici.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba bezbariérových prístupov vo vzdelávacích zariadeniach.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Modernizácia vybavenia škôl a odborných učební.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výmena krytiny na objekte II. stupňa Základnej školy na Angyalovej ulici.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba relaxačnej miestnosti ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	ZŠ P Krížku - sanácia vzhľadom objektu, obnova strechy objektu.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	ZŠ Angyalova – elektroinštalácia	100	rozpočet mesta,	verejný sektor	vysoký/1	mesto

	kotolne + strojné zariadenie kotolne.		ŠF EÚ, MŠ SR			Kremnica
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia areálov materských škôl – dostavba hracích prvkov.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Revitalizácia areálov základných škôl a výstavba učebni v prírode.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Revitalizácia školského dvora ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia oplozenia ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Revitalizácia a rekonštrukcia školského športového ihriska ZŠ, Angyalova ul. 401/26 (asfaltové).	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Dostavba atletických ihrísk ZŠ, Angyalova ul. 401/26.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Prístupové komunikácie a chodníky k objektu s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Zateplenie stropu budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obnova fasády budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Sanácia južného múru budovy s. č. 419 na parc. č. CKN 568 – ZUŠ J.L.Bellu.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Vybudovanie multifunkčnej koncertnej sály a ateliérov v podkrovných priestoroch budovy ZUŠ.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba školských jedální.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba jedálne MŠ na Dolnej ulici.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia multifunkčného ihriska ZŠ P. Križku.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia plochy zadného dvora ZŠ Angyalova.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia školskej telocvične ZŠ Angyalova.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba športových ihrísk základných škôl.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba športových ihrísk materskej školy.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.1.7	Obnova a modernizácia zariadení stredoškolského vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora modernizácie stredných škôl.	podľa potreby	rozpočet zriaďovateľa, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny/2	zriaďovateľ

Podprogram 7.2. Šport	
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	200	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Dostavba športovej infraštruktúry na Dolnej ulici.	300	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Dostavba športovej infraštruktúry na ul. J. Horvátha.	100	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Revitalizácia mestského kúpaliska.	1500	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba atletického areálu.	500	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba verejných WC pri klzisku.	250	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Bike aréna Skalka – cyklistické trasy pre širokú verejnosť.	500	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia strechy relax centra.	200	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a revitalizácia Sokolského ihriska.	100	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Huty.	150	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí.	100	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska.	50	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry.	200	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom.	300	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.	400	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba detského ihriska na ul. ČSA.	20	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba detského ihriska na ul. S. Chalupku.	20	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba detského ihriska na ul. Zechenterova.	20	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba ihriska na Matunákovej ulici.	25	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obnova ihriska na Ulici Jula Horvátha.	25	rozpočet mesta, MŠ SR, EÚ,	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.2.2 Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, MŠ SR	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.2.3 Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.4 Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 7.2.5 Podporovať talentovanú mládež.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty

Opatrenie 7.2.6		Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto Kremnica
Opatrenie 7.2.7		Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný/2	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Projekt 7.1.1										
Projekt 7.1.2										
Projekt 7.1.3										
Projekt 7.1.4										
Projekt 7.1.5										
Projekt 7.1.6										
Projekt 7.1.7										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Projekt 7.2.1										
Projekt 7.2.2										
Projekt 7.2.3										
Projekt 7.2.4										
Projekt 7.2.5										
Projekt 7.2.6										
Projekt 7.2.7										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Zabezpečenie dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesto tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrne-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Zechenterov dom - realizácia zámeru.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/1	mesto Kremnica
	Zechenterova záhrada I. etapa detské ihrisko.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/1	mesto Kremnica
	Zechenterova záhrada II. etapa komplexná obnova.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/1	mesto Kremnica
	Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a modernizácia kina Akropola.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia sály a hygienických zariadení.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba kultúrnej infraštruktúry v Zechenterovej záhrade.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba centra tradičných remesiel.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor, príp. súkromný	vysoký/2	mesto Kremnica
Opatrenie 8.1.2	Múzeá a archeologické lokality.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozširovanie expozícií.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 8.1.3 Kultúrne-historické pamiatky.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR, súkromné zdroje,	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a revitalizácia Kalvárie.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR, súkromné zdroje,	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia historických budov banského múzea.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR, súkromné zdroje,	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Opatrenie 8.1.4 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Vybudovanie nového mestského amfiteátra.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR, súkromné zdroje,	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Osadenie informačnej tabule o výstavách a expozíciách pred odbočkou k Mestskej galérii a múzeu.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesto v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesto v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky mesto.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nizky/2	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1										
Projekt 8.1.2										
Projekt 8.1.3										

Projekt 8.1.4										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Projekt 8.3.1										
Projekt 8.3.3										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill mestoa dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia mesto						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu mesto.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesto.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta,	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v meste a na Skalke vrátane audiovizuálnych sprievodcov prostredníctvom QR kódov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nizky/1	mesto, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty mesta.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nizky/1	mesto, podnikateľské subjekty
	Identita mesta - jednotný dizajn manuál/vizuál mobiliáru.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nizky/1	mesto, podnikateľské subjekty
Opatrenie 9.1.3	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atraktivít regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie partnerstiev.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nizky/1	mesto, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesto.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie mesto.					
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmí (LV 250 a LV 200).	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nizky/2	mesto, podnikateľské subjekty
	Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabícou.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Dostavba areálu bežeckého lyžovania.	1000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.	podľa možnosti	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky/2	mesto, podnikateľské subjekty
Rekonštrukcia a dostavba termálneho kúpaliska.	1500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
Vybudovanie zasnežovacej nádrže - protipožiarnej nádrže.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia	
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky/1	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 9.1. Propagácia mesta										
Cieľ 9.1										
Projekt 9.1.1										
Projekt 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.										
Cieľ 9.2										
Projekt 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer					
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.					
Podprogram 10.1. Administratíva					
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste				
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia infraštruktúry miestnej samosprávy a štátnej správy.				
	Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet/priorita	žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Mestský úrad - jeho rekonštrukcia, energetické opatrenia, bezbariérovosť + revitalizácia vonkajšieho priestranstva.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Výstavba kancelárie prvého kontaktu.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica
	Obstaranie ekologických vozidiel pre MsÚ a Mestskú políciu.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/2	mesto Kremnica

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.		Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.				
Opatrenie 10.2.1		Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kamerového systému pri detských ihriskách.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému v rámci areálov MŠ a ZŠ.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému pri supermarketoch.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému na železničnej stanici.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba kamerového systému pri športových areáloch, halách a ihriskách.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
Opatrenie 10.2.2		Zvyšovanie bezpečnosti v meste.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie kapacít mestskej polície.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Preventívno-výchovné aktivity zamerané na elimináciu sociálno-patologických javov v rámci ochrany verejného poriadku	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Prehodnotiť stav a využiteľnosť budov majetku a ich následná rekonštrukcia, využitie, popípade asanácia a zabezpečenie bezbariérovosti..	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nizky/1	mesto Kremnica
	Doplnenie technických prostriedkov vo výbave policajta.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia priestorov útvaru MsP.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký/1	mesto Kremnica

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										

Projekt 10.1.1									
Projekt 10.1.2									
Podprogram 10.2. Bezpečnosť									
Cieľ 10.2.									
Projekt 10.2.1									

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesto a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Vybudovanie bezplatného pripojenia Wifi (vybudovanie prístupových bodov) na verejných priestranstvách v meste Kremnica.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky/1	mesto Kremnica
	Výstavba Informačného KIOSKu - elektronická úradná tabuľa.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný/1	mesto Kremnica
	Výstavba optickej siete.	podľa potreby	Tel. operátor, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny/2	Tel. operátor
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v meste.	200	rozpočet mesta	verejný sektor	stredný/2	mesto Kremnica
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	5	rozpočet mesta	verejný sektor	stredný/2	mesto Kremnica
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny/1	mesto Kremnica
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky/1	mesto, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie mestského informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky/1	mesto, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a elektronických službách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet/priorita	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky/1	mesto, n.o.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1										
Projekt 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										
Projekt 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Kremnica
2025 - 2034**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možnosti mestského rozpočtu atď.

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Spolu
I. Hospodárska politika	7173	9679	10398	10398	6001	3745	2938	2938	313	63	53644
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	2270	2270	2700	2700	430	430	63	63	63	63	11050
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	4248	4248	4560	4560	313	313					18240
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	203	1708	1835	1835	4258	3003	2875	2875	250		18840
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	152	1102	950	950	950	0	0	0	0	0	4104
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	291	291	291	291							1165
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA	10	61	61	61	51						245
II. Sociálna politika	5451	6384	6714	6714	3399	2466	2136	2136	718	718	36836
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	2499	2499	2499	2499	2136	2136	2136	2136	718	718	19975
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	1960	2230	2560	2560	600	330					10240
PROGRAM 8. KULTÚRA	993	1655	1655	1655	663	0	0	0	0	0	6621
III. Environmentálna politika	3048	4069	4133	4133	1085	64	0	0	0	0	16532
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	3038	3038	3038	3038							12152
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	10	1031	1095	1095	1085	64					4380
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KF vo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblastí sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomoci v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %

Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %
---------------------------	-------	----------	----------	----------

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkoúhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.3	1 500	1 500	1 275	225	105	0	120	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	250	250	213	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 1.2.2	1 720	1 118	839	280	280	0	0	602	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	7 580	7 580	6 443	1 137	531	0	606	0	0
Spolu	11 050	10 448	8 769	1 679	933	0	746	602	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	2270,00	2270	1930	341	159	0	182	0	0
2026	2270,00	2270	1930	341	159	0	182	0	0
2027	2700,00	2550	2139	410	229	0	182	151	0
2028	2700,00	2550	2139	410	229	0	182	151	0
2029	430,00	280	210	70	70	0	0	151	0
2030	430,00	280	210	70	70	0	0	151	0
2031	62,50	63	53	9	4	0	5	0	0
2032	62,50	63	53	9	4	0	5	0	0
2033	62,50	63	53	9	4	0	5	0	0
2034	62,50	63	53	9	4	0	5	0	0
Spolu	11050,00	10448	8769	1679	933	0	746	602	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	2 900	2 900	2 465	435	203	0	232	0	0
Opatrenie 2.1.3	1 250	1 250	1 063	188	88	0	100	0	0
Opatrenie 2.1.4	4 390	4 390	3 732	659	307	0	351	0	0
Opatrenie 2.1.5	4 450	4 450	3 783	668	312	0	356	0	0
Opatrenie 2.1.6	550	550	468	83	39	0	44	0	0
Opatrenie 2.1.7	1 000	1 000	750	250	200	0	50	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	3 700	3 700	3 145	555	259	0	296	0	0

Spolu	18 240	18 240	15 404	2 836	1 407	0	1 429	0	0
-------	--------	--------	--------	-------	-------	---	-------	---	---

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	4247,50	4248	3585	662	330	0	332	0	0
2026	4247,50	4248	3585	662	330	0	332	0	0
2027	4560,00	4560	3851	709	352	0	357	0	0
2028	4560,00	4560	3851	709	352	0	357	0	0
2029	312,50	313	266	47	22	0	25	0	0
2030	312,50	313	266	47	22	0	25	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	18240,00	18240	15404	2836	1407	0	1429	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.								
Opatrenie 3.2	810	810	689	122	57	0	65	0	0
Opatrenie 3.4	1 000	1 000	850	150	70	0	80	0	0
Opatrenie 3.5	510	510	434	77	36	0	41	0	0
Opatrenie 3.6	520	520	442	78	36	0	42	0	0
Opatrenie 3.7	10 500	10 500	8 925	1 575	735	0	840	0	0
Opatrenie 3.8	5 500	5 500	4 675	825	385	0	440	0	0
Spolu	18 840	18 840	16 014	2 826	1 319	0	1 507	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2025	202,50	203	172	30	14	0	16	0	0
2026	1707,50	1708	1451	256	120	0	137	0	0
2027	1835,00	1835	1560	275	128	0	147	0	0
2028	1835,00	1835	1560	275	128	0	147	0	0
2029	4257,50	4258	3619	639	298	0	341	0	0
2030	3002,50	3003	2552	450	210	0	240	0	0
2031	2875,00	2875	2444	431	201	0	230	0	0
2032	2875,00	2875	2444	431	201	0	230	0	0
2033	250,00	250	213	38	18	0	20	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	18840,00	18840	16014	2826	1319	0	1507	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády

2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
	Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Opatrenie 4.4	2 050	2 050	1 743	308	144	0	164	0	0
Opatrenie 4.5	252	252	214	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 4.6	9 250	9 250	7 863	1 388	648	0	740	0	0
Opatrenie 4.7	550	550	468	83	39	0	44	0	0
Spolu	12 152	12 152	10 329	1 823	851	0	972	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	3038,00	3038	2582	456	213	0	243	0	0
2026	3038,00	3038	2582	456	213	0	243	0	0
2027	3038,00	3038	2582	456	213	0	243	0	0

2028	3038,00	3038	2582	456	213	0	243	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	12152,00	12152	10329	1823	851	0	972	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	2 050	2 050	1 743	308	144	0	164	0	0
Opatrenie 5.2.3	1 100	1 100	935	165	77	0	88	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	255	255	217	38	18	0	20	0	0

Opatrenie 5.4.2	929	929	790	139	65	0	74	0	0
Opatrenie 5.4.3	21	21	18	3	1	0	2	0	0
Opatrenie 5.4.4	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Opatrenie 5.4.5	5	5	4	1	0	0	0	0	0
Spolu	4 380	4 380	3 723	657	307	0	350	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	10,25	10	9	2	1	0	1	0	0
2026	1031,25	1031	877	155	72	0	83	0	0
2027	1095,00	1095	931	164	77	0	88	0	0
2028	1095,00	1095	931	164	77	0	88	0	0
2029	1084,75	1085	922	163	76	0	87	0	0
2030	63,75	64	54	10	4	0	5	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4380,00	4380	3723	657	307	0	350	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	4 320	4 320	3 240	1 080	864	0	216	0	0
Opatrenie 6.1.2	555	555	416	139	111	0	28	0	0
Opatrenie 6.1.3	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 6.1.4	2 300	2 300	1 725	575	460	0	115	0	0
Opatrenie 6.1.5	11 300	11 300	8 475	2 825	2 260	0	565	0	0
Spolu	19 975	19 975	14 981	4 994	3 995	0	999	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	2498,75	2499	1874	625	500	0	125	0	0
2026	2498,75	2499	1874	625	500	0	125	0	0
2027	2498,75	2499	1874	625	500	0	125	0	0
2028	2498,75	2499	1874	625	500	0	125	0	0
2029	2136,25	2136	1602	534	427	0	107	0	0
2030	2136,25	2136	1602	534	427	0	107	0	0
2031	2136,25	2136	1602	534	427	0	107	0	0
2032	2136,25	2136	1602	534	427	0	107	0	0
2033	717,50	718	538	179	144	0	36	0	0
2034	717,50	718	538	179	144	0	36	0	0
Spolu	19975,00	19975	14981	4994	3995	0	999	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy
...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty

5. Európa bližšie k občanom

Fond spravodlivej transformácie
(FST)

Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas

Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy

a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	110	110	94	17	8	0	9	0	0
Opatrenie 7.1.2	770	770	655	116	54	0	62	0	0
Opatrenie 7.1.3	1 080	1 080	918	162	76	0	86	0	0
Opatrenie 7.1.4	750	750	638	113	53	0	60	0	0
Opatrenie 7.1.5	1 320	1 320	1 122	198	92	0	106	0	0
Opatrenie 7.1.6	1 250	1 250	1 063	188	88	0	100	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	4 960	4 960	4 216	744	347	0	397	0	0
Spolu	10 240	10 240	8 704	1 536	717	0	819	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	1960,00	1960	1666	294	137	0	157	0	0
2026	2230,00	2230	1896	335	156	0	178	0	0
2027	2560,00	2560	2176	384	179	0	205	0	0
2028	2560,00	2560	2176	384	179	0	205	0	0
2029	600,00	600	510	90	42	0	48	0	0
2030	330,00	330	281	50	23	0	26	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10240,00	10240	8704	1536	717	0	819	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
4. Sociálnejšia Európa	
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	3 720	3 720	3 162	558	260	0	298	0	0
Opatrenie 8.1.2	150	150	128	23	11	0	12	0	0
Opatrenie 8.1.3	2 500	2 500	2 125	375	175	0	200	0	0
Opatrenie 8.1.4	250	250	213	38	18	0	20	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	6 621,0	6 621	5 627	994	463	0	531	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2025	992,60	993	844	149	69	0	80	0	0
2026	1655,10	1655	1407	248	116	0	133	0	0
2027	1655,10	1655	1407	248	116	0	133	0	0
2028	1655,10	1655	1407	248	116	0	133	0	0
2029	662,60	663	563	99	46	0	53	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	6621,00	6621	5627	994	463	0	531	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.3	303	303	0	303	0	0	303	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	3 800	3 800	3 230	570	266	0	304	0	0
Spolu	4 104	4 104	3 230	874	266	0	608	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	151,60	152	0	152	0	0	152	0	0
2026	1101,60	1102	808	294	67	0	228	0	0
2027	950,10	950	808	143	67	0	76	0	0
2028	950,10	950	808	143	67	0	76	0	0
2029	950,10	950	808	143	67	0	76	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4104,00	4104	3230	874	266	0	608	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	800	800	680	120	56	0	64	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	115	115	98	17	8	0	9	0	0
Opatrenie 10.2.2	250	250	213	38	18	0	20	0	0
Spolu	1 165	1 165	990	175	82	0	93	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	291,25	291	248	44	20	0	23	0	0
2026	291,25	291	248	44	20	0	23	0	0
2027	291,25	291	248	44	20	0	23	0	0
2028	291,25	291	248	44	20	0	23	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1165	1165	990	175	82	0	93	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	40	40	34	6	3	0	3	0	0
Opatrenie 11.1.2	205	205	174	31	14	0	16	0	0
Spolu	245	245	208	37	17	0	20	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	10,00	10	9	2	1	0	1	0	0
2026	61,25	61	52	9	4	0	5	0	0
2027	61,25	61	52	9	4	0	5	0	0
2028	61,25	61	52	9	4	0	5	0	0
2029	51,25	51	44	8	4	0	4	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	245,00	245	208	37	17	0	20	0	0

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest

	Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
4. Sociálnejšia Európa	
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet mesta,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii mesta ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR mesta Kremnica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR mesta Kremnica bol schválený na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Kremnici dňa:

.....UMsZ č.

.....
pečiatka mesta

.....
primátor mesta

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Operačný program Slovensko
4. Plán obnovy a odolnosti
5. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
6. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)
7. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
8. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
9. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
10. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
11. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
12. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
13. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
14. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
15. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
16. Pozíčný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
17. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
18. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
19. IÚS POSK
20. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
21. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
22. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
23. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
24. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
25. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
26. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
27. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
28. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROS, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodných věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
14. Interné materiály
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Fal'án, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
18. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
19. HRAŠNA, M., KLUKANOVA, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
21. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
22. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
23. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
24. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
<http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cemozem.htm>
25. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
26. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
27. Kolektiv, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
28. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
30. <http://www.minerality.sk/>
31. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
32. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
33. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. l. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
34. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 –
35. Kolník P., 2001. Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
36. Plesník P., a kol. 1989. Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
37. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
38. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zátka, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
39. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
40. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
41. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
42. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.

43. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajiny ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
44. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
45. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
46. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
47. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
48. www.krasy-slovenska.sk
49. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
50. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
51. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
52. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
53. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
54. <http://www.sopsr.sk/>
55. [naseobce.sk](http://www.naseobce.sk)
56. Štatistický úrad, DataCubes,
57. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
58. Kraje a okresy Slovenska,.,
59. <http://www.sodbtn.sk/>
60. www.agro-poradenstvo.sk,
61. <https://sk.wikipedia.org/>
62. <http://geografia-sk.blogspot.com/>
63. PHSR Kremnica,
64. KPSS Kremnica
65. <https://sk.wikipedia.org/wiki/>
66. <https://www.slovensko.sk/sk/lokalita>
67. <https://my.meteoblue.com/visimage>
68. <https://www.spp-distribucia.sk/o-spolocnosti/co-robime/mapa-distribucnej-siete/>
69. <https://www.cdb.sk/sk/Vystupy-CDB/Mapy-cestnej-siete-SR/>
70. Správa o kvalite ovzdušia a stave jeho znečistenia v 2023
71. <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>
72. <https://www.eea.europa.eu/sk/articles/ortut-trvala-hrozba-pre-zivotne>
73. https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Publikacia_cinnost/Publikacie_kvality_PzV/KvPzV_2023_kvalita_rocenka_SR.pdf
74. <https://www.shmu.sk/File/Hydrologia>
75. http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodne-prevenencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-.phtml?id3=32161&module_action__72644__id_art=14043,
76. <https://www.slovensko.sk>
77. <http://www.vuvh.sk/>
78. <http://www.podnemapy.sk>
79. <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>
80. <http://www.hospodarenieobci.sk/>
81. ÚPD Kremnica, 2011, 2021, 2023
82. http://www.mineraly.sk/files/lok/301-400/375_slovgeo_krem_vrchy.htm
83. http://www.mineraly.sk/files/reg/kr_kremnica.htm
84. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
85. <https://my.meteoblue.com/visimage>
86. <http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43>
87. <http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>
88. https://www.shmu.sk/File/oko/rocniky/2023_Priloha_BB_v1.pdf
89. http://www.msdoznakca.eu/sites/default/files/Spr%C3%A1va_o_VV%C4%8C_M%C5%A0_Doln%C3%A1_2020%202021.pdf
90. <https://2zskremnica.edupage.org/a/skd>
91. <https://zsangykrc.edupage.org/sprava/?rok=2020>
92. <https://zsangykrc.edupage.org/a/skd>
93. <https://2zskremnica.edupage.org/a/skolska-jedalen-1>
94. https://cloud1u.edupage.org/cloud?z%3AtNqZjYXwT5QB5GfWp62v3e3PaTX4N0Rt77_orpXy5YzLxT1ldSRdGaUggEPmZk8bY
95. <https://cloud1f.edupage.org/cloud?z%3AdefpO%2BYuFNM3o66xT8PXQncKKOObIXLfSuXWPJ8t47xSGr7w9Ef1zpwYtCgXy4bg>
96. <https://drive.google.com/file/d/1rO1GN-D2jFugz-0sukWQ7LgT-9fzv8nz/view>
97. <https://skolaprespm.sk>
98. https://www.slovensko.sk/sk/lokalita/_c836df7e-856b-42e8-8645-b0324047d314
99. <http://www.sportoveaktivita.sk/>
100. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>
101. <https://www.antenanet.sk/akropola-kremnica>
102. <https://www.visitkremnica.com/turisticka-trasa-kremnica---tri-krize---skalka>
103. <http://www.hospodarenieobci.sk/>
104. <http://www.kremnica.sk>

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Mesta Kremnica
Programovacie obdobie 2025 - 2034
2024

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224